

Informazioni su questo libro

Si tratta della copia digitale di un libro che per generazioni è stato conservata negli scaffali di una biblioteca prima di essere digitalizzato da Google nell'ambito del progetto volto a rendere disponibili online i libri di tutto il mondo.

Ha sopravvissuto abbastanza per non essere più protetto dai diritti di copyright e diventare di pubblico dominio. Un libro di pubblico dominio è un libro che non è mai stato protetto dal copyright o i cui termini legali di copyright sono scaduti. La classificazione di un libro come di pubblico dominio può variare da paese a paese. I libri di pubblico dominio sono l'anello di congiunzione con il passato, rappresentano un patrimonio storico, culturale e di conoscenza spesso difficile da scoprire.

Commenti, note e altre annotazioni a margine presenti nel volume originale compariranno in questo file, come testimonianza del lungo viaggio percorso dal libro, dall'editore originale alla biblioteca, per giungere fino a te.

Linee guide per l'utilizzo

Google è orgoglioso di essere il partner delle biblioteche per digitalizzare i materiali di pubblico dominio e renderli universalmente disponibili. I libri di pubblico dominio appartengono al pubblico e noi ne siamo solamente i custodi. Tuttavia questo lavoro è oneroso, pertanto, per poter continuare ad offrire questo servizio abbiamo preso alcune iniziative per impedire l'utilizzo illecito da parte di soggetti commerciali, compresa l'imposizione di restrizioni sull'invio di query automatizzate.

Inoltre ti chiediamo di:

- + *Non fare un uso commerciale di questi file* Abbiamo concepito Google Ricerca Libri per l'uso da parte dei singoli utenti privati e ti chiediamo di utilizzare questi file per uso personale e non a fini commerciali.
- + *Non inviare query automatizzate* Non inviare a Google query automatizzate di alcun tipo. Se stai effettuando delle ricerche nel campo della traduzione automatica, del riconoscimento ottico dei caratteri (OCR) o in altri campi dove necessiti di utilizzare grandi quantità di testo, ti invitiamo a contattarci. Incoraggiamo l'uso dei materiali di pubblico dominio per questi scopi e potremmo esserti di aiuto.
- + *Conserva la filigrana* La "filigrana" (watermark) di Google che compare in ciascun file è essenziale per informare gli utenti su questo progetto e aiutarli a trovare materiali aggiuntivi tramite Google Ricerca Libri. Non rimuoverla.
- + *Fanne un uso legale* Indipendentemente dall'utilizzo che ne farai, ricordati che è tua responsabilità accertarti di farne un uso legale. Non dare per scontato che, poiché un libro è di pubblico dominio per gli utenti degli Stati Uniti, sia di pubblico dominio anche per gli utenti di altri paesi. I criteri che stabiliscono se un libro è protetto da copyright variano da Paese a Paese e non possiamo offrire indicazioni se un determinato uso del libro è consentito. Non dare per scontato che poiché un libro compare in Google Ricerca Libri ciò significhi che può essere utilizzato in qualsiasi modo e in qualsiasi Paese del mondo. Le sanzioni per le violazioni del copyright possono essere molto severe.

Informazioni su Google Ricerca Libri

La missione di Google è organizzare le informazioni a livello mondiale e renderle universalmente accessibili e fruibili. Google Ricerca Libri aiuta i lettori a scoprire i libri di tutto il mondo e consente ad autori ed editori di raggiungere un pubblico più ampio. Puoi effettuare una ricerca sul Web nell'intero testo di questo libro da <http://books.google.com>

This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google™ books

<https://books.google.com>

Math. P. 174

Kirkton

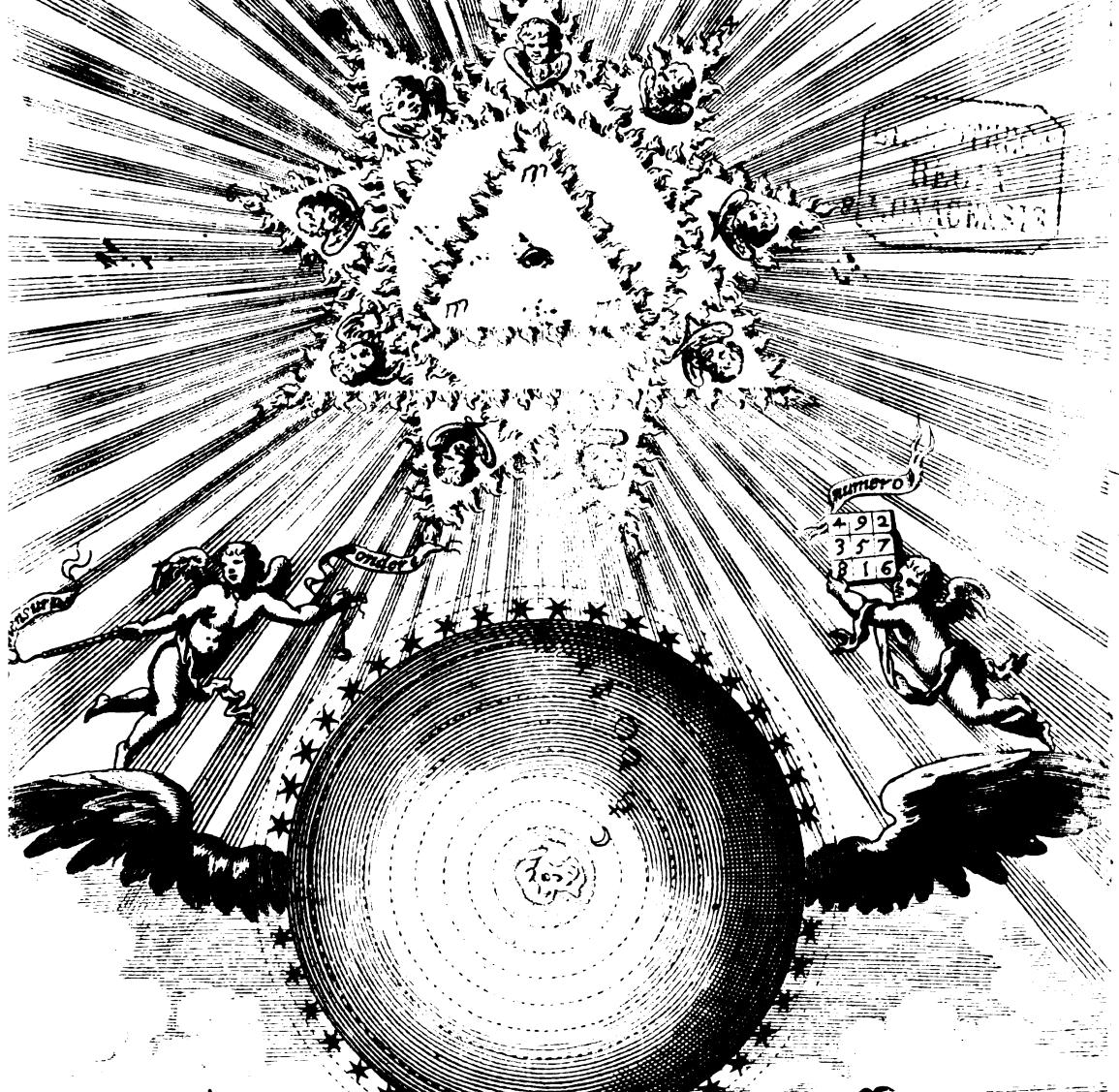
Fiche

Mash. 30-43.

Mathesis pura. *Arithmetica.* *Systemata*
et methodi 196.

Collegij Societatis Iesu Monachij 1706.

ATHANASII KIRCHERI

E SOCIETATE IESV

ARITHMOLOGIA

S I V E

De abditis Numerorum mysterijs

Qua

Origo , Antiquitas & fabrica Numerorum exponitur ;

Abditæ eorundem proprietates demonstrantur;

Fontes superstitionum in Amuletorum fabrica aperiuntur ;

Denique post Cabalistarum , Arabum , Gnosticorum ,

aliorumque magicas impietas detectas , vera

& licita numerorum mystica significatio

ostenditur .

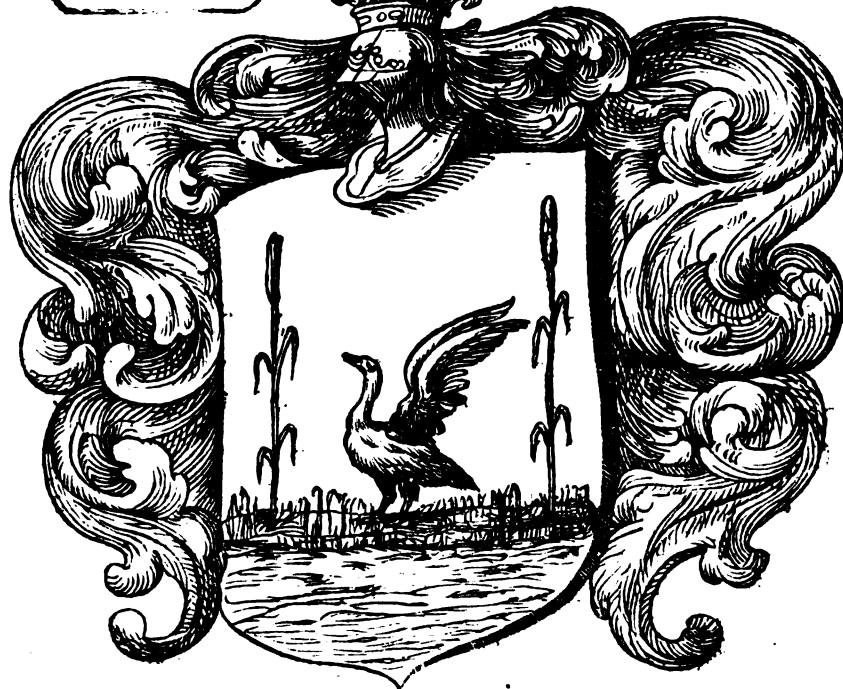
ROMÆ , Ex Typographia Varesij . MDCLXV.

SUPERIORVM PERMISSV.

F C

D N

MELIOTHEA
REGIA
MERCENSIS.

ILLVSTR.^{MO} ET EXCELLENT.^{MO} COMITI
AC DOMINO
D. FRANCISCO
DE NADASD
EQVITI AVRATO

Perpetuo Terræ Fogaras, ac Comitatus
Castriferri supremo Comiti,
Sacrae Cæsareae Regiæque Maiestatis.
Confiliario & Cubiculario intimo,
non summo per Vngariam Curiæ Regiæ
Magistro & Iudici.

Athanasius Kircherus Fel. P.

PVS hoc, EXCELLENTISSIME
COMES, de abditis Nume-
rorum mysterijs, lucem,
sub glorioſi Nominis Tui
splendore subiturum, vti,
ni fallor, haud incuriosis à
me argumentis est concinnatum ; ita vel
hanc

hanc solam ob causam in Orbe Literario locum repertum confido ; quod inuidæ mentis Tuæ vi & efficaciâ pari cum mificentia sit extortum . Opusculum qualicumque tandem illud sit, certè quot Numeris , tot Virtutum Tuarum radijs ; quot mysterijs , tot magnæ animæ Tuæ sublimium actionum ectypis conspicuum splendet : siquidem in Te colligata simul & conferta cernuntur omnia , quæ sparsim diffusèque apud alios inchoata sunt virtutum inter se catenatarum præsidia , vt quæ diuisa deprehenduntur in multis , ea uno eodem que pectore Tuo tanto rerum complexu absoluta perfectaque comprehendantur . Quis Tuum in Orthodoxæ fidei religione cultuque propagando zelum & sollicitudinem non admiretur ? Quis in euincendis difficultatibus animi robur & fortitudinem , Pacis & concordiæ studia non suscipiat ? Quid de præclaris animi Tui dotibus ? Tibi acre , perspicax , aptumque ad res omnes intelligendas ingenium , quod tum primùm mihi innotuit , cum Te hic

Ro-

Romæ de abditarum rerum argumentis
peritissimè mecum differentem , cum stu-
pore audiui , & cum tredecim Linguarum
ac Nationum selectis in familiam Tuam,
veluti Academicis quibusdam Aſſeclis,
Te hic spectaui. Quid Proſapiæ Tuæ ſive
antiquitatem ſive ſplendorem memorem ?
Etenim ex peruerſuſta Pethenediorum
Comitum domo rerum gestarum gloria
celeberrima originem ducis. Item è Re-
gia Bathoreorum familia per Elisabetham
Bathoriam Francisci Nadaſdi Aui Tui
coniugem deſcendis , quam Stephanus Ba-
thoreus primò in Principatus Transylvaniae , deinde in Regium Poloniae ſolium
euectus , in adeò altum dignitatis gradum
gestorum magnitudine euexit , vt vix illi
quicquam addi poſſit.

Quid dicam de Paulo , Thoma , Fran-
eifo Nadaſdijs , quorum illum grandibus
officiorum titulis à Cæfare cumulatum ,
Terrorem Turcarum vniuersa celebrauit
Hungaria. Hi , vti Hungariæ commemo-
rant Historici , rara felicitate & incredibili-

an.

animi magnitudine victorijs inclyti , tan-
tam fibi nominis famam , rerumque contra
Turcas gestarum celebritatem compara-
runt , gestis vt suis aliquorum fidem ex-
cessisse videantur . A quibus minimè de-
gener est Tuus ad magna & ardua semper
intentus animus , tanto meritorum virtu-
tumq; cumulo confertus , vt proindè vel iam
Orbi thema dictes , in amplum Posteris vir-
tutum Tuarum argumentum .

Suscipe itaque hoc literarium mu-
nusculum , tanquam perpetuum mei in Te
affectus & obseruantiae symbolum : inue-
nies in eo dignissima capacissimæ men-
tis Tuæ pascua ; amplissimos ingredieris no-
uorum argumentorum campos , queis sum-
mi ingenij Tui vires non tantum experia-
ris , sed & animum Tuum anagogica &
mystica quadam numerorum ratione ad
æternæ felicitatis arrham instruas . Vale
omni virtutum genere Excellentissime
comes , grande Hungariæ decus & gloria .
E Coll. Rom Soc. Iesu. 17. Julij 1665.

PRÆ-

PRAEFATIO AD LECTOREM.

Rithmologiam arcanarum rerum opulentia
confertam editurus, non longis verborum
ambagibus, non molibus numerosi ratiocinii
lenocinijs, sed Laconum more, propositum
mihi argumentum paucis breuibusque ex-
pediendum duxi. Non ignoro complures
amplum hoc de mystica numerorum doctrina,
schema affatim prosecutos fuisse; ut proinde post illos, peracta
iam meſe, nihil aliud nisi vilium stipularum collectio, in qua
explicanda, industriam meam collucem, relictā videatur.
Quidquid sit, mearum partium erit abiecto cortice, medullam
rimari: argumentum quod vii semper magni mihi momenti
visum fuit, ita quoque ab alijs precium eius, aut ignorantibus,
aut ignoranter despicientibus ad incudem reuocatum, eo splen-
dore, ni fallor, illustrare conabor, ut ex eo non exiguum in
Republicam Literariam, tum lumen, tum emolumentum re-
sultaturum confidam, ad hoc, tum grauiſſimorum auctoritate
virorum, quā literis, quā exhortatione instanter sollicitan-
tium, tum zelo gloria Dei ordiendum potissimum inductus:
Cum enim iam dudum ex abdita numerorum doctrina perpe-
ram siue accepta, siue intellecta, portentosa superstitionum et
maleficiorum hominum audacia cōmenta in publicum emer-
gere cognossem; magnum sane me opera precium facturum exi-
stimaui, si prius abditis numerorum proprietatibus, iuxta apo-
diēticam Geometrię amūſim expositis, id deinde quod legi-

timunt, sanum, innoxiumque foret selectum, ab illegitimis,
spurijs, ac perniciosis numerorum cibis separatum, tum ad
cauiclam hominum plus aqua curiosorum, tum ad stulta quo-
rundam deliramenta, vanam mendaciam, & insanias falsas,
circa superstitiones numerorum effectus extirpandas, serio &
ea qua licuit studia animique contentionem, mente meam ad
diuini Numinis gloriam apponere. Quod hoc opusculo paucis
exequi conatus sum. Ne verò apud dicas in eo progredere-
mur: Prima originem & Fabricam tradimus numerorum, in
qua modum & rationem à primis mundi incolis ad hac
usque tempora in numeratione rerum obseruaram: & deinde
magis magisque, cum ab Hebreis, Chaldeis, Arabibusque,
cum à Gracis ac Latinis exultam exhibemus. Quibus quidem
ritè expositi, admiras quasdam pronicorum numerorum pro-
prietates, in secunda Libri parte explicandas procedimus. Cum
verà complures ex Arابum Schola, abditas horum numerorum
rationes curiosius contemplarentur, hinc certò aliquid humanae
rebus sublimius sub ipsis recondi sibi amenter persuaserunt; ut
de prima magica vanitatis rudimenta prodiorum, dum
buiusmodi numeros, quos veluti sacrosanctos, & prorsus
diuinos tenebantur, Astrologia paranympha in fabricam
amuletorum extollentes, numerorum castroquin infallibili
arithmeticæ demonstrationis ratiocinia insistentium proprietates,
turpi characterolatrias criminis contaminarunt. Quos nefandi
Gnostici succensuratores & impuris perfida sue sectæ dogmata in-
cum Aegyptiorum Demonolatria inseruerunt. Secuti fuere
hosce studium Cabalistarum vulgus, quod ex fanatica He-
breorum numerica Cabala depromptis numerorum non myste-
rijs, sed deliramentis in diuinatoria artis usu assumpserunt:
quod satanicum dogma adeò hinnimum mentes ex abominando
artis.

artis & su infatuatas peruerit, ut magnum quid se obtinuisse videantur, si à quopiam Sarana ministro huiusmodi numerorum Sacramentum adopei fuerint: quorum quidem falsares & grandes imposturas ex imis fundamentis in. III. & V. ¶
V Parte confutamus.

Hicce quoque pari methodo peractis, restat & vera & realis numerorum mystagogia, quam in Ultima huius Libri parte tradimus: in qua mysticas numerorum rationes iuxta SS. Patrum mentem, multiplici sensum ratiocinio fultas explicamus: ut inde haud exiguum emolumentum in Lectoris animum emanaturum confidam. Mysticam exhibitionem vide in frontispicio libri: In quo Monas Tri-una sub triangulo equilatero comprehensa, in Angelicum nouem Chororum mundum intellectualm, in tres hierarchias, qua per totidem idealia triangula equilatera sibi implexa notantur, disperita influit: quin & per mundum intellectualm fuit Angelicum, in Mundum Sidereum, & hinc in elementarem utrique miro & ineffabili modo se communicat. Ut enim conditrix sapientia, Tri-una in numero, pondere & mensura tria diuisione condidit omnia; ita quoque Veteres Sapientes Hebrai, Graci & Arabes mysterium subolfacientes, Mundi tam intellectualis quam corporei constitutionem, non meliori modo, quam per abstractas huiusmodi numerorum rationes exponi posse existimarent. Vidi & miram hanc mundialium rerum concationem Siracides in suo Ecclesiastico cap. I. dum de Sapientia praeftatus, diuinum hoc epiphonema prouulit. Disciplina Sapientiae cui reuelata est & manifestata, & multiplicationem ingressus eius quis intellexit? unus est altissimus, creator omnium omnipotens, & Rex potens & metuendus nimis, sedens supra thronum illius, & dominans Deus: ipse creauit

illum in Spiritu Sancto , & vidit , & di numeravit , & men-
sus est , & effudit cum super omnia opera sua . Atque haec
sunt que Lectora curiosa peneis communicanda duxi . Valez
cognoscere faue .

IOAN-

IOANNES PAVLVS OLIVA SOCIETATIS IESV
Præpositus Generalis:

CVm librum P. Athanasij Kitcheri nostræ Societatis Sacerdotis, de arcana numerorum Mysterijs, tres eiusdem Societatis Theologi recognouerint, & in lucem edi posse probauerint, facultatem concedimus, ut typis mandetur, si ita ijs, ad quos pertinet, videbitur. In circuitu rei fidem, &c.
Dat Romæ 18. Nouembris 1664.

Ioan. Paulus Oliva.

Imprimatur, si videbitur Reverendiss. P. Mag. Sac. Palatij Apost.

O. Archiep. Patracum. Kiceg-

Imprimatur,

Fr. Hyacinthus Libellus Sacri Pal. Apost.
Mag.

INDEX CAPITVM

Quæ in hoc Libro continentur.

Præfatio ad Lectorem.

Pars I. De priscis Numerorum notis, earumque fabrica & origine.

Cap. 1. De primæua Numerorum origine. fol. 1.

Cap. 2. De Græcorum veterum notis numericis, earumque fabrica. fol. 7.

Cap. 3. De Iudeis numerorum. fol. 12.

Cap. 4. De priscis Latinorum notis Arithmeticis, earumque origine & fabrica. fol. 18.

Cap. 5. Numerorum, quibus prisci Latini vtebantur, fabrica. fol. 22.

Cap. 6. De Agorithmo. De zyphraturam, siue hodierna die visitatorum numerorum origine & fabrica. fol. 40.

Pars II. De arcanis numerorum quorundam, quos Pronicos vocant, proprietatibus.

Præfatio ad Lectorem. fol. 57.

Cap. 1. De ministrorum effectibus. fol. 59.

Cap. 2. De mysterijs huiusmodi numerorum. fol. 64.

Cap. 3. De Mathematico fabricæ & constructionis dictorum Sigillorum ratiocinio. fol. 73.

§. 1. Quadrati constructio, quod ex ternario in seipsum ducto constituitur, estque Sigillum Saturni. fol. 74.

§. 2. Secundi quadrati quod ex 4. in se ductis emergit,

- git, constructio Mathematica, atque Sigillum Iouis
 nuncupatur. fol. 83.
 §. 3. Quadrati terij constructio Mathematica, quod
 & Sigillum Marsis dicitur. fol. 88.
 §. 4. De constructione Mathematica Quadratis quarti
 Sigilli Solis. fol. 91.
 §. 5. Constructione Quadrata, seu Sigilli Veneris Ma-
 thematica. fol. 96.
 §. 6. Constructio Sigilli Mercurij ex Quadrato. 64.
 fol. 99.
 §. 7. Constructio Sigilli Lunae Mathematica, sive
 Quadrati 81. fol. 103.
 §. 8. De Quadratis Cubicis. fol. 106.
 Cap. 4. De alijs & sedi huiusmodi numerorum dispo-
 sitione. fol. 110.
 Cap. 5. De numeris primiti, eorumque in quadratis pa-
 triam terminorum dispositione. fol. 123.
Pars III. De Arabum Hebreorumque numeris, &c mysticis
 Sigillis, quæ ex ijs conficiebant.
 Cap. 1. De varijs modis, quibus Hebrei & Arabes Sigil-
 la sua conficiebant. fol. 150.
Pars IV. Arithmomantia Gnosticorum per icones, sive,
 de areanis numerorum, queis Gnosti Hæretici
 primi seculi ad magicas operationes vtebantur.
 fol. 169.
- Præfatio.**
- Cap. 1. De superstitione Gnosticorum sectar origine,
 modo, ratione. fol. 170.
 Cap. 2. Sigillorum Magorum, seu Telestatum ex initis
 Gnosticorum principijs veritas exponitur. fol. 177.
 Cap.

Cap. 3. Aliorum Sigillorum praecedentibus haud dissimilium interpretationes . . . . . fol. 187.

Pars V. De Magicis Amuletis.

Cap. 1. Explicatio nonnullorum Sigillorum . . . . . fol. 216.

Cap. 2. De Cabala Pythagorica . . . . . fol. 226.

Cap. 3. De Rota Vitæ & Mortis . . . . . fol. 233.

Pars VI. Mystagogia Numerorum , siue de Mystica numerorum significatione .

Præfatio. . . . . . fol. 239.

Cap. 1. De Monade siue unitate mystica. . . . . fol. 241.

Cap. 2. Quomodo unitas seu Monas trina dici possit . . . . . fol. 247.

Cap. 3. De Mysterijs Tetradiis seu quaternarij. fol. 259.

Cap. 4. De Quinario, Scenario, Septenario, &c. usque ad Denarium inclusiuè . . . . . fol. 267.

Cap. 5. De Catenis rerum numeralium per numeros expressis. . . . . fol. 280.

Cap. 6. De mysticis numerorum catenis . . . . . fol. 283.

ARIT-

ARITHMOLOGIAE

P A R S I.

De priscis Numerorum Notis earumq;
origine & fabrica.

CAPV T I.

De prima Numerorum origine.

Ationalis fabricæ naturale quoddam pul-
lulans principium numerus est ; mentis
enim expertia, vti bruta, non numerant ;
sed & hic ipse nihil aliud est, quam ratio
explicata : ideo enim numerus princi-
pium eorum, quæ ratione attinguntur, esse probatur,
vt eo sublatto nihil omnium remanere, ratione conuin-
catur : siue enim ratiocineris, siue componas, siue diui-
das, siue distinguas, siue denique quacunque tandem
ratione vnum cum altero conferas, aut vnum ab altero
separas, id utique absque numero fieri non potest : Numerus, ra-
proinde Plato Neocli interroganti, cur homo sapientis
simum animal definiatur ; non incongrue responde-
rit ; ὅτι ἀριθμὸς οὐκίσα) : quia numerare nouit . Atque
ex hoc combinatricis mentis ratiocinio nascitur multi-
plex illa & foecundissima numerorum origo, quæ vti
ex unitate illa maxima & archetypa profluxit , ita hu-

A

mano

2 Origo & Fabrica Numerorum.

mano intellectui insita , quidquid agit , per illam agit , donec in eam tandem , vnde profluxit , unitatem triunam resoluatur . Quoniam vero homines ad manifestandos intimos animi conceptus sub eadem numerorum forma subsistentes , signum extrinsecum veluti iure quodam suo requirebant , quo numerosos huiusmodi in mente latentes conceptus manifestarent , hinc natæ sunt variæ illæ diuersarum gentium , quibus sese inuicem explicabant , nomine & symbola , quæ vel à primis nascientis Mundi incunabulis originem suam duxisse adeò certum est , quam certa sunt sacra Pentateuchi volumina , quibus iam viuente adhuc humani generis protoplasto , numerorum formandorum rationem viguisse , metris notæ interpretes ex Sacra Genesios Historia amplis ratiocinijs deducunt , ubi & Adamus primus omnium artium & scientiarum inuentor dicitur : & Suidas hisce

Inuentio nu
merorum. verbis docet : *Adamus primus homo, Dei manu effectus, ad imaginem & similitudinem Dei efformatus, iure primus Sapiens appellari potest: εἰς τὸν ἄτονον οὐ διηγεῖται οὐδὲ πάσιν κανόνας, οὐδὲ σάρπος ακεφάλην οὐδὲ θύμοντας αἴρεται μέτρον τέττας οὐδὲ τέχνας, οὐδὲ γεωμετρία, τέττας θεοτήματα λογισμούς οὐδὲ αλογούς: τέττα ποντίας οὐδὲ ματαίας, οὐδὲ ζεύς τέττα βίος οὐδὲ θάλασσας οὐδὲ θάλαττας. Huius igitur sunt artes & literæ, huius scientia rationales & non rationales, id est, mechanica, huius omnes inuentiones: Et quicunque ad vitam necessarias faciliat ratione tibi dicitur, invenit omnia eorum protoplastus inuentor fuit: Vnde Iubal Henochides ab eodem Adamo instruitus, Arithmeticam & Musicam, quæm didicerat, in humani generis usum, pri-*

Origo & Fabrica Numerorum : 3

primus educens, pater appellatus fuit canentium Cythara & organo; uti quarto Genesis capite legitur. Cuin itaque nec cantus, nec instrumentorum Musiconum dispositio sine numeris, & sine certa numerorum notarumque singulis interuallis competentium proportione confici posset, utique eas, meliori quo in primis illis Mundi originibus, fieri poterat, modo exhibuit, legesque posteris suis ijs informandis præscripsit. Quales autem illæ fuerint, uti temporum immemorabilis vetustas nobis inuidit; ita quoque nihil nobis, nisi conjecturæ ad eas cognoscendas, supersunt. Rabbini, & inter cæteros celebrior Rambam dictus, in suo Motore nebuchim, id est, perplexorum Doctore, putat hujusmodi notas numericas alias non fuisse, nisi puncta, aut lineolas, ex quibus veluti ex unitate assumpta, amplissimas numerorum series educerent: verba eius ex hebraico deducta sunt:

זראות נים בני הארץ פטר רביינו זל מצאו זרים מני החשובנות וצורתם כצורת חירות חנוך רוחה .
Primi filij Adam, quemadmodum Rabbini nostri, quorum memoria in benedictione, tradunt, inuenierunt signa computationum, eorumque figure non absimiles sū Iod puncto; ex huius enim multiplicatione numeros exhibebant: hoc pacto per Iod, unitatem exprimebant, binarium duobus ־ וּ notabant, ternarium tribus ־־וּ. quibus in Thargum Nomen Dei triunum passim expressum videmus; & sic de cæteris, uti ex primæ Abaci columnæ notis, ex Rabbinorum libris depromptis patet: atque hisce ijsdem punctis hebraici Alphabeti literas

Rambam do
ctor perplex-
orum.

A 2

forma-

Ex Iod he-
braico velu-
ti unitate
numeri reli-
qui compo-
nebantur.

4 Origo & Fabrica Numerorum.

formatas &c &c. amplè Rab. Kimchi, & Rab de Balmis in Dicduk sive in sua grammatica docet, quos consule. Atque adeò haud inuerisimile videatur, primæuos homines, huiusmodi punctorum multiplici additione, subductione ac multiplicatione singulas numerorum species exhibuisse, utpote quorum plerique ~~erat~~ literarumque expertes, nulla prævia arte, aut Magistris instructione, solo rationis dictamine, per puncta aut lincolas, quod & hodierno æuo in rusticis vñi venire solet, expresserint, vt dum per vñam lineolam carbone aut creta depictam I. II. III. IIII. & sic de cæteris ordine naturæ pingere solent. Verum cum succendentibus seculis, hominibus experientia doctioribus, modus hic incommodior visus fuisset, quam ut omnes numerorum species eo aptè exprimerentur, Hebrai paulatim neglecta punctorum coaceruatione, Alphabeti literis, loco numerorum vñi sunt, cuius artificij

Rusticorum
modus com.
putandi.

Litterarum
pro numeris
introductio.

congruè libro de origine Sacre Scripturæ literarumque facit. Quos deinde secuti Aegyptij ex Chami progenie nati, omnium primi, qui post Cataclismum scientiarum artiumque cultu, nec non Arithmeticæ inventione, teste Josepho, celebres in Mundo claruere; Hebreos. Aegyptiosque secuti sunt Chaldaei, & successu temporum Syri, & ab hisce tandem Graci, à Gracis Romani, numerorum per Alphabeti literas exprimendorum. modum mutuati desumpserunt; vt ex sequenti tabula pater. A primis autem Scriptoriæ artis exordijs, literas Alphabeti Hebraici in locum numerorum assumptas, pulchre often-

Abacus Alphabetorum exhibantur.

Prima numerorum signatio ex Rabi- aorum traditione.	II Numeri Alphabe- ti Hebrai	I Numeri beti Syr- i Caldaici	VIII Numeri La- tini ordina- riij.	Nume- ri per abbre- uiat.
,	I	X	I	I
"	2	Z	2	II
"	3	X	3	III
"	4	ט	4	IV
"	5	נ	5	V
"	6	ו	6	VI
.....	60	□	600	D 500
.....	70	ל	700	DC 600
.....	80	ט	800	DCC 700
		ט	900	DCCC 800
		X	1000	DCCC 900 CM
& sic de- cate- ris.				

Origo & Fabrica Numerorum: 5

ostendunt nonnulla tum in Genesi, tum in psalmis potissimum threnisque obseruata numerica per literas paradigmata: Inchoant enim vel membra, vel hemistycha versuum iuxta scriem litterarum Alphabeti: hoc pacto distinguuntur psalmi. 111. & 112, vel inchoant integros Numerus psalmorum per literas. Hebraicas indicatur. psalmorum versus, vti videre est, psalm. 25. 34. & 145. vel vt in psal. 37. Singulæ literæ duos versus simul, cum nonnulla tamen varietate, exordiuntur: In psalmo 119. singulæ literæ octonos versus ordine inchoant, vndē totidem octonarios is psalmus habet, quod apud Hebreos. sunt literæ, nimurum 22. & ab Hebreis vocantur מְבָרֶךְ רָאשֵׁה. rasche theuoth, id est, capita vocum, a. Græcis ακροσιχε, id est, versuum initia. Inuenitur & hoc acrostichidum genus in threnis Jeremias, quæ ab interprete lamentationes redduntur: Nam in quatuor quidem capitibus primis litterarum Alphabeti, ακροσιχε, μερόσιχε, reperitur, vbi videlicet singulæ literæ versus ordine inchoant; in tertio vero capite eodem ακροσιχε est ειςιχε. eo quod singulæ literæ in tribus versibus ordine sint initiales. Maximè vero in hoc numero scribendi genere claverunt, quos Hebrei, קִלְבָּמָת vulgo Cabalistas, Secretiorum in Sacra Scriptura occurrentium sensuum interpres vocant, qui in hoc toti sunt, ut mysteria sub sacris paginis abdita per numeros sub literis Hebraicis, קִלְבָּמָת, eruant. Verum de hisce multis varijsque modis exemplisque demonstrata, uberrimè profert Tom. III. Oedipi. Synagm. de Hebraorum Cabala. Quid vero & quales sunt hi numeri קִלְבָּמָת, postea dicetur. Nos igitur ad in-

Cabalisticæ
numerandi
ratio.

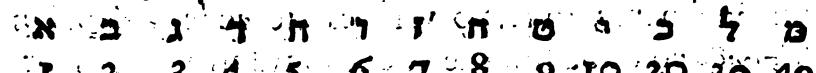
6 Origo & Fabrica Numerorum.

institutum nostrum revertantur, sicut non in usitato

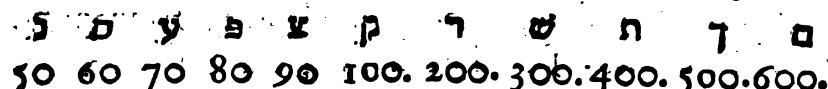
Dispositio
numerorum
iuxta Al-
phabeta.

Primo itaque, Hebraicorum ceterorumque Oriente-
tium mos fuit, vniuersas numerorum series, nouena-
ria distributione, veluti in classes quasdam disponere,
quarum prima quidem *imās pīrādōw*, id est nouenaria
vnitatum, & primas novem literas continet, modo non
Hebreis tantum, sed & Chaldeis, Syris, Arabibus, Coptis,
Græcis, Aethiopibus, Armenisque visitato, ut in
epilogetico numerorum omnium diuersis gentibus &
nationibus visitatorum Abaco *Qawānīz* patet. Altera
Classis nouenaria est denariorum, siue *imās ḥādōw*.
Tertia Classis est, nouenaria centeniorum, & est
imās ḥādōw. Quarta est *imās muwādōw*, id est no-
uenariorum classis millesimiorum; atque hisce omnes
numerorum series exprimere solent.

imās I. pīrādōw. siue Nouenaria vnitatum.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 20 30 40

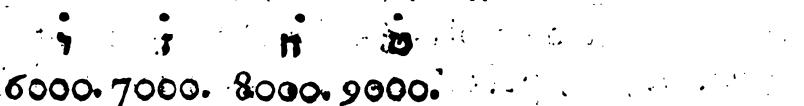
imās II. ḥādōw. siue Nouenaria denariorum.

50 60 70 80 90 100. 200. 300. 400. 500. 600.

imās III. ḥādōw. siue Nouenaria centeniorum.

700. 800. 900. 1000. 2000. 3000. 4000. 5000.

imās IV. muwādōw. siue Nouenaria millesimiorum.

6000. 7000. 8000. 9000.

Hoc

Hoc pæsto Annum præsentem Christi notamus hisce numericis literis ~~αριθμοῖς~~, vel sic: ~~αριθμ.~~ 1665. Chaldaeorum vero, Syrnum, Coptorum, Arabum cæterorumque in Novenariorum id est, ~~ceterarum~~ dispositione. Modum & rationem vide in citata paulo ante tabula omnium combinativa numerorum. Quare ad Græcorum ~~φιλολογίας~~ progrediamur.

CAPV T. II.

De Græcorum veterum notis numericis.

pedimentum fabrica.

Quanta ex Homeri ceterorumque Poëtarum monumentis explorare valuimus, eos omnes, suos libros iuxta Alphabetum Græci literas disposuisse raperio: & ex Iliadum diereticis 24. libris luculenter patet, qui à vegetibus Grammaticis. & ut plerique putant, ab Aristarchiorum dispositi fuere, ut printus Liber inscribatur Αλφα; Secundus Βητα; Tertius Γαμμα; atque hoc pæsto frequentes libros singulis sua numerica littera signarentur quas & ~~καταστάσεα~~ ~~τοις σημείοις~~ appollabant. Illuc iuntur deinde numeri Manuscriptis Codicibus subinde dicti libro alio modo etatis videlicet ~~τοις σημείοις~~ ~~τοις σημείοις~~. Dico hancmodi signationib[us] esse, quānquam quādam, qua per abbreviationem dictos Libros allegamus. Hoc enim pæsto per ~~τοις σημείοις~~ lineatum ~~τοις σημείοις~~ per annos vero ~~τοις σημείοις~~ exponitum librum, ~~τοις σημείοις~~.

per

Libri Homeri
ri qualibus
numeris si-
gnarentur.

8 Origō & Fábrica Númerorū.

per α .^{rum} Genitiūm ; per τ .^{rum} Datīum in hac bant ; In secundi vērō libri citatione , τ .^{rum} β .^{rum} secundū Librum se allegare, pro phrasis necessitate, significabant, quæ hic apponenda duxi , ut Lector, si quandoque huiusmodi Manuscripta voluerit , quo ab huiusmodi modis leso extricet , habeat . Sed iam ad reliqua progrediamur .

Græcorū
veterum in
numerorum
dispositione
modus.

Π Quinarij
nota &
cur.

Δ Denarij
nota &
cur.

H Cur 100
notaret.

Quomodo itaque Græci veteres suos numeros per Alphabeti literas exhibuerint, Tabula numerorum combinatoria exactè demonstrat : α . Iquidem usque ad quinarij notam , monadum additione I. II. III. IIII. vtebantur : nē vērō hæ plus aquo multiplicare confusione parerent , quinarium loco quinque unitatum , per Π . quæ est initialis litera vocis $\pi\eta\mu\sigma$, expressere , cui de- nuò adnectebant easdem unitatum lineolas usque ad denarium , cuius loco substituebant literam Δ , initialē videlicet literam vocis $\Delta\eta\mu\sigma$: Séquentes postea denarios exhibitari , vicenariū ex primebant duobus $\Delta\Delta$, tricenariū tribus $\Delta\Delta\Delta$, quadragenariū quatūor $\Delta\Delta\Delta\Delta$, quinquagenariū vērō $\Delta\Delta\Delta\Delta\Delta$, quāsi diceret $\pi\eta\mu\sigma\Delta\eta\mu\sigma$, signabant ; & hoc ordine per continuā additionem , numerum producebant usque ad centum ; quem numerum per H exprimebant . Cur vērō huic tentenariū numerū per literam H (quæ secundum ordinem literarum Alphabeti Græcas nici alijs non nisi Octonarium notat) expresserint, idēo factum est , quod hac litera; duplicita Π constet, una recta, altera inuersa & supina Π , quæ simili invenia , 100 significant, ex quibus nota hac cénsonaria Π conficitur.

Origo & Fabria Numerorum. 9

quarum virtus si Δ inclinatur imagineris (quarum tamen additionem data opera compendij causa neglexisse videntur) emergent duo quinquagenarij, quibus una exadras siue centenarius ~~et~~ incongruè exprimitur. Quod verò hanc centenarij notam ab initiali littera π uerò, quod Ionicè centum significare putant, originem suam sumplisset volunt, audiendi non sunt, cum exarata vox in omni Græcorum Dialecto, nunquam cum H. scripta reperiatur. Atque ex huius notæ reperita additione usque ad 500, quæ hac nota signabant H quasi diceret, usque ad millenarium usque pertingebant, quem ab initiali voce $\chi\lambda\alpha$, quod milie norat, X nota exprimebant; & hinc idehtideri repetita usque ad 5000 milia, quæ hac nota X signabatur, quasi diceret πιλια, & tandem usque ad 10000, quæ M litera initiali Mu'ea exprimitur, procedunt; & hinc noua denuò monadum, decadum, hecatontadum, schiliadum myriadumque additione, numerorum ordo paulatim in infinitum propagatus, sub sex simplicibus notis, omnem veterum Græcorum computum comprehendit, & sunt sequentes.

I.	I. unitas.
5.	II. ab initiali litera πιλια.
10.	Δ ab initiali litera Δέκα.
100.	H. à duobus Πιλια recta & inuersa.
1000.	X. ab initiali litera Χίλια.
10000.	M. ab initiali litera Μύεια.

B

Epi-

20 Origō & Fabrica Numerorum.

Epilogismus Græcæ ἑπολογίας iuxta suas encaedes dispositus.

Primus Modus.

I. ἕντες περιέχουσαι. Nouenarius unicatum.

α	β	γ	δ	ε	ϛ	ζ	η	θ
I	2	3	4	5	6	7	8	9

II. ἕντες δικαδευτικοί. Nouenarius denariorum.

α	β	γ	δ	ε	ϛ	ζ	η	θ
10	20	30	40	50	60	70	80	90

III. ἕντες εκατοντάδευτοι. Nouenarius Centenariorum.

α	β	γ	δ	ε	ϛ	ζ	η	θ
100	200	300	400	500	600	700	800	900

IV. ἕντες χιλιάδευτοι. Nouenarius Millenariorum.

α	β	γ	δ	ε	ϛ	ζ	η	θ
1000	2000	3000	4000	5000	6000	7000	8000	9000

V. ἕντες δικαχιλιάδευτοι. Nouenarius 10. millenariorum.

α	β	γ	δ	ε	ϛ	ζ	η	θ
10000	20000	30000	40000	50000	60000	70000	80000	90000

VI. ἕντες μεταάστοι. Nouenarius 100. millenariorum.

α	β	γ	δ	ε	ϛ	ζ	η	θ
100000	200000	300000	400000	500000	600000	700000	800000	900000

Apud Herodianum Grammaticus Græcus. habet & notas alias sex numerorum Græcis visitatas, quæ à literis initialibus serè sumuntur, quæ omnes quater vicibus sua fyzigæ notæ,

Alius Græcis vītates Numerorum Epilogius.

. Origō & Fābrica Numerorūm.

notæ , id que bis in sua Clasē enneadica sive nouenaria ad dextram adduntur , vt sequitur :

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	VII.	IX.	X.
I											
1	1	2	3	4	5	6	7	8	9		
Δ	ΔΔ	ΔΔΔ	ΔΔΔΔ	ΔΔΔΔΔ	ΔΔΔΔΔΔ	ΔΔΔΔΔΔΔ	ΔΔΔΔΔΔΔΔ	ΔΔΔΔΔΔΔΔΔ	ΔΔΔΔΔΔΔΔΔΔ	ΔΔΔΔΔΔΔΔΔΔΔ	ΔΔΔΔΔΔΔΔΔΔΔΔ
10	20	30	40	50	60	70	80	90			
H	HH	HHH	HHHH	HHHHH	HHHHHH	HHHHHHH	HHHHHHHH	HHHHHHHHH	HHHHHHHHHH	HHHHHHHHHHH	HHHHHHHHHHHH
100	200	300	400	500	600	700	800	900			
B	X	XX	XXX	XXXI	XXXII	XXXIII	XXXIV	XXXV	XXXVI	XXXVII	XXXVIII
1000	2000	3000	4000	5000	6000	7000	8000	9000			
M	MM	MMM	MM	MM	MM	MM	MM	MM	MM	MM	MM
10000	20000	30000	40000	50000	60000	70000	80000	90000			

12. Origo & Fabrica Numerorum.

Exempla ex Authoribus deprehensa.

Numerus
populi ab
Augusto re-
cogniti.

Numerus
Iudeorum
in captiu-
te Babylon-

Suidas de Augusto populum recensente ait: Λοέθρι-
ας οἱ Ἡ Παρεγγένειοι στάσις ὑπεράδες τῷ χίλιοι οἱ αὐτοῖς:
ινuenerunt sexcentas myriades τῷ 17. viros, quæ noltro
computo faciunt 4101617. id est, quadrages semel
centum mille & 17. viros, vel quatuor milliones, &
centum & unum, & 17. viros. Iosephus lib. 2. cap. 4.
numetum Iudeorum à Captiuitate Babylonica in Iu-
dæam rediuntur suisse pupiades, οἱ βῆ οἰτανχίλιοι præ-
ter Lætitias, id est, 4628000, quatuor milliones, & sex-
centa viginti octo millia.

CAPUT III.

De ieronimia Numerorum.

*ieronimia
numerorum
quid?*

INueniuntur & apud Græcos Numeri, quos ieronimus,
id est, æqualis calculi, vocant, quos ab Hebræis
desumpserunt; consistebant autem hi numeri in eis,
quod inventis duobus nominibus in numeris resolutis,
ex æqualitate numerorum, ex huiusmodi diuersis nomi-
nibus resultantium, ad aliquid vel bonum vel malum
ingeniosè alluderent, & Cabalistis maximè in usu est;
Sed nonnulla exempla subiungamus:

13. Cap. Apocalypsis sic habetur: *Qui mente
præditus est, computet numerum bestia, numerus enim
eius est ΧΣ, 666.* Dici non potest, quantum hic nu-
merus multorum Interpretum torsetit ingenium: adeo

vt

Origo & Fabrica Numerorum. 13

vt Interpretes ad vnum ferè omnes hunc locum καὶ τὰ
~~κερδεῖσθαι~~ expediendum existiment. Hæretici nullum
 non lapidem mouent, quām vt hunc numerum Ro-
 mano Pontifici, quem Antichristum vocant, applicent,
 & putant se id ostendere in duobus nominibus: Ααρανοῦ
 & hebraicè רָאוּתָה. quæ resoluta in numeros dant 666,
 vii hic patet.

A	30	ר	200	Sed hi quidlibet ad hoc adstrue- dum, mirum in modum tortum
A	1	ר	6	
T	300	ת	40	assumunt, vt suis id persuadeant,
E	5	י	10	vt in hoc exemplo Hebraicis no- tis. exhibito patet, vbi Romij,
I	10	ו	10	Romanum indicant, id est Pon- tificem ; sed cum numerum
N	50	נ	40	666. reperire nequirent, appo- fuerunt illi in fine n. notam
Q	70			
Σ	200			400. Sic ex Romij רָאוּתָה. fe- cerunt Romijth, atque aduerbialiter nihil aliud signi- ficat, quām Romanè, quod vti nihil significat, id risum quoque sapientibus mouet. Catholici verò & ortho- doxi ridentes hanc rationem, quām illi contra Romi- num Pontificem machinabantur, eam in Lutherum & Caluinum retorserunt. In nomine enim רָאוּתָה, Ita- lica pronunciatione idem numerus Apocalypticus, continetur, vti & in patriæ nomine Lutheri Σαξόνιος, fuit enim Saxo. Vide Bellarmine lib. de Antichriito. de his fusius agentem.
	666		666	

Poë-

14 Origo & Fabrica Numerorum.

Σ	200	$\frac{1}{2}$	30
A	I	7	6
Z	60	7	400
O	70	7	200
N	50	8	~~666~~
E	5		
I	10		
O	70		
Σ	200	<i>hui Lethe</i>	
		666	666

Poëtas veteres hoc numero
mum genere delectatos,
docent nonnulla exempla: Ari-
stides volens Damagoram bipe-
dum nequissimum indicare, id
ingeniosè sanè per *ἰεράς* nume-
ros præsttit, dum cum peste per-
niciose vocat, ex voce Λῆμος
quæ pestem significat allusione
facta; utraque enim vox in nu-
meros rcsoluta Δαμαγός & Λῆμος eundem numerum
prodit: Sic nonnemo Nilum cum Meno flauio com-
paraturus, inuenit Νᾶλος & Μένος, καὶ τὸ ποτίσμα numerorum
respondere, utpote quoruna utrumque nomen
faciat 365. tot nimirum, quot annus integer Solaris di-
erum est.

Δ	4	Λ	30	N	50	M	40
A	I	O	70	E	5	E	5
M	40	I	10	I	10	N	50
A	I	M	40	A	30	O	79
G	3	O	70	O	70	Σ	200
O	70	Σ	200	Σ	200		
P	100						
A	I						
Σ	200						
	420		420		365		365

Tale est, quod in Oraculis Sybilllicis legitur de Nominis
IESV, his verbis, & erit numerus eius monadum,
deca-

Origo & Fabrica Numerorum. 15

decadum & hecatontadum octo, id est: 888. in talem enim numerum resoluitur nomen ΙΗΣΟΤΣ.

I 10 Quo genere numerorum & veteres Iatros
H 8 usos fuisse, monstrauit Iouis Simulacrum,
Σ 200 quod ita effectum fuisse tradunt veteres Ro-
O 70 manarum antiquitatum Scriptores, ut in
T 400 dextra quidem manu. T, in sinistra vero ει,
Σ 200 literas præferret, quæ in numeros tractare re-
soluta dant 365. quod videlicet annus, cui præficitur
putabatur Janus, tot idem dies contineret. Vide de
hoc Suidam, voce παντού. Plinius quoque lib. 34.
cap. 7. de Lino sic loquitur: *Præterea Janus geminus*
et *Numa Rege dicatus, qui pacis bellique tempore ar-*
gumenta colitur, digitis ita figuratur, ut trecento-
rum quinquaginta quinque nota per significationem
anni, temporis et) cui se Deum indicaret, qui ta-
mamen per numeros non tam Solarem, quam Lunarem an-
nnum, deponit qui duodecim lunationibus constet; intelligit
quemadmodum per prius simulacrum, annum Solarem ex-
pressit; Cum vero annus Solaris sit 365. dierum, vi-
detur mendum commissum in Plinio, qui pro anno
Solari habet 355. (nisi forsitan Epiphanius annum intellege-
rit) nam 354. annum Lunarem conficiunt.

Sed iam ad locum nominis Antichristi, quod cum
numerum 666. continet, mirè se primæui ac sequen-
tium seculorum Scriptores Irenæus, Aethias Cappa-
dox, Primasius, Ticinius, & Rupertus Abbas, in di-
cam numero ex varijs nominibus educenda exercuerunt;
sed ut rei veritatem facias, parum hic, quod ad rem
fa-

16 Origo & Fabrica Numerorum.

faciat, elicere possumus; Cum idem hic numerus non impio tantum Antichristo, sed & Sacris, & Diuinis nominibus applicari possit; imò Sacratissima nomina inueniri queant, quæ hunc in se numerum contineant, vt multis hoc loco demonstrare possem, si Ditiæ gloriae hoc nomine non me obfuturum crederem.

Sed apponamus tamen nomina Antichristi, ^{καὶ τινὲς ισοψήφιοι}, in 666. resoluta.

*Nomina Antichristi, quibus Apocalypticus numerus 666. conuenit, ex Irenæo, Aretha Cappadoce, Primo-
sio, Ticinio, Ruperto Abbe extracta.*

Et erit numerus bestiæ sexcenta sexaginta sex.

Ευαρθάς	Euandas	Αὐτίμεος	Inclytus
Λαζαῖρος	Latinus	πακός, ὁδηγός	malus dux
Τέιτα	Sol Titan	Αλιθίς βλαβερός	verus noxius
Αργύρα	Nego	πάλαι βασιλαρός	iterata inuidia
Δαμπίτης	Splendor	Αρνός αδικος	agnus iniustus
αγικίτης	Victor	Γενοπεύκος	Gensericus

Μαομέτης. Mahumed

Σαξόνης. Saxo

LVPVs pICarDVs. id est Caluinus.

Origo & Fabrica Numerorum: 17

Iosephina seu Resolutio in numeros.

1	2	3	4	5	6
E 5 Λ 3c T 300 A 1 Γ 3 Λ 30	T 400 A 1 E 5 P 100 E 5 Λ 1	A 1 T 300 I 10 N 50 N 50 M 40	N 50 B 5 T 300 O 70 Σ 200 Π 80	Θ 9 I 10 A 1 T 400 H 8 E 5	A 1 N 50 N 50 M 40 P 100 T 300
Σ 200 O 70 Ε 5 I 10 I 10	Σ 200	K 20 Ο 70 Σ 200	Σ 200	Σ 200	Σ 200
666	666	666	666	666	666
7	8	9	10	11	12
K 20 A 1 Π 80 Α 1 A 1 M 40	A 1 Λ 40 Λ 1 M 40 N 50 Λ 1	K 20 H 8 Δ 30 N 50 T 300 O 70	O 70 Θ 9 Α 1 O 70 E 5 M 40	Σ 200 H 8 I 10 Σ 200 M 40 E 5	O 70 Σ 600 B 2 A 1 O 70 T 300
Δ 4 B 2 A 1 Δ 4 Σ 200 I 10	H 8 Λ 3 Σ 200 I 10	G 3 A 1 K 20 K 20	O 70 B 2 A 1 O 70	Σ 200 E 5 N 50 Σ 200	P 100 O 70 Σ 200
Σ 200	200	200	200	200	200
666	666	666	666	666	666

Hæc sunt nomina bestiæ Apocalypticæ numeris insignita, quorum in numero alia ab ijs, quibus sat temporis & otij est, iam adductis haud similia reperiunt possunt.

C

Cer-

58. Origo & Fabrica Numerorum.

Certè Mahomedani ex sua secretiori Diuinorum Cabala, horrendis superstitionibus referta: Nominis Diuino علیٰ islamis resoluto hunc numerum educunt, ut vides.

Est autem hoc nomen deductum ex initialibus literis Diuinorum nominum, quæ promissam celsitudinem sponsit denotant, ut in sequenti exemplo patet. ex quibus deinde magica sua sigilla, ut Cabala Saracenica. Oedipus Aegyptiaci fusè ostendimus, conficiunt.

و	6
س	60
خ	600
	666
ج	و
حطيت	واعد
سرق	م
sponsus.	celitudo.
promissor.	

Verum ut hæc omnia nomina adiutoria sunt, & ad sacra & profana, mala & bona facile accommodari possunt, neque quicquam ingenij aut subtilitatis obtinent, ita quoque magnis mysterijs turgida credere, non nisi infensaræ mentis esse reor. Verum cum de huius motuq[ue] vanitate in sequentibus copiosior detur rationandi materia, illuc Lectorem remitto.

CAPUT IV.

De priscis Latinorum notis Arithmeticis & earumque origine & fabrica.

Duplex numerorum forma hodie apud Latinos Arithmeticarum rerum Scriptores in usu est: Prior antiqua, altera posterior temporebus introducatur.

Prior

Origo & Fabrica Numerorum. 19

Prior septem literis ex Alphabeto Latino depromptis
conatur; quibus omnis qualiscumque tandem numerus
exprimitur: & sunt: I V X L C D M. qui, uti veterum Romanorum Inscriptiones docent, una cum Latina lingua nati, in hæc usque tempora durant. Altera à Mathematicis, posteris, uti dixi, temporibus introducta, adeò ubique locorum percrebuit, ut plerique neglegentis veterum Romanorum maiusculis numeris (qui uti ad magnarum calculationum rationes cum facilitate, expediendas non adeò idonei videbantur, ita non nisi Chronographicis inscriptionibus, politiorisque literaturæ viris reseruantur) solis minusculis, videbunt zephyris, tum Mathematici, tum mercatores, & quicunque tandem quidpiam numeris confignare volunt, utantur. De priori numerorum Instituto primò, deinde de posteriori, cuius originem potissimum inquirendam duximus, nonnihil dicemus.

Originem antiquorum numerorum Priscianus & Valerius Probus, scilicet Scaligero, sic describunt: unitatem litera I. notabant, quam in quinarium usque exclusiū repetebant IIII. quinarium scribebant per V. non uti nonnulli arbitrantur, quod dimidia pars esset denarij numeri X, neque idecircò, quod plim hunc numerum scriperant per QV, & postea Q, remanente V. sustulissent; sed quod quintum inter vocales AEIOV locum possideret. V itaque litera quinarium significabat, cui unitates ad denarium usque numerum apponabant. VIII; Denarium vero numerum notabant litera X. eo quod in Alphabeti ordine statim post literam

7. literis Latinorum veterum omnibus numerus exprimitur.

Originem Latinorum veterum numerorum.

Originem numeralis notaz X V D. M.

20 Origo & Fabrica Numerorum.

Origo literis nota L

Clavorum
fixio per
numeros
olim Romæ
vicitata.

V sequeretur; pari consilio centenarium numerum cum statuisserent per C, sequenti litera D quingenarium deposuere, vel quia immediate C in ordine Alphabeti sequitur, ut Probus vult; vel ut alijs placet, eò quod inter D & M, quod mille significat, à D videlicet ad M. usque, quinque literæ intercedant, hoc pacto: D, e, f, g, i, h. M. (litera enim h, uti aspirationis nota est, ita inter literas non adnumerabatur); vel ut Scaliger dicit, quod D sit capitalis litera nominis Dimidium, quod dimidium millenarij numeri significat; plerique tamen Centenarij numeri notam C, à prima litera Centum, uti millenarij numeri notam M, ab initiali numero Mille, & quingenarij numeri notam D, à dimidio millenarij, id est (uti supra diximus) ab initiali litera vocis Dimidium, acceptam volunt; quinquagenarij verò numeri notam L, non à nomine, sed ex Græcorum instituto excoxitatam fuisse, Priscianus autem nat; nam uti per N, quinquaginta exprimebant, ita prisci Latini, qui huius elementi loco ponebant identidem L, ut Lympha pro Nympha, Græcos imitati, in hunc quoque usum E pro N substituere; quamquam hæc ratio multis discrecat, de quibus vide Matthæum Hostium. Quidquid sit, ex hisce patet, prisci Romanorum temporibus numerorum notas adhuc imperfectas fuisse, adeò ut Romani huiusmodi numerorum ope, annos consulares et aëris fixis, sicuti & Volsci in Templo Nortiae Deæ Herufice, uti Plin. l. 7. c. 43. tradit, nitrare consueverint, eò quod rarae tunc temporis literæ sufficiunt. Quamobrem in melioribus numerorum notis non occurserint.

rentibus, ex vetusta lege Prætor maximus Clavum figurebat, quæ figendi Clavi lex deinde revoluta ad Consules, & denique ad Dictatorem, magnis ritibus & ceremonijs peragebatur; de quibus vide Rosinum, Lipsium, Alexandrum ab Alexandro, atque Antiquitatem Romanorum Scriptores. Veruntamen ut dicta liquit dius intelligentur, hic Prisciani verba adducenda duxi, ex quibus facile intentum nostrum patet. *Hoc ignorant Latini quoque in pleniora imitari sunt: nam per I. unum notant, illos secuti. Quinque per V. quia quinta est vocalis A E I O U. decem per X. quia decima est consonans apud Gracos. Q. D. C. S. A. M. S. vel quod post V apud Latinos X. sequitur; quinquaginta per L, quia apud antiquos Gracos L pro N. quia non est quinquaginta, poscebant, iestè Apollonide. C. Lucio Tarreho, unde Latini quoque Lympa dicunt pro Nympba, aquam vel fontem volentes monstrare: Virgil. in primo Aeneide.*

Dant famuli manibus lymphas Ceretemque canistris. Centum autem per principalem nominis literam C. quingenta per sequentem literam consonantem, nam post C. D sequitur. Mille secundum Atticos per X Graciam, sed ut sit differentia ad decem, circumscriptis lateribus CXD. Quinque millia per I, et duas à dextra parte apostrophos, ID. Decem millia per superdictam formam, additis in sinistra parte contrarijs duabus notis, quam sunt apostrophi CCID. Et hoc ad imitationem Gracorum, qui præclarus noto, subduca linea, sive. quoque scribunt sic I. Quinquaginta mil.

Variaverunt
rum Latino-
rum in nu-
meris dispo-
sitione.

22 Origo & Fabbica Numerorum.

millia per I. medianam, & tres in dextra parte apostrophos I^DD. Centum millia per I. medianam, & tres in dextra parte apostrophos & in sinistra totidē contrarias CCCI^DD. Vel quod verisimilius est, decem millia notantur per M. circumscriptam ex utroque latere, sic C^MD. quomodo mille per X circumscriptam ex utroque latere, sic C^XD & hoc ad imitationem Gr̄corum, qui xiiii eam literam habent principalem sui nominis. Sed differentia causa media linea altior facta est, quia millies, quaqua mille per M. circumscriptam sales notari, sic C^MD. ergo quinque millia cum sint dimidia pars decem milium, dimidiam partem scripture seruauerunt, sic : I^DD. quomodo quinquaginta millia dimidia pars centum milium, qui numerus per eandem notam decem miliam sribitur, additis ramis ex utroque latere singulis circumscriptionibus CCCI^DD. Quingenta millia per Q^D. quod est initium nominis, & apostrophē. Mille similiter millia per M, unde incipit nomen ex utraque parte circumscriptam, & sic C^MD, & sic C^CM. Verum cum haec multum confusa sint, & vix perfectus inde sensus granum Authorum iudicio alie possit, eas nos ad veterum mentem paulo luculentius clariusque exponemus.

CAP V.

Numerorum, quibus prisci Latini rechabantur, fabrica

Diximus in praecedenti Capite, Veteres Latinos septem potissimum ex Alphabeto in quinquerum sub-

subsidiari depromptis literis, usos fuisse, ut sunt:
 I V X L C D M. quibus itidem varie repetitis,
 mixtis, itaque compositis, omnes, qualescumque ca-
 dent obuiꝝ numerorum series, exprimitur & pul-
 chre sane numerorum computationis ~~symbolis~~, quae
 calculis peragitur, quadrant; ita ut perpetuo vel in qua-
 cuplum, vel in decuplum, hoc est, alterius aucte-
 alurgant; & primæ quidem duæ nota: I & V. aug-
 mento seruunt enneadis primæ per additionem Va-
 tum, alteræ duæ nota: X & L. augmento enneadis de-
 cimæ; tertiaz vero nota enneadis centenaria; ita ut in
 monadicis semper post V. quatuor Vnices; in deca-
 dicis quatuor X post L: in centenarijs quatuor **CCCC**
 post D, ut in hoc Schemate patet.

Enneadi Monadicæ. I. II. IXX. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX.
 Sesquiunc Enneadi Decadicæ. X. XX. XXX. L. LX. XXX. LXXX. XXXX.
 Enneadi Decaconadicæ. C. CC. CCC. CCC. DC. DCC. DCCC. DCCCX.

Sepulta tandem seu ultima nota: M. nota spillebari,
 quo cumque modo, sive à dexteris, sive à sinistris, alijs.
 numeris ante vel postposita, futuri semper tunc valo-
 rent, ut: M DLX. exprimitur nullus quinquefascia sega-
 ginta: Sic veraposis: DLXM, idem faciat, quod quin-
 gentia sexaginta milia. Sed iam ad fabricam & confor-
 mationem horum numerorum proprius accedamus.

In præcedentibus nonnullis de causis & rationibus
 huius notarum ex Pufciano & Valerio Probo tradi-
 mus: Verum tam illæ metioris notæ Authoribus non
 sufficiunt, haud dubie ad ratiocinatum, quæ veteres mori-
 bantur

24 Origo & Fabrica Numerorum

Fabrica no-
tarum nume-
ralium apud
Veteres.

hasco simpliciores notas excogitarint : neque enim propriè literæ ex Alphabeto Latino depromptæ dici possunt, ex eo capite, quod I, non primum, sed nonum in Alphabeto locum obtineat ; neque V, cum illa vigesima in ordine literarum sit ; neque X, cum illa vigesimum primum in ordine locum obtineat, & proindè decem significare non poteat ; neque L, cum illa vndecimum in Alphabeto locum teneat, literæ propriè dici possunt. Quæcumque itaque Priscianus de harum notarum causis profert, non solum longè petita sunt, sed & meliorum Authorum iudicio, nulla iusta & bene fundata ratione nituntur. Hæc dum & ego penitus mecum expenderem, vidi tandem idem scidie prorsus veteres Latinos, quod Hebreos primæos, ceterasque gentes rerum adhuc inexpertas, in numerorum constitutione præstitisse suprà diximus. Quocirca I nota vnitatis, nihil aliud, quam vnum quid significat, & monadis officio fungitur, quæ duplicata, II reddebat vnitates ; triplicata, III, quadruplicata IIII. Nè itaque vnitates nimio incremento confusione inducerent, Latini veteres, quinto quoque loco, Græcos secuti, suas numerorum notas mutarunt : vnde hæc V, quinarij nota est altera, quæ quinque significat, & ad I. tincta, est quincupla, & constructionem suam habuit à prima nota I. geminata, & ad pedem iuncta, quæ angulum rectilineum acutum referat : hanc V. quinarij notam ex medietate decussis natam. *βιαχιγγίας* ergo, loco I. I. I. I. vnitatum posuerunt ; quam continua vnitatum additione ad denarium usque prouerxerunt, uti ex primo enneadis monadicæ

pro-

Origo V.

I
V
X

Origo & Fabrica Numerorum. 25

processu patet. Iterum X nota denarij non aliundē deducta videtur, nisi ex duarum linearum vnitarum decussatione, cuius medietas V quinarij notam refert; unde vox decussis & decussare emersit, videlicet omnis illa figura ex duarum intersectione linearum nata, quam identidem multiplicantes usque ad 50, ne nimiana incremento huius notæ confusionem pareret, hanc intulere notam L, quæ ex duabus lineis in extremitate utriusque in unum iunctis, L constituit, numero in quincuplum aucto, etque nota particularis ex prima nota I geminata, una quidem recta, altera prostrata, non incongrue conflata censeri potest, ita tamen, ut duæ ad pedem in dextra parte iunctæ, rectum angulum faciant, & gnomonem erectum referant. Habemus itaque quatuor harum figurarum I V X L ex lineis constructionem. Sequitur modò Centenarij numeri nota, quam per C signant, & quamvis plerique eam ab initiali litera (Centum) originem suam duxisse velint, nihil tamen obstat, quominus & eadem ex lineis rectis constituta fuerit; Nam vt ab Hostio aliquisque notatum fuit, & antiquarum Inscriptionum monumenta sat docent, in quibus non semper formam C refert, sed subinde hoc patto olim scribebatur, & ex hac inscriptione à Grutero prolata patet.

C AI. L. MIL. F. P. vbi pro CAII
CAII ponit, ut proinde propter arcuati ductus facilitatem nata videri possit posterorum C. centenaria nota, quam veteres, Hostij iudicio, ex I vnitatis nota, sed triplicata componebant, & quod facilius erat, L notæ quinquagenariæ, alteram in vertice lineolam apponebant, &

L Quinqua-
genarij
ex 2. lineis
obliquè du-
cis nascitur

Origo &
Fabrica C

Origo C nu-
meri cente-
narij.

D

ex

26 Origo & Fabrica Numerorum.

ex L 50. fiebat nota C. c. centenaria 100. quam idem
tidem multiplicantes usque ad 500, ut incep tam quin-
cuplam & duplam proportionem continuè seruarent,
loco CCCCC. D notam posuerunt, quam nos exor-
tam putamus, non quod C literam in Alphabeto cen-
tenarij notam immediate sequeretur D, uti Priscianus
vult, sed vel quod initialis litera esset dimidij millenarij,
uti placuit Iosepho Scaligero, vel omnium optimè, quod
antiquis litera D non per arcum, sed triangulari figura
ex tribus lineis unitatis indicibus constituta pingereetur,
hoc pacto, ▷: & hoc verum esse, nonnullæ inscriptio nes
apud Gruterum docent ▷. M. id est, Dis Manibus. In
totius Alphabeti literas, huiusmodi lineolarum monodi-
carum vario contextu, quemadmodum Hebrei ex
primævis temporibus, suas constituisse suprà ostendimus,
vero haud absimile est. Quantum vero varia mentis
reflexione consequit possum, dicere profecto, prima
huiusmodi elementa priscis Latinis ab Etruscis primum
fuisse communicata, & Herodotus planis id verbis si-
gnificat l. i. *Latinos pleraque ab Etruscis, tripote antiquioribus, acceperisse & literæ Etruscæ, quarum nonnullæ magnam cum Latinis similitudinem habent, sat superque demonstrant, ut in nostra Etruria, volente Deo, fuse ostendemus.*

Lilius. Giraldus alium veterum Latinorum
in significandis per literas numeris, modum tradit,
qui vrinam etiam addidisset, ex quoniam Authore illa
extraxisset; hoc enim ipso multis à varijs dubijs libe-
rasset: Sunt autem sequentes.

A.

Origo & Fabrica Numerorum. 27

A. CCCCC	Quingenta	À Quinque millia
B. CCC	Trecinta	𝐵 Tria millia
C. C	Centum	𝐶 Gentum millia
D. D	Quingenta	𝐷 Quingenta millia
E. CCL	Ducenta quinquaginta	𝐸 Ducenta quinquaginta millia
F. XL	Quadraginta	𝐹 Quadraginta millia
G. CCCC	Quadringenta	𝐺 Quadringenta millia
H. CC	Ducenta	𝐻 Ducenta millia.
I. I	Vnum	𝐼 Millia
K. LI	Quinquaginta vnū	𝐾 51 millia
L. L	Quinquaginta	𝐿 Quinquaginta millia
M. M	Mille	𝑀 Millena millia
N. XC	Nonaginta	𝑁 Nonaginta millia
O. XI	Vndecim	𝑂 Vndecim millia
P. CCCC	Quadringenta	𝑃 Quadringenta millia
Q. D	Quingenta	𝑄 Quingenta millia
R. LXXX	Ostingenta	𝑅 Ostoginta millia
S. LXX	Septuaginta	𝑆 Septuaginta millia
T. CLX	Centū sexaginta	𝑇 Centū sexaginta millia
V. V	Quinque	𝑉 Quinque millia
X. X	Decem	𝑋 Decem millia
Y. CL.	Centum quinquaginta	𝑌 Centum quinquaginta millia
Z. II	Duo millia	Ζ bis millies mille.

Lilij Giral.
di numerorū
dispositio.

Cum virgula supraposita,
millenarium numerum in-
dicant.

Sed ad millenarium Numerum reuertamur.

D 2 Nul-

28 Origō & Fabrica Numerorum.

Nulla numerorum nota tantam vetustate temporum varietatem subiit, quam milenarij numeri nota.

Variae mille-
narij numeri
notæ,

Primò enim signatur litera M, quæ recentium character est, & originem suam habet ab initiali litera Mille, ut omnes ferè fatentur.

Secundò scribitur per duo C, quorum unum rectum, alterum inuersum est, quibus monadica nota intermediat, hoc pacto c i o. mille.

Tertiò scribitur hoc pacto, cxo. & pariter mille significat.

Quartò scribitur per zyphram numeri octonarij prostratam oo.

Quintò scribitur per parentesis notas, mediante i, hoc pacto c i o. ut est apud Paulum Manutium.

Sextò scripta quoque reperitur O, ut est apud Petrum Ciaceonium lib. de ponderibus & mensuris, alijsque.

Septimò per oo & oo scribatur.

Octauò per X exprimebatur.

Veraut̄ ut tandem; qua de causa tanta varietas emerſerit, & unde originem suam hauserit, cognoscatur, rem paucis verbis exponam.

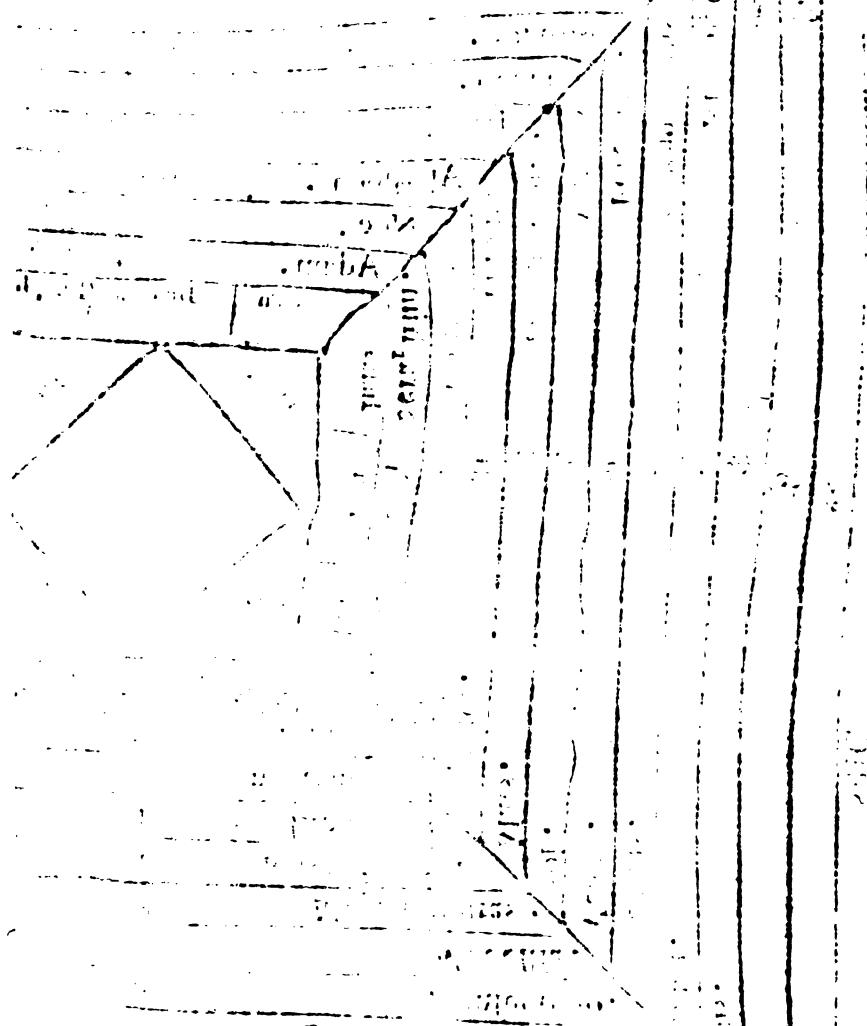
Cur itaque primò per c i o. mille significauerint veteres, id factum esse puto, quod primi hanc notam per duplex D D. milenarij notam expresserint, quæ successu temporis sublata linea D claudente figuram, I medium inter duo c i o. reliquerit; & hoc ita factum fuisse quam luculentissime demonstrat hæc milenarij nota

Origo ~~OC~~
millenaria
notæ :

CORUM.

**Variz mille-
marij sumaq
pi notz,**

Origo & Fabrica Numerorum. 29

nota ①, quæ nihil aliud est, quam duorum QD vnius inuersi, alterius recti in vnum coniunctio, vnde characteret ① emersit; Habet itaque hic originem notæ millenariae circ.

Quam verò originem habeat hæc millenaria nota cxo. iuxta Hostij mentem explicò, & dico eandem esse, quam præcedentem: Cum enim millenarius apud Græcos Atticos per X scriberetur, videlicet ab initiali litera vocis χίλια, quod mille ijsdem significat, constituto charactere; & Romani in suum eam censum reperunt, & ne is cum X denarij nota confunderetur, cū circumscriptis à lateribus C inferuerunt medium, hoc pacto cxo: ex quo tandem compendiaria nota ∞ , quam supra millenarij notam fuisse ostendimus, emerit; dum duo cō rectum & inuersum cornibus suis apprehendentia cornua quatuor notæ x, hanc notam ∞ βέρχυγεαθικά, constituerunt. Vides itaque originem huius notæ ∞ ; quamvis Ciacconius citato loco dicat, per hunc numerum cīo constitui potuisse, duobus videlicet cornibus cō cum i vnitis ∞ , cui non repugno, quamvis prior ratio magis veritati αριθμολογias consentiat. Iterum apud Paulum Manucium hæc millenarij nota sic scripta reperiuntur cīo, cuius origo non abludit ab eo, quod supra de C. docuimus, videlicet priscis temporibus C scriptū fuisse hac nota c, cum ergo hæc idem quod C notet, patet ratio cur hunc numerum per cīo notam expresserint. Quod verò & subinde millenarij nota sub hac figura haud absimili rō Græcorum.

Origo ∞
millenariae
notæ:

30 Origo & Fabrica Numerorum

Notæ. corum. &c. vel sic inuersè m scribantur; dico eandem habere originem, quam c i o. hac tantum intercedente differentia, quod duo c o cum r. in ultimo hoc non vniantur, in priori verò ex vna quidem connectantur, ex altera verò non, quod Scriptoris tamen festinantis consuetudine introductum potius, quam vnu receptum arbitror.

Origo mil- lenariz notz □

note

Restat modò origo huius millenariæ notæ **X**
explicanda. Nonnulli dicunt hanc esse constitutam ex **X**
& duabus lineis characterem supra & infra claudentibus,
hoc pacto **X**. productis enim crucis cornibus, illa li-
neis unita hunc efformabant characterem **X**. vel etiam,
quod duo illa triangula notabant DD, quæ à priscis
Latinis sub forma trianguli expressas fuisse, suprà dixi-
mus, ▷▷: vndè coniungendo has duas apicibus suis
in unum, nascitur hæc nota **X**: quamuis præcedens
veritati multò sit similiōr.

Hæ itaque sunt simplices notæ numeri millenarij, quas veteres nunc hoc, nunc illo modo, prout illis *præceptis* ratio dictabat, exprimebant, & sunt sequentes.

Note m hle narij sunt 9

I 2 3 4 5 6 7 8 9
M. C.I.D. C.X.D. 88. CID ⊖ m m X

Ex quibus deinde omnem Chiliadum Myriadumque numerum formabant hoc pacto : primò quidem dimidiatis à dextris milleniorum notis integri dimidium exprimebant : sic enim per 10. 500 notabant , quod est cīcī millenarij dimidium ; 100 verò dimidium est

Origo & Fabrica Numerorum. 31

cccic, & se habent ad iuuicem, ut 5000 ad 10000. Sic 1000, dimidium est cccic, & se habet ut 50000. ad 100000. & sic in infinitum. Sciendum verò has notas semper bis, ter, aut quater iterari, hoc pacto :

1000	2000	3000	4000
------	------	------	------

CIC.	CICIC.	CICICIC.	CICICICIC.
------	--------	----------	------------

Ter certè extat apud Ciceronem in 5 Verrina in editione Pauli Manutij, cum ait : *Demit de capite Medium cīc cīc cīc.* quamvis interpretes hic addi debere velint, I^cc id est 600. ut totus numerus sit 3600.

Nota verò Centenaria C. millenaria M à sinistris iuncta, eundem auget suo valore, ut XM, decem millia. LXI, sexaginta millia. CM, centum millia. DM, quingenta millia. MM millena millia. Sic Plinius lib.6.cap.23. *MM paf. ab Alexandria abest Opipidum Iuliopolis,* id est, millesimis millibus passuum, quamvis hodiè haec nota MM pro 2000 sumatur. Nota quoque hoc loco, quod sicuti ex his notis I unitatis, & tertia X denarij, & C centenarij alijs notis praepositorum, sinistrorum easdem suo valore minuant, ita dextrorum additæ easdem augent.

- 1 4 8 9 Sinistrorum positæ valorem minuant.
- I. IV. IX. IX
- 1 6 12 18 Dextrorum positæ valorem augent.
- I. VI. XII. XL
- 40 90 400 Sinistrorum positæ minuant.
- XL. XC. CD.
- 60 110 600 Dextrorum positæ augent.
- LX. CX. DC.

Quod

32 Origo & Fabrica Numerorum.

Quod verò à Priscis IV. IX. XIX. XXIX. XXXIX.
XL sic scriptum fuerit diminutiè, id factum esse
putò, βερχυγαριας ergo, ne notam monadicam, decadi-
cam, aut centenariam toties repetere cogerentur.

Nota 10000 Porrò **ccccc** decem millium nota est, vti & **cmo**. vel
IMI, & præcedentem **cic**. decuplat, & pari ratione
bis, ter quaterque iterari potest, vti sequitur.

10000		20000		30000
cccc		cccc, cccc		cccc, cccc, cccc

Bis certè apud Ciceronem extat lib. i. ad Atticum.
Nam Epistola 5. Cicero sic loquitur: *L. Cincio HS. XXCD constitui me curaturum Id.Feb.Crc.* In sequenti
verò epistola repetit his verbis: *L. Cincio HS. cccc, cccc, cccc. pro signis megaricis, ut tu ad me scripseras curaui.* Quibus quidem aliud non innuit, nisi festeriorum
viginti millia, & quadringentos festerios.

Nota 50000 10000. 50000 nota, dimidium est integræ **ccccccc**.
50000. Cuius exempla dantur in Oratione pro Q.
Roscio Commodo, in editione Pauli Manucij, cum
50000

Ciceronis
testimonia: ait; *Si paret, HS. 10000. deberi hic, nisi planum sibi
facit. HS. 10000 ad libellam sibi deberi, causam perdit.*
Integra verò nota **ccccccc** pariter apud Ciceronem
inuenitur epistola 5. ad Atticum, cum inquit: *Domum
Rabirianam Neapoli, quam tu iam dimensam &
adificatam animo habebas, M. Fronteius emisit HS.i.
ccccccc xxx. id est, 100030 HS. & quoties volueris
numerari poserit, vti in citata pro Roscio Commodo.*

10000

Ora. 11

Origo & Fabrica Numerorum. 33

Oratione Cicero fecit, dum ait: *Proh Deum hominemque fidem, qui HS. cccccc, cccccc, cccccc, quæstas facere noluit, id est 300000. HS. quæ 8500 nostris coronatis respondent, quamvis in alijs exemplaribus hi numeri ex ignorantia vel interpretum, vel transcriptorum admodum peruersi depravatique reperiuntur.*

Sed hanç nostram interpretationem genuinam esse, duo magnæ considerationis antiquitatum monumenta quam luculentissimè demonstrant: quorum primum est Tabellæ Columnæ Rostratæ fragmentum, in Capitolio in hunc usque diem superstes, ex quo vera horum numerorum ratio petenda est; quam ad maiorem veritatis attestationem hic apponendam duxi, cuius defectum Petrus Ciacconius suppleuit in proprio de his columnæ interpretatione edito libello.

Difficultates numerorum solvantur ex Tabela Rostrata in Capitolio superstite.

Columnæ Rostrata Inscriptio à Petro Ciacconio suppleta.

C. Bilius. M. F. Cos. aduorsom. Cartacinienfis. ea. Siceliad rem. Cerens. eccl. ANOs. coenatos. Popli. Romani. artifum ad obſedone D. EXEMET. LECIONefis. Cartaciniensefis. omneis MAXIMOSQUE. MACISTRATOS. Lucaes. bouebovs. relicteis novEM. CASTREIS. EXFOCIONT. MACELam. moenitam. urbem pVCNANDOD. CEPET. ENQVE. EODEM. MACestratod. prospere rEM. NAVEBOS. MARID. CONSOL. PRIMOS. Cefet. remecosque CLASESQVE. NAVALES. PRIMOS. ORNAVET. PARauerque. diebous. LX. cVMQVE. EIS. NAVEBOVS. CLASEIS. POENICAS. OMnis. paratasque.

34 Origo & Fabrica Numerorum.

SVMAS. COPIAS. CARTACINIENSIS. PRAESBNTED.
maximed DICTATORED. OlorOM. IN. ALTOD. MaRID.
PVQuandod. vicet. xxxQVE. NAucis. cepeT. CVM.
SOCIEIS. SEPTEm. res momque ducis. quin res mOS.
QVE. TRIRESMOSQVE. NAVEIS. Xx. depreset. aurom.
CAPTOM. NVMEI. Φ. Φ. Φ. D. C. C.

arcenTOM. CAPTOM. PRAEDA. NVMEI. cccccc. c
craue.. CAPTOM. AES; cccccc. cccccc. cccccc. cccccc
cccc. cccccc. cccccc. pondod triompQVE. NAVAL-
LED. PRAEDAD. POPEOM: romanom: donauet: captiuos.
CARTACINIensis .. inceNVOS.. Duxet. ante .. curom.
primosque. Consol: de. siceBL s.. claseque. CARTaciniens-
leom. triompauet. earom. rerom. erco. S. P. Q. R. ei hance
columnam. p.

In hac priscae Latinæ Linguae barbaries vnde eum
exodico numerandi modo. clarè apparet, dum enim
expeditionem C. Duillij Consulis contra Carthaginenses refert in Sicilia prædam quoque ex parte victoria reportatam. quam exactissimè, tuto quoad naues,
tum quoad monetam, autum argentum, ænca, de-
scribit; vbi & inter ceteras figuræ millesimæ base nota Φ. Φ. Φ. ter occurrit, vnde eum DCC. quæ nume-
rum 3700 constituit. Sed huius notæ originem supra
vide expositam: dtinde vigesies stemel reperit hanç no-
tam cccccc; & quoniam illa 100000 numerum con-
tra Carta fluit, hic in 28 ductus dæ 2100000 numerum in-
giventer,

are

Origo & Fabrica Numerorum. 35

are, cupro, pondus : Contigit autem hæc Victoria, D. Duillij contra Carthaginenses anno, Vrbis conditæ CDXIII. 493. Nota hoc loco alteram millesimæ notam supradictam Φ . cuius medietas D. quingentenarij nota : huius itaque notæ Φ valorem multiplicabant altero circumscripto circulo, hoc pacto $\odot$: quo 10000 Idem quod cc100 indicabant, idemque valebat, quod cc100. hæc iterum tribus circulis $\odot$ circumscriptis diametra, idem significabat, quod cc100 : id est, 100000. ita quidem, ut tres notæ c.c.c. à sinistris, & ad dextram aliae c.c.c. cum i, quæ diametri loco seruiebat, in Sphæram triamillarem transformatæ videtur & horum autem dimidia significare vellent, illa hisce dimidiatis figuris indica- bant : D . quæ idem quod 100. id est 500. & D id est 100. quod 5000. significabant, vti sequitur.

Nota 1000 Φ cuius dimid. D 10. 500

Nota 10000 $\odot$ cuius dimid. D id est. 100. 5000

Nota 100000 $\odot\odot$ cuius dimid. D 1000. 50000

Dimidia-
chiliadom,

Meminit harum notarum Gruterus in suis inscriptioni- bus, quarum prima ita sese habet :

T. PRÆSENTIVS Q. F. P. HELVITIUS. P. F. AED.
OB HONOREM IN VIAM. HS. $\odot\odot$

Altera sic se habet :

TREBONIA OLIVIA ARBITR. MARCILIANI
MA. IN FRO. P. XII. in A. P. P. XIX COST.
HS ∞ D id est 6000 sextert.

36 Origo & Fabrica Numerorum

Iauenitur & alia nota in inscriptiōnibus veterum , sic
formata $\square$, quam 8. significasse coniijunt ex hac
inscriptiōne :

IMP. CÆS. AVREL. VAE. DIOCLET.

IMP. VII L. COS. $\square$

Hanc nonnulli volunt indicare germinum quadernarium
 $\times$: qui verò diligentius. expenderit dictam figuram ,
is. minime duplicati 4 figuram esse , afferere cogentur ,
sed. duplatum Δ , quæ resultat ex diagonali quadrati
sectione : Cum autem Δ . 4: significet Græcorum mo-
Differenij numeri notare , ita duæ Δ octonarium constituunt , quem $\square$
præfens indicat .

Verūm , vt hucusque dicta vna Synopsi intuaris ,
hic veluti epilogismum omnia explicantem apponendu-
m duxi .

Ex illo enim fabrica notarum numeralium , quæ
veteribus Romanis in usu erant , adèò clare pate-
bit , vt n̄ expositione quidem indigeat . Notas
has numericas , ex varijs Priscorum monu-
mentis collegimus , quas & in vasto
illo Inscriptionum opere , quod
Ianus Gruterus in lucem
edidit , exhibitas .

Lector
curiosus repe-
riet .

Epi-

Origo & Fabrica Numerorum: 37

*Epilogismus omnium numerorum, qui millenariorum
enneadi competunt.*

Notæ millenariorum	Significa- tiones in zyphris	Notæ dimi- tiones in diorum,
Integrorum:		
M	{ 1000	D 500
CD	1000	C 500
CX	1000	
∞	1000	
CI	1000	D 500
II vel M.	1000	I 500
X	1000	QC 500
Q	1000	
MM	10000	D 5000
XM	10000	
DMC	10000	
XX	10000	
CCCD	10000	C C 5000
QQ	100000	D 50000
CCCCDD	100000	CCCD 50000
CM	100000	
IXI	1000000	
CMD	1000000	QC 500000
MM	1000000	

Alterum monumentum habetur apud Fuluium Vitis
num, à quo reliqui omnes de hoc argumento tractant.

168.

38 Origo & Fabrica Numerorum.

tes id desumpserunt, istaque tabula numerorum veram
& genuinam veteribus usitatam ostendit, ut sequitur.

Tabula Fuluij Ursini Veterū numerorū rationem continens.

IXI	1000000	ccc l ccc	o
o o o o	100000	500000 denarij, vel 2000 sestertia. Aliter dicebant, vi cids fester tium. m l v w	
Quatercenties mille denar : simul 1600 se stertia. Aliter dicebant sedecies sestertium .	10000		
o o o o	10000	50000 denarij, vel 200 sestertia .	
4 decies mille denarij. Simul 160 sestertia.	1000	5000 denarij. alias xx sestertia .	
o o o o	100	5 mille eris, vel 500 de narij, aliter duo sestert.	
4 mille æris, vel 4 m. Asses, vel 4 cétu denarij	10	quinquaginta denarij, vel quinque centusses .	
o o o o	10		
4 centusses . 4 centum Asses, vel decé denarij.	10	Quinque denarij.	
o o o o	10		
4 denarij vel decusses.	10	quincussis vel quinarius	
o o o o	10		
4 Asses vel quadrasseis.	5	Semis seu vnciae .	
o o o o	5		
5 Vnciae aut quincunx	5		

Onigo & Fabrica Numerorum. , 39.

Hanc Tabulam antiquissimam ænem primus de-
xit Fufius Vrfinus cum numerorum notis ipsi Tabulae ex argento impressis, facileque ex supradictis pa-
ret, antiquioribus illis non fuisse notam, quæ nume-
rum ultra centum millia significaret. In hac Tabula
habetur prima nota sic figurata **I****X****I**, quo milles
millia, id est 1000000 indicabant, millionem vide-
licet: Cur verò in hac nota **X**. intermedia duabus II.
vtrinque stipata sit monadicis notis, causa est, quod
per I. unitatem lineolâ signatam, millebarium indica-
rent Græcorum more, X vero persese millenarium ex-
primeret, ut supra dictum est: hinc aptè hunc numero
millies mille, per suprapositam lineolam dupli-
catiuam tribus notis una competentem exprimebant sic
I**X****I**. Iam verò in media Tabulae Columna cæteri nume-
ri millenarij ad I. usque exhibentur, uti ad oculum
patet; è latere verò sinistro, continetur valor denario-
rum ad festigia reductus, & in dextro latere, denario-
rum festertiū inque prolatione exhibetur.

Ex his itaque fusis forsan, quam par erat, pro-
latis, patet, quod quando magni numeri ultra centum
millia notabantur, singuli limites punctis interuenien-
tibus distinguebantur & sicut scilicet hoc sit exemplum ex
Plinio l. 33. c. 24. Auri XVI. XX. DCCC. XXIX.
quem non metum: Budus l. 2. de Asse, sic effert. Sede-
cies centena & viginti millia, octingenta viginti no-
uem, & sic zyphris notatur, 1620829. & Plinius ita-
rum l. 6. c. 33. hunc numerum refert: **C****I****V****M**. pas-
sum, quem sic exprimitus: centies quinquagies. se-
xies;

I**X****I** Tabula

Quonodo-
veteres nu-
meros ultra
centum mil-
lia dispo-
nen-
tia.

40 Origo & Fabrica Numerorum.

xies centena millia passuum, & zyphris sic notatur: 13600000. Ex quo patet, veteres numerum ultra centum millia excurrentem lineolâ supra caput extensâ, sed in finistra parte sursum vncinata notare consuevisse, & ex hac **IXI**. millionis nota patet. Sed hisce iam expositis, ad alteram dubitationis partem progrediamur, quæ est, de zyphrarum origine.

C A P V T . I V .

De Algorithmo.

De zyphrarum, sive hodierna die visitatorum numerorum origine & fabrica.

PRÆMISSIS veterum Latinorum notis Arithmeticis iam ad eas numerorum notas, quas zyphras vulgo vocant, & à plerisque Arithmeticis Algorithmus dicitur, quibusque universus penè Orbis hodierna dicitur, explicandas progrediamur, & quoniam hæc præsentis huius Diatribæ potissima pars iure dici potest, ita quoque ea, qua fieri potest, diligentia, & quantum ingenij debilitas nobis permittet, perscrutanda est. Et ut ab ovo rem ordinar, Sciat Lector, Brahmanas, omnium opinione Authorum, Philosophiae & Arithmeticæ studio cum primis deditos, tam Indicæ partem inhabitasse, quam hodiè Indostan vocant., quorum studia, mores, disciplinas eleganter sanè describit Herostratus in vita Apollonij Thyanzi. Hi cum vicini essent

Origo zyphrarum a
Brachmani
bus.

Origo & Fabrica Numerorum) 41

erant Arabiae felicis incolis Arabibus, per Orientale maris Erythraei latus distensis, frequentumque olim eam ijs confunditatis, ob frequentem reciprocumque ultra citaque conuentum negotiationem contraxissent; hoc vero emendarum vendendarum que rerum compescitum sive numeris transfigi non posset, Arabes insignes numerorum notarumque, quibus Brachmanas veluti arcanis numerorum gestis videntur, compendium aduertentes, id successu temporis suum fecerunt: ita lego apud Abenragel Arabem, de introductione ad Astronomiam libello, ubi loquitur de zyphris.

وَهُوَ عِدَادٌ كَانُواْ عِنْدَ الْهَنْدِ وَقَبْلُوهُمْ مِنْ فِرْسَنْ وَمِنْ حَكَمَا الْهَنْدِ الْجِنْ وَجِدُوهُمْ مِنْ صُورَةِ الْذِيْرَةِ مِنْ قُرْبَتِهِ
أَرْدَج

Arabes nu-
merorum
notas à Bra-
chmanibus
didicere.

Abenragel,
Arabs,

Ei hi numeri sunt numeri Indiani, à Brachmanis Indiae Sapientibus ex figura circuli secti inuenti. Quoniam verò id modo fieri potuisset, cum diù multumque cogitarem, tandem incidi in Librum Arabicum, quem

Magritam vocant, corruptè Margaritam,

vbi Author, cum de Astrologicis signis

loquitur, statim & dictos cha-

racteres ponit, & fabricans

corundem ex circu-

lo descriptam

hoc

modo do-

cet.

F

Pri-

42 Origo & Fabrica Numerorum.

Primò quidem dicti Sapientes clauolum veluti mysticū totius Astrologie fundamentum in quatuor partes dividebant, scilicet ex hoc, & literas & numeros quosdam mysticos formabant, quarum prima diametrum rectam A B, altera prostrata E D, exprimebat.

Deinde

Ex angulo, seu quadrante

FACD

ACE

BCD

BCE

Ex Semicirculo la-

terali ADB

AER

Ex Superiori EAD

Ex Inferiori EBD

Ex diametrorum se-

cione ADDE

Tales formas ban-

literas habentur

Ex Semicirculo ABCD

EAD

Ex Semicirculo ADB

cum annexo arcu signabant

Per circulum ipsum ADDE

Per semidiametrum A B

cum arcu.

Per

Origines Fabrica Nostro Regim⁹ 43

Per angulum vero	ACD	7	7	7
Per angulum	BCD	8	8	8
Per hanc verò figuram	figurabant	9	9	9
& cum arcta:		4	4	4
Per punctum verò circulitudo	I.	A	10	10
	O	O	O	O

Quæ omnia ex Arabum doctrina defunpsi, qui hosce characteres singulos in tres classes dividant, quos triyfficos & *Ruthansum* Arabicè, id est, spirituales dicunt: qui vti tribus Mundis, Elementari, Siquidet eo & Angelico applicant, ita ingentia mysteria sub ijs latete, superstitionis sibi imaginantur. Vide quæ de huiusmodi signorum origine fuse tractauimus Secundo Tomo Oedipi, parte 1. fol. 380. Vbi & varijs rationibus hosce numeros ab Indorum Sapientibus processisse ostendimus, præsertim verò in III. Tomo, parte 1. de Brachmanum symbolicis literis. His itaque expositis iam ad Rhombum reuertamur.

Zyphras itaque Arabum, quas illi حروف الْأَنْجُون *Haroph el-Hend* id est, Indicas literas vocant, ab Indis processisse, non solum dicti Arabes, sed & Græci fatentur, vti postea videbimus: quo autem anno hæc translatio facta sit, magnum est omnium silentium; quantum tamen conjecturis consequi possum, contigit id ætate Mahomedis, quam هجرة Hegira Mahomed vocant, 300. annis circiter à fuga Mahomedis; à Christo vero nato 900. quo annorum curriculo, vti Arabes iuxta Saracenicam Historiam, totam illam Persie, Car-

Notæ numerales Arabū ab Indis processerūt.

44 Origo & Fabrica Numerorum.

Quando in
venit,

maniz, Indique oram sua subiiciebat Imperio, ita ex Indorum ceterarumque circumiacentium Regionum commercio, hasce notis seu zyphras, primaūa introducetas fuisse, haud vero absimile putamus: quæ postea per Aegyptum, Lybiam, ceterasque Africæ Regiones ad Occidentalem usque Oceanum propagatae, inter Arabes nullo non tempore viguerunt: donec irruptiones in Græciam & Hispaniam factæ, intra terminos proprios continentis nesciez, tandem ad dictas nationes traductæ, non Europæ tantum, sed & toti Orbì publici iuris factæ sunt. Quod ut exactius comperirem, vetustissimos codices tum Gracos, tum Latinos Arabicosque consulendos duxi, quibus discussis, certè nulluna vñquam harum notarum ante 430. annos comperire vestigium licuit.

Vt itaque hoc negotium paulò penitus agitimus, sciendum est, duplices apud Arabes Arithmetarum notarum formas usitatæ fuisse; priorem, ut postea ostendetur, ex literis Alphabeti Arabici constitutum, luculenter paet: in quo Alphabetico literarum ordine neglecta Arabes veluti ad amissimam quandam Hebrearum literarum & ordinem, & methodum sequuntur; atque huiusmodi aumerorum notis, plerique Scriptores Arabici, vti Abensina, Averrois, Abenragel, Abenphragi, aliquæ innunciat, vti & Euclides interpres, Thaūsi Arabs, vñ sunt: Posterioribus vero zypharum promiscue vñ cum literarum notis usos reperio; sed ut hæc omnia clarius compareant, literas Alphabeti Arabici vñ cum zyphris apponendas duxi.

Arabes in
literis summe
zalibus se-
quuntur or-
dinem. lite-
rarum He-
breicarum.

Origo & Fabrica Numerorum. 45

٦	٣	٥	٤	٦	٧	٩	٨	٥	٢	١		Literæ Arabæ bicaz.
٦	٣	٥	٤	٦	٧	٩	٨	٥	٢	١	I	Zyphræ. Numeri v. suales.
٦٠	٣٠	٥٠	٤٠	٦٠	٧٠	٩٠	٨٠	٥٠	٢٠	١٠		
٥٠	٣٠	٥٠	٤٠	٦٠	٧٠	٩٠	٨٠	٥٠	٢٠	١٠		
٥٠٠	٣٠٠	٥٠٠	٤٠٠	٦٠٠	٧٠٠	٩٠٠	٨٠٠	٥٠٠	٢٠٠	١٠٠		
غ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ		Literæ Arabæ bicaz.
١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	٠		V.	Zyphræ. Numeri v. suales.
١٠٠	٢٠٠	٣٠٠	٤٠٠	٥٠٠	٦٠٠	٧٠٠	٨٠٠	٩٠٠	٠			
١٠٠٠	٢٠٠٠	٣٠٠٠	٤٠٠٠	٥٠٠٠	٦٠٠٠	٧٠٠٠	٨٠٠٠	٩٠٠٠	٠			
خ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ	ڻ		Literæ Arabæ bicaz.
١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	٠		V..	Zyphræ. Numeri v. suales.
١٠٠	٢٠٠	٣٠٠	٤٠٠	٥٠٠	٦٠٠	٧٠٠	٨٠٠	٩٠٠	٠			
١٠٠٠	٢٠٠٠	٣٠٠٠	٤٠٠٠	٥٠٠٠	٦٠٠٠	٧٠٠٠	٨٠٠٠	٩٠٠٠	٠			

Misce literis omnes Arabes & Coptitæ Christiani in suis sacris Codicibus passim iam à 700. aut 800. annis promiscuè vtuntur , quemadmodum eorum in Saeros Codices præfationes monstrant : Sunt tamen mihi vastissima quædam Astrolabia ex auricalco ante 500. circiter annos in Africâ confecta , quæ solis literis Arabicis connotata cernuntur , quamvis omnes alios Astronomicos libros antiquissimos, zyphris solitis ad calculationem quippe aptioribus signates reperiam . Sed nostrum non est , hoc loco harum zyphrarum antiquitatem apud Arabes demonstrare, cum ex. supradictis. antiquitas earum satis constet ; sed questionis cardo in hoc potissimum veretur , us quo tempore primùm in Graeciam & Hispaniam ab Arabibus. & tandem in vniuersitatem Europam propagatae fuerint , ea qua par est cura & diligentia inquiramus ; quod pro ingenij nostri reuultate, Deo aspirante nos præfuturos speramus .

Inter Graecos primus fuit, qui hoc numerorum

gc-

46 Origo & Fabrica Numerorum.

Maximus
Planudes
Author de
numeris.

generi in sua, quam edidit, Arithmetica vslis est, Maximus Planudes: cuius Liber etiamnum in Bibliotheca Vaticana, sub antiquissimi Codicis forma continetur, ubi & haec notas zyphras vocat, &c ab Indis profectas dilucidè ostendit: Libri Titulus est:

τε φιλοσοφότερη μονάχι κυρία Μαζίρα Πλανύδη Φιλοσοφία κατ' Ινδος ιλεγομένη μετ' ἄλλων ἡ οὐρανούρων φιλοσοφότεραι κατανοίσαι ακεβιτός, καὶ τοῖς ζε' σχήματα ἐπιτα.

Sapientissimi Philosophoci Monachi, Domini Maximi Planudis calculatoria secundum Indos, sic dicta ab alijs Astronomis sapientissimis, quod magna diligentia, in subsidium scilicet numerorum excogitata sit: cuius sunt hec novem schemata.

α	β	γ	δ	ε	ϛ	ζ	η	ϛ	·
1	Π	Ϣ	Ϩ	Ϫ	Ϥ	Ϸ	Ϩ	ϻ	Ϭ
I	2	3	4	5	6	7	8	9	0

Diximus, primum inter Græcos, quantum nobis constare potuit, Celeberrimi nominis Maximum Planudem fuisse, qui Arithmeticam suam hinc zyphram notis descripsiterit, cum ante eum nec Pscillus, nec Ploton, neque Ptolomeus, nec Diaphantius, nec aliqui antiquiores eo, Arithmetica & Astronomica sua opera hinc notis adornasse comperiantur. Cum vero Planudes nonnulla sua opera Michaeli Palæologo Oriens Imperatori inscripsisse legatur, ex eo luculentius patet tempus, quo vixerit, quodque pereruditius Leo Allatius inuenit fuisse circa annum 1270. cuius & historiæ

Origo & Fabrica Numerorum: 47

rit tum Græcorum tum Latiorum consentiunt; hi ita-
que anni subducti à præsentis anni curriculo 1665, re-<sup>Annus quo
Planudes
vixit,</sup>
linquunt 395. annos, quo abhinc supradictus Planu-
des vixit. Cum itaque nullus celebris ante eum, siue
Arithmeticus, siue Astronomus, hoc notarum genere
vitus sit, Planudem primum fuisse patet, qui hasce notas
vixit ad calculos perficiendos, quam peridoneas, vel
ipso fatente, propalauerit, illo videlicet tempore, quo
declinante paulatim Monarchia Græcorum, Saraceni &
Turcæ, qua data porta, ut in alias, ita & in Græciæ
Asiaque maritimæ Provincias sub Bazaëte irruperunt.
Quæ Scaliger calculo suo comprobatur, hic. ut curiosissi-
mus huius rei inqagator fuit, ita quoque hanc verita-
tem in explicatione Nummi Constantini, alijsque epi-
stolis suis epistomaticis scitè sanc'euosuit; annus vero,
quo Scaliger hæc scripsit, fuit 1606. qui subductus à
1270. Imperij Palæologi annis, relinquit 336 annos, que
Scaliger præterpropter dicit annum fuisse, quo
hæc nota à Mauris ad Hispanos primò fuerunt translatæ.
Veram ut rei veritas luculentius pateat, hic verba Sca-
ligeri apponenda duxi, qui in epistola quadam ad Mar-
cum Freherum data, nummum Constantini Magni sibi
oblatum, multorum institutis precibus explicat, his
verbis: *Nummus in gens argenteus clarissimi viri Mar-
guardi Freheri, quans recens sit, argumento sunt cha-
racteres Arithmetici: 2. 3. 4. 2. 3. 5. qui ante trecentos* <sup>Scaliger in
explicatio-</sup>
<sup>ne numi
Constanc,</sup>
*aut paulo plures annos ab Arabibus ad nos transferunt, ac
primò quidem dissimiles his nostris hodiernis, postea me-
moria proeorum hac forma interpolati, que hodie nobis
in*

48 Origo & Fabrica Numerorum.

in usu est ; itaque nummus hic cusus aut conflatus est , non illo seculo , quo iij à Christianis receptis sunt , sed illo , quo interpolati . hoc est , memoria proauorum ; propterea an inquam à Gracis usurpati sunt , merito vi dubitem , faciunt libri mulii Astronomici , Logistici & computorum Ecclesiasticorum paulò ante aut post eversionem Imperij Constantinopolitani conscripsi , quorum omnium numeri non his peregrinis characteribus concepii sunt , sed literis Gracis . Denique illos Charakteres primi omnium Christianorum Hispani à Mauris , ab Hispanis reliqui Latini Christiani , ab illis Graci acceperunt , si modo acceperunt ; & quidem concedamus acceperisse , iij tamen apud Gracos nunquam vulgo noti fuerunt , ut non opus fuerit eos in hoc numero custode , ut à paucis tantum inteligerentur . Nobis igitur constat , recenissimam quidem nummi conflaturam esse , formas autem inclusas & veteres esse , ex aliquo vetusto libro , aut pictura Ecclesie alicuius desumptas , cuiusmodi multas hodie videmus in gemmis nauitia quidem celatura , sed vetustissimi argumenti .

Ex notis itaque zyphrarum posticæ nummi faciei inscriptis colligit , illum Constantini Magni tempore , minimè cusum fuisse , sed posteris temporibus , iam dicitis zyphris communis omnium Christianorum consensu acceptatis . Et in epistola quadam ad Albertum Pighium expresse dicit , se discussis omnibus veterum Manuscriptis , nunquam hasce zyphrarum notas 350. annis Superiores comperisse . Cum vero Scaliger hic tempus annumque , & qua occasione hæ zyphræ primâ Europæ innotuerint , præcisè non determinet , nostrarum

Origine & Fabrica Numerorum. 49

ram partium esse rati sumus, negotium paucis natura,
ex Chronologia Astronomica, quo quo fieri potest, studi-
o, quantumque compere licuit & exacte denodare.
Res itaque sic se habet.

Aano salutis nostræ 1240. Alphonsus Princeps Hispaniæ, & Ferdinandi Sanctissimi Regis Castille filius, cùm literarum, tum potissimum Astronomicarum disciplinarum, ad quas veluti naturæ quodam pondere feriebatur, amore stimulatus, vt iam incredibiles in ijs progressus fecerat, ita quoque animos omnium in admirationem sui traxit: Interim confluentibus ad eum tanquam ad oraculum vndeque & vndeque Astronomis Mathematicisque, cum iam à multis annis de siderum motibus à Ptolomæi temporibus in eum usque diem interruptis, & oppidò defectuosis, tum per se ipsum, tum per alios certior factus, errores cognosset, intenta mente applicatione eos ponderans, serius de remedio quantocvds adhibendo deliberauit: quoniam verò inaudierat summos in Africa Astrologos, tum Arabes, tum Iudeos stôrere, qui & emendatissimas de siderum motibus tabulas possiderent; vt concepta iam dudum animo molinina educeret; quotquot eo temporis in Astronomica facultate magna nominis celebritate stôrent, ingentibus sumptibus euocauit, quos inter fuisse dicuntur, vt in Astronomica Historia Christmanni traditur, & August: Riccius in præfatione in Almagestum Ptolomæi fusè protequitur; Alfarabius, Abenragel, Prosiatius, Mahumed, Haomar, &c inter cœteros Princeps Isaac Hazan Synagogæ Toletanæ Cantor Hebreus.

Tépus quo
zyphræ mo-
deinx uome
torum in
Europam et
latæ sunt.

Alphonsus
Rex Astro-
nomiam in-
staurat.

Tabulae Ad
Astronomicæ
Arabæ &
Hebreorum
in Africa.

Authores
ad eundem Ara-
bes celebres
euocantur in
Hispaniam.

50. Origō & Fabrica Nūmōrūm.

bræus ; Qui omnes allatis secum Astronomicarum Tabularum codicibus, veterum emendationis tabularum, initium fecerunt, quorumque opera postea celeberrimum illud opus, quod Tabulas Alphonsinas vocant, primum in lucem exiit, tante apud omnes estimatio-
nis, ut ex eo Rex Alphonsus immortaliter nominis sui gloriā non immerito comparauerit, Sapientis titulo apud posterios obtinet. Atque huius Astronomicæ sy-
nodi occasione zyphras Arithmeticæ, quibus Arabum Tabulæ constabant, quasque iam ante nonnulli ex Hispanorum Astronomis & Mathematicis à Mauris ac-
cepérunt : primum in Latina Tabularum descriptione introductas fuisse, omnes ferè Astronomicarum rerum scriptores consentiunt ; cum ante harum editionem Ta-
bularum, non nisi Latinis notis Tabulæ conscriptæ repe-
riantur .

Tempus verò, quo Rex Alphonsus hoc opus in-
choauit, Mariana teste, fuisse dicitur annus post Chri-
stum 1240. & anno 1252. quo Patre Ferdinandu-
s functo Hispali, ipse Regni gubernacula adiit, in lucem
editum fuisse, Chronicum Astronomicum Patris Ioannis Riccioli scitè ostendit, quies & Arabum Historici con-
sonant.

Opus itaque verè Regium, vepore in quo quadra-
ginta aureorum millia expensa dicuntur, ut nouitate
sua omnium Latinorum animos vehementer accendit,
ita ex nouitate curiositas famam operis identidem per
Europam increbrescentem secuta, hoc præstítit, ut beatum se quispiam diceret, cui describendi operis copia
con-

Tempus
quo zyphræ
numerales
introduc-
tuerunt.

Sumptus &
Rege Alpho-
so in Astro-
nomie in-
flauratione
expeſi.

concederetur & inquit intra plurimos annos multiplicatis iam Exemplaribus Manuscriptis (Typographia quippe aetatem invenire fecerat, sed anno 1400. Magister pri-
mum per Leonem Faustum Orbi innotuit) factum fuit,
ut noue haec numerorum notae tempore scribendum facil-
limae, cum ad computandum aptissimas ab omnibus ac-
ceptatae, non ad priuatam dimitaxat, sed & ad publi-
cū bonū conquererentur.

Ab anno itaque 1252. quo primū in zyphræ Arithmeticae ad nos translatae sunt, fluxerunt ad annum 1606. Scaligeri etatē anni 354; ad annum vero 1665. anni 413. Quoquot autem Scriptores. 70. ab
hinc annis harum mentionem fecerunt, eorum ad His-
panos aut Græcos translationem intra 300, aut 400.
ab hinc annos præterpropter constituunt: & ex Planudis
patet Arithmetica, quam ut supra diximus, iuxta ha-
rum zyphrarum notas, anno 1270. Imperante Michae-
le Palæologo edidit, ab hinc annis 392.

Atque hoc ita esse, omnes ferè consentiunt: Sca-
liger, cuius verba suprà allegauimus, à sua ætate trecentos
præterpropter annos constituit, quem secuti Grute-
rus & Hermannus Hugo; ille in suis, quos *Fax Axiū*
vocat, inscriptis libris; hoc in suo de scribendi origine,
libello, his verbis ostendunt: *Barbarica Arithmetico-
rum notæ quibus hodie vtimur, ante trecentos circiter an-
nos tantum ad nos venerè ab Arabibus, & Hispani qui-
dem primū eas acceperunt à Mauris, Latini denique
omnes ab Hispanis; Quibus non abnuit Matthæus Ho-
stius in Libro de recta numerandi ratione. Theatrum.*

52 Origō & Fabricā Nūmērōrum.

vītæ humānæ Tomo N. fol. 64. Notæ Barbaricæ, quæ zyphras vocamus, recentiores sunt, quām quidam existimare possent, à Mauro in Hispaniam primum introductæ, & ab his ceteris Europe Provincijs communicatae.

Certè à Mauris primam communicatas, vel ipsæ notæ ostendunt, quæ à Latinis in nullo serè discrepant, ut in apposito schemate patet.

Zyphræ Latinæ.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
Zyphræ Barbaricæ.	I	P	W	T	B	G	A	V	4	O

Vbi vides unitatem barbaricam eandem esse cum i Latino. 2. eandem esse cum barbarica n., nulla alia intercedente differentia, nisi quod hæc, more Arabibus visitato, sit inversa, Latina sic 2. linea non nihil producta.

Pari pacto ternarij numeri zyphra nihil aliud est, quain inversa Arabum modo 3, quæ ternarij Latinæ respondet Latino 4. hoc modo q; neque quinarius Arabum 4 ab ludit à Latinorum 5, nisi quod illus clausus sit, & inversus, ut q. 5, inversus enim sine clausura 5 ad amissum respondet. Senarius Latinorum ad amissum concordat Arabico, nisi quod hic, inversus sit; sed eti; hic vides & Arabum quoque septenarius v. inverso modo sit. 7. Latinorum. Octonarius vero Arabum, omnium maximè differt à Latinorum octonario, quod eur factum sit, non nisi per coniecturas explicandum est; forsitan olim septenario V. supponebant A, ex quorum coniunctione nascebatur infra scripta lineola

Octo-

22

Inversa 9.
sex 6.
Inversa V.
rect. 7.

Origo & Fabrica Numerorum. 53

octonarius X, nostro non absimilis, & in hunc usque diem apud Coptas in usu est. Verum ut Arabes compendio studebant, sic facile per septenarij notam, V in uerso modo expressam, octonarium exhibere posuerunt. Nouenarius vero Arabum ita congruit Latinorum nouonario, ut differentiam vix agnoscas. Depique zyphram, quam Arabes per punctum, Latini per circulum, vulgo ex quo vocant, quamvis apud Planudem hanc zyphram sub circelli quoque forma expressam seperans, ut proinde nonnullam differentiam hanc notas incurruisse mirum non sit, cum eas pro vario scribentium modo, varias in hunc usque diem comperias; continuationem vero horum numerorum videbis in pinace supraposito.

Sed obiectet nonnemo: numeros hosce Q & A, qui nostris 4 5 & 7 respondent, ante 300 annos in Anglia inuentos, à modernis nonnihil discrepare. Respondeo, has notas nullam, ut in scholis loquuntur, specificam differentiam inuoluere, sed prius cum hominibus easdem esse, nam' cadem est cum 5, & A eadem cum 7, nisi quod illa parumper à situ naturali 7 detorta sit: in 4 tantum differentia oscurent, cuius rei rationem vel assignare non possumus, ita id vel communi scribentium, vel Scriptoris particularis sic volentis confundiri adscribendum esse existinemus; cum & hodie ita diversimode à diversis exprimentur, ut non exigua haec inter & vulgatas notas differentia inueniantur.

Sed ut hæc amplioribus testimonij stabiliantur;

audia-

§4 Origo & Fabrica Numerorum?

audiamus Petrum Ramum, qui Libro IV. Scholasticis Mathematicarum, folio 117. quæ Euclisque de Barbericis notis dictâ sunt, veluti annexatae quadam, nec non insigni attestatione confirmat his verbis? Nam eti
seu nota; quæ hic describuntur, recentes sunt; his enim Euclides vel Theon nunquam usi sunt, nusquam Archimedes, aut veterum quisquam. Nicomachus ait. Numeri significacionem per unitates esse voluntarii, et prebetas, ideoque simplicissimum. Gracos vero litteras quæ oīdū
path, lego & constitutim hominibus significare: ut r. qd
10. K quo 20. &c. significantur: Denique apud veteres neminem notare posuit nos notas: 10 30 C. Alij se ferunt, ad Phœnices Arithmetica inveniuntur, propter eandem commerciorum rationem; Alij ad Indos: Apennes à Sacrebofco, cuius sepulchrum est Lutetiae in Comitio Maurinensi, refert ad Arabes, nec opinio aliena est; Cum orbe Arabes posirentur, etiam disciplinarum potiri posuisse hand à vero abladaz. Itaque eorum scripta multa exstant in Philosophia, Medicina, Mathematica, unde Algorismus pro Arithmetica, Almagestum pro Syntaxi magna, quia ad Arabibus articulus est, sicut post verò græc numerus. Ex primito maximum: permisit itaque & Arabico & Graco vocabulis, facta sunt noviva Algorismus. & Almages-
sum. Quicumque autem fuerit inuenitur decem notarum, laudem magnam meruit: res ipsa certè sancum placuit, ut omnium gentium consensum meruit, quod è libris latini, græc & hebraice editis patet; hodieque omnes ha-
notæ zyphra vocantur, & hinc numerare idem sit, quod zyphrare. Huc vixque Ramus. Vbi nota Ioannem de
Sacro-

Commenda-
tio zyphra-
rum.

Sacrobosco, cuius mentionem facit Ramus, primum
fuisse, qui in Francia libros suos hisce notis insignierunt,
vix postea dicetur.

Confirmat hæc eadem Lucas Gauricus ipsa *Oratione* ^{Lucas Gau-}
ne quadam de laudibus Astronomiae. Per rite habita:
verba eius sunt: *Nec minus nubis inscribendo profuerunt*, ^{et non est ut}
Arabes cum plerisque recutiti Sabbatarii, qui suas ad
nos invenientes induxerunt; *quorum plerique in Hispania* ^{etiam} *Alphonso Regi auxiliares in Astronomia instaurans*
et manus porro xerunt, *Omar, Haly, Abenragel, Ge-*
ber Hispanensis, Iacutus, Gale Calonymus, et alijs quam
plurimi.

Petrus Nonius in praefatione in Sphaeram Ioannis
de Sacrobosco, hasce in Occidentem ab Arabibus trans-
lates, his verbis confirmat: *Nam etsi*, inquit, *Arabes*
desertam à Græciis possessionem magna vi invaserunt, ^{Petrus Nonius.}
adèò ut has Arees in Occidentem et Hispaniam usque pro-
pagauerint, *tamen* *cerum scrisse ostendunt*, *curiosam*
Nationem non tam laborasse in obseruando mortibus, quam
in diuinacionibus per numeros & quaram adèò cupidi erant,
ut non contenti Ptolomai Astrologia, sortes etiam. Et alia
multa predictionum genera astrologiæ commenti sint:
et nostri numeros Arabum suffulti subscriptijs, multò
*postmodum excellentius Astronomiam tractasse censi-
debet.*

Quæ hic de superstitione Arabum per numeros ^{Supersticio} _{Arabum in}
innuit, verissima sunt: adèò enim hisce zyphris, in
sanunt, ut nullam sine hisce deliberationem suscipiant,
nullum Astrologicum, genealogicum, nullum apote-
lesina

56. Origō & Fabrīca Nūmerorūm

lesma, aut prophylacticum sine hisce condant. Quā cum iſi Cabala Saracēnica Secendo Tomo Oedipī, & in Magia Hieroglyphica fusē tractauimus, tō Pectore m̄ remittimus.

Restat tandem hoc loco Cōrotidis loco apponendū.
Io. Bap. Riccioli ^{et alii} testimonium P. Riccioli, qui in p̄fatione noui sui Almagesti, p̄dicta multò penitus ponderan's, sic ait: Cum Tabule Ptolomaeicæ successu temporis manifeste a Cœlo aberrarent, Albategnius nono Christi seculo (1) 101 Azophi, (2) 11. Aræael (3) Geber Hispalensis, nec non Persarum Mathematici Tybernenſes de Motibus Cœlestib⁹ instaurandis cogitarunt; (4) iam Copta à Saracenis Alexandriæ, ad Arabes Astronomia veluti captiua iam alio abducta fuerat, (5) Iudei cum Arabibus non minores de superitione Cabalistica, vel Astrologicis deliramentis per siderum motus stabiliendis, quam de ipsis Cœli motibus deritabant: Ex hac colluui Alphonſus Tabulas Alphonſinas construi iussit, ediditque anno 1252; sed reuocatas ad Albategnius normas dono edidit anno 1256. quō anno Sph̄aram suam Ioannes do Sacroboso Parib⁹ vulgavit.

Atque hæc sunt, quæ de zyphtarum origine nonas pro dignitate quidem, sed pro temporis angustia, adducenda duxi; fateor tamen, ad exactam dictorum veritatem demonstrandam, inter paucos, quos ego consului codices, quamplurimos alios quadrincentis annis antiquiores, consulendos esse.

ARIT-

ARITHMOLOGIAE PARS I.

De arcana Numerorum quorundam, quos Pronicos vocant, proprietatis.

PRAEFATIO

Ad Lectorem.

Exposita iam numerorum origine ac fabrica, restat ut ad abditas quasdam eorundem proprietates calamum admouedamus. Ita enim humano ingenio comparatum est, ut si quem rarum & exoticum, sive in Mathematicis, sive naturalibus disciplinis effectum deprehendant, causarum ignari, protinus in admirationem rapti, nescio quid diuinum, Graci τόδιον vocant, sub ijs latere, ripotè ad operandum efficax, firmasibi fide persuadeant. Quod tum in alijs, tum potissimum in mirificis numerorum, quos pronicos vocant, proprietatis usu venit: Has enim Orientis Philosophi tum Arabes, tum Chaldae, Hebreorumque Mekubalim cum aduertissent, & nescio quas prodigiosas operationes, tum in artificiosa eorundem dispositione, tum in collectione omnium in unam & eandem summam quaqua versus

H

fa-

facta subolsecissen; i admiratope atropiti Nepti non posse,
 quin mirum quidpiam. Et ad mundi Genios attrahendos
 opportunitum sub ijs delitescoret. nigra credulitate in certo
 habebane. Unde contigit, quod ex se parum sincerum,
 quodque suas rationes apodicticas in Arithmetica et Ge-
 metria recte futatas habet; at simpliciter superstitiones
 traherent; dum numeris huiusmodi figuraeque essentiam
 naturalem, cuius, omnium Philosophorum sententia,
 expertes sunt, attribuere ausi sunt: sed et humani gene-
 ris hostis eorum se operationibus commiscent, non desitit
 mirificos. huiusmodi effectus subtile superstitionum vela-
 mento tegere, modumque suggerere, quo in amuleta. Ex
 periammata efformari, iunctisque ijs barbaris et nil
 significantibus vocabulis, septem mundi Genys Planeta-
 rijs impie consacrari possint. utique nullo alio fine nisi ut
 eos satanico hoc irriteret commercio, in laqueos suos cum
 aeterna felicitatu damno traheret. Ut itaque quisque ab
 huiusmodi fibi caueat, hac secunda parte vires. Et pro-
 prietas nonnullorum numerorum, iuxta Geometricas
 leges ita exponemus, ut. et. Mathematica ratiæ in ijs
 certa quidem ex evidens patet, origo vero superstitionis
 occasione horum numerorum evata, Et virtus illa per
 quam huiusmodi numeri efficaciter, impia incantorū
 mortalium persuasione operari credebantur, luculentius ad
 cautelam innesceret.

Principia propriae thesauri. 99

silentiis in se statim , sicut nubes videntur vnguis et
caput eius in capite , quod AXP M. T. Ille quod est de obn-
-uatis non videntur nisi qui sunt in fine mactinav-
-tis huiusmodi . **Dominio numerorum effectibus** . multo exibit et
in totum acutum in quo sit , & si habet , numerorum opus statim

Arcanissimos numeros habuit , scilicet prius
cipalibus Dijis dedicatos , omnem est ; quales etiam in tri-
-nus magis sustinunt , ita quibusque Dijis dedicati sunt quos prius
babusint , demonstrabitur . De hisque Aberranschis
de culeu . **Agyptrionibus** (*Mensineantur Philosophi Agyp-*
trij) quandoenam , ipsi septem in vnderili in magna veneratione
- quos , **Ci** *septem* . **Dijis** *cerum* *consecrabant* ; **vi-**
selicor , **Saturno** , **Apollo** . **Rogaban** *sive Marti* , *Sabi* , *Ke-*
seri , *Mercurio* , **Ci** *Luna* . *Saturno* *dedicabant* hosce
numeros . 3. 9. 27. 81. 243. *In* *hunc* 16. 34. **Ci**
336. *Marti* *hos* 5. 25. 65. **Ci** 925. *Sabi* *hos* 6. 36. 111.
666. *Kepes* *hos* 49. 1175. **Ci** 1225. *Mercurio*
hos 18. 64. 269. 2080. *Luna* *denique* *significabat* . 369.
Ci 3321. *Habemus* *quatuor* *si* *iam* *quod* *mysterium*
fuit *ipius* *laxat* , & *origine* *stude* *nato* *scantur* , *vide-*
amus.

Nosandum itaque inter ascensionis Agyptriorum
discipulos Pythagoraeos , arcanae quoddam praeconatae
dispositiones di dicibus , quibus heantum vibuebam , vi-
nihil non in rerum natura ijs sedemonstrare possent . Atque vnitatem quidem ipsam , omnium numero-
rum parentem , sibi tandemmodo , non alteri praeterea si-
miliem dicunt , eo quod in fructu (id quod nulli nome-

intercedebat)
mutato esse
venerare
Dijis qui nu-
meri dicati .

Pythagorei
veritatem
in magna ve-
neratione
habeant.

ro contingit) scilicet eadem est, nam rurum fui similis
unde totius corporis Regem Dominumque actionum
vniuersarum, & iste ipsum rerum omnium non tem-
re dixerunt. Primum vero numerorum ex geminata
unitate prognatum, id est, 2, & opinionem mutationi
chromiam, & motum nunquam consistentem voca-
rum, alia item omnia alterum numerorum nominibus
appellantur. Quadratos autem cum primis obseruarunt,
tanguntur rerum omnium in septemplici Mondo geno-
sis rationes explicantes. Est autem quadratus numero-
sus, qui ex radice in se ducta producitur. Eo ut ab uni-
tate incipiatur, est illa vel indicibilis, ita immultipli-
cabilis, non tamen adeo inservanda, ut quod reliqui
numeri praestant, id non prestat ipsa, cum sit mater &
principium numerorum; alijs in se ducti, semper diui-
sum quid efficiunt, sola unitas in se ducta, semper se ip-
sam in unitatem testinatur, sed post eadem, nulli obnoxia,
varietaatis sui ipsius & radix, & quadratus, & cubus est,
id quod unam Dpi. Q. M. essentiam & naturam imitatur
eternalem, omnis diversitas et alterationis exportans. Et
superque comprobatur, sola diversitate in consequentibus
unitatem numeris existente. Quemadmodum igitur ab
una supremâ Mundi architectonica Mondo omnia
emanantur, sic numerorum ordines ad illa unitate profi-
cientiam, non huc, sed illic, pубiis esse, quam illa re-
fert, apte erat instituendus. Sed ut ad quadratum nu-
merorum mysteria propriis accedamus.

Sciendum est quod sicut duos habent quadrati
vnum intermedium habentes proportionalem

Pronicorum proprietatibus. 61

Quadrato-
rum nume-
rorum pro-
prietas,

cubi duos proportionales numeros habent intermedios, v. g. si 2, in se ducantur, quadratum efficitur 4. si 2 in 4 cubus efficietur 8; item si 3. in se ducantur, nascentur 9, & iterum si 3. in 9, nascentur 27 cubus; si deinde duo in 3 ducantur, 6, medium quadratorum 4 & 9 proportionalis creatur; hoc pacto, 4.6.9. qui sunt in sesquialtera proportione; sicuti enim se haber 4, ad 6, ita 6, ad 9. Si porro 2 radicem iterum in 6 medium proportionalem, & in hunc eundem 3 radicem duxeris, nascentur 12 & 18, id est duo medij proportionales inter duos cubos 8, & 27; nam 8.12, 18, 27, in eadem sunt proportiones continua sesquialtera. Hoc idem prorsus reperies in unitate eandem vim cum numeris communicatam habente, hæc eam in se duxta, quamuis semper sit ostendere eadem, attamen cum numeris comparata quos genuit, & ipsa eadem ratione consideratur. Si inque 1 lateris vim habens in se ducatur, unum quid quadrati vim habens produetur; si denuo vim lateris habens in 2 vim quadrati habens ducatur, 1 cubi potestatem obtinebit. Si postea 1 vim habens lateris in 2 latus ducatur, 2 medius erit proportionalis; 4 vero ex binario vim habens quadrati producitur, nam 1, 2, 4 in dupla sunt proportiones. Si iterum primò vim lateris habens 1, deinde latus 2, in 2 binarium medium quadratorum proportionale ducatur, 2 & 4, cubi potestates in obtingebunt, & 8 cubi ipsius proportionales generantur, sunt enim 1, 2, 4, 8 in continua dupla proportione. Si iterum 2 se habeat ut latus secundum radix, deinde haec in 2 medium proportionale ducatur, prodibunt 4; erunt

erunt igitur 2 & 4 inter 1, quæ se habet, ut cubus 1 & inter 8 alterum cubum, medij proportionales, ut sequitur 1, 2, 4, 8.

Vnitas ratio
nem quadra-
ti & cubi ob-
tinet.

? Planetis di-
cati numeri
qui?

Hanc itaque vnitatem omnes vnitates, radices, quadratos, cubosque complicantem Deo æterno & immenso applicabant Pythagorai, eratque quasi prius quadratus, & cubus Diuinæ naturæ, in quo omnia, vnum sunt. Secundus quadratus erat quaternarius ex dyade in se ductâ productus, quem assimilabant materiæ imperfectæ, & in potentialis habitudinis abysso, submersæ. Tertium quadratum 9, ex ternario in se ducto productum numerū dedicabant Saturno. Quartum quadratum 16, ex quaternario in se multiplicato productum dicabant Ioui. Quintum quadratum 25, ex pentade in se multiplicata productum Marti. Sextum quadratum 36, ex senario in se multiplicato productum, Soli. Septimum quadratum 49, ex septenario in se ducto emanantem, Veneri. Octauum quadratum 64, ex octonario in se ducto procedentem, Mercurio. Nonum de his quadratum 81, ex nonenario in se ducto prosequutum numerum Lunæ dedicabant, cubos verò eodem ordine, quo quadratos cœlestibus Dii, Elementaribus Genijs dicabant, ut postea dicetur. Atque ab hisce nouem quadratis recensitis, duos primos quadratos ex monade & dyade emanantes eximebant; monadis quidem quadratum, ut potè supra omnes humanae sublimitatis intellectus metas longè semotissimum; dyadis verò quadratum 4, ob imperfectionem materiæ, quam involebat; reliquos verò septem quadratos septem singularios

gales singulis, ut diximus, dedicabant Planetis. Primum quadratum post binarium, id est 9, ex tribus in se ductis emanantem, Saturno dicabatur, hac ducti ratio-
nit, quod quanto Diis supremo Deorum omnium Ante-
gnano & Monadi summae, sive supramundane, vici-
niiores essent, tanto forent simpliciores, minusue in
multitudinem rerum materialium mergerentur; quanto
vero à monade remotiores, tanto plus materialis mi-
scellæ participarent; ut proinde Lunæ non sine ratione
81. inter eos quadratos, qui radicibus intra denarium
constitutis emergunt, maximum, dedicandum pu-
tarint.

Assignatis itaque dictis quadratis septem, cum
admirandam quandam proprietatem in alia & alia di-
spositione singulorum notarent; fieri non potuisse. opi-
nati sunt, quin Deus summa & incomprehensa sub ijs
mysteria humano intellectui exhibere, atque adeò sin-
gulorum septem Mundorum ordinem, administratio-
nem, oeconomiam sub ijs indigitare voluerit. Rem
exemplo declaro. Si quis confusas typographicas littera-
rum formas consideraverit, tandem illæ omnem scien-
tiam imaginabilem intra se contineant, nec sit tamen,
quæ sit illa, quam desiderat, & sub qua combinatione
lateat; peritus tamen mox formas ita aptè combinare
nouit, vt tandem quidquid voluerit, imo scientiarum
mysteria ex iisdem per sensus appropriatos efficiat eliciat-
que. Haud absimiliter ratione quadrati quidam mysterio-
sissimi dantur, sed sub certis numerorum formis,
confusa mysteria ut lateant, necesse est; patebunt autem
mox,

Admiranda:
quadratorū
proprietas,

Deum om-
nia numeris
administra-
re exemplo
docetur,

mox, ubi in totidem arcolis, quod quadratus eiusdem monades continet, singulos ordine numeros aptè & artificiose peritus Arithmeticus quispiam digessit. Sed primò quidem singulorum quadratorum mysteria, deinde modum etiam, eorundemque intra arcolas quadrati disponendorum rationem aperiemus.

CAPUT II.

De mysterijs huiusmodi numerorum.

Sapientes itaque veteres, dictos quadratos eo ordine digessitos disponebant, ut quomodo cumque aumetri intra arcas dispositi aggregarentur, semper unus & idem numerus emerget, quorum omnium deinde summa suum quoque mysterium haberet. Vocabantur ea sigilla Deorum, ut dicebant, immortalium, eo quod sub illis mira quadam ratione dominium eorum & in omnia potestas exprimeretur.

Sigillum Saturni.

Cum itaque 9. quadratum primum Saturni, quem totius uniuersi mentem appellabant, pingere volebant, huius numeros intra nouem quadratula eo artificio disponebant, ut singuli ordines numerorum, normales, transuersi, diagonales, simul iuncti, unum & eundem numerum restituerent, ut sequitur.

Si-

Promotorum proprietatibus. 65

Sigillum Saturni: Normalis Transuersa Diagonalis
additio: hisudicitio additio:

4	9	22	19	11	4	3	8	4	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	5	7	3	5	7	9	5	1	3
8	1	6	8	1	6	2	7	6	8
			15	15	15	15	15	15	15

Vides igitur, ut quomodocumque sumpti numeri, semper 15 restituant. Omnes autem numeri simul sumpti continent 45. Atque hoc est quoel paulò ante Aben-durachia innuebat, cum diceret daturae dedicatum fuisse 3. 9: 15. 45. Ternarium enim constituent quadrati radicem seu latus, 9 ipsum quadratum, 15 numeros singulorum ordinum abditos; ut & summa omnium 45. constituant, qui numerus habetur si tria latus quadrati in 15 duxeris, singulorum ordinum summam. Atque hinc patet cur Abuhalil Arabus in sua Astronomia dixerit, Saturnum tribus potentijs regijs, maximis circumdatum, unumquemque vero horum 9. alijs principibus, & his 35 alijs; summam omnium vero constitutere Saturninum Geniorum principalium recti-Virgo. sed praesidentium Chorum: verba eius citq: Sunt Saturni tres Reges; & unusquisque horum novem alios Reges habet, & unusquisque horum alios 15. Summa omnium sunt 45. ut nomen Zabel, id est Saturni, demonstrat, quod in numeros resolutum, eundem numerum

I

ex.

exhibet; Monachus videlicet Sacrum. in. 3. p. 15.
Classes distributa summa 45.

Sigillum Louis.

Sed procedamus ad secundi quadrati Schematis-
mum, sive Sigillum Louis, quod ex quaternario in se-
ducto emergit, estque 16: cuius dispositio talis est, ut
singuli numerorum ordines, normales sive perpen-
diculares, transuersi, diagonales sive diametrales, vii
& quadratiorum medium circumfertentia numeri si-
mul iuncti, semper eundem numerum restituant, vide-
licet 34, summa vero omnium sit 136, qui numerus
habetur ex ductu lateris 4. in 34. Sigillum sequitur una
cum additione numerorum.

Sigillum Louis.

Additio per Transuersalis. Diago-
pendicularis.

4	14	15	1
9	7	6	12
5	11	10	8
16	2	3	13

4	14	15	1	4	9	5	16	1	4
9	7	6	12	14	7	11	2	6	7
5	11	10	8	3	11	20	8	15	6
16	2	3	13	16	2	3	13	1	12
34	34	34	34	34	34	34	34	34	34

Idem

Principiorum proprietatibus. 67

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	t
4	15.	5	10.	7	5	14	9	14	12	13	11	4	
14	10.	11	8	6	2	9	11	6	10	7	16	13	
9	6	16	3	11	15	8	11	6	10	7	7	6	
7	12	8	2	13	10	12	3	3	18	2	5	10	11
34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	
2	11	8	1	11	11	11	11	11	11	11	11	11	

Porro numeri intra duas arcolas oppositas diagonaliter sicut additi, eundem semper numerum 34. exhibent, ut in f. 5. 2. & 15. 12. & in g. 14. 9. & 8. - 3. Diagonales vero, qui tres arcas possident, numeri, si medium duplices, semper eundem dabunt numerum 34. ut in h. 9. 11. 3. & in i. 14. 6. 8, inque k. 12. 10. & in l. 15. 7. 5. medij duplo semper eundem numerum dabunt, videlicet 34. Extremi quoque quadratulis numeris in binis quadratulis medijs sumptis, ut in m. 1. 16. 7. 10, & in n. 4. 13. 6. 11. semper eundem numerum 34. constitutus, ut vides; quod sine merito datur, & summa admiratione dignum videri potest.

Sigillum Martis.

Venio ad quadratum Martis 25. qui numerus in viginti quinque arcolas digestus, modo patulo post discordo, eundem quam priores obtinet proprietatem. Et.

I 2 gura

gura sequitur, in qua singuli ordines quovis modo sumpti, semper simul iuncti dant 65. & summa omnium est 325. qui numerus resultat ex multiplicatione lateris fin. 65.

Sigillum Martis.

51	24	7	20	3
—	—	—	—	—
4	12	25	8	16
—	—	—	—	—
17	5	13	21	9
—	—	—	—	—
10	18	1	24	22
—	—	—	—	—
23	6	19	12	15

Recta additio.

21	24	7	20	3
—	—	—	—	—
4	12	25	8	16
—	—	—	—	—
17	5	13	21	9
—	—	—	—	—
10	18	1	24	22
—	—	—	—	—
23	6	19	12	15
—	—	—	—	—
65	65	65	65	65

Transversa additio.

1.5	4	17	10	23	3	11	25	11	32	14
24	12	15	18	16	8	12	9	3	8	16
7	25	13	1	29	13	13	14	15	14	10
20	8	21	14	22	18	14	21	23	18	22
3	16	9	22	25	23	15	13	13	13	15
65	65	65	65	65	65	65	65	65	65	65

Sigillum Solis.

Quid sigilla Solis in se dicto producitur, & præ cœteris numeros oppidò mysteriosos for-

Pronicorum proprietatibus. 69

fortitum est: Nam singulæ numerorum series in quadrato ritè dispositæ, ~~modis~~ Vndeque hæc per quomodo cumque sumptæ, conficiunt numerum 111. trium monadæ paulò ante recentiorum Archetypæ, Genitalis, & Sydereæ, summam, & summa, vero omnium, conficerentur, qui numerus resultat ex lateris duorum in 111. duæ sunt trium mundanarum compositionum ultimum, complementum, Monarchie, Solaris, typus &c exemplar ynicum, ut sequitur.

Sigillum Solis.

6	82	3	34	35	1
7	13	27	28	28	30
19	14	16	15	23	24
18	20	22	21	17	13
25	39	10	9	26	12
36	5	33	4	2	31

Recta.

6	32	3	34	35	1
7	12	27	28	8	30
19	34	36	33	13	24
18	20	23	23	17	13
25	29	10	9	26	12
36	5	33	4	31	
	III	III	III	III	III

Transuersa.

6	7	19	18	25	36	8
39	12	14	20	29	5	6
3	27	16	22	10	33	19
34	18	15	21	9	4	24
35	9	23	17	26	8	2
1	30	24	13	18	31	7
	III	III	III	III	III	III

Diagonalis & quadrata.

& transuersis
alijs modis.

Six

Quid Sigil-
lum Veneris
in numeris.

Sigillum quadrati Veneris ex septenario in se duce-
do prodit, cuius numeri inter quadratum rite dispositi
quomodo omnia que iungantur, semper eundem quatuor
rum, ut priora, conficiunt, videlicet 175 summa verba
omnium 1225 efficit. **Veneris Monarchie symbo-**
lum, cuius typus is est, qui sequitur.

Sigillum Veneris.									Recta.								
22	47	16	41	10	35	4		32	1	47	7	16	741	810	33	84	
48	23	48	17	38	18	19		5	3	83	48	17	48	24	89		
30	6	24	49	18	36	13		30	0	16	224	849	728	86	82		
13	31	7	25	43	19	37		01	13	-32	-7	-25	-43	19	32		
38	14	32	126	44	20			38	4	14	32	7	1	36	14	89	
21	39	8	33	2	27	45		21	-29	-8	-33	2	27	45			
49	55	48	9	94	308			81	46	513	40	9	34	3	28		
								375	175	175	175	175	175	175	175		
<u>Transuersa.</u>									Diagonalis & inhuc moris alijs quodis.								
22	5	30	13	38	27	46			22	5	30	13	38	27	46		
16	48	25	7	32	8	340		27	81	24	18					8	
41	17	49	39	8	33	79		02	02	35	25					25	
30	53	18	43	20	2	34		22	261	32						8	
35	11	36	49	44	27	3		22	27	39						25	
4	29	12	37	32	49	28		02	51	28	46					25	
								175	175	175	175	175	175	175	175		
									Si-								

Pronicorum proprius.

21

Sigillum Mercurij.

Signum quadrati Mercurii ex octopartite sc. du-
cio esterget, cuius pupilla folio; ordine inter quadratum
coacti digastrique, apocandoliber, recta, transversa, obli-
qua, iugularis, superciliata, quatuorcumque oblique, vi-
tulicet: 260, summa vero operaria: 2080, exprimit,
Mercurialis Monachica typum, figura sequitur.

Sigillum Mercurij.

	8	88	59	3	14	62	43	1	260	Quid Sigil- lum Mercur- ij inveni- tur?
Summa transfici- strum	69	15	24	52	53	21	10	26	260	
	41	23	22	44	45	29	18	18	260	
	37	34	35	29	28	32	39	25	260	
	42	26	22	37	36	20	33	33	260	
	82	67	46	39	21	43	32	34	260	
Summa rectarum serierum	9	53	54	32	13	51	52	16	260	
	64	13	13	61	16	66	27	37	260	
	260	260	260	260	260	260	260	260	260	
	24	4	42	21	10	25	22	22	260	
	66	66	66	66	66	66	66	66	66	

. i) Sigillum Emae

Quid sigillū? Quid est Sigillum quod dicitur? Emae iste ex se patefacto producitur, vide hic est 369. Tunc tamen in ita quodam
modo eundem, siveque dispositio huius series numerorum
trahatur, rectas, obliquas, quomodo cumque
additis, semper producant 369. Tunc ita Verò omnino
tibi exhibetur quoniam omnia Monachis typum, ut
quitur.

Sigillum Emae									
ca	78	369	369	369	369	369	369	369	369
Summa trās parvorum	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ca	369	369	369	369	369	369	369	369	369
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
47	84	369	369	369	369	369	369	369	369
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16	369	369	369	369	369	369	369	369	369
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
93	369	369	369	369	369	369	369	369	369
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ca	369	369	369	369	369	369	369	369	369
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
87	369	369	369	369	369	369	369	369	369
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
36	369	369	369	369	369	369	369	369	369
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
99	28	69	20	61	12	53	4	45	369
Summa re- tarum.									

369 369 369 369 369 369 369 369 369 369

Summa omnium semper resultat ex multiplicatio-
ne lateris in 369.

C A P. V T E III.

*De Mathematico fabrica & constructionis dictorum
Sigillorum ratiociniorum.*

Quanto negotium hoc occultius, & admiratione dignius existit, tanto dilucidatio ejus difficilior, perpiexior impliciorque meritò censeri debet. Est enim adeò ardua & recondita numerorum natura, ut omnium penè humani ingenij aciem fugere videatur. Sed enim cum mihi à natura ita comparatum sit, ut nihil homine dignius existimem, quam in huiusmodi tortuosis rerum absconditarum labyrinthis industrias, pōnere; dicta vero numerorum arcana dispositio, non minimum huc usque inter res inaccessas & incognitas obtineat; summa diligentia incubui, ut arcana huiusmodi dispositionem, rationemque, quantam ingenij vires permitterent, penetrarem, penetratam eruerem, erutam Lectori rerum curiosarum aido, communicarem. Sunt autem in hoc negotio duo consideranda, prīmò quidem imparium quadratorum dispositio, deinde parium; illa quanto est facilior, tanto hæc maiores, & quasi inexhaustas difficultates patiuntur. De quadratis primò, deinde de cubicis pari passu ratiocinabimur.

Magna sub
numeris my-
steria.

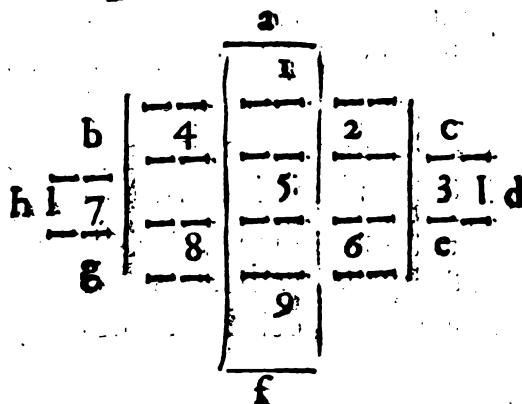
K.

Qua.

S. I.

Quadrati constructio, quod ex ternaria in scipsum ducto
constituitur, estque Sigillum Saturni.

Omitimus hic primum quadratum, ex binario in se ducto emergens, videlicet quaternarium, ut potè quod cum à reliquorum quadratorum natura & proprietate longè recedat, numerus veluti imperfectus, pròpriè ab quadratus numerus 4. solutèque quadratus dici minimè potest; ideoque cum non tantum ex multiplicatione binarij in binarium, sed ex additione binarij ad binarium (quod nulli alteri quadratorum evenit) emergat, atque adçò potentiam materiæ miscellam obeat, merito à Philosophis priscis, qui Dijs non nisi perfecta dedicabant, reiectus fuit, eliminatusque.

Ad quadratum itaque ternarij 9. ita disponendum, ut series numerorum quomodolibet iunctæ dent

Profilorum proprietatibus: 75

Si sit procedes: fiat primitus quadratum a b c e f h, in quo quatuor media alia quadratula a h d f, foris ponatur in formam Rhombi; deinde inter cellulas scilicet quadratula singula ordine naturali numeros ab unitate usque ad 9 ita dispones, vt pro radicis ternarij ratione in singulis tribus cellulis oblique, seu diagonaliiter descendentibus, tres numeri ordine naturali ab unitate incipiendo ponantur, vt vides, reperiunturque quatuor numeri 1, 3, 9, 7, extra quadratum b c g e; quadratum vero in quatuor cellulis carebit numeris; vt poteris numeris extra quadratum in eas transferendis, quod ita praestabis. Primo, duo numeri 1, & 9, columnæ af, in eiusdem columnæ opposita vacuum locum transferantur; deinde 3, & 7, extra quadratum constituti numeri, ut prius, in opposita transversæ columnæ h d, vacua loca reciproca collatione constituantur, ut ex sequenti figura apparet.

Dispositio
numerorum
in cellulis.

		I		S
R	4	9	2	
	7	2	5	7
T	x	1	6	V
		9		

Dico hos ordine numeros intra noue cellulas notenarij quadrati R S T V dispositos hanc vim obtinere, ut qualcumque serie sibi intuicem terni & terni addantur;

K 2

scim-

semper 15. refalens. Cuius rei demonstrationem;
vt altius animo imbibas.

Notandum primè in singulis quadratorum imparium numeris, vt & in hoc ternarij quadrato videtur est, triplices dari terminos, maiores, minimos, medium. Maiores termini sunt, qui post medium terminum usque ad finem numerorum quadrati. novenarij numerantur: Minores termini qui ab unitate ad medium usque terminum computantur: Medius vero terminus dicitur qui inter quatuor minimos, & quatuor maiores intermediat, & prouenit ex dimidio aggregati ex additione minimi & maximi termini emergentis, vt 1 minimus terminus iunctus maximo termino 9, dat 10, cuius dimidium est 5. terminus in progressionē medijs, & medium inter quadrati cellulas semper locum occupans, vt ex figura patet, & in hac sequenti progressionē.

1 2 3 4	5	6 7 8 9
Minores	Medius	Maiores

Ratio ostenditur proprietatis in dispositione

Atque huius progressionis numeri minores ad maiores se habent ut excessum ad excedens; quanto enim maiores à medio crescunt, tanto decrescent ab eodem minores. Vnde primum fundamentum æquationis emergit.

Notandum secundò minorum terminorum singulos unum aliquem è maioribus terminis respicere, sive, quod idem est, omnes numeri, qui æquo à medio termino intervallo utriusque dispositi se respiciunt, additi

Propicorum proprietatibus. 79

diti inter se, 10 conficiunt, vt in hac progressionе vi-
detur

1	2	3	4	5	6	7	8	9
				10				
			6					
				10				
					10			
						10		

Vbi & respicit 9, 2-respicunt 8, & 3, 7, & 4 denique
6; singuli autem bini termini oppositi se respicientes
similiuncti, 10, vt diximus, constituant, cuius dimi-
dium 5. medius terminus est. Medius autem terminus,
per numerum cellularum, vnius lateris dicti quadrati,
videlicet ternarium multiplicatus, producit 15, summam
numerorum existentium in quoquoque latere. Hinc
facile patet quomodo paulatim Menses ex hac specula-
tione in nouiam decubentur huius tam mirabilis pro-
prietatis. Si enim ordine paulo ante dicto, triunes ordi-
nes numerorum huius quadrati nouenarij diagonos, &
ordine naturali descripseris; necessario cuenies, vt in qua-
drato sequenti a b c d, quatuor spatia vacua relinqua-
tur; cum itaque numeri in cellis extra dictum quadra-
tum sint rotidem, ijsque termini oppositi sint (si qui-
dem minimus terminus respicit 9. maximum terminum),
3 quoque ex minoribus terminis tertius, ex ma-

Demostran-
tio dictoru-

iori.

98 · De abditis numerorum

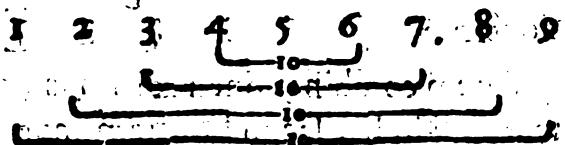
				1			
				2		b	
a	4			3		c	
2	7	5		4		3	
c	8	6		5		d	
				9			

ioribus terminis pariter respiciant tertium; consequens est, ut si 1 in oppositam super 9 cellulam vacuam, & 9 in alteram sibi oppositam infra 1; 3 vero in oppositam cellulam vacuam post 7: et vero contra in oppositam cellulam ante 3 transstuleris, negotium confectum habeas: hoc enim ratione 9 v. g. minor terminus inter 4 & 2 minores terminos insertus, ijsque additus, sequabit numerum 15, ex 3 latere quadrati in medium terminam, videlicet 5, ducto emergentem; 1 vero minimus terminus inter 8 & 6 maiores terminos insertus, pariter sequabit numerum 15 ex radice in medium numerum ducta proponientem. Parte ratione 3 inter numeros 4 & 8, & 7 inter 2 & 6 inserti, ipsiusque additi, eundem 15 numerum conficiunt. Denique 5 inter 2 & 8; & iterum inter 4 & 6 (quorum illi 10, hi pariter 10 additi conficiunt) parte ratione ipsius additus, 15 constituit. Vides igitur quomodo semper inter duos pares numeros mediet impar, quibuscum additus conficiat 15: patet etiam cuilibet, excepto medio, impar numero vacuam cellulam opponi, intra quam positus additusque, tandem cum lateralibus 15 constitut; sic inter 4 & 2 intermedius 9 ijs additus 15; vero

Proprietatum proprietatibus. 79

verò inter 8 & 6 positus, ijsque additus, pariter i si
iterum 3, apud vacuam cellulam, oppositam, inter 4 &
8 positus, ijsque additus, pariter 15: si verò in opposi-
to sibi loco inter 2 & 6 positus, ijsque additus, similiter
15 constituit: sed verò medius cum diametra iter positus
numeris cunctis numerum conficit. Patet itaque pro-
positæ constructionis ratio. Sed ut hæc luculentius de-
monstretur, ponantur numeri quadrati nouenarij, ut
prius, secundum progressionem naturalem, ab unitate
visque ad 9: ut sequitur.

Medius

	a	c	e
P	4	9	2
m	3	5	7
p	8	5	6

Hoc peracto si 9 ad
10 supereris habebis 10,
quibus medius terminus
5 additus conficiunt 15
cum itaque hi ijdem
numeri in columna c di-
quadrati a e b f coniu-
nentur, illi collecti in-
ter vnuin, cundem nu-
merum ut conficiant necesse est. Itemum iunge 2 ad 8,
secundum minorenam terminum ad maiorem, producent
10, quibus medius 5 additus, cundem summam, 15 vi-
delicet conficiet: qui numeri in quadrato tertiaz cellulæ
dia-

80 De abdicatione imperiorum¹

diagonaliter dispositæ, videbis pariter continentur. Rursus rangebo ad 7, tertium medium ad maior rem partitur a 9, et produces iterum 3 8, quibus 8 medius terminus additus exhibet 15, ut prius, atque hanc dispositionem numerorum inuenies in m. h. transuerso quadrati medio ordine digestam. Iterum iunge 4 ad 8, produces denuo 10, quibus quintarius medium terminus additus, exhibent ut ante, 15, et hanc dispositionem continet in quadrato diagonalis trium numerorum 4. 5. 6. dispositio. Atque hi sunt quatuor terminorum regularium cum medio 15, conflantium combinationes; iam videamus irregularium quoque combinationem, $\overbrace{1 \ 2 \ 3 \ 4 \ 5 \ 6 \ 7}$

Irregularis
combinatio
quæ?

Irregularē combinationē dicimus, quod non sumantur termini in hac secundum terminorum præcīsum respectum, neque cum medio termino, sed vel ex minoribus terminis maioribus quomodo cumque additis, numerus 15 resultet; quenam si per ternarium lateris quadrati multiplicaveris, habebis summam omnium numerorum 45. Iunge itaque in serie numerorum naturali 4 cum 8, conficies 12, quibus si 3 qui 4 præcedit, iunxeris, habebis pariter 15; quem numerū conficiuntur est numeri in ea columnā a b conteneat; cum enim 3 & 4 æquentur 7, unitas verò ab 8 deficiat, illa adiuncta 7, dabit 8: qui una cum 3 & 4 iunctus, ut dixi, 15 constituant.

Iterum 2 ad 6 additi, dant 8 & quibus si 7 coniunxeris habebis 15, quem numerum pariter exhibent tres numeri in colatura ei si dispositi. Rursus iunge 2

ad

ad 4, & habebis 6, quibus si 2 accedant, habebis 15; quem eundem numerum intra transuersam columnam 15 additi, in unum numeri exhibent. Denique iunge. & ad 8, & habebis 14, quibus unitas accedat, prodibunt 15; quem tibi quoque tres numeri in transuersa serie in 1, praecise exhibent. Verum omnium combinaciones hic appositas contemplare.

Combinatio regu-

media columnæ.

Laris in qua ter-	$\{ \begin{matrix} 1 & 5 & 9 \\ 2 & 5 & 8 \\ 3 & 5 & 7 \end{matrix} \}$	recta.
mini quatuor mi-	$\{ \begin{matrix} 2 & 5 & 8 \\ 3 & 5 & 7 \end{matrix} \}$	Diagonalis, faciunt
nores in maioribus	$\{ \begin{matrix} 3 & 5 & 7 \\ 4 & 5 & 6 \end{matrix} \}$	media transuersa. 15
4 oppositi cum	$\{ \begin{matrix} 4 & 5 & 6 \\ 8 & 1 & 6 \end{matrix} \}$	Diagonalis trans-
medio inncti		uersa.

Combinatio irre-

prima columnæ.

gularis, in qua nu-	$\{ \begin{matrix} 4 & 3 & 8 \\ 2 & 7 & 6 \\ 8 & 1 & 6 \end{matrix} \}$	recta. (ta)
méri promiscue	$\{ \begin{matrix} 2 & 7 & 6 \\ 4 & 9 & 2 \end{matrix} \}$	tertia columnæ re-
se respiciunt, &	$\{ \begin{matrix} 4 & 9 & 2 \\ 8 & 1 & 6 \end{matrix} \}$	prima transuersa 15
cum medio addi-		ultima transuersa.
ti pariter		

Oties itaque reddit eundem numerum 15.

Atque ex his patet etiam tantum combinationes facti posse in hoc nouenario dispositionis trium numerorum, qui additi 15 constituant: videlicet trium series perpendicularium, & totidem transuersarum, & duarum diagonalium. Et tametsi plures in dicta progressione numeri sint, qui numerum 15 iuncti si-

Quot combinaciones fieri possunt in quadrato dispositionum numerorum

mul constituent, vii 1, 2, 3, 9; 2; 3, 9, 1; 9 & 5; 8 & 7; quia tamen hoc loco non tantum numeri sexta i lateris quadrati triadem, considerantur s ceterorum omnium nulla prorsus ratio habetur.

Vides quoque quoniam in omni combinatione trium numerorum, semper medijs numeri sint impares, extremi partim pares, partim impares. Præterea cum 15 resultent ex ductu ternarij, id est, ex latere in medium terminum totius progressionis, quæ est 5, consequens est omnes & singulas trium numerorum series triharum ter continere: quod inde patet; si enim in hisce numeris 1, 5, 9, 1 ad 9 adiceris, habebis 10 duplicatum quinarium, & si medius quinarius accedat, habebis tres quinarios, qui additi faciunt 15; sic in his numeris 2, 5, 8; 3, 5, 7; 4, 5, 6, extremi additi, semper duplicatum quinarium dant, videlicet 10, quibus quinarius numerus additus, dant tres dictos quinarios, in reliquis quoque numeris 4, 3, 8; si medius terminus 3, ab extremitate 4, & 8, videlicet manebunt 3, & 7, qui coniuncti, dabant 10, alios duos quinarios. Sic in numeris 2, 7, 6; si medius terminus videlicet verò in quaque extremitate 2, & 6, communicauerint, manebit is 5; 2 verò, & 6 aucti unitate, fient 3 & 7, qui iuncti 10, constituant alios duos quinarios. In his verò numeris 4, 9, 2, si abstrahas 4, remanebunt 5, & 4 verò addita 2, dant 10, quæ videlicet 4, dant 10, alios duos quinarios. Denique in his numeris 8, 1, 6; si 2 ab 8, & totidem à 6 abstrahas addideris 1, fient 5, duo verò termini binario mutati.

Prenicorum proprietatis. 83

laci & 4, addis 10, constituant alias duos quinarios ; Vide igitur quam misera ratiōne per excēdens & exces-
sum numeri pulcherrimam rationem summantur peregrini.
Arque ex his, si fallor, huc dñe fīs paret ratiōne cur, ut
debet numerus secundum lateris sui numerum intra
quadrati trinas cellulas apte digestas, in omnibus semper
per infallibiliter eundem numerum producat ; quod
non tantum de hoc, impari quadrato, sed & de omni-
bus alijs quadratis imparibus infinitum productis, ut
in sequentibus dicemus, intelligendum est.

2	9		
8	5	1	3
7	4	2	6
6	3	1	5

Secundi quadrati, quod ex 4. in se ducis emergit, con-
structio Mathematica, atque Sigillum Iouis
nuncupatur.

Horum numerorum dispositio multò difficultior
est, praecedenti, vii enim ob paritatem quadrati medium
terminum non habet, ita estiam quaque dispositionem
requirit. Nos quantum ingenio licuerit, & hanc facil-
liam reddere conabimur. Cum itaque quadratus Ioh-
uis ex 16. numeris compopatur, vel quod idem est, ex
quatuorbinaria in seipso ducto emergat, sic procedes. De-
scribatur processio naturalis 16. numerorum, ab 1. usque
ad 16. progrediendo, ut sequitur.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16.
horum singulorum, quatuor numerorum tetrades pro-
quatuor laterum quadrati exigentia discrimines, ha-

Dispositio
quadrati 16
difficilis.

84 De additione numerorum

bebisque quatuor ordines, 1, 2, 3, 4. 5, 6, 7, 8. 9, 10, 11, 12. 13, 14, 15, 16. quos diligenter serua. Hoc peracto fiat quadratum in formam Rhombi truncati, vt in praecedente factum est, ita vt obliquas singulæ & diagonales series quatuor cellulas seu quadratula con-tingant, vt sequitur.

	a	d	e	b	
I	4	3	2	1	
k	8	M	N	P	S
	12	7	6	9	9
t	11	10	q		g
	16	v	R	13	c
d	15	14			b

In hoc etiò ordine, qui sequitur, numeros tuos di-
spones, id est, secundum quatuor Classes, quas paulò an-
tè obseruari invenimus. Prima Classis numerorum
1, 2, 3, 4. ordine naturali & retrogrado in superiori-
bus quadratulis b e d a extremis ponantur, vt vides.
Secunda classis numerorum 5, 6, 7, 8. ordine ponan-
tur in transuersali cellularum serie, quæ continentur in-
tra spatiū f l. eo tamen paecto, vt 6 & 7 duo media
quadratula, 8 & 5 verò duo extrema occupent, duo
bus in o & p vacuis. Tertia Classis numerorum
9, 10, 11, 12. in altero transuersali spacio g h dispo-
nantur, eo prossus modo, quo in spacio f l numeri se-
cu-

cundæ Classis. Quarta denique Classis numerorum
13, 14, 15, 16 in reliquis inferioribus extremis qua-
dratulis d i h e , ordine disponantur , vt vides .

Habes itaque rationem dispositionis ; nihil porrò restat , nisi vt quomodo numeri extra quadratum a b c d , intra idem , in cellas totidem vacuas & correspon- dentes opportune transferri possint , dicamus : quod di- spari ratione à præcedenti fit ; in præcedenti enim terminos numerorum oppositos , in opposita vacua loca transtulimus , quod hic non sit , sed termini in alterne opposita loca transferendi sunt , vt intentum habeas ; hoc pacto ; 3 v. g. non in vacuum quadratum u- rectâ oppositum , sed in alterne oppositum , quod litterâ R , significauimus , penebant ; ita 2 non in R , sed in V decussatim ponи debent ; & contrà 15 & 14 hoc in M illud in V , alterne opposita spacia pariter transferenda sunt . Haud absimili ratione 5 & 9 ; 5 quidem in e , & 9 in o similiter alterne opposita vacua spacia ; con- trà 9 & 12 , hoc in p , illud in g , alterne opposita vacua spacia transferenda sunt . Quibus quidem ita peractis , habebis quadratum lōdis cā numerorum dispositione digestum , vt singulūr quatuor ordinē quomodo enīque sumptū , semper 34 conficiant ; quā ducta in latus quadrati 4 fūtūnari .

omnium numerorum dant

134 Figuræ dispo-

sitione sequi-

tur ..

Cu.

Chius quadratum, a b c d, numeros leo ordine dispositos habet, ut singuli quadrati numerorum series additæ, semper eundem numerum, vñ dictum est, conficiantur, quod non tantum de ordinibus rectis, transversis, & diagonib[us] intelligendum est, sed & singulare quadratiorum numeri, quatuor simul juncti, condensatae, restituunt tunc rationes ut videamus, paulo altius ordinandum est.

1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
13	14	15	16

Si duo cuiuscunque progressionis naturalis numeri, qui aequalibus interruallis ab extremis, utriusque distante, simul addantur, erit aggregatum singulorum additorum aggregato, quod ex iunctis terminis extensis, minimo & maximo conficitur, aequalē.

Disponantur numeri sedecim co ordi-
ne & progressionē naturali,
quo supra feci-
mus.

Fx

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32
3	9	15	21	27	33	39	45	51	57	63	69	75	81	87	93
4	16	36	64	96	128	160	192	224	256	288	320	352	384	416	448
5	25	62.5	125	218.75	312.5	406.25	500	593.75	687.5	781.25	875	968.75	1062.5	1156.25	1250

Ex quibus si deas quolibet ab extremitate terminis a quae distantes in unum iunderis, habebis axi singulorum aggregatis ex aggregato duorum extremitatum 1 & 16, id est, 17, aequaliter quod modis terminis 8 & 9 additum, summam conficit 24 numerorum in singulis ordinibus quadratis rectis, quadratis & diagonalibus additorum. Cum enim maiores termini 1 & 16 versus medios terminos 8 & 9 coniungantur, una ueritate deprehensam, minores termini, qui maiores ex opposito respiciunt, una ueritate continuando usque ad medios terminos 8 & 9 crescentes, necessario fit, ut hi numeri iuxta proportionale incrementum decrementumque perpetuum etiamque custodiani, uero 1 & 16, extremi progressionis termini additi conficiunt 24. sed & hunc eundem numerum, & 2 iuncta 15, & 3 iuncta 14, & iuncta 13, & 5 iuncta 12, & 6 iuncta 11, & 7 iuncta 10, & idem quo iuncta 9, conficiunt 24, videlicet 27. cum quantum minores res finitabili ueritate crescunt, tantum minores oppositi numeri a 16 decrescent; idem de omnibus alijs numeris intelligendus est.

Atque hinc nascitur admodum illa proprietas, quia numeri in singulis ordinibus cellulis contenti, additique, quomodolibet sumpti, semper eundem numerum, videlicet

licet 34 conficiantur. Quoniam enim omnes numeri in progressionе naturali 16 terminorum, ab extremis æquidistantes, 17, ut probatum est, conficiuntur summaque 8 & 9 medij totius progressionis termini, pariter 17 conficiantur, 17 ad 17 iuncti necessario constituunt 34. hinc si 1, 8, 9, 16 quatuor terminos in unum iunxeris, habebis denudum 34, & sic de ceteris sempet enim ex duorum quadratorum ab extremis æquidistantium ad duos medios additione idem numerus 34, resultabit. Mirum itaque non est, si dicti numeri intra quadratum artificiosè, eà videlicet industria, qua dictum est, disponantur in singulis ordinibus, et radicis rectis transuersis, diagonalibus, & in singulis quatuor una iunctis, quoniam decumque sumptris supercedent numerum ciper gere, eam totum fundatum huius dispositionis lateat sub progressionе naturali numerorum 16, in qua tot combinationes instaurari poterunt quatuor numerorum quendam numerum 34 conficientium, quos combinationes reperiuntur in quadrato, eundem sumrum conficientes, ut videtur esse in primis quatuor.

§. III. 1. 3

Quadrati tertij constructio Mathematica, quod

Sigillum Marii dicitur.

Tertium quadratum impatiuum numerorum ex quinario in se ducto consurgit; cuius constructio non differt à primi quadrati constructione. Verum rem paucis explicemus.

Fiat

Pronicorum proprietatibus. 89

Fiat quadrangulum Rhomboide, in cuius quinque quadraturorum diagonas dispositorum ordinibus naturali ordine describantur 25 numeri, ex pacto quo insequenti figura factum esse vides, manebuntque intra quadratum a b c d, tot areolæ vacuae, quot numeros extra quadratum separatos vides; quos hac industria intra vacuas areolas singulis correspondentes transferes. Cum in imparibus quadratis singulos numerorum terminos oppositè se respicientes, intra opposita in eadem columna loca vacua transferre suprà præceperimus, iuxta præcepti huius tenorem negocium summa facilitate conficies. Sic itaque procede: in columna g h, in oppositum vacuum intra eandem columnam locum, videlicet in areolam supra 19 transferenda est: 25 verò in eadem columna g h infimus numerus, in oppositum intra eandem columnam locum infra 7 collocabitur.

g				
r	1	1	k	
a	16	1	21	1
l	11	17	13	1 b
q	116	112	18	14 t
p	121	117	113	19 1 15 u
o	122	118	114	110 x
c	123	119	115	d
	124	120	m	
n	125			
	h			
		M		Qua-

Quadr. L

11	24	7	20	3
4	12	25	8	16
17	5	13	21	9
10	18	1	14	22
23	6	19	2	15

In columna r n, 6
in areolam vacuam su-
pra 24 immediatè; 24
verò in oppositum in-
eadem columnā locum
infra 6. locabitur. In
columnā k. 1, 2 in lo-
cum vacuum supra 20,
& 20. in locum va-
cuum infra 2 trans-
feretur. In columnā

transuersa t. q. 14. in locum. vacuum. oppositum.
post 16, & 16 in locum. vacuum. ante 4. collo-
catur. In columnā transuersa u. p., 5. in locum va-
cuum post 17 & 21. in locum. vacuum. ante 9. de-
ponatur. In columnā denique transuersa x. o., 10. in
locum. vacuum. post 22, & 22. in locum. vacuum. ante
10. locetur. Habebisque totum. negotium. peractum;
cuius demonstratio eadem est, quam in primi quadrati
descriptione a b deditus. Si ordine. naturali. progressio
1 ad 25 continuatur, vt sequitur,

A

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

C

B

16 17 18 19 20 21 22 23 24 25

In hac progressionē imparium numerorum,
medius terminus est 13, qui per latus quadrati, idest per 5;
multiplicatus, dat 65, numerorum in singulis colum-
nis

Principiorum proprietatibus. 91

Nis in quadrato existentibus, siue rectis, siue transuersis, simul additorum summam, ita ut ex medij termini cum latere quadrati multiplicatione statim, quantam singularum coleretur numeri additi summam conficiant, ostendatur, ac proinde sicuti in progressionē medium semper locum habet, ita & in quadrati media cellula eundem occupet. Si iam in progressionē dicta quinque numeros, quū dictum numerum simul additifaciant, inquisueris, idque roties, quoties poteris, & combinatio permittit, intentum sine dubio habebis: cūm quoties numerus iste 65 intra quadrati columnas reperiatur, roties & idem in dicta progressionē ex quā eductus fuit, reperiatur. Sic si 7, 25, 13, 1, 19 in quadrato L simul iunxeris, habebis 65 si in eodem 24, 12, 5, 18, 6 in unam summam collegeris, idem qui prius numerus 65 emerget; & sic de ceteris omnibus; quæ in 5 latus quadrati ducta, dabunt omnium summam 325; nihil igitur est in quadrato, quod non in dicta progressionē continetur. In sola itaque artificiosa illa numerorum digestione secretum latet; quod quomodo pateat, iam dictum est.

§. IV.

De constructione Mathematica quadratis quarti Sigilli Solis.

Sicuti numerus in hoc quadrato ex singulis sex ordinatis quaquaversus collectus, oppidò mysteriosus est;

M 2 ita

Dispositio
numerorum
in quadrato
Solis.

92 De abditis numerorum

ita numerorum dispositio in hoc quadrato; vt dictus numerus resulteret, summum cum difficultate laborem adiunctum haberet; quæstamen quantum ingenij imbellitas perenitet, nos mitigaturos confidimus.

Cum itaque quadratus Solis 36, constituatur ex 6 in se ipsum ductis; præ dispositione numerorum in quadrato, sic operare. Scribantur 36 numeri ordinem naturali A B C D ab 1 incipiendo, quos in sex ordines diuides, vt hic vides.

A	B	C
1. 2. 3. 4. 5. 6.	7. 8. 9. 10. 11. 12.	13. 14. 15. 16. 17. 18.
g h i k l m		n o p q r s
D	E	
19. 20. 21. 22. 23. 24.	25. 26. 27. 28. 29. 30.	
t u x y z a	b c d e f f	tt
F		
31. 32. 33. 34. 35. 36.		
ff		

Hoc peracto. describas diagramma in formam Rhomboidis, vt in præcedentibus factum est, & hic appareret, in cuius cellulis numeros dictæ progressionis hac industria collocabis. Accipe primam progressionis sex numerorum partem A signatam, eamque iuxta numeros ab 1 usque ad 6. pone in superiori parte Rhomboidis, intra cellulas extremas, vt hic vides. Accipe deinde sextam partem progressionis signatam littera F, qui sunt numeri 31, 32, 33, 34, 35, 36, quos in oppositis

Rhom-

Pronicorum proprietatibus. 93

Rhomboidis locis, hoc est in inferiori parte diagram-
matis, in ultimis sex cellulis inferes, ut vides.
Ecce in locularientis dextris p h i q, hosce quatuor
numeros pones, 7, 13, 19, 25, qui sunt ordinum in pro-
gressione B C D E primi, ut progressio docet signata
litteris g n t b: ex oppositis vero loculis $\frac{g}{n}$ m n r,
hosce numeros pones, 12, 18, 24, 30, qui sunt ordinum
B C D E ultimi, signati litteris m s a tt: habebisque
totum ambitum suis signatum numeris, poste in qua-
dratum a b c d transferendis. Reliquos numeros pro-
gressonis, hac industria medijs quadrati cellulis, inscri-
bes.

	f	g	
	<u>1 4 1 3 1 y</u>		
A	1 5 1	1 1 2 1	B
K	1 6 1	1 . 1	1 1 1 p
x	1 1 2 1	1 1 1 2 7 1 2 8 1 8 1	1 7 1 g
m	1 1 8 1	1 1 4 1 6 1 5 1 2 3 1	1 1 1 3 1 h
n	1 2 4 1	1 1 2 0 1 2 2 1 2 1 1 7 1	1 1 1 9 1 i
r	1 3 0 1	1 2 9 1 0 1 9 1 2 6 1	1 2 5 1 q
	1 1 3 6 1	1 1 1 1 1 3 1 1 o	
C	1 1 3 5 1	1 1 1 3 2 1	1 x
	<u>1 3 4 1 3 5 1 s</u>		
	n	x	-

Intra columnam transuersam $\ddot{\epsilon}$, à 7 incipiendo,
& omisā vnā ascolā, deinceps ex progressionē ponantur
ordine quatuor numeri signari litteris l d e h, qui sunt

11, 27, 28, 8. In columna transuersa h m, à 13 incipiendo, omissisque duabus areolis, deinceps ordine ponantur numeri progressionis signati litteris o p q ε, qui sunt 14, 16, 15, 23. In transuersa columna i n, à 19 incipiendo, omissisque duabus areolis ponantur ordine numeri progressionis signati u y x r, id est, ordine retrogrado numeri 20, 22, 21, 17, ut vides. Denique in columna transuersa q r, à 25 incipiendo, omissa una areola, scribantur deinceps numeri signati literis ff k i c, qui sunt numeri 29, 10, 9, 26. Hisce peractis, manebunt intra quadratum ABCD, sexdecim spacia vacua, quæ totidem numeris in ambitu Rhomboidis circumscriptis replebis hoc artificio. In superiori Rhomboidis parte 5, & 2 intra columnas suas opposita vacuarum cellularum loca occupabunt, ut vides: 4 verò vacuin locum habebit oppositum alternè, id est in columna g x, ultimum intra quadratum: 3 verò in columna f u tertium vacuum spatium, occupabit. In latere sinistro Rhomboidis, 7 oppositum in transuersa columnua ✕ ε vacuum possidebit: 13 in columna transuersa i n tertium à 19: 19 contrà in columna h m tertium à 18 locum occupabit: 25 verò iterum in transuersa columna q r oppositum tenebit locum. In infima parte Rhomboidis 32 ponetur in columnæ d β secundo à 5 spacio: 33 in tertio columnæ u f à 34 spacio: 34 in ultimo intra quadratum columnæ x g vacuo spacio: 35 demum in ultimo columnæ f y, à 2 spacio. In dextro latere Rhomboidis quatuor numeri hoc pacto transferuntur: 30 transfertur in secundum à 7 columnæ trans-

uer-

versæ $\times$ spaciū : 24 in tertium à 13, columnæ transuersæ in h: spaciū : 18 in spaciū: columnæ transuersæ a 24 tertium : 12 verò in secundum à 25 columnæ transuersæ r. q. vacuum locum transferantur. Et sic numerorum omnium in quadrato digestionem habebis, in qua numeri singulorum ordinum additi conficiunt 111, mysteriosissimum numerorum, & trium Monadum, sive Solis archetypi, genialis, & syderei indicem. Summa verò omnium est 666, alterum mysticum numerum idearum in tribus dictis Mundis dispositionem rationem exhibens. Figura quadrati, sive Sigilli Solis sequitur :

Sigillum sive quadratum Solis.

Summa singulorum sex numerorum seriatim quomodolibet sumptorum est 111.

6	1	3	2	1	3	1	3	4	1	3	5	1	1
7	1	1	1	2	7	1	2	8	1	3	0		
1	9	1	4	1	3	6	1	5	1	2	3	1	2
1	8	1	2	0	1	2	2	1	1	7	1	3	
2	5	1	2	9	1	1	0	1	9	1	2	6	1
3	6	1	5	1	3	3	1	4	1	2	1	3	3

Summam verò omnium 666 habebis, si 111 per 6 latus quadrati multiplicaveris.

Atque hanc mirificam dispositionem ex sola progressionē numerorum ab 1 usque ad 36 continuata extraximus: quia verò methodo combinatiua opus sit ad tantæ harmonię inveniendem, cum huius loci non sit, in Combinatoria Arte, si Deus voluerit, suo tempore ostendetur.

Con-

S. : V.

Constructio quadrati, seu Sigilli Veneris Mathematica.

Quadratus qui ex 7 in se. ductis emergit, videlicet 49, Veneri dicatus est, cuius dispositionem in nullo à primi & tertij quadrati dispositione diuerso mode expedites. Fiat primò, ut in præcedentibus, diagramma Rhomboide, in quo 49 numeros in septem Claves digeltos eo ordiace, ut in sequenti figura patet, ordinabis.

Figura prima.

	1	1	1	q
n	1	8	1	1
a	1	1	5	1
l	2	2	1	1
q	1	2	9	1
s	1	3	6	1
u	1	4	3	1
y	1	4	4	1
rr	1	4	5	1
c	1	4	6	1
	1	4	7	1
o	1	4	8	1
m	1	4	9	1

1

Si-

Pronicorum proprietatibus. 97

Sigillum Veneris, siue quadratum 49.

Figura secunda.

Omnis series numerorum simul iunctorum dant 1750.

23	47	16	41	10	35	4
5	23	48	17	42	11	29
30	6	24	49	18	36	12
13	31	7	25	43	19	37
38	14	32	1	26	44	20
21	39	8	33	2	27	45
46	15	40	9	34	3	28

Numerus 175 per latus quadrati, scilicet 7 multiplicatus dat 1225 summam omnium numerorum.

In hac prima figura quadratum est, intra quod omnes numeri in quatuor cornibus Rhomboidis extra quadratum collocati, transferri debent, ut vacua loca, quæ numeris extra quadratum in cornibus constitutis æquantur, repleas; quod quidem minimè, ut in cœteris impariū quadratorum dispositionibus, difficile est. Sic ergo procede. In singulis cornibus sex numeri spectantur: in superiori cornu extra quadratum constituantur hi numeri, 1, 2, 3, 8, 9, 15; quos intra vacuas quadrati areolas ita transferes, ab unitate intra columnam e f, numera deorsum octo cellulas, & intra eam pone unitatem: & in columna g h deorsum à 2, numera alias octo cellulas, & intra eam pones 2, & in columna i k deorsum alias octo areolas numera, & intra eam pone 3: iterum in columna l m, octo areolas numera deorsum, & intra octauam ponē 8; sic in columna n o, numera pariter octo areolas deorsum, & ibi repone 15. numeros in dextro cornu b d t, eadem prorsus ratione, quæ in praecedenti transferes intra va-

N

cuas

cuas cellulas intra quadratum constitutas, sed secundum transuersum & sinistrum areolarum situm. Itaque à 5 in columnna transuersa p. q. numera octo, & intra octauum pone 5: in columnna r s. à 6 numera octo areolas, & ibi depone 6. In columnna t u, octo iterum à 7 transuersim numera, & ibi pone 7. in columnna x y à 14, octo numeris areolas, & intra octauam pone 14. in columnna z tt, similiter à 21 computa octo areolas, & ibi repone 21, & à 13 transuersim octo numera, & ibidem repone 13. Deinde procede in infraum cornu Rhomboidis, & à numeris singulis octo numerando in proprijs columnnis sursum procede, & ibidem numeros, à quibus numerare coepisti, colloces; sic 35 in octaua ab hoc numero cellula in columnna k i ponetur; item 41 & 47 in octauis cellulis, vt vides, locentur: item 42 & 48 in columnnis h. g., & l. m., vt &c 49 in columnna f e: In cornu vero sinistro Rhomboidis numeri 29. 37. 36. 44. 43. singulis ordine in transuersarum columnnarum octauas areolas transferantur, ut in praecedentibus factum fuit, & habebis dispositionem peractam, vt vides in figura secunda, quorum omnium demonstratio, patet ex ijs, quæ in prima & secunda quadrati constructione adduximus.

§. VI

Constructio Sigilli Mercurij, ex quadrato 64.

Octo in se ducta constituant 64 hoc praefens quadra-

Pronicorum proprietatibus. 99

dragum, cuius sigillum sequenti industria conficies. Et quamvis propter omnyibus reliquis huius constructio intricata, difficultis, & laboriosa sit, facile tamen laborem mitigaturum iri confido, si iuxta preceptorum nostrorum amissim curiosus artifex processerit. Sic igitur operarē. Describatur primò figura Rhomboidis, ut supra, intra quam numeros hoc pacto inscribes.

Dispositio
numerorum
in quadrato
Mercurij.

Sigillum Mercurij ex quadrato 64.

	e	f	
h	15	14	1 8
k	16	1	1 3 1 x
a	17	1	1 1 1 2 1 b
	18	15	8 15 9 1 5 1 4 1 6 2 1 6 3 1 1 1.
	1	1 6 1 4 9 1 1 5 1 1 4 1 5 2 1 5 3 1 1 1 3 0 1 5 6 1 9 1 m	
n	1 2 4 1	1 4 8 1 2 3 1 2 3 1 4 4 1 4 5 1 1 9 1 1 8 1 4 8 1 1 1 7 1 o	
p	1 3 3 1	1 1 3 2 1 3 4 1 3 5 1 2 9 1 2 8 1 3 8 1 3 9 1 2 5 1 1 1 2 5 1 q	
r	1 4 0 1	1 1 4 0 1 2 6 1 2 7 1 3 7 1 3 6 1 3 0 1 3 1 1 3 3 1 1 1 3 3 1 s	
t	1 4 8 1	1 1 7 1 4 7 1 4 6 1 2 0 1 2 1 4 3 1 4 2 1 2 4 1 1 4 1 1 u	
x	1 5 6 1	9 1 5 5 1 5 4 1 1 2 1 1 3 1 5 1 1 5 0 1 1 6 1 4 9 1 y	
c	1 6 4 1 2 1 3	1 6 1 1 6 0 1 9 1 7 1 5 7 1 d	
	1 6 3 1	1 1 1 1 1 5 8 1	
β	1 6 2 1	1 1 5 9 1 γ	
θ	1 6 1 1 6 0 1	δ	
	λ	ξ	

Progressionem numeri quadratici ab 1 usque ad 64 continuatam in octo Classes seu ordines, ut vides, distribue.

N 2

Ordo

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Ordo.
A	B	C	D	E	F	G	H
1	9	17	25	33	41	49	57
2	10	18	26	34	42	50	58
3	11	19	27	35	43	51	59
4	12	20	28	36	44	52	60
5	13	21	29	37	45	53	61
6	14	22	30	38	46	54	62
7	15	23	31	39	47	55	63
8	16	24	32	40	48	56	64

Ordines I & VIII. siue A & H primò inscribes Rhomboidi hac industria. Ponantur in ambitu superiori Rhomboidis, in cellulis b i g f e h k a numeri primi ordinis, vt vides: & in correspondente inferiori Rhomboidis ambitu in cellulis d y θ ξ β e hoc ordine retrogrado scribantur octaui ordinis numeri, vt vides. Secundi ordinis numeros sic locis quosque suis adaptabis: in cellula m primò ponatur 9, deinde vñà cellulā omissā in tertia 10; in quarta 11: postea in columnā transuersā x y, in quinta & sexta ab x cellula ponantur 12, 13; postea regressus ad columnā transuersam l m, in cellulis ab m septima, octaua, & decima reponere reliquos secundi ordinis numeros 14, 15, 16. Tertiij ordinis numeros ita pones in transuersa columnā o n. In prima cellula ponantur 17; deinde omissis duabus cellulis, in quarta 18; & in quinta 19, postea in columnā transuersa t u, in sexta & septima à t cellula, repones 20, & 21 deinceps: deinde regressus ad derelictam columnā

Pronicopiana proprietatibus. 101

lumnam o n, in octaua, nona, & duodecima cellulā repone reliquos tertij ordinis numeros 22, 23, 24. Quarti ordinis numeros sic dispones; in prima areola q, ponantur 25; deinde in columnā transuersa r f, in cellulis ab r quinta & sexta deponē 26 & 27, & in columnā p q, in septima & octaua à q areola, collocentur 28, 29, & in columnā r f, in areola ab r nona & decima 30, 31: posteā in prima columnā p q areola ponantur 32. Quinti Ordinis numeros hoc paēto distribues: in columnā r f in ultima areola ab r incipiendo, ponito 33; posteā in columnā p q, in quinta & sexta à p cellula, 34, 35; & in columnā r f cellula, ab f septima & octaua ponantur 36, 37; & in columnā p q nona & decima à p cellulis 38, 39; & in prima cellula columnā r f ab r incipiendo reponantur 40. Sexti ordinis numeros ita coordinabis. In columnā transuersā t u prima cellula ab u pone 41, & in quarta ab u pone 42, in quinta 43: posteā in columnā n o cellula ab n sexta & septima 44, & 45; & in columnā t u octaua & nona ab u pone 46, & 47 & in duodecima columnā eiusdem 48. Septimi ordinis numeros ita distribues. Ponantur in columnā x y, propè y 49; & ab haec in transuersa serie in cellula tercia & quarta, pone 50, & 51; in columnā verò l m cellula ab l quinta & sexta pone 52 & 53; & in columnā x y ab y septima & octaua pone 54, 55, & in decima eiusdem forici 56; & habebis omnium numerorum dispositionem rite peractam. Quoniam verò extra quadratum a b c d constituti 24 numeri in viginti quatuor vacua spacia distribuenda sunt,

quo-

quomodo id fieri debet, videamus.

In superiori, itaque Rhomboidis cornu sex numeri sunt 2. 3. 4. 5. 6. 7. quos ita distribues, 2. ponatur in columnæ transuersæ c. d. secunda à c. areola; 7 pariter secunda à d. areola; 3. ponatur in tertia à c. areola, & 6 in tertia à d. areola; 4. ponantur in columnæ rectæ f. g. areola ab f. quarta, vt 8. 5. in quarta ab e. columnæ rectæ e. a.

Cornu lateris dextri sex numeros 9. 17. 25. 33. 41. 49. ita distribues. 9 ponatur in primâ cellula transuersæ columnæ x. y; & 49. in secunda, columnæ transuersæ l. m. areola; 17 ponatur in transuersæ columnæ t. u. areola tertia; 41. pariter in tertia columnæ transuersæ n. o. areola; 25. ponatur in quarta areola columnæ transuersæ p. q. vt &c. 33. in columnæ r. s. vt vides. Porro numeros in cornu inferiori Rhomboidis sic dispone: 5. 8. & 5. 9 in secundo & tertio transuersæ columnæ a. b. spacio ponantur; 62 & 63 in eiusdem columnæ sexto & septimo; 60 & 61 in oppositæ transuersæ columnæ c. d. areolis quarta & quinta locabis.

Cum numeris in sinistro cornu constitutis sic procede. 24. ponatur in area tertia columnæ t. u. ab u incipiendo; 32 in quarto spacio columnæ p. q. 40 pariter in quarto columnæ r. s. 48 in decima columnæ n. o. 56 in nono columnæ l. m. atque hoc pacto habebis dispositum quadratum Sigilli Mercurij, quorum singulæ series quomodocumque sumptæ, semper dabunt 260, quæ si per 8, latus quadrati, multiplices, prodibit summa omnium numerorum 2080. Qui hanc disposi-

tionem recte considerauerit, inueniet in omnibus mirabilem quandam, non confusam & casualem, sed summa proportione procedentem rationem, quam libenter hoc loco declararem, nisi Arti Combinatoriae singulare reseruasssem, ubi mira hac dispositionis vis ex imis Arithmeticae, & Geometriae penetralibus ex professo demonstrabuntur.

S. VII.

Constructio Sigilli Lunæ Mathematicæ, sine quadrati. 81.

Constructio Sigilli Lunæ sit ex 9 in 9 duetis, dispositio
nibus ordinatis cuius summa 81, quadratum suppetit, cuius pro Sigillo Lunæ fabricam querimus. Sic itaque operare. Fiat diagramma Rhomboidis figura, in qua 9 enneadicos ordines disponas per areolas symmetras dispositas, ut ex antedictis appareat.

Quo peracto nihil facilius erit,

quara singulos in quatuor

cornibus descriptos,

numeros fin-

gulis.

Etis correspondentibus va-

cuis spacijs inter-
fere.

Sigil.

Sigillum Lane.

D	
<u>111</u>	
1101	121
1191	1111
131	
a 1281	121
1121	141 b
1371	1291
1211	1131
154	
1461	1381
1301	1221
1141	161
1551	1471
1391	1311
1231	1151
171	
1641	1561
1481	1401
1321	1241
1161	181
G 1731	1151
1571	1491
1411	1331
1251	1171
19 IE	
1741	1661
1581	1501
1421	1341
1261	1181
1751	1671
1591	1511
1431	1351
1271	
1761	1681
1601	1521
1441	1361
c 1771	1691
1611	1531
1451 d	
1781	1701
1521	1541
1791	1711
1631	
1801	1721
181	
H	

Modum uti nullam prorsus difficultatem habet, ita paucis tantum indicabo. Cum singula cornua septem numeros habeant, quæ sunt capita columnarum partim rectarum, partim transuersarum, supremi & infimi cornu numeri easdem columnas obtinent, quorum superiores caput columnarum, inferiores basim earundem obtinent: in columna D H in capite i in basi 8 i præfert; numeti verò in cornu dextero & sinistro easdem columnas transuersales obtinent: vnde

vnde transuersim inservienda est numerorum in quadratum a b c d translatio . Quibus declaratis, numeros supremi cornu a D b r a l l a n g o p i o quadrato inserueris , si à prima vniuersiusque columnæ decorum decem areolas ab interuersis deinde in his abscindas et effici vacua illa erit; in qua numerus , quem frons columnæ praesent , transloudus est . illi ergo si ab illa intra columnam D H decimam pœdem , areolas quindecim et in decimam erit illa arcola , intra quam i. ponendum erit pars pœdum cum ceteris numeris procedes . Numeri verò inferioris carnu pariter sursum computando decimam , quamque intra appropriatas columnas precolam habebunt , semper , siue ab his columnis ad appropriatae pœfert , paratam . Parti pœdum numeri in eothu summa et in appropriatis columnis , transuersis & decimam semper arcadem invenient , transloudo numeris , quiem quilibet columnæ sinistra pars pœfert et capem . Numeri quoque in decimo cornu b r a l l a n g o singuli initia suas columnas transuersis , decimam cellulam preparatau inuenient , numeris , quibus contra columnæ pars pœfere , sociendo . v. g. 73 locabitur in decima arcola transuersa columnæ C E & o ipsa eadem columnam finitum in qua ponatur invenientur . Atque hoc parvo tecum quadratum nullus processus in genio suis numeris repletum habebis , in quo omniori singularem columnarum , siue regularum , siue transuersarum , siue diagonalium , additi semper , 369 . producent , quæ per 9 latus quadrati multiplicata , dant summam omnium numerorum 33214 .

editi

O

De

supri et continuorum **Se VIII.** si multo r. vell. se
conveniunt auctoribus adiutus. et non ut b. d. c. m. ab
auctoribus ostendit. **De quadratis cubicis.** et hoc enim ad
eum modis melioribus in aliis supradictis libris utique est. Et
hunc **Quam admixtanda visi sub numeris latet, id sol-**
lum Arithmeticæ experientia latere posse existimo. Dis-
ximus in praecedentibus de Sigillis septem planetarum,
quae ex se pente quadratis 9, 16, 25, 36, 49, 64, 81,
quorum radices sequuntur.

1 3 5 7 9 11 13 15 17 19 21 23 25 27 29 31 33 35 37 39 41 43 45 47 49 51 53 55 57 59 61 63 65 67 69 71 73 75 77 79 81

Modo dicendum est de cubicis quadratis, praesertim cum in nec Venetiis, nec Modernis, arcanaq; huius (quod sciara) progressionis rationem subolferent, quod si scissent, haud dubie sicuti septem quadratos, septem siderei Mundi corporibus, et corumque Genijs, ita hosce cubicos quadratos septem elementaria Mundi Classibus Genijsque praesidentibus deditassent.

Cubicum quadratum nihil aliud est, quam pro-
gressionis Geometricæ ab unitate sub dupla proporcio-
ne continua numerorum series tot terminorum,
quot quadratus quispiam numerus unitates habet. Vnde
si quispiam desideret constitueret quadratum cubicum,
quod quadrato 9 ex 3 in se ductis producto corre-
pondeat, sic operetur. Ponantur sub Geometrica
progressione ab unitate 9 termini, ut sequitur:

1 3 5 7 9 11 13 15 17 19

T 1 2 4 8 16 32 64 128 256. V

Hos

Quid qua-
dratum cu-
bicum.

Proprietary proprietaries. 367

ius. Mostarim in eiusdem partibus ratione quadrata
In adiungatur, quae super partem quadratam quae
erat, apud eam. Satim id dicitur ut si Secundum compluimus
demonstramus. Describatur diagramma Rhomboidis unde per-
gades. s. 8. l. A. 8. s. d. 8.

des.	2	5	1	4	8	5	7	2	8
21	21	1	21	21	21	21	21	21	4
22	221	22	2	22	22	22	22	22	82
23	231	23	2	23	23	23	23	23	83
24	241	24	2	24	24	24	24	24	84
25	251	25	2	25	25	25	25	25	85
26	261	26	2	26	26	26	26	26	86
27	271	27	2	27	27	27	27	27	87
28	281	28	2	28	28	28	28	28	88
29	291	29	2	29	29	29	29	29	89
30	301	30	2	30	30	30	30	30	90
31	311	31	2	31	31	31	31	31	91
32	321	32	2	32	32	32	32	32	92
33	331	33	2	33	33	33	33	33	93
34	341	34	2	34	34	34	34	34	94
35	351	35	2	35	35	35	35	35	95
36	361	36	2	36	36	36	36	36	96
37	371	37	2	37	37	37	37	37	97
38	381	38	2	38	38	38	38	38	98
39	391	39	2	39	39	39	39	39	99
40	401	40	2	40	40	40	40	40	100
41	411	41	2	41	41	41	41	41	101
42	421	42	2	42	42	42	42	42	102
43	431	43	2	43	43	43	43	43	103
44	441	44	2	44	44	44	44	44	104
45	451	45	2	45	45	45	45	45	105
46	461	46	2	46	46	46	46	46	106
47	471	47	2	47	47	47	47	47	107
48	481	48	2	48	48	48	48	48	108
49	491	49	2	49	49	49	49	49	109
50	501	50	2	50	50	50	50	50	110
51	511	51	2	51	51	51	51	51	111
52	521	52	2	52	52	52	52	52	112
53	531	53	2	53	53	53	53	53	113
54	541	54	2	54	54	54	54	54	114
55	551	55	2	55	55	55	55	55	115
56	561	56	2	56	56	56	56	56	116
57	571	57	2	57	57	57	57	57	117
58	581	58	2	58	58	58	58	58	118
59	591	59	2	59	59	59	59	59	119
60	601	60	2	60	60	60	60	60	120
61	611	61	2	61	61	61	61	61	121
62	621	62	2	62	62	62	62	62	122
63	631	63	2	63	63	63	63	63	123
64	641	64	2	64	64	64	64	64	124
65	651	65	2	65	65	65	65	65	125
66	661	66	2	66	66	66	66	66	126
67	671	67	2	67	67	67	67	67	127
68	681	68	2	68	68	68	68	68	128
69	691	69	2	69	69	69	69	69	129
70	701	70	2	70	70	70	70	70	130
71	711	71	2	71	71	71	71	71	131
72	721	72	2	72	72	72	72	72	132
73	731	73	2	73	73	73	73	73	133
74	741	74	2	74	74	74	74	74	134
75	751	75	2	75	75	75	75	75	135
76	761	76	2	76	76	76	76	76	136
77	771	77	2	77	77	77	77	77	137
78	781	78	2	78	78	78	78	78	138
79	791	79	2	79	79	79	79	79	139
80	801	80	2	80	80	80	80	80	140
81	811	81	2	81	81	81	81	81	141
82	821	82	2	82	82	82	82	82	142
83	831	83	2	83	83	83	83	83	143
84	841	84	2	84	84	84	84	84	144
85	851	85	2	85	85	85	85	85	145
86	861	86	2	86	86	86	86	86	146
87	871	87	2	87	87	87	87	87	147
88	881	88	2	88	88	88	88	88	148
89	891	89	2	89	89	89	89	89	149
90	901	90	2	90	90	90	90	90	150
91	911	91	2	91	91	91	91	91	151
92	921	92	2	92	92	92	92	92	152
93	931	93	2	93	93	93	93	93	153
94	941	94	2	94	94	94	94	94	154
95	951	95	2	95	95	95	95	95	155
96	961	96	2	96	96	96	96	96	156
97	971	97	2	97	97	97	97	97	157
98	981	98	2	98	98	98	98	98	158
99	991	99	2	99	99	99	99	99	159
100	1001	100	2	100	100	100	100	100	160

C		d.		e. 25c. f. Numerata Capitula	
				22	8
etemur ai excepis eximis ad quod inq nici, inqni					
In quadratum Geometriam progressionem T. V. elordine collocabis ut vides. Deinde hosce numeros ea- dem legi intra secutas quadratus b c d cellulas trans- pones, quod in quadrato 9 factum est; videlicet 1 2 intra doppositam cellulam quartam a prima 256 sursum ver- sus in oppositam quartam cellulam, 4 vero in quartam finis rursusque in his quatuor cellulis dexteris sum progrediendo transpones, ut vides, habebisque qua- dratum cubicum, in quo singuli ordines transversi, recti, diagonales, eisdem numerum dabunt, hac ra- men differentia, quod uti numeri in quadratis prece- dentibus additi eundem numerum efficiunt 30 haec hinc					

1

02

non

non addendi sed in vicem multiplicandi sunt, ut cunctis numeris habebitis hoc enim quod singulare ordinem tenet in summa multiplicati, sicut 4096, et sequitur ab eodem modo summa quod est 8. Deinde scilicet

8	256	2	8	4	128	2	8
4	16	64	256	16	1	16	16
128	1	32	2	64	8	32	136
4096	4096	4096	4096	4096	4096	4096	4096

Multiplicationis methodum ostendamus in primo ordine & 8 multiplicabis per 4, & productum 32 multiplicabis per 128, & habebis 4096 et iudicis secus in alijs procedendum esse putas.

Quadratum Cubicum.

8	256	2
4	16	64
128	1	32
4096	4096	4096

Dedimus exemplum in numero impari, iam in pari quoque subinvenimus exemplum usque itaque quispiam in quadrato hoc spissatissimum duxit, hoc est sedecim cubiadruncum, negoniam orientari volumen, is huc patet procedere. Numeri 16 illi et 32, subtiliter continuatur Geometrica progressionis duplae proportionis ordine posantur, in aliis 8, 16, 32, 64, 128, 256, 512, 1024, 2048, 4096, 8192, 16384, 32768, ibi ista ordinatio;

Ho-

Pronicorum proprietatibus. 109

Hosce numeros eodem pacto inscribes, quo supra in se-
cundo paragrapho factum est in confectione quadrati
Iouis 16: hac tamen differentia, quod sicuti ibi per
sexdecim numeros progressionem naturali dispositos
progressus es, ita hoc loco numeros sexdecim disponas
eo ordine, quem præcedens Geometrica progressio-
nem seruat.

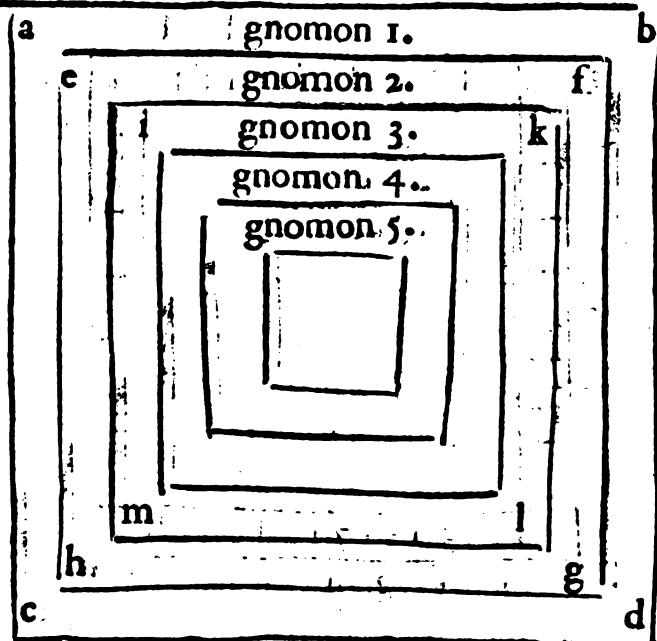
	1	4	1	2	1	3	6	1	12	1	24	1	48	1	96	1	192	1	384	1	768	1	1536	1	3072	1	6144	1	12288	1	24576	1	49152	1	98304	1	196608	1	393216	1	786432	1	1572864	1	3145728	1	6291456	1	12582912	1	25165824	1	50331648	1	100663296	1	201326592	1	402651184	1	805302368	1	1610604736	1	3221209472	1	6442418944	1	12884837888	1	25769675776	1	51539351552	1	103078703056	1	206157406112	1	41231481224	1	82462962448	1	164925924896	1	329851849792	1	659703699584	1	1319407399168	1	2638814798336	1	5277629596672	1	10555259193344	1	21110518386688	1	42221036773376	1	84442073546752	1	16888414709304	1	33776829418608	1	67553658837216	1	135107317674432	1	270214635348864	1	540429270697728	1	1080858541395456	1	2161717082790912	1	4323434165581824	1	8646868331163648	1	17293736662327296	1	34587473324654592	1	69174946649309184	1	138349893298618368	1	276699786597236736	1	553399573194473472	1	1106799146388946944	1	2213598292777893888	1	4427196585555787776	1	8854393171111575552	1	1770878634222315104	1	3541757268444630208	1	7083514536889260416	1	14167029073778520832	1	28334058147557041664	1	56668116295114083328	1	11333623259022816656	1	22667246518045633312	1	45334493036091266624	1	90668986072182533248	1	181337972144365066496	1	362675944288730132992	1	725351888577460265984	1	1450703777154920531968	1	2901407554309841063936	1	5802815108619682127872	1	1160563021723936425576	1	2321126043447872851152	1	4642252086895745702304	1	9284504173791491404608	1	18569008347582982809216	1	37138016695165965618432	1	74276033390331931236864	1	148552066780663862473728	1	297104133561327724947456	1	594208267122655449894912	1	118841653424531089978928	1	237683306849062179957856	1	475366613698124359915712	1	950733227396248719831424	1	190146645479249543966288	1	380293290958499087932576	1	760586581916998175865152	1	152117316383399635173032	1	304234632766799270346064	1	608469265533598540692128	1	1216938531067197081384256	1	2433877062134394162768512	1	4867754124268788325537024	1	9735508248537576651074048	1	1947101649707515325214816	1	3894203299415030650429632	1	7788406598830061300859264	1	1557681319766012260178528	1	3115362639532024520357056	1	6230725279064049040714112	1	1246145055812809808142824	1	2492290111625619616285648	1	4984580223251239232571296	1	9969160446502478465142592	1	1993832089300495693028584	1	3987664178600991386057168	1	7975328357201982772114336	1	1595065671440396554422872	1	3190131342880793108845744	1	6380262685761586217691488	1	1276052537152317243538376	1	2552105074304634487076752	1	5104210148609268974153504	1	1020842029721853794830704	1	2041684059443707589661408	1	4083368118887415179322816	1	8166736237774830358645632	1	1633347247554966071729128	1	3266694495109932143458256	1	6533388990219864286916512	1	1306677798043972857383304	1	2613355596087945714766608	1	5226711192175891429533216	1	1045342238435178285906640	1	2090684476870356571813280	1	4181368953740713143626560	1	8362737907481426287253120	1	1672547581496285257450624	1	3345095162992570514901248	1	6690190325985141029802496	1	1338038065197028205960496	1	2676076130394056411920992	1	5352152260788112823841984	1	10704304521576225647683968	1	2140860904315245129536792	1	4281721808630490259073584	1	8563443617260980518147168	1	1712688723452196103629432	1	3425377446904392207258864	1	6850754893808784414517728	1	13801509787617568829035456	1	27603019575235137658070912	1	55206039150470275316141824	1	11041207830094055063228368	1	22082415660188110126456736	1	44164831320376220252913472	1	88329662640752440505826944	1	17665932528150488101165888	1	35331865056300976202331776	1	70663730112601952404663552	1	14132746022520384480932704	1	28265492045040768961865408	1	56530984090081537923730816	1	11306196818016307584746160	1	22612393636032615169492320	1	45224787272065230338984640	1	90449574544130460677969280	1	18089914908826092135593856	1	36179829817652184271187712	1	72359659635304368542375424	1	14471931927060873708475088	1	28943863854121747416950176	1	57887727708243494833900352	1	11577545541648698966780072	1	23155091083297397933560144	1	46310182166594795867120288	1	92620364333189591734240576	1	18524072866637918346848112	1	37048145733275836693696224	1	74096291466551673387392448	1	14819258293310344677478496	1	29638516586620689354956992	1	59277033173241378709813984	1	11855406634648275741967968	1	23710813269296551483935936	1	47421626538593103567871872	1	94843253077186207135743744	1	18968650615437241427148736	1	37937301230874482854297472	1	75874602461748965708594944	1	15174920492349793141718936	1	30349840984699586283437872	1	60699681969399172566875744	1	12289936393879834513375536	1	24579872787759669026751120	1	49159745575519338053502240	1	98319491151038676107004480	1	19663898230207735221400960	1	39327796460415470442801920	1	78655592920830940885603840	1	15731118584165888177120760	1	31462237168331776354241520	1	62924474336663552708483040	1	12584894867332710541696640	1	25169789734665421083393280	1	50339579469330842166786560	1	100679158988617684333573120	1	201358317977235368667146240	1	402716635954470737334292480	1	805433271908941474668584960	1	161106654381788294933777920	1	322213308763576589867555840	1	644426617527153179735111680	1	128885343505430635947023360	1	257770686750861271894046720	1	515541373501722543788093440	1	103108141400344508757618880	1	206216282800689017515237760	1	412432565601378035030475520	1	824865131202756070060951040	1	1649730262405512140121852080	1	3299460524811024280243704160	1	6598921049622048560487408320	1	1319784209924409712097416640	1	2639568419848819424194833280	1	5279136839697638848389666560	1	1055567767939527769677333120	1	2111135535879055539354666240	1	4222271071758111078709332480	1	8444542143516222157418664960	1	16889084287032444314837339360	1	33778148574064888629674678720	1	67556297148129777259349357440	1	135112594296259554594793158880	1	270225188592519149189586317760	1	540450958165518309189182635520	1	108087187193103861836365267120	1	216174274386207723672735234240	1	432348548772415647367470538480	1	864697097544831294734941076960	1	172939295508967358746980215360	1	345878091017934717493962130720	1	691756182035869434987924261440	1	141671236407935535987964452880	1	283342472815871071975928905760	1	566684945631743571951857811520	1	113336989126548714370371623040	1	226673978253097428740743246080	1	453349896565594757481483292160	1	906689781131189514862966584320	1	1813379562262379029327733168640	1	3626759124524758158655466337280	1	7253518649069790317315533334560	1	1450703729813956073667133268320	1	2901407459627910147234266536640	1	5802815119139520154468633473280	1	1160563023827910280833416676640	1	2321126047655820308467333153280	1	4642252095311640606937266306560	1	9284504192653281213867533213120	1	1856900838530656242774533103040	1	3713801676761312485544766206080	1	7427603353522641251539266412160	1	14855206707045282947479330840960	1	29710413470090565894158668281920	1	59420826970181031786517331683840	1	11884165314082096356303730666720	1	23768330740181131574077330333440	1	4753666148036226347614833016720	1	9507332270072406651074046033440	1	1901466456072416351730373023360	1	3802932910014813200859266016720	1	7605865820039613120855926033440	1	1521173163833996351730373046720	1	3042346320069632703460646023360	1	6084692640039266406921286016720	1	1216938531067197081384256603360	1	2433877062134394162768516067200	1	4867754124268788325537026054400	1	9735508248537576651074046048800	1	19938320893004956930285866041600	1	39876641786009913860571666083200	1	79753283572019827721143366065600	1	15950656714403965544228766053200	1	31901313428807931088457466026400	1	63802626857615862176914866023200	1	127605253715231724353837660166400	1	255210507430463448707675660332000	1	510421014860926897415350660640000	1	1020842029721853794830706603200000	1	2041684059443707589661406606400000	1	4083368118887415179322816606400000	1	8166736237774830358645636606400000	1	1633347247554966071729126606400000	1	3266694495109932143458256606400000	1	6533388990219864286916516606400000	1	1306677798043972857383306606400000	1	2613355596087945714766606606400000	1	5226711192175891429533216606400000	1	1045342238435178205906646606400000	1	2140860904315245129536796606400000	1	4281721808630490259073586606400000	1	8563443617260980518147166606400000	1	1712688723452196103629436606400000	1	3425377446904392207258866606400000	1	6850754893808784414517726606400000	1	1380150978761756882903546606400000	1	2760301957523513765807096606400000	1	5520603915047027531614186606400000	1	1104120783009405506322836606400000	1	2208241566018811012645676606400000	1	4416483132037622025291346606400000	1	8832966264075244050582696606400000	1	1766593252815048810116586606400000	1	3533186505630097620233176606400000	1	7066373011260195240466356606400000	1	1413274602252038448093276606400000	1	2826549204504076896186546606400000	1	5653098409008153792373086606400000	1	11577545541648698966780076606400000	1	23155091083297397933560146606400000	1	46310182166594795867120286606400000	1	92620364333189591734240576606400000	1	18524072866637918346848116606400000	1	37048145733275836693696226606400000	1	74096291466551673387392446606400000	1	148192582933103446774784946606400000	1	296385165866206893549569946606400000	1	592770331732413787098139846606400000	1	118554066346482757419679686606400000	1	237108132692965514839359366606400000	1	474216265385931035678718766606400000	1	948432530771862071357437446606400000	1	189686506154372414271487366606400000	1	379373012308744828542974766606400000	1	758746024617489657085949446606400000	1	151749204923497931417189366606400000	1	303498

Q I O De additis numerorum

ad alios, quod non sicut in aliis in his formulis eadem
est, sed diversum. **GAP V T S A L V** quoniam enim
in aliis formulis, ut in aliis, in aliis, eadem est, et in aliis
De aliis ex facili huicmodi numerorum dispositione.

Si forsitan dicta methodus difficulter videtur, aliam
hoc loco apponendam duxi, & fit eo, qui sequi-
tur, modo: Totum artificium consistit in artificiose
ordinatione numerorum, intra gnomones quadratos in-
tegri alicuius quadrati contentos disponendorum.
Voco autem gnomones quadratos ambitus illos, qui
bus quadratum aliquod circumdatur. v. gr. Quadra-
tum quod ex nouenario producitur, constat 81 cel-
lis quadratis, & continent intra se quartior ambitus,
seu gnomones quadratos, quorum primus signa-
tur literis a b c d. alter e f g h : tertius i k l m,
& sic de coeteris. In primo gno-
mo. a b . c d , numeri ab 1 ad 16, sive
alii, quod artificiose disponi debent, in
secundo à 17 usque ad 24, in tercio
28. in tertio à 29 usque ad 36,
usque ad 36. in quarto à 37 usque
quarto à 37 usque ad 40. in quinto à 41 usque
ad 48. in sexto à 49 usque ad 56. in
septimo à 57 usque ad 64. in octavo à 65 usque
ad 72. in nono à 73 usque ad 80. in decimo à 81 usque
ad 88. in undevicensimo à 89 usque ad 96. in
duodevicensimo à 97 usque ad 104. in
tredecimmo à 105 usque ad 112. in
quatuordecimmo à 113 usque ad 120. in
quatuordecimmo à 121 usque ad 128. in
quatuordecimmo à 129 usque ad 136. in
quatuordecimmo à 137 usque ad 144. in
quatuordecimmo à 145 usque ad 152. in
quatuordecimmo à 153 usque ad 160. in
quatuordecimmo à 161 usque ad 168. in
quatuordecimmo à 169 usque ad 176. in
quatuordecimmo à 177 usque ad 184. in
quatuordecimmo à 185 usque ad 192. in
quatuordecimmo à 193 usque ad 200. in
quatuordecimmo à 201 usque ad 208. in
quatuordecimmo à 209 usque ad 216. in
quatuordecimmo à 217 usque ad 224. in
quatuordecimmo à 225 usque ad 232. in
quatuordecimmo à 233 usque ad 240. in
quatuordecimmo à 241 usque ad 248. in
quatuordecimmo à 249 usque ad 256. in
quatuordecimmo à 257 usque ad 264. in
quatuordecimmo à 265 usque ad 272. in
quatuordecimmo à 273 usque ad 280. in
quatuordecimmo à 281 usque ad 288. in
quatuordecimmo à 289 usque ad 296. in
quatuordecimmo à 297 usque ad 304. in
quatuordecimmo à 305 usque ad 312. in
quatuordecimmo à 313 usque ad 320. in
quatuordecimmo à 321 usque ad 328. in
quatuordecimmo à 329 usque ad 336. in
quatuordecimmo à 337 usque ad 344. in
quatuordecimmo à 345 usque ad 352. in
quatuordecimmo à 353 usque ad 360. in
quatuordecimmo à 361 usque ad 368. in
quatuordecimmo à 369 usque ad 376. in
quatuordecimmo à 377 usque ad 384. in
quatuordecimmo à 385 usque ad 392. in
quatuordecimmo à 393 usque ad 396. in
quatuordecimmo à 397 usque ad 400. in
quatuordecimmo à 401 usque ad 404. in
quatuordecimmo à 405 usque ad 408. in
quatuordecimmo à 409 usque ad 412. in
quatuordecimmo à 413 usque ad 416. in
quatuordecimmo à 417 usque ad 420. in
quatuordecimmo à 421 usque ad 424. in
quatuordecimmo à 425 usque ad 428. in
quatuordecimmo à 429 usque ad 432. in
quatuordecimmo à 433 usque ad 436. in
quatuordecimmo à 437 usque ad 440. in
quatuordecimmo à 441 usque ad 444. in
quatuordecimmo à 445 usque ad 448. in
quatuordecimmo à 449 usque ad 452. in
quatuordecimmo à 453 usque ad 456. in
quatuordecimmo à 457 usque ad 460. in
quatuordecimmo à 461 usque ad 464. in
quatuordecimmo à 465 usque ad 468. in
quatuordecimmo à 469 usque ad 472. in
quatuordecimmo à 473 usque ad 476. in
quatuordecimmo à 477 usque ad 480. in
quatuordecimmo à 481 usque ad 484. in
quatuordecimmo à 485 usque ad 488. in
quatuordecimmo à 489 usque ad 492. in
quatuordecimmo à 493 usque ad 496. in
quatuordecimmo à 497 usque ad 500. in
quatuordecimmo à 501 usque ad 504. in
quatuordecimmo à 505 usque ad 508. in
quatuordecimmo à 509 usque ad 512. in
quatuordecimmo à 513 usque ad 516. in
quatuordecimmo à 517 usque ad 520. in
quatuordecimmo à 521 usque ad 524. in
quatuordecimmo à 525 usque ad 528. in
quatuordecimmo à 529 usque ad 532. in
quatuordecimmo à 533 usque ad 536. in
quatuordecimmo à 537 usque ad 540. in
quatuordecimmo à 541 usque ad 544. in
quatuordecimmo à 545 usque ad 548. in
quatuordecimmo à 549 usque ad 552. in
quatuordecimmo à 553 usque ad 556. in
quatuordecimmo à 557 usque ad 560. in
quatuordecimmo à 561 usque ad 564. in
quatuordecimmo à 565 usque ad 568. in
quatuordecimmo à 569 usque ad 572. in
quatuordecimmo à 573 usque ad 576. in
quatuordecimmo à 577 usque ad 580. in
quatuordecimmo à 581 usque ad 584. in
quatuordecimmo à 585 usque ad 588. in
quatuordecimmo à 589 usque ad 592. in
quatuordecimmo à 593 usque ad 596. in
quatuordecimmo à 597 usque ad 600. in
quatuordecimmo à 601 usque ad 604. in
quatuordecimmo à 605 usque ad 608. in
quatuordecimmo à 609 usque ad 612. in
quatuordecimmo à 613 usque ad 616. in
quatuordecimmo à 617 usque ad 620. in
quatuordecimmo à 621 usque ad 624. in
quatuordecimmo à 625 usque ad 628. in
quatuordecimmo à 629 usque ad 632. in
quatuordecimmo à 633 usque ad 636. in
quatuordecimmo à 637 usque ad 640. in
quatuordecimmo à 641 usque ad 644. in
quatuordecimmo à 645 usque ad 648. in
quatuordecimmo à 649 usque ad 652. in
quatuordecimmo à 653 usque ad 656. in
quatuordecimmo à 657 usque ad 660. in
quatuordecimmo à 661 usque ad 664. in
quatuordecimmo à 665 usque ad 668. in
quatuordecimmo à 669 usque ad 672. in
quatuordecimmo à 673 usque ad 676. in
quatuordecimmo à 677 usque ad 680. in
quatuordecimmo à 681 usque ad 684. in
quatuordecimmo à 685 usque ad 688. in
quatuordecimmo à 689 usque ad 692. in
quatuordecimmo à 693 usque ad 696. in
quatuordecimmo à 697 usque ad 700. in
quatuordecimmo à 701 usque ad 704. in
quatuordecimmo à 705 usque ad 708. in
quatuordecimmo à 709 usque ad 712. in
quatuordecimmo à 713 usque ad 716. in
quatuordecimmo à 717 usque ad 720. in
quatuordecimmo à 721 usque ad 724. in
quatuordecimmo à 725 usque ad 728. in
quatuordecimmo à 729 usque ad 732. in
quatuordecimmo à 733 usque ad 736. in
quatuordecimmo à 737 usque ad 740. in
quatuordecimmo à 741 usque ad 744. in
quatuordecimmo à 745 usque ad 748. in
quatuordecimmo à 749 usque ad 752. in
quatuordecimmo à 753 usque ad 756. in
quatuordecimmo à 757 usque ad 760. in
quatuordecimmo à 761 usque ad 764. in
quatuordecimmo à 765 usque ad 768. in
quatuordecimmo à 769 usque ad 772. in
quatuordecimmo à 773 usque ad 776. in
quatuordecimmo à 777 usque ad 780. in
quatuordecimmo à 781 usque ad 784. in
quatuordecimmo à 785 usque ad 788. in
quatuordecimmo à 789 usque ad 792. in
quatuordecimmo à 793 usque ad 796. in
quatuordecimmo à 797 usque ad 800. in
quatuordecimmo à 801 usque ad 804. in
quatuordecimmo à 805 usque ad 808. in
quatuordecimmo à 809 usque ad 812. in
quatuordecimmo à 813 usque ad 816. in
quatuordecimmo à 817 usque ad 820. in
quatuordecimmo à 821 usque ad 824. in
quatuordecimmo à 825 usque ad 828. in
quatuordecimmo à 829 usque ad 832. in
quatuordecimmo à 833 usque ad 836. in
quatuordecimmo à 837 usque ad 840. in
quatuordecimmo à 841 usque ad 844. in
quatuordecimmo à 845 usque ad 848. in
quatuordecimmo à 849 usque ad 852. in
quatuordecimmo à 853 usque ad 856. in
quatuordecimmo à 857 usque ad 860. in
quatuordecimmo à 861 usque ad 864. in
quatuordecimmo à 865 usque ad 868. in
quatuordecimmo à 869 usque ad 872. in
quatuordecimmo à 873 usque ad 876. in
quatuordecimmo à 877 usque ad 880. in
quatuordecimmo à 881 usque ad 884. in
quatuordecimmo à 885 usque ad 888. in
quatuordecimmo à 889 usque ad 892. in
quatuordecimmo à 893 usque ad 896. in
quatuordecimmo à 897 usque ad 900. in
quatuordecimmo à 901 usque ad 904. in
quatuordecimmo à 905 usque ad 908. in
quatuordecimmo à 909 usque ad 912. in
quatuordecimmo à 913 usque ad 916. in
quatuordecimmo à 917 usque ad 920. in
quatuordecimmo à 921 usque ad 924. in
quatuordecimmo à 925 usque ad 928. in
quatuordecimmo à 929 usque ad 932. in
quatuordecimmo à 933 usque ad 936. in
quatuordecimmo à 937 usque ad 940. in
quatuordecimmo à 941 usque ad 944. in
quatuordecimmo à 945 usque ad 948. in
quatuordecimmo à 949 usque ad 952. in
quatuordecimmo à 953 usque ad 956. in
quatuordecimmo à 957 usque ad 960. in
quatuordecimmo à 961 usque ad 964. in
quatuordecimmo à 965 usque ad 968. in
quatuordecimmo à 969 usque ad 972. in
quatuordecimmo à 973 usque ad 976. in
quatuordecimmo à 977 usque ad 980. in
quatuordecimmo à 981 usque ad 984. in
quatuordecimmo à 985 usque ad 988. in
quatuordecimmo à 989 usque ad 992. in
quatuordecimmo à 993 usque ad 996. in
quatuordecimmo à 997 usque ad 1000.

Pronicorum proprietatibus. 111

Quomodo vero, & quæ ingenio gnomones huius numeris implendi sint, restat ea qua fieri potest, claritate exponendum.

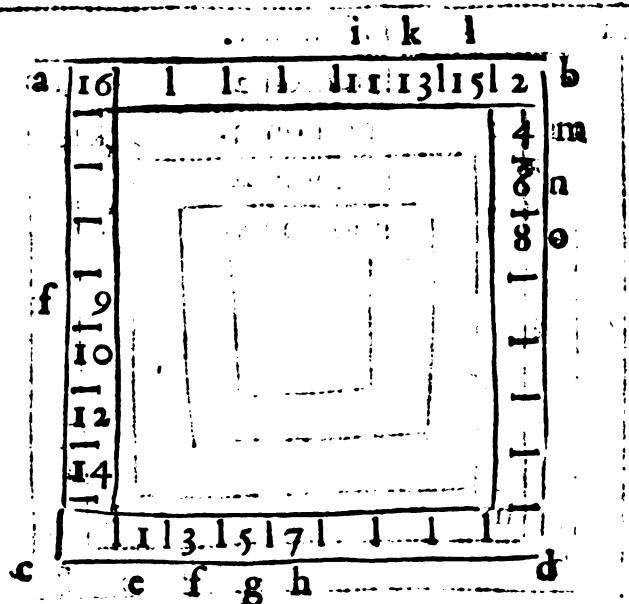
Propositio I.

In primo gnomone quadrati 9. numeros diffinere.

Primi gnomonis a b c d, ambitus diuidatur in 32 partes, ita vt vnumquodque latus in 9 partes diuisum censematur, vti sequitur.

Intra

Dispositio
numerorum
in quadrato
tum gnomo
nibus.

Intra huius gnomonis ambitum progressionis arithmeticæ seriem usque ad 16. hoc pæcto dispones: Cum in hoc ambitu a b c d, 32 cellulæ sint, quas omnes numeris repleri oportet: Primo dimidium terminorum minorum, quæ sunt 16, cellulis inscribes, ut deinde oppositis cellis reliquum maiorum numerorum dimidium imponi possit; quod quomodo fieri debeat, paulò post exponetur.

Primo obserua diligenter in progressione arithmeticæ naturali terminos pares & impares: Impares termini 1. 3. 5. 7. occupabunt medium insimæ basis partem, reliquis quatuor cellulis, ut hic vides, vacuis. Pares verò terminos, 2. 4. 6. 8. pones in latere b d, iuxta cellulas b m n o. 9 verò pones in oppositi latерis a c, in media cella f deinde ordine iterum pares ter-

Promicorum proprietatibus. 113

terminos 10. 12. 14. eo ordine, quo vides: Impares vero horum intermedios, ut 13. 15. pones in superiori latere a b, iuxta literas m i k k v l i m m t a n d e m c e m i s u m 16, pones in cellula a, 16. & habebis in primo ambitu dimidiis numerorum recte dispositum. Si vt proinde iam nil aliud factu opus sit, nisi vt vterius vacuarum cellularum dimidiis suis impleatur numeris; quod hac ratione fit. Ponatur series numerorum ordine naturali usque ad 16, deinde singulos terminos initio ducto ab unitate usque ad 16, subtrahere ab 82, & quod reliquum est, infra numeros ordine naturali progredientes, ut sequuntur.

Distributione numerorum pro primo Gnomone, cuius totus ambitus habet 32 cellulas, dimidium verbè 16.

Numeri A sub A	1	2	3	4	5	6	7	8	9
tracti ab A	82	B	81	80	79	78	77	76	75
Dant numeri	82	81	80	79	78	77	76	75	74
res B in vacuis A	10	11	12	13	14	15	16	17	18
spatijs posse B	72	71	70	69	68	67	66	65	64

.Ex hac Tabula sic vacuas cellulas replebis: In vacua cella apposita cellæ 4, ponatur 81. deinde in vacua cella apposita cellæ 2, ponatur 80; & hoc pacto omnes ordine maiores termini ponentur in his cellis vacuis, quæ minoribus terminis positione sua iam gaudentibus opponuntur; atque hoc pacto habebis primum gnomonis quadrati ambitum omnibus suis nu-

P

me-

314 De addititione numerorum

am eis complecum, ut in exemplo patet; appositiones
hinc intelligendae sunt: non solum diametraliter, sed &
lateraliter & normaliter sumptualliter, ut in figura 13. et 14. videtur
est in eiusdem figura ex aliis modis.

16	81	179	377	473	141	143	1173	2
78	—	—	—	—	—	—	—	4
76	—	—	—	—	—	—	—	6
74	—	—	—	—	—	—	—	8
9	—	—	—	—	—	—	—	73
1C	—	—	—	—	—	—	—	72
12	—	—	—	—	—	—	—	70
—	—	—	—	—	—	—	—	68
80	—	—	—	—	—	—	—	56

c

d

6 7 8 2 4 8 5 2 A d b i . . . M
Hic vides, numeros 2 & 16. diametraliter sibi
habere oppositos numeros 80 & 66. numeri vero in-
tra cellas q. d. oppositos in numero habent normaliter nu-
meris in sellulis lateris a b. & numeri lateris a c. op-
ponuntur numeris cellarum lateris. b d. . . . .

Propositio. II. In gnomone secundo pronicos numeros disponere.

Secundus Quadrati totius gnomon e f g h. diui-
datur in 24 aequas partes, ita ut singula latera in se-
pem

Propriorum proprietatibus. 315

primi paginae diuisa censetur; hoc peracto, ut in priori
secuâ, in dimidio anterius, lateris confingantur, atq[ue] au-
tem impares iuxta continentiam progressionis seriem,
quæ cum in primo quadrato desieris in 16, iam in hoc
secundo gnomone, 17 pones in secunda cellula, 19 in
tertia, & 8 in quarta; post hoc hisce intermedios
meros pones in lateris I et superiori parte, videlicet 18,
20, 22, vii vides; deinde 23 ponatur in oppositi late-
ris media cella, dein 24, 26, terminos pares, impares
vero 25 & 27, in fronte gnomonis yX, eo quo vides,
ordinè pones; & in V, cellula ponatur terminus 28,
& habebis dimidie progressionis terminos in suis locis
dispositos, vii vides.

Hasape pinc gowon in golongsa in cincinna, no

Vero vacuae celulae reliquis terminis impleantur, sic agit. Dispone secundum ordinem naturalium numerorum situm, interruptum progressionis arithmeticæ ordinem; cum enim in primo gnomone virtutis numerus fuerit 8. iam in supplendis vacuis cellu-

318 · De abditis numerofus. T

lis, à 17 numero incipe, usque ad 28 seriem disponere, uti patet, demde supplementa singulorum ad 82 supponit singulis; quæ obtinebis, si hosce numeros singulos ab 82 substraheris.

Numeri continui pro gnomone secundo, qui habet in ambitu 24 cellulas, dimidium vero 12.

In vacua cellulis ponendi.

17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
65	64	63	62	61	60	59	58	57	56	55	54

In cella itaque 17 ponantur 95, in cella vacua opposita celles 19; ponantur 63, in vacante opposita celles 20, 62, & sic de ceteris, ut in secundo abaco patet.

Obsecrucit Lector series horum numerorum ita dispositas esse, ut semper dimidium terminorum occupent, reliquum vero vacuis cellulis restetur.

2 Propositio - III. 1

In gnomone tertio numeros pronicos disponere.

Habet hic gnomon 16 cellulas in circuitu, ita & unumquodque latus in quinque cellas censeatur esse diuisum. Dividatur itaque gnomon in 16 cellulas.

In hoc gnomone ponantur termini à 29 usque ad 36, quibus supplementa singulorum subdantur, quæ obtinebis subtractione superiorum ab 82, ubi vides.

No.

Præniorum proprietatibus. 117

C	o
36	1 1 35 30
31	32
33	1. fig.
24	—
29	13 11

P

C	o
36	53 15 11 35 30
50	32
33	2. fig.
34	49
52	48
29	13 11 47 64

P

Numeri seu Termini continuati pro tertij gnomonis ambitu, qui habet 16 cellulas, dimidium eius 8.

29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36.
53. 52. 51. 50. 49. 48. 47. 46.

Numeri itaque superiores ita imponantur: à secunda, cellula basis 18 incipiendo, cui impones 29, in secunda, 31. deinde in prima cellula lateris o p: 30, in secunda, 32. deinde in opposita lateris media cella 33, & deinde 34. postea in penultima frontis c. d. 35. & in prima eiusdem 36, vti in prima figura patet. Hisce positis, in vacuis spatijs singulis oppositis pone terminos eis correspondentes. v. gr. in vacua cella. opposita. cellæ 29, pone 53. in opposita cellæ 30, 33, & sic de cæteris ordine, vt in præcedentibus dictum fuit,
& habebis gnomonem numeris suis inscriptum, vt in secunda figura patet.

Pro

Propositio IV.

In gnomone quarto numeros pronicos disponere.

Quarti gnomonis & minimi confectio, qui habet octo cellulas in ambitu, dimidium vero, quatuor.

1	2
40 45 38	40 — 38
39 41 43	39 — —
44 37 42	37 — —

Continet hic gnomon octo cellulas in circuitu, ita ut singula latera diuisa censeantur in tres, huic reliquam numerorum sive terminorum series, vii prius inscribes; cum enim ultimus terminus praecedentis gnomonis finierit in 36. hic sequens incipiet a 37, usque ad 40, quem ponas in secunda cella inferioris lateris, seu basis, ut vides: Continuati termini 37. 38. 39. 40. in aliis esti- ni pro quarto gno- 45. 44. 43. 43. in aliis. g- mone. 38. ponas in prima cella lateris dextri, 39 in secunda cella lateris sinistri, 40 in prima cella frontis, ut vides, cuius celulis ponantur terminorum supplementa ad 82. & competer numero 37, in opposita cella, 45, & numero 38 diametraliter opposita cella 44, & sic de ceteris, ut in prima figura vides; dimidio vero numeri 81, qui est 41. competer cella media, atque hoc pacto habebis singulos numeros in singulis gnomonibus descriptos, qui postea sibi inuicem inserti, constituunt quadra-

dratum, cuius singulæ siue transversæ, siue normales, siue diametrales numerorum series additæ vnam & candom summatam conficiunt, videlicet: 369.

Nota, latere sub hisce gnomonibus miras quafdam proprietates, quarum prima est, quod si gnomonem primum abieceris, reliquum aggregatum gnomonum in suis terminorum seriebus quomodo cunque sumptis, semper vnuam & eundem numerum tibi sit præbiturum, videlicet: 287.

Si deinde abiectis primo & secundo gnomone, numeros iuxta series suas. in tertio gnomone addiditis, singulæ series tibi dabunt: 205; hoc pacto quarti gnomonis series singulæ tibi dabunt: 123, & sic de ceteris. Si enim singularum serierum numeros vnius gnomonis ab alterius seriebus subtrahas, semper remanebunt 82, summa progressionis Arithmeticæ, siue quod idem est, 82, dempta unitate, vt fiant: 81, Quadratum Mercurij. Vnde emanent hæ sequentes Regulæ.

Prima. Dato numero cellularum ambitus inuenies latus Quadrati, cuius est ille ambitus, si diuidas cellularum ambitus numeros per 4, & ad quotientem addas unitatem exempli gratia, Ambitus primi gnomonis in praecedenti paradigmate habet: 32. celulas, quæ diuisæ per 4, dant: 8, cui si iungas: 1, habebit latus unum 9 celulas, latus scilicet quadrati 81.

Secunda Regula. Dato latere quadrati, inuenies numerum cellularum in ambitu seu gnomone proportionis, si subtrahata unitate à latere, reliquum multiplicueris.

120 De additis Numerorum

ueris per .4. prodibunt enim 32, numerus cellularum in ambitu gnomonis. Hoc pacto, dato latere quadrati 7, habebis in ambitu cellularum numeros; si dempta vnitate reliquum 6 per .4 multiplicaueris; prodibunt enim 24, numerus cellularum in gnomone quadrati septenarij. Rursus si latus quadrati fuerit 5. dempta vnitate à 5, remanent 4, quæ multiplicata in 4, dabunt 16, numerum cellularum in ambitu. Hoc pacto fit quadrati ex ternario latus trium cellularum, dempta vnitate à 3; manent 2, quæ ducta in 4, dabunt 8. numerum cellularum in ambitu. Dato verò numero cellularum in ambitu, latus inuenies, si hunc numerum per 4 diuiseris, summæ insuper vnitate adiccta.

Propositio V.

Numeros pronicos in Septenarij Quadrato disponera

Si septenarij quadratum in gnomones, quos tres habet, disponere iuxta prædictum modum desideras, eodem modo procedendum tibi esse scias, sicuti in secundi gnomoni præcedentis paradigmatis terminis disponendis processimus, hoc vnicō excepto, quod termini sint differentes. Sit itaque ex impari radice, verbi gratia, ex 7 productum quadratum 49. Sic dispones progressionem numerorum in primo ambitu 24 cellularum.

Terminorum. 1.2.3.4.5.6.7.8.9.10.11.12. ambitus septenarij.

Al-

Pronicorum proprietatibus. 123

Alerum di- 49, 48, 47, 46, 45, 44, 43, 42, in vacuis
midium 41, 40, 39, 38. in cellis.

Nunet hi superiores eodem modo disponuntur
in ambitu gnomonis septenarij, sicuti eos disposuimus
in secundo gnomone praecedentis quadrati nonenarij,
vti in hoc gnomone appareret.

Gnomon 1. ex aliis lumb					Gnomon 2. ex aliis lumb				
12	1	19	18	25	12	49	47	45	9
—	—	—	—	4	—	46	—	—	—
—	—	—	—	6	—	44	In hoc gnomone in-	—	6
7	—	—	—	—	—	7	feriores numeros im-	—	—
8	—	—	—	—	—	8	oppositis vacuis pra-	43	—
10	—	—	—	—	—	10	cedentis gnomonis cel-	—	42
—	—	—	—	—	—	—	lis suppletos vides.	—	—
11	—	—	—	—	—	—	—	40	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	3	1	5	1	48	1	13	15	14
—	—	—	—	—	—	—	—	13	38

In secundo vero huius gnomonis quadrato eodem modo dispones terminos, quo in tertio & quarto gnomone factum vides praecedentis exempli, ut hic appareret. Numeri inferiores nascuntur, si 49 progressionis ultimo termino addideris 1, ut fiant 50. ab his enim superiores numeri subducti, dabunt eam numerorum, quam hic vides in vacuis cellis oppositiè ordinandorum, seriem.

Vt vero duos sibi inclusos gnomones rectè ordines, progressionis seriem primò sic dispones: Cum latus gnomonis ex Regula secunda supraposita sit cellularum, erunt in toto ambitu cellæ 16, quarum

Q

di.

422 De abditis numeracione

dimidium 8. Dispone 8 terminos incipiendo à 23, post. 12, immediate precedingis dispositionis. 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20. Quæ subducta à 50, dant reliquum terminorum.

Dimidium, 37, 36, 35, 34, 33, 32, 31, 30.
vt sequitur:

20	1	119	14
—		—	—
—		19	—
—		—	—
17		—	—
—		—	—
18		—	—
—		—	—
	131151	1	

Hoc peracto, Gnomonem secundum sic habebis dispositum, cuius singula latera faciunt eandem summam, videlicet, 125.

Tertij & ultimi gnomoni dispositio.

20	37	135119	14
—	24	129122	16
34	—	—	—
—	23	125127	33
17	—	—	—
—	28	121126	32
18	—	—	—
—	36	113115131130	—

Præcedentis gnomonis ultimus terminus progressionis fuit 20; In ultimo itaque hoc gnomone à 21. incipiendo, eodem ordine in cellulis ponet terminos tuos, sicuti in ultimo quadrato Mercurii, & quinā ambienti huius gnomonis octo cellæ competunt, dimidium harum, ut pote 4, ita primò dispone.

21, 22, 23, 24, quibus supponantur complementa ad 29, 28, 27, 26. 50, vti sequitur:

In media basis cella ponantur 21, & in prima lateris sinistri, 22. iterata in media cella lateris dextris, 23, & in prima eiusdem 24. quoruna singulis in variis cellis reliqui quatuer opponantur, & in mediullo cen-

centri pertinetur 25, dimidium progressionis arithmeticæ usque ad 50.

Non sequitur in quadratis parium numerorum procedes, arque in eorumdem dispositione intra cellulas, in hisce duobus exemplis processimus, ita quoque in omni quocumque tandem imparium humororum quadrato tibi procedendum esse scias; ut proinde nil aliud restet, nisi ut quomodo in parium terminorum quadratis, corunderit que in cellulis terminorum dispositione procedendum sit, doceamus.

CAPUT IV.

De numeris primis, etenimque in quadratis parium terminorum dispositione.

Tanta in numerorum huiusmodi dispositione latet

subtilitas, tanta etiam mirifica vis & proprietas, ut antequam secretum penetrarem, fatis mirari non potuerim, quomodo ingenio humano illa incidere possemus. Quoniam verò nullum difficile est, quod non firmis & infallibilijs sua principia, ea que intellectu faciliter habeatur, hic originem latentis arcani pautis exponam.

Tota mysteriosa numerorum dispositio consistit in naturali numerorum progressione; ex hac enim non quadratos dumtaxat, sed cubos & reliquas algebraicas potestates facili negotio eruet. Exempli gratia. Sequitur progressionis numerorum naturalis complicat

Admiranda
vis numero-
rum.

omnēs progressionēs numerorum integrorum exceptis
solis radicibus secundo loco ponendis.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

In hac progressionē quadratos habebis hoc pacto:
1, 3 iuncta, faciunt quadratum binarij: 1, 3, 5. faciunt qua-
dratum ternarij: 1, 3, 5, 7. quadratum quaternarij: 1,
3, 5, 7, 9. quadratum quinarij: 1, 3, 5, 7, 9, 11. qua-
dratum senarij: 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13. quadratum septe-
narij: 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15. quadratum octonarij, &
sic de cōteris in infinitum.

Cubicas quoque proportionalitatis sic obtinebis:
sit primus cubus: 1. si dein 3 & 5 iunctis, habebis cu-
bum binarij, videlicet 8. deinde 7, 9, 11. iuncta, fa-
ciunt cubum ternarij: 27, 13, 15, 17, 19 iuncta, faciunt
cubum quaternarij 64. & sic de cōteris in infinitum:
si verò sumperis numeros pares in eadem progressionē,
vti sequitur:

2. 4. 6. 8. 10. 12. 16.

habebis modum, quo facile intelliges, quod in
quacumque polygonā figura sint anguli æquivalentes:
angulis rectis: Exempli gratia: 10 est terminus quar-
tus progressionis paulò ante positæ, heptagonus vero
sub septima specie polygonorum. Itaque septem anguli
cuiuslibet heptagoni æquivalent decam anguli rectis:
sic omnes anguli cuiuslibet hexagoni æquivalent angu-
lis rectis 8. & sic de cōteris.

Latet itaque sub progressionib⁹ numerorum
sue

sive arithmeticis, sive geometricis, nescio quid mirum,, quod vel indè patet, quod Algebra om̄nium mathe-
maturā subtilissima nil aliud sit, quam quædam per
progressiones geometricas calculatio; & potissimum
in hac præsenti pronicorum numerorum dispositione,
mirabiliter elucescit.

Postquam igitur de terminorum imparium in
quadrato dato dispositione egerimus paulò ante, non
restat aliud, nisi vt rationem dispositionis in terminis
pluribus doceamus. Verùm vt multa paucis comple-
ctantur, totum negotium in uno & eodem abaco, co-
que præamplio. demonstrabimus.

Propositio V.

*Numeros pronicos in quadrato parium numerorum:
describere, &c.*

Sic Verbi gratia Quadratum, cuius latus habeat:
16 cellulas, habebitque primus eius ambitus iuxta se-
cundam Regulam supra positam 60 cellulas, intra,,
quas oporteat terminos progressionis naturalis ita dispo-
nere, vt singulæ numerorum in quadrato series, nor-
males, transuersæ, diagonæ semper eundem nume-
rum efficiant; in ambitus quoque quatuor lateribus
idem resultet numerus, videlicet 257. Sic age: primò
ante omnia disponatur series numerorum ab 1.. usque
ad 30. quæ sunt dimidium eorum numerorum, qui-
bus totus ambitus constat 60, in cellulas totidem di-
fici.

126 De abditis numerorum

stributus. Quoniam verò quadratum totius continet 256, vt ex 16 in 16 ductu patet; si huic numero unitatem, iuxta progressionum arithmeticarum leges iunxeris, habebis 257. atque hic est numerus à quo subtracti numeri 16, relinquunt numeros in oppositè vacuis cellulis ponendos, vti sequitur.

I. Numeri primo ambitus gnomone, qui habet cellas 60. dimidium verò 30.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
256	255	254	253	252	251	250	249	248	247	246
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
245	244	243	242	241	240	239	238	237	236	235
23	24	25	26	27	28	29	30			
234	233	232	231	230	229	228	227			

Superiores numeri exprimunt progressionem Arithmeticam ab 1. usque ad 30, quæ sunt dimidium cellularum ambitus primi. Inferiores verò notant complementa numerorum superiorum ad 257, & hi pariter sunt 30, in vacuis cellulis oppositis ponendi.

II. Numeri continuati pro secundo ambitus gnomone, qui habet cellas 52. dimidium verò eius 26.

31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
226	225	224	223	222	221	220	219	218	217	216
42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
215	214	213	212	211	210	209	208	207	206	205

Nu.

Pronicorum proprietatibus. 127

III. Numeri continuati pro tertio ambitu gnomoniis, qui cellas habet 44, dimidium vero cellas 22.

53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63
 204 203 202 201 200 199 198 197 196 195 194
 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74
 193 192 191 190 189 188 187 186 185 184 183

IV. Numeri continuati pro quarto ambitu gnomoniis, qui habet cellas 36, dimidium vero eius 18.

75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85
 182 181 180 179 178 177 176 175 174 173 172
 86 87 88 89 90 91 92
 171 170 169 168 167 166 165

V. Numeri continuati pro quinto ambitu gnomoniis, qui habet cellas 28, cuius dimidium 14.

93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103
 164 163 162 161 160 159 158 157 156 155 154
 104 105 106
 153 152 151

VI. Numeri continuati pro sexto ambitu gnomoniis, cuius cella sunt 20, dimidium 10.

107 108 109 110 111 112 113 114 115 116
 150 149 148 147 146 145 144 143 142 141

VII. Numeri continuati pro septimo ambitu gnomoniis, cuius cella sunt 12, dimidium vero eius 6.

117 118 119 120 121 122
 140 139 138 137 136 135

Quatuor cellularum intimarum numeri.

126	127
130	131

Vides hic totam terminorum in septem ambitibus ponendorum seriem; quomodo vero singuli singulis ambituum cellulis imponendi sint, iam doceamus. Pro terminis itaque numerorum in primo gnomonis ambitu ponendorum, ita procede a superioribus numeris ab unitate usque ad 30. continuatis incipiendo. Itaque in dextro latere b d, in ultima cella ponatur 1, & in prima cella eiusdem lateris ponantur 2. deinde hinc procedes ad sinistrum latus a c, & in secunda & tertia cella pone 3 & 4. deinde transiliendo ad dextrum latus, in quarta & quinta cella pone 5 & 6, & denuo redeundo ad sinistrum latus, in sexta & septima cella ponantur 7 & 8. deinde interrupto cursu in secunda cella frontis ponatur 9: & hinc transiliendo ad basim, in cuius tertia & quarta cella pones 10 & 11. deinde redeundo ad frontem, in quinta & sexta cella pones 12 & 13. & redeundo ab basim, in cuius septima & octaua cella pones 14 & 15. deinde redeundo ad frontem, in eius nona & decima cella pones 16 & 17, & redeundo ad basim, in eius undecima & duodecima cella pones 18 & 19. & hinc redeundo ad frontem, in eius decima tertia & decima quarta cella pones 20 & 21; hoc facto reuertere ad sinistrum latus, in cuius octaua & nona cellula post 8, pone 23 & 24, & hinc in decima & undecima cella lateris dextri ponantur 25 & 26. & redeundo ad sinistrum latus, in eius duodecima & decima tertia cella pone 27 & 28. & hinc ad dextrum latus reuersus, in eius antepenultima & penultima cella pones 29 & 30. & habebis medietatem terminorum in

*Abacus in septem Gnomones divisus, in arithmetic
ab unitate usque ad 257 est.*

Foli 129

A

B

356	9	247	146	12	13	147	248	335	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	8	—	—	45	46	—	—	49	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	33	232	—	63	—	—	—	67	224
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	34	59	P	—	189	90	—	—	233
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	60	81	—	101	—	—	—	35
—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
7	—	199	82	99	y	—	—	—	36
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	37	82	173	100	113	—	—	—	230
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23	38	73	1/3	107	114	129	126	—	219
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	—	83	85	108	115	125	130	—	39
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25	217	75	86	148	138	124	135	—	40
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
26	41	76	87	847	—	116	140	—	216
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27	42	190	162	439	—	102	103	—	215
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28	43	179	177	88	168	167	91	—	214
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
223	202	199	194	64	65	191	190	—	55
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
227	229	h	44	812	218	47	48	203	30
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
355	248	10	12	245	244	14	15	24	22
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

C

D

in ambitu gnomonis primi dispositam. Si itaque superioribus numeris iam intra celulas suas dispositis inferiores numeros , sive complementa superiorum ad 257, in oppositis cellis vacuis inserueris , habebis totum gnomonem omnibus suis numeris iam compleatum ; Ita vides unitati in diametraliter opposita cella respondere 256. binario in opposita diametraliter cella respondere 255. ternario vero in transuersa opposita cella respondere 254, iuxta seriem numerorum in prima progressione ordine positorum , & sic de ceteris .

Vides quoque in hoc artificio numeros deos , parrem & imparem semper alternis lateribus ordine inseri , exceptis tribus locis , vbi nonnulla interruptio accedit , & sunt ab 1. ad 2. ab 8 ad 9. & à 22 ad 23. Quibus observatis, nullam in disponendis numeris difficultatem experiere , dummodo iuxta sequentem abacum (in quo omnes gnomonum ambitus distincti , numeri vero distinctis quoque coloribus expressi spectantur) progressus fueris .

Habes hic in uno Abaco totum Artificium expressum . Dividitur hic in septem ambitus gnomonum quorum prius signatur A B C D. Secundus E F G H. Tertius I K L M. Quartus N O P Q. Quintus R S T V. Sextus V V X Y Z. Septimus . α β γ δ . In his vides numeros iuxta septem progressiones arithmeticas ita dispositos , ut media numerorum seu terminorum pars in unoquoque gnomone sit nigro, altera rubro colore depicta ; & numeri quidem nigro colore exarati de-

130 De abditis numerorum

notant in septem progressionum seriebus superiores numeros; rubri vero numeri inferiores, complementa eorum, siue maiores terminos in oppositis vacuis cellulis ponendos. Vnde Lector examinando singulos gnomones, & cum septem progressionum seriebus conferendo, facile in artificij notitiam peruetiet.

Superat autem omnem admirationem, tantam numerorum farragineta in unum abacum quadratum tam artificiosè disponi posse; ut inde sedet in numeris quarumcumque tandem serierum, transversum, perpendicularium, diagonarium additi, semper unum & eundem numerum conficiant, videlicet 2056: qui numerus prouenit, si aggregatum 257 collectum ex minimi & maximi termini additione, per 8 dimidiat cellularum lateris quadrati multiplicaueris. Summantur vero omnium numerorum habebis, si 2056 per 16 latius quadrati multiplicaueris; prodibunt enim 32896.

Propositio VII.

Numeros primicos non quadratos, in quocumque quadrato siue parium, siue imparium cellularum ad unam summam ex singulis serielibus eruntur, etiamen tamquam disponere.

In praecedentibus de Quadratis & cubicis numeris tantummodo intra sua quadrata disponendis methodo & ratione locuti sumus, hoc loca vero docebimus, quo modo numeros etiam non quadratos sub qua-

Pronicorum proprietatibus. 191

· quacumque tandem progressionē, intra datū quadra-
tū ad vnam ex singulis seriebus summam eruendam
disponere queamus.

Sunt itaque sequentes progressionēs, quas intra
binarij Quadratum disponere valis.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

Ratio cur omnes numerorum series in unam
summam redigantur, est, quod in progressionibus qui-
buscumque arithmeticis numeri æquales à spacio medij
diffiq; singulari iungati, vna cum medio tempore eandem
summam producunt, vti in hisce progressionibus
patet. 1 enim & 9 vna cum 5, faciunt 15. Item 2 &
5, 3 7 & 5, 4 6 & 5. Quare nil amplius restat, nisi
vt intra quadratum disponantur eo modo, quo in
sequentibus exemplis factum vides, in quibus serie
diagonali primò disponuntur numeri ordine naturali,

R 2   dein.

132 De abditis numerorum

deinde quæ extra quadratum sunt : 1, 3, 7, 9, ponantur in opposita cellularum vacuarum loca, & habebis quæsitus. Summa verò singularium serierum in primo Quadrato erit 15. In secundo Quadrato 18. in tertio Quadrato 21. in quarto Quadrato 39. Summa verò omnium habebitur, si vnius seriei summam per latus quadrati multiplicaveris. Sic in primo prodibit 45. in secundo 54. in tertio 63. in quarto 117.

Harum itaque quarumcunque progressionum, etiam in infinitum productarum, numeri in quadrato ternarij ad unam ex omnibus series summam erendum, ita disponantur, ut in quatuor sequentibus exemplis patet, & prima quidem : 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, sic.

Primum Exemplum.

		1		
	4		2	
7		5		3
	8		6	
		9		

4	9	2	15
3	5	7	15
8	1	6	15
			15

Pronicorum proprietatibus. 133

Secundum Exemplum.

Pro tribus numeris : 2, 3, 4; 5, 6, 7, 8, 9, 10.

	2		
-	5	3	-
-	8	6	4
-	9	7	-
-	10	-	-

5	10	3	18
4	6	8	18
9	2	7	18
18	18	18	18

Tertium Exemplum.

Pro numeris : 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11.

	3		
-	6	4	-
-	9	7	5
-	10	8	-
-	11	-	-

6	11	4	21
5	7	9	21
10	3	8	21
21	25	21	21

Quartum Exemplum.

Pro numeris : 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17.

	9		
-	12	10	-
-	15	13	11
-	16	14	-
-	17	-	-

12	17	10	39
11	13	15	39
16	9	14	39
39	39	39	39

Et

Et sic de ceteris omnibus progressionibus siue ordine, naturali, siue per differentiam quamcumque continuatis procedes.

Propositio V-III.

In Quadrato ex quaternario constituto numeros sedecim sub quacunque progressione naturali ita disponere, ut singula in quadrato quatuor numerorum series, quomodo cumque sumpta, unum et eundem numerum conficiant.

Sunt progressiones sub naturali numerorum serie, ut in sequenti pagina patet. Omnes harum 12 progressionum termini 16, intra Quadratum coacti, in omnibus vniuersitatis progressionis series additi, unam scilicet eandem summam efficiunt; Ratio est, quia omnes numeri à duobus intermedij, æquo distantes spacio additi, semper unam simul cum duobus medijs additi summam faciunt. Ita vides in prima progressione 1 8 9 16. addita facere, 34. idem faciunt. 2. 8 9. 15. idem 3. 8 9. 14. idem 4 9 8 13. addita; idem medijs numeri 9 & 8. duplari faciunt. Ita prorsus eueniet in quibuscumque sequentibus progressionibus; V. gr. in ultima 110. 115. 107. 108. simul additi faciunt 39. idem 101. 104. 107. 108. &c. sic de ceteris, omnes numeri æquo à duobus intermedij spacio disti, unam cum ijs additi faciunt.

Pronicorum propria. 159

三

५३८

નુમાન

1. *Die*
2. *Die*
3. *Die*
4. *Die*
5. *Die*

136 De abditis numerorum

Quæ cum ex progressionum doctrina clara sint, nisi restat, nisi ut iam modum, quoniam ingens ea intra quadrati quaternarij cellulas 16 ita disponantur, ut singula vnam & eandem numerorum summam conficiant suggeramus. Sic itaque operare: Describatur figura in cellulas suas diuisa, ut vides:

-	-	3	2	-	-
-	4	14	15	1	-
8	9	7	6	12	5
12	5	11	10	8	9
-	16	2	3	13	-
-	-	-	-	-	-
	15	14			

Quæ descripta accipe primæ progressionis terminos in quatuor classes diuisos; & quatuor quidem primos terminos 1. 2. 3. 4. ita dispones, vt 1. & 4. intra quadratum, 2. verò & 3. extra quadratum cadant, ut vides. Secundo quatuor terminos 3. 6. 7. 8. pones, vt 5. & 8. extra quadratum, 6. verò & 7. in eadem transuersa serie intra quadratum cadant. Tertiò quatuor termini 9. 10. 11. 12. ita dispones, vt 9. infra 5. & 12. infra 8. extra quadratum; 10. verò & 11. ordine in eadem transuersa intra quadratum linea infra 6. & 7. ponuntur, vti in exemplo patet. Ultimi tāndem quarti termini 13. 14. 15. 16. ita disponantur, vt 13. & 16. infra infimas cellas quadrati primā & ultimā cellam occupent; 14. verò & 15. extra quadratum easdem, & habebis numeros dispositos; quomodo verò, quia extra quadratum sunt numeri, intra vacuas cellulas quadrati transferri debeant, expono: Cum tot sint infra quadratum cellæ vacuae, quot numeri extra quadratum remanserunt, ita congruè eos singulis cellis adaptabis: Primo ponantur 2 & 3 superiores coalterne in oppositis cellis.

Pronicorum proprietatibus. 137

cellis, videlicet 2 in vna cella propè 16. & 3 in vacua cella prope 13, per decussam; similiter 15 & 14 inferiores extra quadratum, in coalternè oppositis vacuis cellis decussatim ponantur, videlicet 14 propè 4. & 15 prope 1. Qui verò numeri extra latera quadrati sunt 5 & 9, illi pariter in coalternè oppositis vacuis quadrati cellis decussatim ponendi sunt, 5 nempè supra 16; & 9 sub 4. reliqua verò extra quadratum ad sinistram 8 & 12. item in coalternè oppositis vacuis cellis ponendi sunt, 5 videlicet supra 13; & 12 sub 1. atque hoc pacto dispositiō nem omnium numerorum completam habebis, quorum quatuor numerorum series quomodocumque sumptæ, rectè, transuersè, diametaliter, semper viuum & eundem numerum præstabunt, videlicet 34.

Quod verum esse, singulas progressiones suprà expositas examinanti patebit, vbi eas modo iam dicto per dispositionem ostensam intra quadratum coegeris, ut in tribus exemplis sequentibus patet.

				34
4	14	15	1	34
—	—	—	—	34
9	7	6	12	34
—	—	—	—	34
5	11	10	8	34
—	—	—	—	34
16	2	3	13	34
34 34 34 34 34				

S

Pro-

Propositiō I X.

*Numeros quoscumque tandem siue quadratos
siue non quadratos pronice disponere.*

Cum hisce numerorum arcanis ardentius insisterem, cepit me desiderium cognoscendi, utrum binarij aut ternarij, quæ quadrata non sunt, sed radices, in quadratorum huiusmodi dispositione locum habere possint. Quemadmodum itaque totum artificium in æquatione quadam, siue in excessu quodam & defectu numerorum consistere videbam, ita quoque tanta speculatio-ne opus non fuit, ut negotium desideratum sortiretur effectum. Sic itaque operare. Ponantur primum numeri ordine naturali, quousque volueris: Ex:gr: Si numeros sub parallelogrammo, cuius unum latut: 2, alterum 3 habeat, disponere. Sint numeri hi dispositi 1, 2, 3, 4, 5, 6. horum numerorum mediatem ordine retrogrado tribus primis supponantur, ut in exemplo patet: $\begin{array}{r} 1\ 2\ 3 \\ 6\ 5\ 4 \\ \hline 2\ 7\ 7 \end{array}$ & habebis quæsition: hi

enim numeri perpendiculariter sibi additi, eundem numerum constituent, videlicet 7, 7, 7: ratio clarè patet, quia excessus inferiorum semper supplet defectum superiorum ad 7. Hoc pacto sint iam dispositi numeri ab 1. ad 6. deinde à 6 usque ad 12, retrogrado numero, & stabit exemplum ut sequitur.

Ite-

Proniorum proprietatibus. 39

•	12	12	12	12	12	12	12
	12	11	10	9	8	7	6
	12	12	12	12	12	12	12
	14	14	14	14	14	14	14

Perum sint numeri disponiti a 2 usque ad 7. & hinc a 8 usque ad 12 retrogradantur.

2	3	4	5	6	7
12	11	10	9	8	7
14	14	14	14	14	14

Aliud Exemplum

Sub quaevmque proportione.

Dispositio numero- 2 4 6 8 10 12 14 16
rum iuxta propor- 30 28 26 24 22 20 18 16
tionem arithmeticā. 32 32 32 32 32 32 32 32

Dispositio numero- 4 8 16 32 64
ruin iuxta propor- 124 120 112 96 64

tionem geometricā. 112 112 112 112 112
Patet itaque, quomodo numeri parallelogrammatici
non quadrati disponi debeant.

Iam vero ad eos progrediamur numeros, qui &
si quadrati non sint, intra quadratum tamen quovis
modo disponi queant ad unam summam ex singulis tri-
bus seriebus eruendam.

Fit autem hoc mira quadam Artis Combinatoriae
industria: Sint itaque hi tres numeri 1. 2. 6. intra qua-
dratum ita disponendi, vt singulæ series 6 conficiant;
hoc facilè te docebit Ars Combinatoria: cum enim tres
numeri sexies combinari queant, toties quoque di-

S 2 spo-

140 De additis numerorum

sponi poterunt numeri, ut singulæ series & conficiantur.
Combinatio numerorum sequitur.

1	2	3
6 — 2 — 3 — 6	2 — 3 — 1 — 6	3 — 1 — 2 — 6
6 — 2 — 3 — 6	1 — 2 — 3 — 6	1 — 3 — 2 — 6
6 — 2 — 3 — 6	2 — 1 — 3 — 6	3 — 2 — 1 — 6
6 — 2 — 3 — 6	3 — 2 — 1 — 6	1 — 3 — 2 — 6

4	5	6
2 — 1 — 3 — 6	3 — 1 — 2 — 6	3 — 2 — 1 — 6
6 — 2 — 3 — 6	6 — 1 — 2 — 6	6 — 1 — 2 — 6
6 — 2 — 3 — 6	2 — 3 — 1 — 6	1 — 2 — 3 — 6
6 — 2 — 3 — 6	3 — 2 — 1 — 6	2 — 1 — 3 — 6

In singulis hisce quadratis combinatio numerorum differentissima est.

Alia Exempla.

4 — 5 — 6 — 15.	7 — 8 — 9 — 24.	10 — 11 — 12 — 33.
5 — 6 — 4 — 15.	8 — 9 — 7 — 24.	11 — 12 — 10 — 33.
6 — 4 — 5 — 15.	9 — 7 — 8 — 24.	12 — 10 — 11 — 33.

Quæ sexies in sex quadratis differenter disponi possunt.

Pari ratione intentum tuum habebis, sub quacunque proportione siue arithmeticâ, siue geometricâ, excepta una diagonali, ut in sequentibus numeris patet.

Si

Pronicorum proprietatibus. 141

I.	II.	III.	IV.
2 4 6	2 6 4	4 6 2	4 2 6
4 6 2	6 4 2	6 2 4	2 6 4
6 2 4	4 2 6	2 4 6	6 4 2
12 12 12	12 12 12	12 12 12	12 12 12

V.	VI.	Combinations.
6 4 2	6 2 4	12
4 2 6	2 4 6	12
2 6 4	4 6 2	12
12 12 12	12 12 12	

Si præterea in sequentibus tribus numeris artificium probes, idem semper numerus prodibit.

7 8 9	10 11 12	13 14 15
8 9 7	11 12 10	14 15 13
9 7 8	12 10 11	15 13 14
24 24 24	33 33 33	42 42 42
20 30 40	50 60 70	
30 40 20	60 70 50	
40 20 30	70 50 60	
90 90 90	180 180 180	

Et sic de coeteris, quorum unaquæque series numerosum intra sex quadrata ita combinari possunt, ut inde ex additione eorundem idem numerus resultet.

Lector ex hisce facile colliget, quomodò sagax ingenium datà qualibet numerorum serie ita per combinationem illos intra quadratum cogere possit, ut inde quilibet series eundem reddat numerum.

Pro-

742 De additione et subtractione

Propositio X. $\frac{d}{d} \frac{s}{s} \frac{d}{d} \frac{s}{s}$

*In Quadrato quaramvis cellularum quatuor numeros
pronicos sub quacumque proportione
datos disponere.*

Sint dati hic quatuor numeri: 1, 2, 3, 4, vel 5,
6, 7, 8. & sic in infinitum per quatuor numeros proce-
dendo, quos intra quadratum binarij ita dispones, ut
singulæ series eandem summam efficiant. Quoniam ita
quæ quaterhuius iuxta combinacionis leges, vigiles
quater combinari possunt, ut nūnquam eadem numeri
series occurrat, poteris ex vi combinationis eos-
dem ita disponere 24 modis, ut infra 24 quadratorum
cellulas disponxi, nūnquam in series idem numerus,
in series tamen numerorum additorum eadem semper
summa emergat; quæ res sane merito paradoxas
videri possit.

*A Combinatoria illam, quid est
non demonstraret.* Ponamus Exemplum

in tribus quadratis, siquidem in 24

quadratis id nimis operosum

foret. Quare Lectori tan-
tum ita modum ostendam, ut
disse sufficiat.

Cet-

Principia cum proprietatibus 143

I. Combinatio. II. Combinatio.

1	2	3	4	10	10	10	10	10
2	4	1	3	10	10	10	10	10
3	1	4	2	10	10	10	10	10
4	3	2	1	10	10	10	10	10
10	10	10	10	10	10	10	10	10

III. Combinatio.

IV. Combinatio.

2	3	4	1	10	2	3	2	4	10
2	4	3	1	10	1	4	3	1	10
3	1	2	4	10	4	2	1	3	10
3	2	1	4	10	3	4	2	1	10
10	10	10	10	10	10	10	10	10	10

Et hoc modo usque ad vigesimum quartum quadratum unam & eandem sumam multas poteris, non amplius exhaustam in multis combinatoriis quaternarij.

Si vero ratiō propoheretur quinque numeri in quadrato ita disponendi, ut singulae series semper unam & eandem summam conseruant, id est 120. modis conficeret poteris; in potidam quadratis differentissimis numerorum dispositione, allatim inveniuntur.

Verum ut administrant combinacionis vim video, hic, quoties numeri in quadratis usque ad novenarij quadratum differentibus modis, quorum series tamen collectae unam & eandem summam constituant, disponi possint, apponere visum fuit.

In

144 De abditis Numerorum

In quadrato quaternarij, 24 modis disponi possunt hi numeri: 1, 2, 3, 4.

In quadrato quinarij. 120 modis hi 1, 2, 3, 4, 5.

In quadrato senarij. 720 modis hi 1, 2, 3, 4, 5, 6.

In quadrato septenarij. 5040 modis hi 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.

In quadrato octonarij. 40320 modis hi 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8.

In quadrato nonenarij. 362880 modis hi 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.

Vt singulæ series unum & cunctem numerum conficiant. Et sic in infinitum; quæ res omnem humani ingenij intellectum superat.

Vsus horum numerorum.

Ægyptij putabant horum numerorum ope, Genios mundanos se attrahere posse, per mundanatum catenarum varjas classes, quas ~~etiam~~ vocant. Verum cum iam nos in Oedipo-huiusmodi modum tanquam superstitionem, & Satanicis illusionibus expositum reprehauerimus, de eorum verba amplius non duximus facienda. Hoc certum tamen est, sub hisce nescio quid supremis idem analogum latere, quod si quis ex confusa mundialium rerum miscella, in modum huic artificio haud absimilem reducere posset, ei nihil in naturalium rerum inquisitione denegatum affererem; quemadmodum enim in temere congesta numerorum multitudo latet aliquid summè distinctum, & mirabilibus proprietatibus praeditum, dum in euia ordinem digeri possunt,

sunt, ut idem semper numerus quomodocumque addi-
tus emerget, in quoque insinuatis Naturæ Regno: Ja-
tent res confusa, quæ easdem adiortas classes reductæ,
admirandos tum in bonum publicum, tum in medicinæ
viam: effectus prestatæ possent. Exempli gratia: Si
quæ in totales eorum classos omnia que in triplici Regno
sunt Lunaria, aut Mercurialis, sive Venetæ, Solaris,
Mariæ, Logia; quæ Saturantur naturæ, in unam classem
reducere; cum mirificum effectum in cibis morborum,
quæ classem dant respicuum, profligandorum tempera-
turum crederemus. Si Chymici solent Sympathicas
metalia in unum aliquod corpus per Combinatoria ita:
Artas redidere, in forsan reperient, quæ ad hucusque
quisitum fuit; latet enim his certis Combinatio-
rum effectibus nos ita admirandas, ut verbis satis descri-
bi non possint. Quamadmodum enim huius principi
ita disponi possunt, ut semper idem & infallibilis riumenti
rōrum effectus resulet, ita si Medicus aut Chymicus ver-
iarum materialium proprietates nesciret, is haud dubie
habet temperamentorum, ponderis, caloris quo ratione,
ita materias in unum auferre posset, ut inde semper
infallibilis effectus se queretur. Memini quoniam de hisce
in Arte nostra Combinatoria fusè legerimus, eò Le-
torem remittimus, ubi: & videtur; quomodo om-
nia in multitudinem diffusa, tandem ad unitatem, quam
omnia naturaliter appetunt, reduci queant. his addam
coronidis loco ludicum artificium pronicorum nume-
rorum ope instituendum, queis quispiam alteri occultos
animi conceptus per epistolam manifestare poterit.

sc.

T

Ste-

*Steganographicum Artificium usi horum numerorum
instituendum.*

Vfus sanè in Steganographicis, id est, occultandis sub obscuro scribendi genere arcans, potissimum mirabilis est. Sic autem procedas. Accipe ex quadratis numerorum quemcumque volveris; v. gr. Quadratum Novenarij in cellulas suas diuisum, ut hic vides; Intra hoc quicquid volveris utè & secretò scribere poseris, solo numerorum ordine naturali se consequentiam variè intra cellulas dispersarum beneficio. Si itaque hanc Epistolam sub secreto alicui Principi transmiseres, illum primò monere deberes, quo quadrato vii velis; deinde scribis epistolam verbis, vel integris, vel interrupitis, iunctis, vel disiunctis, perinde est, in cellulis, juxta naturalem numerorum sequentiam, aliòvisque ad Biprobando: quem accipiens, correspondens statim Novenarij quadratum ante sc expones, & considerabis naturam numerorum, hinc inde dispersorum, scripsimus, & iuxta horum ductum, leges disposita sibi intra quadratum simile, verba, & significativa quod occultum erat, detecta. Eum reperiet.

Spe-

Promissionem proptidatibus. 347

Specimen Steganographici Epistoly. 17.
Claus.

Q	33	76	8	78	16	19	9	75	15
20	72	39	58	57	39	59	56	21	30
D	71	60	29	46	49	50	31	22	41
C	11	17	48	49	37	42	34	65	77
F	70	53	47	43	42	39	35	27	12
M	27	18	39	38	45	46	58	64	30
A	68	57	51	36	33	38	53	25	14
S	1	61	24	28	68	23	26	63	81
O	57	15	74	24	66	5	73	7	69

Guill. No: 37 Epistola Steganographica.

I	mōlī	con-	nimi	in	sonā	finēm̄	cus	forti-	tuam
tur	du	1	hunc	1	cas	et	per		
vt	corū	circū	nomā	quæ	valla	hōrā	in	tū	quem
ra	gēdo	re-	clu	veni-	enim	fata-	inam		
rum	rum				er	gas			
misra	Nil	va-	stipē	pro-	tibi	bene	armis	ctis	
præ-	no-	dere	inten-	vt	tē-	&	pro	in-	quoq;
pad	ctis						go	te	ma-
ico	enim	tua-	tem-	sidiās	loco	mar-	turba	gha	
		rum	pore			tis		tibus	
ika	8	die	spi-	tibi		circa	qua	con-	
use	ib		clas					tra	
signi	man	omit-	vt	cum	ver-	re	rogent	vale-	
vigila	ter	tit		in-	gant				
	sitas	hisce							
				82					

T 2

Sit

148 *De abdicio numerorum**Sixto. gr. Epistola in hunc sensum scripta.*

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16		
17	18	19	20	21	22	23		
24	25	26	27	28	29	30	31	32
33	34	35	36	37	38	39	40	41
43	44	45	46	47	48	49	50	51
52	53	54	55	56	57	58	59	
60	61	62	63	64	65	66		
67	68	69	70	71	72	73	74	75
76	77		78	79	80	81		

Significo tibi hæc: mi frater, quod inimicus
tuus, quem nōstū, magna molitur contra tuam perso-
nam: nil enim eorum, quæ in tuā ruinā vergant,
omittit. Quare rogo te, ut rerum tuarum satagas, &
tibi benē prospicias pro tempore & loco, ut tempestiuē
intentas tibi insidias eludere valeas. Veniet enim di-
Martis circa nonam noctis horam, & circumvalabit
domum tuam cum ingenti turba armis instructa;
Vigila itaque & prepara te, ut ei resistas fortior,
conductis quoque in hanc finem militibus. Vale.

Singula verba ponantur intus cellulis, iuxta nu-
meros ijs inscriptos; nonnulla verba hic diuisa repe-
ries, quorum partes pones in cellis illis, quas numeri ex-
primunt. Hæc Litera à nomine mortalium intelligi
poterit, nisi nouerit modura dispositionis numerorum
intra quadratum, quæ est clavis ad arcanum enodan-
dum;

Pronicorum proprietatibus.

249

dum; Si enim iuxta naturam numerorum seriem procedas in epistola scripta, & seorsim singula notaueis, tandem tam totam epistolam elucidatam reperies.

Hec idem artificium in quo si alio quadro exhiberi poterit. Qui verò nouerit varias dispositiones in praecedentibus insinuatis methodo, is modo clavis secretum prorsus reddet impenetrabile, & tanto quidem impenetrabilis, quanto in plures cellulas fuerit distributum. v.g. **COUNCILGDIUS.**

Si quis sine hoc artificio procedere velit, is in Hoc quadrato 8. i. numeros tenet & pro libitu disponere poterit, ordine vel recto, vel retrogradò, vel' quouis modo intricato, & deinde hanc per celum separat, deinde eandem epistolam in contrariantibus numerorum cellulis iuxta verba & nomina disponet; & hoc quoque pacto artificium reddet impenetrabile. Hoc enarrans scribendi ratione exstantes non ita primum litteras ad me dedit, Scenissimus S. R. I. Princeps Augustus-Dux Brunfels & Lanchutz, Priscipus literarum Germanorum, qui ex innumeris alias modis impunemente scribendi, quos in pulchra illa sua emolumento mundo. ratefecit..

ART.

470 **P**ROLOGIUM QVOD TUNC PRAECEPIS.

ARITHMOLoGIAE
PARS III
De Arabitum Hebraeorumque Numeris
& mysticis figuris, quae ex his
conciebant.

Abente Arabitum Hebraeorum numerorum
in signis magis communem modum &
nomina, que sacerdotice significantur, nec ad
tempore, sed etiam horribiles lu-
perficies cum non polluerent, sume-
ros enim, quos nos in quaestio heretici possumus,
illi prater viratum nobis modicis sic quoque po-
nunt.

Præceptio

Hoc

Hoc itaque in tomario con-
fectum est video; siut sex du-
o numeri plici quadrato alteri interto,
cuius numeros. in apicem
triangularibus si additiois,
hi resiliuntur tres singule numerorum soi-
us. Et quies additae dabant: 15, &
18. si resiliuntur totidem numeri, qui pertin-
t ad ipsum opus externum paginam, internis qua-
m in interioribus celis quadratis lateribus, adderentur:
finaliter, etiam resiliuntur patebit deus dei dei
-dei. Arque hoc significat mysticam disposi-
tionem Saturarum complicitu (de quo fuis in sequentibus),
eò quod nomen ~~7~~¹² ~~10~~¹¹ ~~13~~¹⁴ ~~15~~¹⁶ ~~17~~¹⁸ ~~19~~²⁰ ~~21~~²² ~~23~~²⁴ ~~25~~²⁶ ~~27~~²⁸ ~~29~~³⁰ ~~31~~³² ~~33~~³⁴ ~~35~~³⁶ ~~37~~³⁸ ~~39~~⁴⁰ ~~41~~⁴² ~~43~~⁴⁴ ~~45~~⁴⁶ ~~47~~⁴⁸ ~~49~~⁵⁰ ~~51~~⁵² ~~53~~⁵⁴ ~~55~~⁵⁶ ~~57~~⁵⁸ ~~59~~⁶⁰ ~~61~~⁶² ~~63~~⁶⁴ ~~65~~⁶⁶ ~~67~~⁶⁸ ~~69~~⁷⁰ ~~71~~⁷² ~~73~~⁷⁴ ~~75~~⁷⁶ ~~77~~⁷⁸ ~~79~~⁸⁰ ~~81~~⁸² ~~83~~⁸⁴ ~~85~~⁸⁶ ~~87~~⁸⁸ ~~89~~⁹⁰ ~~91~~⁹² ~~93~~⁹⁴ ~~95~~⁹⁶ ~~97~~⁹⁸ ~~99~~¹⁰⁰ ~~101~~¹⁰² ~~103~~¹⁰⁴ ~~105~~¹⁰⁶ ~~107~~¹⁰⁸ ~~109~~¹¹⁰ ~~111~~¹¹² ~~113~~¹¹⁴ ~~115~~¹¹⁶ ~~117~~¹¹⁸ ~~119~~¹²⁰ ~~121~~¹²² ~~123~~¹²⁴ ~~125~~¹²⁶ ~~127~~¹²⁸ ~~129~~¹³⁰ ~~131~~¹³² ~~133~~¹³⁴ ~~135~~¹³⁶ ~~137~~¹³⁸ ~~139~~¹⁴⁰ ~~141~~¹⁴² ~~143~~¹⁴⁴ ~~145~~¹⁴⁶ ~~147~~¹⁴⁸ ~~149~~¹⁵⁰ ~~151~~¹⁵² ~~153~~¹⁵⁴ ~~155~~¹⁵⁶ ~~157~~¹⁵⁸ ~~159~~¹⁶⁰ ~~161~~¹⁶² ~~163~~¹⁶⁴ ~~165~~¹⁶⁶ ~~167~~¹⁶⁸ ~~169~~¹⁷⁰ ~~171~~¹⁷² ~~173~~¹⁷⁴ ~~175~~¹⁷⁶ ~~177~~¹⁷⁸ ~~179~~¹⁸⁰ ~~181~~¹⁸² ~~183~~¹⁸⁴ ~~185~~¹⁸⁶ ~~187~~¹⁸⁸ ~~189~~¹⁹⁰ ~~191~~¹⁹² ~~193~~¹⁹⁴ ~~195~~¹⁹⁶ ~~197~~¹⁹⁸ ~~199~~²⁰⁰ ~~201~~²⁰² ~~203~~²⁰⁴ ~~205~~²⁰⁶ ~~207~~²⁰⁸ ~~209~~²¹⁰ ~~211~~²¹² ~~213~~²¹⁴ ~~215~~²¹⁶ ~~217~~²¹⁸ ~~219~~²²⁰ ~~221~~²²² ~~223~~²²⁴ ~~225~~²²⁶ ~~227~~²²⁸ ~~229~~²³⁰ ~~231~~²³² ~~233~~²³⁴ ~~235~~²³⁶ ~~237~~²³⁸ ~~239~~²⁴⁰ ~~241~~²⁴² ~~243~~²⁴⁴ ~~245~~²⁴⁶ ~~247~~²⁴⁸ ~~249~~²⁵⁰ ~~251~~²⁵² ~~253~~²⁵⁴ ~~255~~²⁵⁶ ~~257~~²⁵⁸ ~~259~~²⁶⁰ ~~261~~²⁶² ~~263~~²⁶⁴ ~~265~~²⁶⁶ ~~267~~²⁶⁸ ~~269~~²⁷⁰ ~~271~~²⁷² ~~273~~²⁷⁴ ~~275~~²⁷⁶ ~~277~~²⁷⁸ ~~279~~²⁸⁰ ~~281~~²⁸² ~~283~~²⁸⁴ ~~285~~²⁸⁶ ~~287~~²⁸⁸ ~~289~~²⁹⁰ ~~291~~²⁹² ~~293~~²⁹⁴ ~~295~~²⁹⁶ ~~297~~²⁹⁸ ~~299~~³⁰⁰ ~~301~~³⁰² ~~303~~³⁰⁴ ~~305~~³⁰⁶ ~~307~~³⁰⁸ ~~309~~³¹⁰ ~~311~~³¹² ~~313~~³¹⁴ ~~315~~³¹⁶ ~~317~~³¹⁸ ~~319~~³²⁰ ~~321~~³²² ~~323~~³²⁴ ~~325~~³²⁶ ~~327~~³²⁸ ~~329~~³³⁰ ~~331~~³³² ~~333~~³³⁴ ~~335~~³³⁶ ~~337~~³³⁸ ~~339~~³⁴⁰ ~~341~~³⁴² ~~343~~³⁴⁴ ~~345~~³⁴⁶ ~~347~~³⁴⁸ ~~349~~³⁵⁰ ~~351~~³⁵² ~~353~~³⁵⁴ ~~355~~³⁵⁶ ~~357~~³⁵⁸ ~~359~~³⁶⁰ ~~361~~³⁶² ~~363~~³⁶⁴ ~~365~~³⁶⁶ ~~367~~³⁶⁸ ~~369~~³⁷⁰ ~~371~~³⁷² ~~373~~³⁷⁴ ~~375~~³⁷⁶ ~~377~~³⁷⁸ ~~379~~³⁸⁰ ~~381~~³⁸² ~~383~~³⁸⁴ ~~385~~³⁸⁶ ~~387~~³⁸⁸ ~~389~~³⁹⁰ ~~391~~³⁹² ~~393~~³⁹⁴ ~~395~~³⁹⁶ ~~397~~³⁹⁸ ~~399~~⁴⁰⁰ ~~401~~⁴⁰² ~~403~~⁴⁰⁴ ~~405~~⁴⁰⁶ ~~407~~⁴⁰⁸ ~~409~~⁴¹⁰ ~~411~~⁴¹² ~~413~~⁴¹⁴ ~~415~~⁴¹⁶ ~~417~~⁴¹⁸ ~~419~~⁴²⁰ ~~421~~⁴²² ~~423~~⁴²⁴ ~~425~~⁴²⁶ ~~427~~⁴²⁸ ~~429~~⁴³⁰ ~~431~~⁴³² ~~433~~⁴³⁴ ~~435~~⁴³⁶ ~~437~~⁴³⁸ ~~439~~⁴⁴⁰ ~~441~~⁴⁴² ~~443~~⁴⁴⁴ ~~445~~⁴⁴⁶ ~~447~~⁴⁴⁸ ~~449~~⁴⁵⁰ ~~451~~⁴⁵² ~~453~~⁴⁵⁴ ~~455~~⁴⁵⁶ ~~457~~⁴⁵⁸ ~~459~~⁴⁶⁰ ~~461~~⁴⁶² ~~463~~⁴⁶⁴ ~~465~~⁴⁶⁶ ~~467~~⁴⁶⁸ ~~469~~⁴⁷⁰ ~~471~~⁴⁷² ~~473~~⁴⁷⁴ ~~475~~⁴⁷⁶ ~~477~~⁴⁷⁸ ~~479~~⁴⁸⁰ ~~481~~⁴⁸² ~~483~~⁴⁸⁴ ~~485~~⁴⁸⁶ ~~487~~⁴⁸⁸ ~~489~~⁴⁹⁰ ~~491~~⁴⁹² ~~493~~⁴⁹⁴ ~~495~~⁴⁹⁶ ~~497~~⁴⁹⁸ ~~499~~⁵⁰⁰ ~~501~~⁵⁰² ~~503~~⁵⁰⁴ ~~505~~⁵⁰⁶ ~~507~~⁵⁰⁸ ~~509~~⁵¹⁰ ~~511~~⁵¹² ~~513~~⁵¹⁴ ~~515~~⁵¹⁶ ~~517~~⁵¹⁸ ~~519~~⁵²⁰ ~~521~~⁵²² ~~523~~⁵²⁴ ~~525~~⁵²⁶ ~~527~~⁵²⁸ ~~529~~⁵³⁰ ~~531~~⁵³² ~~533~~⁵³⁴ ~~535~~⁵³⁶ ~~537~~⁵³⁸ ~~539~~⁵⁴⁰ ~~541~~⁵⁴² ~~543~~⁵⁴⁴ ~~545~~⁵⁴⁶ ~~547~~⁵⁴⁸ ~~549~~⁵⁵⁰ ~~551~~⁵⁵² ~~553~~⁵⁵⁴ ~~555~~⁵⁵⁶ ~~557~~⁵⁵⁸ ~~559~~⁵⁶⁰ ~~561~~⁵⁶² ~~563~~⁵⁶⁴ ~~565~~⁵⁶⁶ ~~567~~⁵⁶⁸ ~~569~~⁵⁷⁰ ~~571~~⁵⁷² ~~573~~⁵⁷⁴ ~~575~~⁵⁷⁶ ~~577~~⁵⁷⁸ ~~579~~⁵⁸⁰ ~~581~~⁵⁸² ~~583~~⁵⁸⁴ ~~585~~⁵⁸⁶ ~~587~~⁵⁸⁸ ~~589~~⁵⁹⁰ ~~591~~⁵⁹² ~~593~~⁵⁹⁴ ~~595~~⁵⁹⁶ ~~597~~⁵⁹⁸ ~~599~~⁶⁰⁰ ~~601~~⁶⁰² ~~603~~⁶⁰⁴ ~~605~~⁶⁰⁶ ~~607~~⁶⁰⁸ ~~609~~⁶¹⁰ ~~611~~⁶¹² ~~613~~⁶¹⁴ ~~615~~⁶¹⁶ ~~617~~⁶¹⁸ ~~619~~⁶²⁰ ~~621~~⁶²² ~~623~~⁶²⁴ ~~625~~⁶²⁶ ~~627~~⁶²⁸ ~~629~~⁶³⁰ ~~631~~⁶³² ~~633~~⁶³⁴ ~~635~~⁶³⁶ ~~637~~⁶³⁸ ~~639~~⁶⁴⁰ ~~641~~⁶⁴² ~~643~~⁶⁴⁴ ~~645~~⁶⁴⁶ ~~647~~⁶⁴⁸ ~~649~~⁶⁵⁰ ~~651~~⁶⁵² ~~653~~⁶⁵⁴ ~~655~~⁶⁵⁶ ~~657~~⁶⁵⁸ ~~659~~⁶⁶⁰ ~~661~~⁶⁶² ~~663~~⁶⁶⁴ ~~665~~⁶⁶⁶ ~~667~~⁶⁶⁸ ~~669~~⁶⁷⁰ ~~671~~⁶⁷² ~~673~~⁶⁷⁴ ~~675~~⁶⁷⁶ ~~677~~⁶⁷⁸ ~~679~~⁶⁸⁰ ~~681~~⁶⁸² ~~683~~⁶⁸⁴ ~~685~~⁶⁸⁶ ~~687~~⁶⁸⁸ ~~689~~⁶⁹⁰ ~~691~~⁶⁹² ~~693~~⁶⁹⁴ ~~695~~⁶⁹⁶ ~~697~~⁶⁹⁸ ~~699~~⁷⁰⁰ ~~701~~⁷⁰² ~~703~~⁷⁰⁴ ~~705~~⁷⁰⁶ ~~707~~⁷⁰⁸ ~~709~~⁷¹⁰ ~~711~~⁷¹² ~~713~~⁷¹⁴ ~~715~~⁷¹⁶ ~~717~~⁷¹⁸ ~~719~~⁷²⁰ ~~721~~⁷²² ~~723~~⁷²⁴ ~~725~~⁷²⁶ ~~727~~⁷²⁸ ~~729~~⁷³⁰ ~~731~~⁷³² ~~733~~⁷³⁴ ~~735~~⁷³⁶ ~~737~~⁷³⁸ ~~739~~⁷⁴⁰ ~~741~~⁷⁴² ~~743~~⁷⁴⁴ ~~745~~⁷⁴⁶ ~~747~~⁷⁴⁸ ~~749~~⁷⁵⁰ ~~751~~⁷⁵² ~~753~~⁷⁵⁴ ~~755~~⁷⁵⁶ ~~757~~⁷⁵⁸ ~~759~~⁷⁶⁰ ~~761~~⁷⁶² ~~763~~⁷⁶⁴ ~~765~~⁷⁶⁶ ~~767~~⁷⁶⁸ ~~769~~⁷⁷⁰ ~~771~~⁷⁷² ~~773~~⁷⁷⁴ ~~775~~⁷⁷⁶ ~~777~~⁷⁷⁸ ~~779~~⁷⁸⁰ ~~781~~⁷⁸² ~~783~~⁷⁸⁴ ~~785~~⁷⁸⁶ ~~787~~⁷⁸⁸ ~~789~~⁷⁹⁰ ~~791~~⁷⁹² ~~793~~⁷⁹⁴ ~~795~~⁷⁹⁶ ~~797~~⁷⁹⁸ ~~799~~⁸⁰⁰ ~~801~~⁸⁰² ~~803~~⁸⁰⁴ ~~805~~⁸⁰⁶ ~~807~~⁸⁰⁸ ~~809~~⁸⁰¹⁰ ~~8011~~⁸⁰¹² ~~8013~~⁸⁰¹⁴ ~~8015~~⁸⁰¹⁶ ~~8017~~⁸⁰¹⁸ ~~8019~~⁸⁰²⁰ ~~8021~~⁸⁰²² ~~8023~~⁸⁰²⁴ ~~8025~~⁸⁰²⁶ ~~8027~~⁸⁰²⁸ ~~8029~~⁸⁰³⁰ ~~8031~~⁸⁰³² ~~8033~~⁸⁰³⁴ ~~8035~~⁸⁰³⁶ ~~8037~~⁸⁰³⁸ ~~8039~~⁸⁰⁴⁰ ~~8041~~⁸⁰⁴² ~~8043~~⁸⁰⁴⁴ ~~8045~~⁸⁰⁴⁶ ~~8047~~⁸⁰⁴⁸ ~~8049~~⁸⁰⁵⁰ ~~8051~~⁸⁰⁵² ~~8053~~⁸⁰⁵⁴ ~~8055~~⁸⁰⁵⁶ ~~8057~~⁸⁰⁵⁸ ~~8059~~⁸⁰⁶⁰ ~~8061~~⁸⁰⁶² ~~8063~~⁸⁰⁶⁴ ~~8065~~⁸⁰⁶⁶ ~~8067~~⁸⁰⁶⁸ ~~8069~~⁸⁰⁷⁰ ~~8071~~⁸⁰⁷² ~~8073~~⁸⁰⁷⁴ ~~8075~~⁸⁰⁷⁶ ~~8077~~⁸⁰⁷⁸ ~~8079~~⁸⁰⁸⁰ ~~8081~~⁸⁰⁸² ~~8083~~⁸⁰⁸⁴ ~~8085~~⁸⁰⁸⁶ ~~8087~~⁸⁰⁸⁸ ~~8089~~⁸⁰⁹⁰ ~~8091~~⁸⁰⁹² ~~8093~~⁸⁰⁹⁴ ~~8095~~⁸⁰⁹⁶ ~~8097~~⁸⁰⁹⁸ ~~8099~~⁸⁰¹⁰⁰ ~~80101~~⁸⁰¹⁰² ~~80103~~⁸⁰¹⁰⁴ ~~80105~~⁸⁰¹⁰⁶ ~~80107~~⁸⁰¹⁰⁸ ~~80109~~⁸⁰¹¹⁰ ~~80111~~⁸⁰¹¹² ~~80113~~⁸⁰¹¹⁴ ~~80115~~⁸⁰¹¹⁶ ~~80117~~⁸⁰¹¹⁸ ~~80119~~⁸⁰¹²⁰ ~~80121~~⁸⁰¹²² ~~80123~~⁸⁰¹²⁴ ~~80125~~⁸⁰¹²⁶ ~~80127~~⁸⁰¹²⁸ ~~80129~~⁸⁰¹³⁰ ~~80131~~⁸⁰¹³² ~~80133~~⁸⁰¹³⁴ ~~80135~~⁸⁰¹³⁶ ~~80137~~⁸⁰¹³⁸ ~~80139~~⁸⁰¹⁴⁰ ~~80141~~⁸⁰¹⁴² ~~80143~~⁸⁰¹⁴⁴ ~~80145~~⁸⁰¹⁴⁶ ~~80147~~⁸⁰¹⁴⁸ ~~80149~~⁸⁰¹⁵⁰ ~~80151~~⁸⁰¹⁵² ~~80153~~⁸⁰¹⁵⁴ ~~80155~~⁸⁰¹⁵⁶ ~~80157~~⁸⁰¹⁵⁸ ~~80159~~⁸⁰¹⁶⁰ ~~80161~~⁸⁰¹⁶² ~~80163~~⁸⁰¹⁶⁴ ~~80165~~⁸⁰¹⁶⁶ ~~80167~~⁸⁰¹⁶⁸ ~~80169~~⁸⁰¹⁷⁰ ~~80171~~⁸⁰¹⁷² ~~80173~~⁸⁰¹⁷⁴ ~~80175~~⁸⁰¹⁷⁶ ~~80177~~⁸⁰¹⁷⁸ ~~80179~~⁸⁰¹⁸⁰ ~~80181~~⁸⁰¹⁸² ~~80183~~⁸⁰¹⁸⁴ ~~80185~~⁸⁰¹⁸⁶ ~~80187~~⁸⁰¹⁸⁸ ~~80189~~⁸⁰¹⁹⁰ ~~80191~~⁸⁰¹⁹² ~~80193~~⁸⁰¹⁹⁴ ~~80195~~⁸⁰¹⁹⁶ ~~80197~~⁸⁰¹⁹⁸ ~~80199~~⁸⁰²⁰⁰ ~~80201~~⁸⁰²⁰² ~~80203~~⁸⁰²⁰⁴ ~~80205~~⁸⁰²⁰⁶ ~~80207~~⁸⁰²⁰⁸ ~~80209~~⁸⁰²¹⁰ ~~80211~~⁸⁰²¹² ~~80213~~⁸⁰²¹⁴ ~~80215~~⁸⁰²¹⁶ ~~80217~~⁸⁰²¹⁸ ~~80219~~⁸⁰²²⁰ ~~80221~~⁸⁰²²² ~~80223~~⁸⁰²²⁴ ~~80225~~⁸⁰²²⁶ ~~80227~~⁸⁰²²⁸ ~~80229~~⁸⁰²³⁰ ~~80231~~⁸⁰²³² ~~80233~~⁸⁰²³⁴ ~~80235~~⁸⁰²³⁶ ~~80237~~⁸⁰²³⁸ ~~80239~~⁸⁰²⁴⁰ ~~80241~~⁸⁰²⁴² ~~80243~~⁸⁰²⁴⁴ ~~80245~~⁸⁰²⁴⁶ ~~80247~~⁸⁰²⁴⁸ ~~80249~~⁸⁰²⁵⁰ ~~80251~~⁸⁰²⁵² ~~80253~~⁸⁰²⁵⁴ ~~80255~~⁸⁰²⁵⁶ ~~80257~~⁸⁰²⁵⁸ ~~80259~~⁸⁰²⁶⁰ ~~80261~~⁸⁰²⁶² ~~80263~~⁸⁰²⁶⁴ ~~80265~~⁸⁰²⁶⁶ ~~80267~~⁸⁰²⁶⁸ ~~80269~~⁸⁰²⁷⁰ ~~80271~~⁸⁰²⁷² ~~80273~~⁸⁰²⁷⁴ ~~80275~~⁸⁰²⁷⁶ ~~80277~~⁸⁰²⁷⁸ ~~80279~~⁸⁰²⁸⁰ ~~80281~~⁸⁰²⁸² ~~80283~~⁸⁰²⁸⁴ ~~80285~~⁸⁰²⁸⁶ ~~80287~~⁸⁰²⁸⁸ ~~80289~~⁸⁰²⁹⁰ ~~80291~~⁸⁰²⁹² ~~80293~~⁸⁰²⁹⁴ ~~80295~~⁸⁰²⁹⁶ ~~80297~~⁸⁰²⁹⁸ ~~80299~~⁸⁰³⁰⁰ ~~80301~~⁸⁰³⁰² ~~80303~~⁸⁰³⁰⁴ ~~80305~~⁸⁰³⁰⁶ ~~80307~~⁸⁰³⁰⁸ ~~80309~~⁸⁰³¹⁰ ~~80311~~⁸⁰³¹² ~~80313~~⁸⁰³¹⁴ ~~80315~~⁸⁰³¹⁶ ~~80317~~⁸⁰³¹⁸ ~~80319~~⁸⁰³²⁰ ~~80321~~⁸⁰³²² ~~80323~~⁸⁰³²⁴ ~~80325~~⁸⁰³²⁶ ~~80327~~⁸⁰³²⁸ ~~80329~~⁸⁰³³⁰ ~~80331~~⁸⁰³³² ~~80333~~⁸⁰³³⁴ ~~80335~~⁸⁰³³⁶ ~~80337~~⁸⁰³³⁸ ~~80339~~⁸⁰³⁴⁰ ~~80341~~⁸⁰³⁴² ~~80343~~⁸⁰³⁴⁴ ~~80345~~⁸⁰³⁴⁶ ~~80347~~⁸⁰³⁴⁸ ~~80349~~⁸⁰³⁵⁰ ~~80351~~⁸⁰³⁵² ~~80353~~⁸⁰³⁵⁴ ~~80355~~⁸⁰³⁵⁶ ~~80357~~⁸⁰³⁵⁸ ~~80359~~⁸⁰³⁶⁰ ~~80361~~⁸⁰³⁶² ~~80363~~⁸⁰³⁶⁴ ~~80365~~⁸⁰³⁶⁶ ~~80367~~⁸⁰³⁶⁸ ~~80369~~⁸⁰³⁷⁰ ~~80371~~⁸⁰³⁷² ~~80373~~⁸⁰³⁷⁴ ~~80375~~⁸⁰³⁷⁶ ~~80377~~⁸⁰³⁷⁸ ~~80379~~⁸⁰³⁸⁰ ~~80381~~⁸⁰³⁸² ~~80383~~⁸⁰³⁸⁴ ~~80385~~⁸⁰³⁸⁶ ~~80387~~⁸⁰³⁸⁸ ~~80389~~⁸⁰³⁹⁰ ~~80391~~⁸⁰³⁹² ~~80393~~⁸⁰³⁹⁴ ~~80395~~⁸⁰³⁹⁶ ~~80397~~⁸⁰³⁹⁸ ~~80399~~⁸⁰⁴⁰⁰ ~~80401~~⁸⁰⁴⁰² ~~80403~~⁸⁰⁴⁰⁴ ~~80405~~⁸⁰⁴⁰⁶ ~~80407~~⁸⁰⁴⁰⁸ ~~80409~~⁸⁰⁴¹⁰ ~~80411~~⁸⁰⁴¹² ~~80413~~⁸⁰⁴¹⁴ ~~80415~~⁸⁰⁴¹⁶ ~~80417~~⁸⁰⁴¹⁸ ~~80419~~⁸⁰⁴²⁰ ~~80421~~⁸⁰⁴²² ~~80423~~⁸⁰⁴²⁴ ~~80425~~⁸⁰⁴²⁶ ~~80427~~⁸⁰⁴²⁸ ~~80429~~⁸⁰⁴³⁰ ~~80431~~⁸⁰⁴³² ~~80433~~⁸⁰⁴³⁴ ~~80435~~⁸⁰⁴³⁶ ~~80437~~⁸⁰⁴³⁸ ~~80439~~⁸⁰⁴⁴⁰ ~~80441~~⁸⁰⁴⁴² ~~80443~~⁸⁰⁴⁴⁴ ~~80445~~⁸⁰⁴⁴⁶ ~~80447~~⁸⁰⁴⁴⁸ ~~80449~~⁸⁰⁴⁵⁰ ~~80451~~⁸⁰⁴⁵² ~~80453~~⁸⁰⁴⁵⁴ ~~80455~~⁸⁰⁴⁵⁶ ~~80457~~⁸⁰⁴⁵⁸ ~~80459~~⁸⁰⁴⁶⁰ ~~80461~~⁸⁰⁴⁶² ~~80463~~⁸⁰⁴⁶⁴ ~~80465~~⁸⁰⁴⁶⁶ ~~80467~~⁸⁰⁴⁶⁸ ~~80469~~⁸⁰⁴⁷⁰ ~~80471~~⁸⁰⁴⁷² ~~80473~~⁸⁰⁴⁷⁴ ~~80475~~⁸⁰⁴⁷⁶ ~~80477~~⁸⁰⁴⁷⁸ ~~80479~~⁸⁰⁴⁸⁰ ~~80481~~⁸⁰⁴⁸² ~~80483~~⁸⁰⁴⁸⁴ ~~80485~~⁸⁰⁴⁸⁶ ~~80487~~⁸⁰⁴⁸⁸ ~~80489~~⁸⁰⁴⁹⁰ ~~80491~~⁸⁰⁴⁹² ~~80493~~⁸⁰⁴⁹⁴ ~~80495~~⁸⁰⁴⁹⁶ ~~80497~~⁸⁰⁴⁹⁸ ~~80499~~⁸⁰⁵⁰⁰ ~~80501~~⁸⁰⁵⁰² ~~80503~~⁸⁰⁵⁰⁴ ~~80505~~⁸⁰⁵⁰⁶ ~~80507~~⁸⁰⁵⁰⁸ ~~80509~~⁸⁰⁵¹⁰ ~~80511~~⁸⁰⁵¹² ~~80513~~⁸⁰⁵¹⁴ ~~80515~~⁸⁰⁵¹⁶ ~~80517~~⁸⁰⁵¹⁸ ~~80519~~⁸⁰⁵²⁰ ~~80521~~⁸⁰⁵²² ~~80523~~⁸⁰⁵²⁴ ~~80525~~⁸⁰⁵²⁶ ~~80527~~

Eorum quae Sigillia sunt.

Gabriel Hoc portantes, si quidpiam
 sub iuxta istib[us] inveniuntur, Deo exoptare volunt,
 et ipsi q[uod]a[m] p[ro]p[ter]e[m] praemissa iudicatione per
 indicatio[n]em magni Dei nomen Iah,
 parant infallibiliter se ex-
 iah. **O V**erum iah auditum iri, circa id quod
 infida[re] sibi competit. Et dolendum fa-
 ciat, q[uod]a[m] in confusione dei, tam ingenio[s]am
 iah, tam q[uod]a[m] inq[ui]p[er]atione arithmetricis mysteri-
 iis librijs adeò refertam dispeli-
 iah iah iah iudeas tunc in regno mortis totu[m]
 r[es] p[ro]p[ter]e[m] M[od]estus locutus est do quicquid[us] deo iah ab-
 (s)u[m]m[um] p[er] diu in e[st]ate oup[er] d[omi]n[um] p[er]ficiensibus et
 v[er]itatis obsecranti obsecrata esse, non ut boni
 p[er] illi. Multo fuisse deinceps a longo tempore ad me varia huius
 farinæ Sigilla magica à Turcis, Arabibus, Hebreisque
 introducta, in quibus non solum differentiis modis in-
 strumentorum magicois dispositio[n]e procedunt, sed
 etiam Arabicæ velba sine cognita & attributa Dei
 in itinere quadratum disponunt, ut ip[s]i numeris
 res resoluta, quaqua res summa addita
 eandem summatim configiatur.
 cu[m]modi sunt sequentia
 quatuor Sigilla. Fidec ave[n]tia iacobina, t[em]p[or]is
 iacobina, cuiuslibet res coniuncta, cum ea in circulo d[i]vi-
 tatis de Iacobis iumentis, e[st]at a f[ac]tum
 iacobis Aug[ust]ini sive quod a f[ac]tum.

العنى ^١
العنى ^٢

Numeri Arabici in Latinis Numeri Arabici in Latinis

٣	٣	٣	٣	٣	٣	٣	٣	٣	٣	٣	٣	٣
٣	٣	٣	٣	٣	٣	٣	٣	٣	٣	٣	٣	٣
٣	٣	٣	٣	٣	٣	٣	٣	٣	٣	٣	٣	٣
٣	٣	٣	٣	٣	٣	٣	٣	٣	٣	٣	٣	٣
٣	٣	٣	٣	٣	٣	٣	٣	٣	٣	٣	٣	٣

Numeri Arabici in Latinis Numeri Arabici in Latinis
Arabici corrispondentes sive Arabici corrispondentes sive
correspondentes.

٥	٣٥	٣٥	٣٥	٣٥	٣٥	٣٥	٣٥	٣٥	٣٥	٣٥	٣٥	٣٥
٣٥	٣٥	٣٥	٣٥	٣٥	٣٥	٣٥	٣٥	٣٥	٣٥	٣٥	٣٥	٣٥
٣٥	٣٥	٣٥	٣٥	٣٥	٣٥	٣٥	٣٥	٣٥	٣٥	٣٥	٣٥	٣٥
٣٥	٣٥	٣٥	٣٥	٣٥	٣٥	٣٥	٣٥	٣٥	٣٥	٣٥	٣٥	٣٥

Summa yniuscu- ¹ Summa yniuscu- ² Summa yniuscu- ³
iusque seriei 66. i. e. yniusque seriei 86. i. e. yniusque seriei 106.
te .87 .87 .87

V Nu-

جَمِيع

حَكِيم

خَلِيل

Numeri Arabici. Numeri Arabicis. Numeri Arabicis.

ع	س	ب	و	ه	د	ر	خ	ن	ي	ز	ف	ع
و	ه	د	ر	ع	س	ب	خ	ن	ي	ز	ف	ع
ه	د	ر	خ	س	ب	و	ع	ي	ز	ف	ع	ه
د	ر	خ	ع	س	ب	و	ن	ي	ز	ف	ع	د

Numeri Latini. Numeri Latinis. Numeri Latini
Arabicis cor- Arabicis corre- Arabicis corre-
spondentes. spondentes. spondentes.

7	0	6	0	1	6
5	2	5	9	7	4
8	6	8	8	3	3
4	7	6	9	5	7

6	0	1	0	2	0	8
7	2	1	9	1	8	6
1	2	4	2	6	4	1
9	5	4	3	1	1	9

7	1	0	7	7	0
7	7	0	7	1	0
9	0	7	1	0	7
1	0	7	7	0	7

Summa vniuersitatis
cuiusque sericei.

137.

Summa vniuersitatis
cuiusque sericei.

78.

Summa vniuersitatis
cuiusque sericei.

24.

Primum Sigillum continet nomen Dei **Allā** ita intra areolas dispositum, ut singulae numerorum series conficiant **66**, qui est numerus Dei **Allā**, magnæ apud superstitiones Arabes & venerationis, & in gratijs ob-

obtinendis efficacie , vestib[us] persident . Tale & quin[tum] Sigillum .

2 Secundumq[ue] Sigillum nomine Dei حج[ر] بادیا
quod liberaler[um] & potentier[um] notat , constitutum est , quod
in numeros resolutum in singulis ordinibus quomodo-
cumque sumptis , collectam numerorum sumam dabit
86.

3 Tertium Sigillum ex nomine Dei حج[ر] کاسا ,
quod amplus , latum , liberaler[um] significat , constitutum
est . hoc in numeros resolutum dat 73 , quod in primis
Zurata lunes , id est Capitulum Ione in Alcorano ver-
sus habet , quemque numerum singuli ordines con-
tinent .

4 Quartum Sigillum est ex nomine Dei حکیم Hakim ,
quod sapienter[um] significat , constitutum : hoc enim in
numeros resolutum dat 78 , pro singulis numerotama
seribus .

5 Quintum Sigillum est ex nomine Dei سوچه Arz , quod fortens & potentier[um] significat , constitutum :
hoc in numeros resolutum dat 94 pro singulis ordinib[us] . Hoc pacto omnia nomina Dei transmutant in
Sigilla ; summoque studio attendunt ; ut numerus aliquius ca-
pituli , quas Zuratas vocant , in Alcorano adaequet : pu-
tantq[ue] Mahumedem totum Alcoranum & singulas eius
partes , supra hoc numerorum ratiocinium fundasse ; de-
quibus fusè tractatum vide in Tomo II . Oedipi nostri
Ægyptiaci Class . V . de Cabala Saracenica .

Est autem disposicio numerorum pronicorum pulchra; ita ut facile etiam latinis nominibus accommodari possit, in sequentibus exemplis patet.

De sigillis suis. Hoc est enim numerus deum suum, non Alse, Arabicè Alla, Deus.

A	L	L	E	1	30	30	3	36.
L	S,	A.	L,	30	5	1	30	36.
E	L	L	A	5	30	30	1	36.
L	A	E	L	30	1	5	30	36.
				36.	36.	36.	36.	36.

Hoc pacto quoque Nomina: IHΣΟΥΣ, IESVS & MARIA disponi possunt, ut numeri quos nomina continent quomodocumque additi, eandem summam faciant. Nomen IHΣΟΥΣ in numeros resolutum dat 888. Nomen vero MARIA, dat 152. illis meminimus Sibilla de nomine eius variando.

Nomen tuum 8 unitates, 8 denarij, 8 centenarij.

Re-

Eorumque fabrica.

157.

Resolutio Nominis IESV in numeros, pronicos.

I	10
H	8
S	200
O	70
T	400
S	200
	888.

10	8	200	70	400	200	888
—	—	—	—	—	—	—
8	10	70	400	200	200	888
—	—	—	—	—	—	—
200	200	400	10	70	8	888
—	—	—	—	—	—	—
70	400	8	200	200	10	888
—	—	—	—	—	—	—
400	200	200	8	10	70	888
—	—	—	—	—	—	—
200	70	10	200	8	400	888
—	—	—	—	—	—	—
888	888	888	888	888	888	888

M	40
A	1
R	100
I	10
A	1

Maria.

<u>I</u>	<u>5</u>	<u>2</u>	8
<u>5</u>	<u>2</u>	<u>1</u>	8
<u>2</u>	<u>1</u>	<u>5</u>	8

152

Hac 3: octo Nominiis Mariae
pulchre alludunt ad Nomini-
nis Iesu iconias.

8, 8, 8,

Vidcs itaque quomodo in vtraque *isopiphia* idem
numerus mystica quadam ratione pulchris san-
co neceptibus apta, emergat. Attulit non ita pri-
dem

dem ad me linguæ sanctæ peritissimus, Magister Franciscus Grisendus alia huius *iconopœias* paradigmata, ex Nominibus IESV & MARIAE extracta, quæ cum ingenium sapient, ea hic apponenda censui. Prius est ex cap.4.v.13 libri Exod. extractum; *Mitte obsecro Domine, quem missurus es;* ex quo per iconopœias, hunc sensum extraxit. *Mitte obsecro Domine IESVM Messiam;* occulte quadam allegoria inhuens, Mosen, dum haec dieeret, ad IESVM mundi Salvatorem, & vetum Messiam respexit: huic enim soli competebat Humanum genus, quod per Israëlitas exprimebatur, à seruitute Pharaonis, idest, ex Satanica tyrannide, eripere, idque in libertatem filiorum Dei restituere. Sed iam apponamus paradigma.

מִלְחָמָה בְּנֵי כָּנָעַן

id est; *Mitte obsecro Domine, quem missurus es;* cui sequens textus *iconopœia* reperitur,

מִלְחָמָה יְהוָה כָּנָעָנִים

Mitte obsecro Domine IESVM Messiam. *iconopœia* verò vtriusque textus sequitur.

I. Paradigma.

II. Paradigma.

א	300	א	300		
ב	30	ב	30	ג	70
ג	8	ג	8	ד	10
ד	50	ד	50	ה	50
ה	1	ה	1	ו	
ו	2	ו	10	ז	30
ז	10	ז	5	ח	40
ח	4	ח	6	ט	40
ט	400	ט	300	י	200
י	300	י	70	כ	10
כ	30	כ	5	ל	40
ל	8	ל	40		
		ל	300	מ	
		מ	10	נ	1
		נ	8		
	843		843		290
					290

Alterum ἀστικὸν ex proverbiis v. 19. extractum, férmat seruat Cabalæ Notariacæ, vbi sapiens 4. vias miratur, quarum quarta est. *Via viri in adolescentia*, ut sequitur.

דעת גבר כעולם.

Id est via viri in adolescentia. vbi nonnulli interpretes pro αστικῷ, exponunt Virginem puram & immaculatim viro incognitam, cui appositè sancte responderet sequens sensus.

דעת גבר כמרים.

Id est via viri in Maria Virgine, quasi abdita allegoria allu-

alludens ad illud, *Mulier circumdabit virum*; id est, Maria Virgo in utero suo Virginam cōcipiet virum; id est, Christum Deum & hominem, atque huius vii viae sapiens mirabatur, dum in comprehendibilem Filii Dei in utero Virginali conceptionem comprehendere non posset; numerorum *טוֹבָה* dulchium mystrium explicat. Si enim votem *תְּלִיָּה*, secundum literas integras scripsit *אֵת מַעַלְיָה יְהֻנָּה* respondebunt iij numeri numeris in voce *מִרְיָם* comprehensis, ut in *Il. Paradigmata* patet.

Innumera huius methodi argutias referta paradigmata adducere possem, sed haec curiosoribus euolenda relinquo. Quare Hebræorum in dispositione dictorum numerorum methodum exponamus.

Hebræoru[m] Cabalistæ hæc sècùs ac Arabes Arithmomantia Pithagorica simia, omnia sua secretioris philosophia, verius superstitionis monumenta hisce repleuerunt. Legerant enim isti multa de arcanissima numerorum dispositione Aegyptijs visitata. Legerant apud Arabes admiranda de 7 planetarum sigillis, eorumque numerica constitutione mysteria; unde nil non egerunt, quam ut tanto superstitionis thesauro portarentur. Nam quenadmodum in nostro Oedipo Part. II. Synt. VI. de Cabala Saracensis, & Synt. XI de Magia hieroglyphica ostendimus, Aegyptijs excoitarant certos quosdam & arcanos numeros, quos 7i principalibus Diis dedicabant, quorum in tuo de cultu Aegyptiorum libello meminit Abenuaschia Arabs. Verba eius ex Arabicò in Latinum traducta hæc sunt.

Erant

Eorumque fabrica.

161

Erat deinde sacerdotibus septem numeris quos et 7
dei confrebarantur, videlicet Saturno, Iovi, Mercurio, Soli,
Veneri, Mensuria, & Luna.

Radix, Quadrata, Series, Summa, omnia item?

Saturno. 3 Iovi. 15. Mercurio. 45 quadratum prior
Hi numeri sunt secundum ordinem radix; 9 quadrat.
meri

15 series summa

serierum 45.

Iosi.	4	16	34	136	quorum prior 4 radix, 16 quadrat- um, 34 series ad- ditæ, 136 summa serierum, & sic de reliquis.

Et se	Martii.	5	25	65	325
crabæ	Solig.	6	36	111	666
Dijs	Veneri.	7	49	175	1225
Aegyptijs	Mercurio.	8	64	260	2080
ptijs.	Lunæ.	9	81	369	3321

Hicce numeris tantum Pythagoras tribuisse dici-
tur, ut nil non in rerum natura demonstrare se posse
arbitraretur. Hi enim intra quadrata sua eo quo supra
diximus modo dispositi, eam proprietatem præseferunt,
vt series perpendiculares, transuersæ, diagoniæ, quo-
modocumque sumptæ, & inter se additæ, eundem sem-
per numerum exhiberent, quem in singulis numeris
tertia columnæ ostendit.

X

Vo-

Vocabantur vero hæc Sigilla Duxum, sicut quod idem est, praesidium & stellarum errantia, eo quod sub ijs iusta quadam præsumptione dominium, rerumque cunctarum administrationem exprimi crederent. Unde fieri non posse arbitrabantur, quoniam mirifica quoque vi ad dictos genios attrahendos, suique iuris faciendos pollicerent. Verum ut hæc ianotescerent, hic quadrata singulorum vna cum numeris apponenda duxit.

4	9	2	15
—	—	—	—
3	5	7	15
8	1	6	15

Sigillum &

15 15 15

4	14	15	1	34
—	—	—	—	—
9	7	6	13	34
—	—	—	—	—
5	11	10	8	34
—	—	—	—	—
12	2	1	14	34
—	—	—	—	—
16	22	3	18	34
—	—	—	—	—

Sigillum &

34 34 34 34

11	24	7	20	3	65
—	—	—	—	—	—
4	12	25	8	16	65
—	—	—	—	—	—
17	5	13	21	9	65
—	—	—	—	—	—
10	18	8	24	22	65
—	—	—	—	—	—
23	6	19	2	35	65
—	—	—	—	—	—

Sigillum &

Forumque fabrika.

163

6	32	33	34	35	1	111	92	3
7	11	27	28	28	80	111	33	44
29	14	26	25	23	24	111	33	44
18	20	22	21	27	13	111	33	44
35	19	20	29	26	12	111	32	44
36	3	33	24	22	31	111	33	44

Sigillum

1	28	21	23	22	11	12	2
0	2	5	6	10	8	5	40
22	7	16	41	10	35	4	
5	23	48	37	42	11	29	

Sigillata

Sigillata ♀

22	7	16	41	10	35	4	
5	23	48	37	42	11	29	
39	6	24	49	18	36	52	
13	31	7	25	43	49	37	
38	14	32	23	26	44	39	
21	39	8	33	2	27	45	
46	15	40	9	34	3	28	
							175

8	58	59	5	4	62	63	1	
—	—	—	—	—	—	—	—	
49	15	14	52	53	41	10	56	
—	—	—	—	—	—	—	—	
41	23	22	44	45	19	18	48	
—	—	—	—	—	—	—	—	
32	34	35	29	28	38	39	25	Sigillum
—	—	—	—	—	—	—	—	♀
40	26	27	37	36	30	31	33	
—	—	—	—	—	—	—	—	
17	47	46	20	21	43	42	24	
—	—	—	—	—	—	—	—	
9	55	54	12	13	51	50	16	
—	—	—	—	—	—	—	—	
64	2	3	61	6	6	7	52	26.
								260.

Hicce Sigillorum figuræ plena reperies omnia.
Cabalistarum monumenta. Hebreis sancè ita arrisit hoc arithmeticum arcanum ; ut illud innumeris poenè amuletis applicariet, eniustmodi non ita prident explicandum meæ temeritati constitutæ dignatus est magnus quidam Princeps sapientissimus. Erat illud Numisma aureum, cui in æstica parte Sigillum Solis impressum spectabatur : in fronte vero patre curvus, quo Genius Solis vehiebatur, veluti homagium daturus Iosepho, yarijs symbolis adornatus, ut in opposita figura patet, quæ expofitionem paulò post exhibemus.

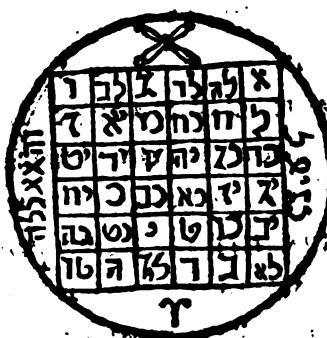
Eorumque fabrica. 165

37	78	29	30	21	62	53	54	15
6	38	79	30	71	22	63	24	46
47	7	39	80	31	72	32	55	15
16	18	8	40	81	32	64	24	16
57	17	49	9	41	73	33	65	25
26	58	18	50	1	42	74	34	66
67	27	59	10	51	2	43	75	35
36	68	19	60	11	52	3	44	76
77	18	69	26	61	12	53	4	45

Sigil-
lum

369

362

Numeri qui Hebraicis literis respondentibus sunt.

6	32	3	34	35	1
7	11	27	28	8	30
19	14	16	15	23	24
18	20	22	21	27	13
25	29	10	9	26	12
36	5	35	4	2	31

Expositio
numerorum.

Est hoc Sigillum Solis idem prorsus cum ijs numeris, quos in praecedenti quadrato senarij exhibimus: Hebreos enim loco numerorum literis vti nocturn est, sed iam ad expositionem singulorum progrediamur. Quadratum circulo inscriptum est, in cuius latere dextro legitur hoc nomen נְחִיא Nachiel, quo Angelum Splendoris sive solarem Genium, aut etiam Intelligentiam Phoebeam notant: hunc enim per huiusmodi amuletum portatum, ad votorum complementum attrahi posse sibi falso persuadent. In altero latere habentur illa verba hebraica, וְיָמֵן id est, *Cis* sunt ille, scilicet literae numerales mysteria Genij solaris continent. In fronte vero sunt duo sceptra in decussim conformata, atque catenæ implicata, quo magico charactere indicant solaris Genij duplex in Cœlestis aequali

que Elementaris administrationem, supremum dominium, catenæ solarium rerum implicatum. Basis vero continet characterem magicum signi T, in cuius exaltatione Numisma hoc ad inflaxiuam solaris Genij vim obtainendam cusum fuit. Constructio autem Numismatis hoc artificio, seu potius superstitiosa ceremonia concinnatur à Magis, teste Abenpharagi Arabe, Accipit sex drachmas auri puri, & fac ex eo laminam rotundam, in qua insculpes tabulam Sigilli Soli existentis in sua exaltatione, vel in proprio gradu ridiculè, vel decimo nono gradu Arietū, scilicet ad finem mensis Nisan: quo facta suffumigabis eam cuno croco (est enim crocus vegetabile solaris naturæ) & lauabis aqua rosacea, in qua sint dissoluta muscus & campiflora (itidem solaris naturæ species) deinde innolue in serico croceo (quibus omnibus solarium rerum catena ne dicam diabolica indigitatur) & porta. Sequitur iam fortuna ridicula, qua portans eam beatari creditur, Abenpharagi eius virtutem his verbis exponit: Reddet huiusmodi lamina portata, te bene fortunatum in omnibus rebus, & timebunt te omnes homines & impetrabis à Regibus & Principibus quidquid volueris pro te, vel per nunciunstrikum ad illos missum, & recuperabis amissa. Deponet benedictionem in te, & in omnibus rebus tuis. Et in figura Solis, & in Sigilli eius, quod à te scribi debet, est magnum secretum, & reatur creator lux, perfectus, patens, gloriosus, vita, virtus, resplendens, magnus, & virtus lucens. Angeli autem Solis sunt Asael & Raphaël effectus vero quos in gestarib; illud præstat: qui ridiculi sunt &

Danitate conferti ita ne plus aquo curiosis scandalo sum,
consulit omittenda duxi. In praesenti Numismate unus
solummodo Angeli Nagiel נגיד nomine habetur, &
in posteriori facie additur quoque nomen Angeli נגיד
Iophiel; verum cum haec nomina Angelorum synony-
ma sint, ijs profligè passim uti solent. Nagiel
enim Genium splendoris, Iophiel Genium pulchritudi-
nis significat; alij cum quoque Raphael ob medicam
Solis virtutem, cui praest, alij Schemschiel à Soli
vocant: quæ cum in Cabala Hebraeorum exposue-
tim, eo Lectorem remitto. Ad hyeroglyphicum vero
quod postice parti inscripum est, eius interpretatio
haec est. Currus rotis instructus, notat velocitatem mo-
tus solaris: Grifus currui adfistens, vehementem
Solis virtutem omnia penetrantem, quod caput aquil-
linum cum alijs expansis, induit robur Solis in Leone
domo sua potissimum constituti: figura ridicula diade-
mate coronata, Genium solarem significat, cuius do-
minio & administratione, 4 anni Tempora per quatuor
eques indigitata disponuntur ad earum omnium ubiq-
uitatem prouocatum. E regione huius, Iuppiter throno
adfistens solita sua aquila stipatus cernitur, cornu capi-
te, quo râre quoque Greco Louem effigie solent.
Est enim sub symbolico sensu Pan nil aliud, nisi Vani-
tatem, cui praese dicebatur Iuppiter. Videtur autem
solaris Genius currui suo se se laui sistere, ceu supremo
rerum omnium moderatori, vt iusta eius in admini-
stratione rerum capescat. Iuppiter vero eidem velui
affurgens, extensis brachijs ei benedictionem impetrari
vide-

Hierogly-
phici expo-
situs.

videtur. Atque hæc est expositio Numismatis huius Cabalistici siue magici, quo solita ijs vanitate montes ſki aureos promittunt maleferiata hominum pectora; de quibus pluribus actum vide in Quedipo Aegypt: Tomo II. Synt. XI. de Magia hieroglyphica.

ARITHMOLOGIAE

P A R S . I V .

Arithmomantia Gnosticorum per ^{irofingar}
siue, de arcanis numerorum, queis
Gnostici Hæretici primi ſecu-
li ad magicas operatio-
nes vtebantur.

P R A E F A T I O .

ANequam ad magica Gnosticorum amuleta peri-
ammata seu Sigilla magica exponenda progredia-
mur, ad faciliorem qua sub ipsis latet rerum, nominum
numerorumque intelligentiam, paulò altius argumentum
abſtrusa notitia refertum ordiri vixum fuit. Ut plu-
rimum enim quemadmodum Arabes pronicis numeris, ita
Gnostici & Cabalista equali diuersorum nominum calcu-
lo, ad magna virtutis mysteria, qua sub ipsis diuina di-

Y sponi-

spositione latere perperam sibi persuadebant, denotanda volebantur. Quid vero sint numeri sed^q uo, quid pronici, fusè in arithmologia nostra Parte expositum fuit; quare ad institutum progrediamur.

CAPUT I.

De superstitione Gnosticorum Sectæ origine, modo, ratione.

Otandum est plerosque istius primi à Christo seculi sectarum conditores, qui nomine temus Christiani, olim in magistri Diaboli verba iuravint, Aegyptios natione fuisse. Arque hosce eosdem gnosticae impie ratiæ architectos, abominabiles veterunt. Aegytorum superstitiones, ritus, ceremonias ab inferis Diabolo mystagogo revocasse, testantur abominanda eorundem sacrificia, artes magice, atque alia execranda scelera, quæ quam ampli sunt, descripta vide apud Irenæum, Tertullianum, Epiphanius, Philastrium, Augustinum, Theodorenum, Baronium, aliosque. Inter Gnosticos vero, qui se se hoc nomine ab excellenti regnum humanarum divinari nque, quam iactabant cognitione dicti volebant, potissimum abominationibus infames memorantur Marcus ille Aegyptius, necromantiae notæ & spuriæ incantationibus detestandus; Basilides Luxuriæ Magister, & cœnosi dogmatis assertor Carpocrates, Valentinus quoque & Cerinthus,

Quales &
quiam
Gnosti.

thus, Aegyptiorum riu ac superstitionum cultores, sc. Etatoresque; Borboritas quoque, *Borboritus nominabant* idest luesos etenososque, ob nimiam illam utique, qui In sacris priapis ac Ihypallijis dicebantur exercere monstruosam fœditudinem, turpitudinesque prorsus horrendas atque abominandas, queis quisque tanto censebatur esse sanctior, quanto propudiobiores libidinis exsatianæ rationes adinuenisset: de quibus supra ciuitatos Authores lege, eaque curse de hisce in Oedipo Aegyptiaco tom. 2. sintag. I. descripsimus. verum ut Lector doctrinæ, quam profitebantur, rationem, Cacodæ monumque verius, quam Deorum fabricam Juculentius cognoscat, ab ouo, ut dici solet, rem ordiar.

Non sufficiebat Gnosticis grandia Aegyptiorum non mysteria, sed scelera ab orco resuscitasse, sed ut magnum quid, nouum, exoticum isolatumque fraudulentis machinis, quo mortales incantos intricare possent, mundo exhibere viderentur, nouam monstruosamque Arithmetice, verius *αριθμητικής* Characteristicam artem, non ex Aegyptiorum dumtaxat adyns reuocatam, sed & ex Cabalisticis Hebraeorum figuramentis, nec non ex Pithagoricæ doctrinæ Platonico-rumque principijs conflatam, atque ex impijs veterum Magorum satanica officina depromptis lacinij cemonibusque conslarcinata protulerunt, qua sacra profanis, pijs impia, religiosa superstitionis, venerandos sacrorum Codicum textus execrandis gentilium dogmatis summa confusione miscentes, prorsus absolum, *πολύπορος*, monstruosam, ac rectæ rationis

Turpias
Gnosticoru
dogmata.

dictamini è dimetro repugnantem doctrinam. architectati sunt.

Primo itaque hi non scientiae, sed scelerum fabri, pro fundamento doctrinæ suæ, teste Irenæo, ponebant *τέλειον*, seu quaternionem illam pythagoricum, quo quæcumque existunt, constare dicebant, atque hunc ΔΕΛΤΑ vobabant, eo quod Δ. quaternionij apud Græcos nota sit, quoniam verò Δ. trianguli signum exprimit, Hierophtantas Aegyptios imitati, principium illud omnium triunum innuebant, quemadmodum.

1. α. λ. enim triangulum prima figurarum est, ex qua vienam,
 2. ε. ο. nes ceteræ componuntur, ita in eam cunctæ tandem
 3. ρ. γ. resoluuntur: hoc verò principium rerum omnium.
 4. η. ο. triuntum, nunc propatorē ac proarchon: cum Græcis,
 5. τ. σ. modo cum Hebreis *Abdaboth*, id est Pater genitor
 6. ο. ζ. rem. vocabant, eundem quo sub tribus portentosis novi
 7. σ. ω. minibus, *Abraxas*, *Fao* & *Saboth*, denominabantur,
 8. η. η. quæ nomina in tanta veneratione tenebant, ut id
 9. γ. δ. magicis eorum signillis nihil frequentius, vi postea dice-
 10. η. η. tur, obuium sit..
 11. α. ω. Però per hoc dēta propatorū: siue *Abdabothi*,
 12. τ. ο. quadruplicem virtutem norabant, & sunt, teste Irenæo,
 13. η. σ. *δόξη*, *πάρεγγα*, *κατίστημα*, hoc est, ineffabilis, si-
 14. σ. ω. lentium, Pater, Veritas: suntque hi juxta eoram: ri-
 15. α. η. diculam doctrinam. Ac ones supramundani à propa-
 16. λ. λ. tote geniti; Rursus ex quaternione illo ineffabilis, alium
 17. θ. η. quaternionem fingebant omni, & sunt λόγοι, *εἰρήνη*, *εὐθύνη*,
 18. θ. σ. *κανονία*; hoc est, sermo, vita, homo, Ecclesia. Quorum
 19. η. η. vterque 24 literis constat, tot videlicet, quot alphar-
 20. α. α. be-

betum literas habet, ut in margine potest. Atque unde ex hisce 24 literis omnia componuntur, ita quoque supremi ipsius numinis ~~symbolis~~ sub humani corporis figura effigiati membra singula binis literis insigniebant, quo quidem nihil aliud, quam hylæos, siue inferiores mundos in archetypo propatoris siue Ialdabohi contineri innuebant: que fuius apud Ireneum tractata vide [http://www.tertius.com/tertius/tertius.htm#ireneus](#).

Sequitur Schema.

Caput	A	Ω	Atque ex hac combinatione membra
Collum	B	Ψ	brorum humani corporis cum literis
Humeri	Γ	Χ	orania componi afferabant, <i>Cat</i>
Pectus	Δ	Φ	balistas seculi, qui eodem prorsus
Cinctum	Ε	Υ	modo in tabula Στρατος Syraph in-
Venter	Z	Τ	combinatione Atbasch procedunt;
Verenda	H	Σ	Boemora in Cabala Hebreorum II. Oedipi
Genua	I	Π	tomo ostendimus; Ex hac quoquo
Tibiae	X	Ο	omnem illorum Aeonium, quos ex
Crura	Λ	Ξ	Redes illis fingeabant phanaticam turbam,
Redes	M	Μ	resultare afferabant. Quemadmodum
			eniam Aegyptij ex certis symbolis Deorum cate-
			nas, quas ~~symbolis~~ vocabant, fabricabantur, ut in Oedi-
			po ostendimus, ita hosce Gnostiici initatores suo-
			rum Aeonum catchas fabricabantur. Ex duplice itaque
			quaternione supra allegato, ossias, sic octonarius:
			Aeonum nascitur: si vero quaternionis numeros expant-
			sos 1:2 3:4 in unum colligas, nascetur alia Aeonum, Stolidi Gno-
			decas, hos 10 Cœlis, quos fingeabant presidere aiebant, sticorum figura in-
			Ex decenario.

Ex octonario vero & quatenus additis decessis, id est: quodenarius Aeonum resultat, quos duodecim signis Zodiaci praesertim affirabant: rursus 8. 10. 12. id est, ogdoade, decade & dodecade additis inter se, 30 proueniunt Acones, tot quot in uno Zodiaci signo sunt gradus, 30. hi denudo per se multiplicati, producunt summam Aeonum 360. tot videlicet quot dies in anno sunt, quorum omnium praesidem ABPAXAΣ dicebant.

Abraxas
quis?

de quo S. Hieron. in 3. Cap. Amis, his verbis: Basilius, inquit, Gnostorum caput, omnipotentem Deum portentoso nomine abegit appellans, eundemque facundum Graecas literas, et annui cursus numerum, dicit in Solis circulo continenti quem Ebnici sub eodem numero aliarum literarum Meluhram vocant, quod verum esse paulo post ostendemus. Abraxas itaque sidereus seu solare Numen, post Abraxam illuc supra mundum ipsum, nil aliud est, quam Aeon seu Genius solis, quem Graeci Osirim, Perse padgas dicebant, eundemque, ut in Magia hieroglyphica Oedipi nostri ostendimus, ut plurimum capite galli galbinacei, hypotheseo noctis solaris naturae, scutica, ilorica, scutoque probemunitam, nec non serpentinis pedibus formidabilem, una functis nominibus IAO. ABPAXAΣ, exprimebant. Subinde sub forma Harpocratis sigalionis supra florem Loris cum inscriptione IAO CABAO exhibebant, quae omnia suis exposita vide citato loco Oedipi. Et vero Abraxas annui cursus praesidem, etiam litterarum numerorumque sat demonstrat: hoc enim uti & padgas in numeros resolutum, dat 365 dicendum totius anni

Mydras est
genius sola-
ris.

IAO quis?

anni numerum. Horum itaque ectypa, cœu magno-
rum mysteriorum protocondos, germissis Aeo-
nis alicuius virtutibus analogis sub certo ascenden-
te astrologica arte, nunc sardio aut cornicite, mo-
do. Topazio aut Achati similibusque contra malo-
num insultus incidebant, cuius & gestatione propi-
tij insculpti numinis influxu liberos, tutosque se futu-
res sibi imaginabantur. Verum ne quicquam eorum
quæ huc usque dicta sunt, nostrò sensu aut conjectura
affervisse videamus, dicta S. Irenæi illiusque commen-
tariorum auctoritate stabilienda duxi. Aliunt enim Gno-
stici, inquit Irenæus eiusque Commentator Billius
Abbas, esse quandam in sublimi illo et septemundano
Archetypo qui nec oculu cerni, nec voxulla nominari
queat, perfectum et supremum Aeonem omnibus praexi-
stentem, quem nos dicebant, atque ex hoc non siue mentio
processisse sermonem Ecclesiam. Non enim et ex hisce
ad quatuor et octauos, hominum et Ecclesiam. Atque
hanc genitum quatuorionem et primigenium et dodeca-
seu octonarium, ex quo tanquam ex radice omnes Aeones
ad properiora gloriam productos aiuntur atque ex hu-
ali Aeones quatuor sermones et vita ortos dicuntur, atque
ex hisce 30 alijs, quod ab origine non possunt, sive inuisibiles
pleroma impletum in octo decadem, decadem et dodecadem
diuisum fringuntur. Ogdoadem vero matrem Achamoth
septem eos condidisse, quos Irenæus hisce verbis re-
censet. In primo quidem celo esse Iao principem, in se-
condo Sacham, in tertio Suri principem, in quarto Daden,
in quinto Elohaum, qui et Adoneus dicitur, in sexto Ial-

Abbas a tos
numeros co-
tinet, quot in
alio dies.

Astrologia
omnes magi-
cas operatio-
nes ingredi-
tur.

da-

Berijatio
nomium
peregrinorum
Gnosticis
visitatorum.

dahoth, in septimo Sabaoth constituant: Sabaoth autem dicunt formam habere porci aut asini: atque his quidem magnum quid apud imperitum vulgus, nec non in gentia Sanctitatis Sacraenta docuisse videbantur: Quæ tamen nomina non nisi è superstitione Hebreorum Cabala extracta sunt. Nam, ut supra diximus, IAO non nisi ex nomine Dei tetragramato יהוה Iehoua contracto corruptioque originem inuenit, quo Iouem innuebant, quasi dicerent Ioua, aut Iehoua. Eloheus & Adonæus à duobus nominibus יְהוָה, אֲדוֹנָא Eloha & Adonai, quæ Deum & Dominum potant; Ialdaboth à יְהִי אֶבֶן id est genitore Patrum. Orcus à ṬHN quod Iugum, Sabaoth à נָבָת quod exercitum, Astaphæus à ḥpd quod lauare, mundare significat, nomen inuenit. Vocant autem principales hosce Aeones ophionios sive serpentinos, eo quod Ialdaboth supremum ordinis sui Aeonetem, quem callidissimum serpentem dicunt, dominorum arcanorum explorationi curiositas insisterem, à coelo præcipitasse seruent; qua de causa poscer & cunctem Ialdaboth formam serpentis, ad formidinem coeteris incutendam induerit. Atque hoc pæcta omnes à Ialdaboth procedentes. Acqnes ophionces, id est serpentinos dictos, suiss, quds, & in sigillis suis sculpturis que sacris serpantino habitu sub nominibus Iao & Saqbaoth exprimunt, addunt & his Angelos Archangelos, que adnumerari, queis quidem hisce nil nisi aut Typhonis cum Osride certamen indigitari, quasi non videt; & atque huc usque Ireneus eiusque Interpretes.

Cur Aeones
Orphionet
sunt dicti.

magis. T. s. M. ex ueris illis Q. ueritatis
. libro **CAPITULI** quatuor.

*S*tilborum in magis et fere Testimonia etiam ex limis
et Gnosticorum principis veritas experientia nona
et illius ueritas non est nisi ob. illius C. ost. & sunt ei
Mox à diuersis iam multis ante annis huius farinæ
C superstitiosa Brevia ~~formularia~~ pd. me. gra-
milla sint, operæ pretium me facturū existimau, si ea hoc
loco ad cautelam ~~eniosum. hominum~~ vnā expone-
rem. Hæc epim Magi Gnosticorum discipuli, varijs la-
pidibus gemmique, pro analogia rérum votis eorum
congrua incisa, tūm contra varios malorum euentus,
tūm ad animos mortaliū ad vota sua trahēdos, modò
in cordis iacta in linguae, capitis, oculorumque figuram
adaptata geslabant. In Rubino inscripta monstruosa
supradicta nomina, figura magica conueniente, tūm
contra omnes ignes morbos, tūm ad fortunam, felici-
tatem, Principumque fauorem & gratiam acquiren-
dam, multūm posse sibi persuadebant. Ad diuitias,
amores, dignitates, prosperitatemque itinerum, nunc
Cryſtallo, modo Achati aut Amethysto, Topazioꝝ,
pro virtutis, qua gemma credebatur potere, ratione in-
ſcribebant. Né itaque superstitioni homines huiusmo-
di satanicis laqueis irretiantur, imò ea cane peius &
angue fugiant, radices superstitionis, prout à multis iam
ad id præstandum instigatus fui, ad Gloriam Dei, &
Salutem animarum hic aperiam.

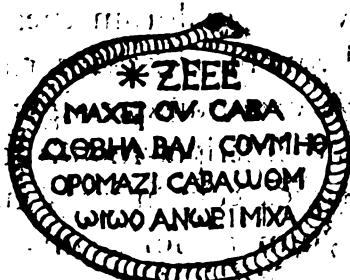
Supersticio-
nes Gnoſti-
corum.

*Amuletum Gnosticorum ex Museo Eminentissimi
Francisci Cardinalis Barberini.*

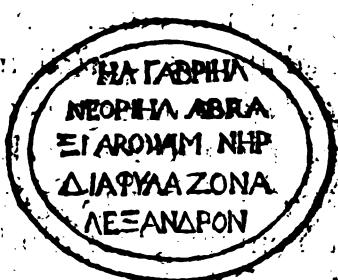
Primum itaque quod non ita pridem milit exponendum Eminentissimus Franciscus Cardinalis Barberinus e suo Cimeliario de promptum transmisit, est sequens. quod minuta interpretatione exposuitur, hic curioso Lectori exhibet.

Sigillum E. Magico-Gnosticum.

Prima facies.

Secunda facies.

Lectio continua.

* ΖΕΕ MAXEI OV ΣΑΒΑ ΣΕΒΗ ΒΑΙ ΣΟΜΗ ΟΡΟΜΑΖΗ ΣΑΒΑ ΣΩΜΟΙ Ο ΑΝΟΒΙ ΜΕ ΚΑΝΑ ΓΑΒΡΙΑ ΝΕΟΡΙΑ ΑΒΡΑ ΕΙ ΑΚΟΥΑ ΝΗΡ ΔΙΑΦΤΛΑ ΖΟΝΑ ΛΕΞΑΝΔΡΟΝ.

Interpretatio.

Zebareb Elan Elan Elan. Fugra è Sakasib.
Bel, Balsamith, Oromaze, Sabaob, Adieith, Anakis,
Mi-

*Michael, Gabriel, Neoriel, Abraxas luminis superioris auctor
fusor, custodi Alexandrum!* Et hoc est enim quod de
Et itaque hoc velim sive magicum sigillum
in Sardio lapide, quem & Corniolatum vocant, sub cap-
to ascendentis astrologica arte, ne quid superstitiosis
decesset, incutum; quod in prima seu anteriori fascie
serpentis, cui caudam stellam Mordenum habet; in orbe
tunc obvalem figurantur primitus loco occulta figura ab aliis
et sonis radibus conspicua etiam litteris. **S EEE.** Per serpentem
notatur ophionius Aeonum Princeps *Ialdaboth*, **ccc**
Tao, *Sibaoth*, de quibus prout ante hoc dictum est per
belonatus ille seu syrianus Actuum Ophionia notatus, **c**
cuius ille praes & caput est triumnum videlicet regum
principium; quod etiam alii **S EEE** significant; quasi
per invocationem dicentes **O** godatis ophioniae prin-**ccc**
ceps *Zabaoth Elan*, *Elan*, *Elan*, Dominus Deus,
Deus, Deus noster; Vbi nota *Zabaoth* eundem esse
cum eo quem supra *Agyma*, *Agyma* ex hebraico no-
mine *Ialdaboth*, id est Patruti genitorem; seu Patrem
Patrum Gnosticos dixisse supra ex Ireneo testulimus, **ccc**
quem etiam cum *Abraxas* confutum reperio. Marcus
vñus est Gnosticorum Corypheus sat ridiculo sane nomi-
nem etiam perire, ut hebreus testatur, *Caulanauch* vo-
cat, cuius significatio vñl multi interpetrum in mem-
orem venit, ita mea ratio parsim esse ratus sum illam de
tenebris evenerit. Verbum hoc *Caulanauch* dicit Cabala **ccc**
Hebrorum: delusum, Angelum lucis vocat, **ccc**
erueruntque illud ex hebreo textu Cap. 28. Isaiae, vbi sic
dicitur. יְהִי־רָקֵב־עַל־עֲדֹת־יִשְׂרָאֵל id est, manda, re-

6 spanda, expecta, reexpecta. atque ex harum litera-
 10 rum numeris καὶ ἰεροφαις numerum, formant 888,
 15 οὐκέτι δινομίνοντες. Nomen IESV ΙΗΣΟΥΣ contento corre-
 20 spondente; adeoq; ipsum Christum abdita quadam ratio-
 25 ne, tametsi impie, insinuantur, ἵστησι numerorum in-
 30 unigenite positam, vides de quo nomine Irenium con-
 35 sultu, uā in uberrime difficultate; quomodo videlicet
 40 Ialdebuti generis Aeonem Caulancauch Orimazem,
 45 id est inuentorem lucis; quomodo Abraxas Aeonem,
 50 annis solaris praesidem, & Iao. Caelorum Principem
 55 pente; Ut proinde satis mirari nequam, quid pha-
 60 nacis hisce hominibus in mente uenerit, ut scientiam
 65 nouam ex ijs rebus qua uiri triuiae sunt, ita subsisteret
 70 non possunt, conditam insolentius mundo obtrudere
 75 tam inscite, & inconciplne philosophari in nume-
 80 ris nominibusque textuum S. Scripturar, et si ierusalem,
 85 quo ad rem tamē ibcunguis, non sunt verecondati, ut
 90 potè qua nec ullam ad se iugicem connexionem, ne
 95 que certitudinem obtinent, in numeris p̄tūlūm,
 100 qui & ad bonos & malos, immo oppositos contrariosque
 105 sensus accommodari facile possunt. Est hæc Cabalistar-
 110 sum Gnosticonque temeritas & aineptia, quæ quid
 115 ΣΟΥΣ. quid ad intensum eorum comprobandum, de certitu-
 120 IESVS. dine aut veritate allusionis patrum solliciti, assumebant,
 125 dummodo noua, inaudita, abstrusa hominibus suca-
 130 Σ. rum huinsmodi nescijs, prorulisse videri possunt, & in
 135 O. adducto nomine Caulancauch luculenter patefir. Quid
 140 T. enim Caulancauch ad diuinum IESV Nomen, aut ad
 145 Σ. textum supracitati Isaiae per interposuit numerorum allu-
 150 888 sio-

sionestique habeat, equidem despicere nequeo. Vnde recte S. Irenaeus ait: *Satanica artis esse, Sacra Scriptura dictiones tot tantisque modis non dumtaxat adulterare, sed & recte expositas ad immanes fabulas & superstitiones, imo & Idolorum effectiones formasque, atque statuarum figmenta. tum ad errores suos apud simplices homines per borrenda huiusmodi nominum monstra euulgandas, tum ad nonnullam turpi & fabulosa artis conciliandam existimationem applicare.* Verum cum huiusmodi argumenta fuis in Oedipo perstrixerimus, eo Lectorem remittimus. Interim ad institutum reuertamur. Sequuntur iam in Sigillo verba MAXEI OV CABAO^Ω, id est, MAXEI pugna ἐ Sabaoth, πάχη deriuatur à græco verbo μάχη, OV CA quod certare, pugnare, & defendere significat, OV BA Ω^Ω idem quod vocatiui particula. Quid vero per Sabaoth intelligatur, iam in praecedensibus expositum fuit. Sequitur modo in contextu verborum BΗΛ ΒΑΛCOV-MH^Ω, Bel Balsamith, que pariter ex Chaldæo בָּל Bel, & hebreo בָּל צָבֵא, cīl, voce ægyptiaca sumit corrupta. Significant autem per Bel, Chaldaei Iouem, ut in columna à Semiramide erecta pater.

BΗΛ^Ω. ἀν' Beati^Ω & Mē wātñg BΗΛ^Ω. γίγας,

id est Bel, & ir Briareus mihi pater Iuppiter gigas. Vti habentur Danac. 30. Baalsmith vero Dominus coelorum dicitur Exod. 14. quod nomen compositum est ex Baal hebreo & sumis Aegyptiaco, quo nomine coelos notant; & quamvis hæc nomina diuersum quid sonent, ne tamen unum & eundem denotant Deorum suorum genitorem Ialdaboth, vti supra expositum fuit.

Cui

OPO-
MAΞΗ
CA-
BAΩΘ

Plut. de
Osiride &
Iside.

Cui *Sabaoth*, (quod nomen toties repetunt, Deum exercituum sive stellarum, quæ exercitus cælorum ita Sacra Scriptura dicuntur) prorsus æquipollit. Sequitur deinde in sculptra Sigilli OPOΜΑΞΗ ΚΑΒΑΩΘ, Oromaze Sabaoth, quid per Oromazen intelligatur, aperio .: Oromazes celebre Aegyptiorum nomen, ex Cabalica Hebræorum schola deductum nomen, originem suam obtinet ab maza ορα & αττιν ora quorum prias lucem, ignem, lumen, alterum inuenire significat; quasi dicerent οραμαζα oramaza, id est, inuentor lucis, ignis, & luminis, quæ omnia pulchre & scitè Plutarchus lib. de Osiride & Iside exposuit. Oromazen, inquit, Aegyptij natum aiunt ex luce purissima, Arimanum e taligine, eoque bellum inter se continuum gerere. 6 Deos fecisse Oromazen, Arimanum totidem; Oromazen vero se triplicasse, & à Sole tanto se intervallo remouisse, quanto à terra Sol est; ac cælum stellæ adornasse. alios porro 24 Deos condidisse. & in ovo posuisse, ac totidem nāmōdū factos ab Arimano, oīum illud perforasse, hinc malabonta permixta. Quæ omnia quæ de Ialdaboth singunt Gnosti, Aegyptiorum fabulis confinijs sunt, quorum allegoriam uberrimè ex laetiblico expositam vide Obelisco Pamphilio fol. 172. ait autem Plutarchus citato loco. Zoroastren inter Oromazen & Arimanum Meithram constituisse modium, quem ideo Persæ perire vocant, docuitque eum placandi, oblatanumque victimarum illi immolandarum modum & rationem, hinc auertendi mali causa institutas esse prophylacticas; ceremonias verò citato Plutarchi loco videat Lector: Quicumque illa

illa, quae supra de *Ialdaboth* & *Archamoch* Gnostico-
sum diximus, ritè examinari, is utique Gnosticos ad
hanc Deorum *otilexian* respexisse comperiet. Pari-
pacto Cabalistæ sacra profanis miscentes, eum quem,
Gnosti *Ialdaboth*, illi *mittron* id est *Sadai*,
mittron, *midras* dicunt, atque ex numerorum sub hu-
mismodi nominibus latenum *isophia* clare demon-
strant: hæc enim in numeros resoluta, eundem prorsus
numerum exhibent, videlicet 314 ut in margine patet.
Est autem apud Mekubalim *Mittron* idem quod *Sad-
ai*, & ubertatis rerum omnium à Deo emanationem
indieat, quam & Aegyptij per *Hedem*, Græcique per
Cybelam *zeu/pas*, id est multimammiam nota-
bant. Quod itaque est Aegyptijs *Orinazes* & *Ossiris*,
id in Cabalica palestra est *Saddai* & *Mittron*, quibus
omnibus *Abraxas* & *Mithras*, vii ex horum numero-
rum *isophia* paulò superius ostendimus, congruit: qui-
bus & reliqua numinum *Lao* & *Caulanach*, *Sabaot*
phanatica nomina consonant. Sequitur modo in Sigilli
Scriptura **MOIOT ANQBE**, in quibus nominibus rursùm
Aegyptiacæ superstitionis figmentū se exerit; **MOIOT**
vel *muat* aut contracte mophita deductum à *mu*, quod
aquam, & *ot*, quod numeri significat: idem est quod
Genius aquarum, quem & nos in Obelisco Pamphilio
& Oedipo varijs locis expositum *Momphe* vocamus;
hic enim humidi & potissimum Nili, totius foecundi-
tatis in rerum genefi præses esse credebatur, ut fuse cí-
tat is libris docuimus, quem etiam cum Anubi magni
Osridas affecto se confundebant Aegyptijs. Erat au-
tem

o	300
t	4
v	10
	<u>314</u>
D	40
v	9
v	9
T	200
t	6
b	50
	<u>314</u>
D	40
v	10
T	200
D	60
	<u>314</u>

**MOIOT
ANQBE**

Quid An-

bis?

tem Anubis idem qui Mercurius, quem κοροκα/φάλον pingebant, id est canino capite conspicuam, ob summatam ingenij sagacitatem, qua rerum omnium inuentarum, & ad usum humanæ vitæ necessariarum author habebatur, hunc autem eundem cum μωάεστι Sche-ma fol. 294. Obelisci Pamphilij sat demonstrat. Vbi Mercurius canino capite dextra sphæram, sinistra caduceum tenens, Crocodilus innixus depingitur. Est autem Crocodilus & humidi niloticus, & μωάεστι siue mortpha eius præsidis symbolum, vii citatis libris expeditiimus, quem virimq; sibi Ammon αἴγανθον id est arietino capite, & apis Bημέρας id est bouino, quorum uterque vas niloticum in capite tenet ad humiditatis fecunditatem, cui uterque præstet, indicandam. In numismatis Romanis sub capite canino, sistro, caduceo-que instructus Mercurius eandem ob causam, quam dixi cernitur. Erat enim sistrum, teste Plutarcho, niloticæ motionis symbolum. Sed iam ad nostrum institutum revertamur. Gnostici iraque per μωάεστι avouari, nil aliud intinebant, quam Ialdaborh, ex quo ΜΟΙΩΤ ΑΝΒΙΝ id est, ex vapore diuino Aeon ήττη & αλιθην prognatos Irenæus asseruisse refert. ut proinde non sit mirum Gnosticos ex tam horrenda diuinorum mysteriorum cum profanis fabularum gentilium figurantis confusione, in tam impias, sacrilegas, & abominandas heresies prolapsos fuisse. Cum itaque Gnosticos insanæ lux in tam absconorum nominum fictione puderet; in secunda Sigilli facie ad animi peruersitatem tegendam, Angelorum Archangelorumque nomina producunt, ne-

Sa-

Sacra nomina defuisse videantur, quorum prius est MERCAHAL, 2. ΓΑΒΡΙΗΛ, 3. ΝΕΟΡΗΛ, quos beneficis Genios dicebant, & magni Ialdaborib nuncios. Vbi nota nominis MEIKAHAL, in prima facie Sigilli ultinum bimillatum MEIKA, in secunda per HA compleri. Michaelis Irenaeus lib. 1. fol. 73. Gnosticos ὄφιμος ex opinionib sacræ hebdomadis choro credere affectit. Sancta autem spirituum hebdomas nihil aliud est, quam septem planetæ quibus totidem principes praesse sentiunt: esse autem serpentino habitu, & binis cornibus conspicuum, quæ eius Commentator Feuerdantius in hunc locum sic explicat, ὄφιμος, inquit ille, Michael et Samuel exprimunt, quod magie seduli cultores magicis spirituum nominibus abutentur, inter quæ non sunt postrema Michael et Samuel, quem ex Hebrei Camuel vocant, illi siquidem ad antiquis Hebreorum patribus se accepisse dicunt, septem planetis totidem praesse Angelos, ex quibus Michael Mercurio, vel ut alii Soli. Ex Vento Orientali; Marti vero Samuel presunt; Gabriel vero à Gnosticis dicitur magni Ialdaborib, quem Graci οὐρανοῖς dicunt, minister et nuncius. ut vero Michael serpens dicatur, superius expositum fuit ex Ireneo: Ialdaborib enim post Luciferum Serpentem est deus præcipitatus, ipse serpentis formam induere sibi complacuerat, & consequenter alleclas suos, quos ideo opinionis Spiritus vocant, pari pacto serpentium habitum, ad formidinem coeteris iactuendam, induere voluit. Sequitur modò NEORIEL, quod nomen ex Graeco et hebreo compositum, luminis mentalisque caloris praesidente.

Quid Neoriel?

notant, quasi dices εἰπειλ: τὰ οὐκία τὰ μὲν καὶ τὰ μέντοις; וְאַוְרִיאָן, *Vriel* vero ab יְהוָה, or, vel vr, quod ignem, lucem, lumenque significat, & à nomine EI הָנֶה distinctionem suam sumit, & idem sicut cum Orimage reputatur. Hosce tandem quasi complementum sequitur portentosus ille Gnosticorum *Abraxas*, ΑΒΡΑΞΑΣ ΑΚΟΒΑΜΝΗΠ, de quo iam sat superque supradictum fuit, quo idem bonorum omnium largitatem, lucis calorisque satorem significant, eo quod *Abraxas*, ut supra diximus, inter solaria numina Princeps, lucis calorisque influxu omnia inferioris mundi regna animare, souere & sustentare credatur, verus nempe ille Aegyptiorum *Ostria*, Cabalistarum *Mitatron*, Persarum μάθημα, & Graecorum denique

Omnia Deorum Deorumque nomina vnum Solare Numeron exprimit. Apollo seu Phoebus: adeoque omnia haec confusa ab Aegyptijs, Cabalisticis, Gnosticis, Græcis, & Persis: nomina, in vnum numen supremum rerum omnium arbitrum colliment; quemadmodum mythologi omnibus veterum Deorum nominibus, queis deastros suos insignebar, vnum solem, ut & Dearum nominibus vnam Lunam indigitabant, de quibus vide Obelis. Paph. fol. 252. Sequitur tandem conclusio epigraphes ΔΙΑΦΗΛΑΞΕΩΝ ΑΛΕΧΑΝΔΡΟΝ, id est custodi *Alexandrum*. Quisnam vero hic Alexander fuerit, conjecturare difficile est. Hunc Regem, Principem aut belli ducem fuisse, vero haud absimile videtur, qui horum factorum à Gnosticis nominata præsidio & attractu, ab omnibus aduersæ fortunæ telia, huius Sigilli gestatione, immunita se futura credebat. Habet hic Lecter paucis pro

rerum sub ijs contentarum multitudine expositum
primum magicum Sigillum. Huic prorsus simile est
illud quod Serenissimus Archidux, whom ad me transmisit,
chalcedonio istellum, uti soquitur.

**ΑΓΩΑΣΑΩΑΩΝΕΣ. ΜΕΓΕΛΑΜΑΒΡΑΣ. ΖΥΡΡΑΘΑΚΡΑΜΜΑ ΚΡΑΜΜΑΚΑΜ ΑΡΙΣΣΟΣ
ΓΓΕΝΒΑΛΦΑΠΑΝΤΗΣ ΕΜΕΣΕΙΔΑΜΩΒΑΗΜΑΕΝΙ
ΑΜΒΩΝΑΡΟΥ ΑΝΤΑ ΜΙΧΑΗΛ ΑΜΩΡΑΡΑΕΙ,
ΦΤΛΑΖΕΤΕ ΜΑΙΑΝΩ. in sequentibus vero nomen IAΩ
& EL varijs modis transmutant; & varijs ea corporis gesti-
bus, per modum adiurationis pronunciant.**

Nisi quod in hoc inuocatio spirituum fusiùs sit de-
scripta, vti & Sebaoth Ophionius expresse **ΜΕΓΕΙΤΑΜ.
ΒΡΑΞΑΚ** mesitambraxas dicitur, de quo vide quæ in
præcedentibus diximus. Adiurationem quæ sub hisce
noiminib[us] absconditur, vti & numericum ratiocinium,
confultius æternis tenebris, quam luci publicæ conse-
crandum duxi.

CAPUT III.

*Aliorum Sigillorum præcedentibus haud dissimilium
interpretationes.*

VT nostra in præcedenti Sigillo facta interpretatio
evidenter foret, hic ad veritatem stabiendum,

A a 2   alio-

aliorum Sigillorum explicaciones adiungendas existimatimus: quorum Schemata partim ex varijs Musæis, tum parissimum ex celeberrimo gazophylacio doctissimi Viri Caroli Magvini, quorum magnum habet numerum, depropnsimus, partim aliundè ad nos interpretandi causa transmisso, hic oportunè inserenda censuimus: Ex quibus aperte & luculenter patebit, hasce Gnosticorum malefanas inventiones non aliundè, quam ex gentiliis Aegyptiorum palæstra prodijis, sive à vñque petnicioſib[us], quanto à Christianæ fidei dogmati longius recedebant. Hinc nil ipsis accepit & glorijs esse apud posteros sibi futurū persuadebant, quam ex occultis Aegyptiorum symbolis vñq[ue] Christianæ fidei mysterijs commisit, nouam & monstruosam doctrinam ad Geniorum, verius Cacodæmonum attractum conscientiam condere, atque imperiæ plebi sub obscuris umbrosisque mysteriorum symbolis repræsentatam, callide & fraudulenter imponere.

O miseras hominum mentes, o pectora caca!
de quibus recte sanè Arnobius aduersus Gentes: si contemptor quis Numinum, & sacrilegi peccoru[m] immanitate furiosius intendisset animum maledicere D[omi]n[u]s nostr[u]s, auderet in eos quicquam grauius dicere istorum Gnosticorum, inquit, prodit historia, quam veluti quidpiam mirabile commentarijs contulisti in formulam? At hosce commentarios quam speciosissimus titulis exornabant: scilicet qui libros Theologiar[um] inscriberet, alij indigitamenta, rituales, & Augures libros, alij Commentario[s] sacrorum seu rerum diuinarum, Religionum, Pontificis

ca-

calium quæstionum , alij alia . Sed vt ad institutum nostrum reuertamur , putabant Gnostici magnum in natura rerum arcanum esse , atque summa virtute præditas imagines quasdam more Aegyptiorum transformatas , & sub certo ascendentे astrologica verius magica arte incisas , cuiusmodi inter cætera sunt sequentia . prima

Qua Abraxam insigniunt , gemma est apud Pignoriam , in qua serpens in circulum contortus ; caudam suam mordet ; intra cuius medium solare numen.

 Interpreta-
tio Sigilli.
Scarabæi corpore , ridicula sane transfor-
matione vestitum spectatur . quid serpens , nisi annui spa-
tij Lunæ , eiusdem quæ gubernatoris Abraxæ symbo-
lum ? quo & Osiridem suum notabant Aegyptij : in-
nuunt enim hisce notis , orbis huius lucem à Sole
esse , qui sapienti cursu vitam animantium moderetur ;
Scarabæo signabant ; eo quod Scarabæus absolutissimum
solaris numinis symbolum esset . Horapollo quoque
cum Lunæ sacrum refert , quod , ut Porphyrius aduertit ,
in partu formando , 28 dierum periodum lunarem ob-
seruet . Verum cum huius Scarabæi hierogramma
quam vberimè , tum in Obelisco Pamphilio , tum in
Oedipo varijs in locis prosecuti simus , illuc Lectorem
remittimus . Hunc quoque pro effectuum varietate
in varijs lapidibus incidebant , eaque , veluti validissi-
mæ virtutis amuletum portabant . Misit & huius fa-
rinæ gemmam mihi olim Nicolaus Peregrinus Aquensis
Senator , in quo Horus , sive Kriad intra Barin (est id
hauigij sacri genus) positus , reticulata veste indutus cer-
ni-

nitur, cui alatus Scarabæus supereminet, & in utraque Beridis extremitate accipiter, & Horus quidem in Bari jacens mundum hunc sensibilem indicat, cuius mens Horus est, vti in Hieroglyphicis nostris operibus passim demonstrauimus; accipiter iuxta caput pedesque assideas, Solis ab ortu in occasum perpetuo, in sensibili Hori mundani domo currentis motum, quo caloris omnia mundi membra infunditur, notat. Per

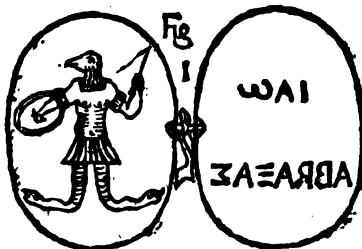

Scarabæum verò alatum, non Solem tantum modo materialem, sed & supradundanum indicabant, cuius nimirum abdita vi & influxu, administratore Horo, omnia reguntur & gubernantur in mundis tum astræis, tum hyleis. Gnostici cum intentam ab Aegyptijs in fingendis periammatis analogiam perspiccerent, illi hisce in suam officinam traductis, non tam nouam philosophandi rationem, quam spurium, turpis, siue inique sacrorum cum profanis, impijs, fabulosisque connubium meditati, satanica quadam calliditate, toti mundo imposuerunt.

Sequantur modo sigilla seu amuleta varijs gemmis lapidibusque incisa, quorum prius, ut in praecedenti exposuimus, hominem *ελεφαντην*, seu galli formam, cuius caput solaribus coruscum radijs, Solem indicat, seu solare numen, scutica scutoque instratum, cum inscriptione à postica parte IAΩ & ΑΒΡΑΞΑΣ quis nescit gallum Solis, ob abditam cum Sole sympathiam, symbolum esse? Scutum scuticamque, quam læua tenet, auerruncatiuam facultatem notat; scri-

pen-

pentes verò, quos loco pedum habet, vim abditam & spirituosa substantiam, quam mundo comunicat, quaque per mundum agitatur, adeoque quod Persae per ~~Mithras~~, hoc Gnostici per ~~Abraxas~~ notabant, idque solare numen esse abdita ratione innuebans.

In hoc Sigillo nomine IAO & ABPA-XAS inscripta sunt.

Hunc Genium, Solarem, intra Zodiacum quoque, cuius ipse praeses credebatur, collocatum me reperisse memini.

A	1	M	40
B	2	E	5
P	100	I	10
A	1	◎	9
Σ	60	P	100
A	1	A	1
Σ	200	Σ	200
	365		365

Est enim ABRAXAS, ut iam saepes apiepius diximus, per resolutionem Arithmeticam $\sqrt{365}$ factam, ut in precedentibus ostendimus, idem quod Mithras, quem animam Solarem dicebant, virtute sua totius anni decursum moderantem; quod ex numeris, qui ex vitroque nomine Abraxas, & Mithras, in numeros resoluto, ut hic late patet, sat superque constat. Veriusque enim numeri in unam summam conflati efficiunt 365, totum namque dies in anno sunt. Quae omnia S. Hieronimus in c. 3. Amos comprobat his verbis. Bogilides, inquit, omnipotenter: Denuo potenter nomine appell.

Superstitiones sub hoc nomine.

appellat Αβραάς, & eundem secundum Gratas literas, annui cursus numerum, dicit in Solis circulo contineri, quem Ethnici sub eodem numero aliarum literarum vocant Mithram. Hæc Hieronymus. Αβραάς igitur nihil aliud est, quam Genius Solis auerruncatius, quod radij capitum & scutica satis ostendunt in dicta scultura, quam lapidibus diuersis incidebant, adiuncto eius nomine, eamque collo suspensam contra varios malorum euentus superstitione Aegyptiacæ illusi portabant. In Rubino enim hoc nomen inscriptum cum figura Magica conueniente, contra quosdam morbos portabatur: in Christallo contra alios &c. hisce quoque omnem sibi fortunam & felicitatem spondebant. Certè vix dubito quin Amuletum hoc ad hemitritæum sanandum, in quo conscribi debet ad Magorum præcepta Abracadabra, ab Abraxa primùm fluxerit; nominis enim vestigia id luculenter ostendunt: & hoc me plusquam suadent tot πτεράππατα, & gemmæ elementis eiusdem nonnunquam repetitis inscripta, quorum copiam habes in Gallicis Scaligeri Epistolis ad Vazetum. Nec nuperum est inter Magos remedium, memorat enim Q. Serenus Sammonicus hoc carmine:

Inscribes charta quod dicitur Abracadabra,

Sapius & subter repetes, sed detrahe summa;

Vt magis atque magis desint elementa figuris

Singula qua semper rapies. & cetera figes;

Donec in angustum redigatur litera tonum;

His lino nexis collum redimire memento.

De

ABRACADABRA
ABRACADABR
ABRACADAB
ABRACADA
ABRACAD
ABRACA
ABRAC
ABRA
ABR
AB
A

De hoc nomine multas
nugas reperies apud Sorenium
Samoniatum, multis quoque
hæc verba ia formant triangula-
larem, ne quicquam supersticio-
ni desit, adaptasse reperio; vt
ad eum certum est, astutos illos præ-
stigiatores isthac Magica & bar-
bara portenta potius, quam
nomina fixisse, & magno super-
cilio inculcasse, ad concitandos simplicium animos, vt
cum magno stupore augustinorū putarent, quæ non in-
telligerent, Dæmonesque istis pactis adstantes, quæ
postulabant Māgi, præstarent, vt de præstigijs Marci
refert Irenæus.

Alterum Amuletum seu sigillum continet qua-
tuor i magines magicas Deorum; Isidis, quam vrnā seu
Situlā, Sistrum, spicatum caput; Serapidis, quem ser-
pens, & modius in capite; Martis, & Veneris, quæ
sigillia ijs opposita indicant. Amuletumque est contra
venena, & philtre, & fascinationes, vii ostendit Leo,
mardus, Pisanus lib. de Sculpturis lapidum, estque
non satis ac alterum se Gnosticorum schola profectum.
Hunc abaxan non tantum Mithram, sed & Iuna
IAΩ, nunc ΣΕΒΑΩ, nunc alijs nominibus, vii in dictis
Amuletis videre est, appellabant. Quæ quidem no-
mina quid significent, indicandum duxi, Gnosti-
catione Aegyptij, religione primum Hebrei, dum
vittutem nominis Dei tetragrammati ex veterum re-

latione cognoscerent, ad impietatis suæ complemen-
tum, supersticiofa sua nomina passim nomine ΙΑΩ
& ΣΕΒΑΩΩ quod idem est ac Ιεχωα &
שָׁבָאֹת Sabaoth, summa tamen nominum corrupte-
la indigitarunt. Quæ omnia confirmant sequentia.

Amuletæ in quorum primis primæ facie homo spe-
ctatur Galli eristari facie, scuto & scuticâ probè in-
structus, qui tandem in pedes serpentinos abit, capite
verò Martis statuam gestat, sub pedibus verò hec no-
men ΙΑΩ ponitur; quod tamen in plerisque huiusmodi.
Amuletis vitiis sculptoris inuersum spectatur, vel quia
Sigillum erat, cuius literæ necessariè inuersæ sunt, ut
impressæ rectæ spectentur. Quo quidem potentiam
per Iehoua, per Galli faciem cristamque, Solaris Numi-
nis potestatem, per scutum & scuticam omnium con-

triorum abactionem, per statuam Martis operum Martiorum effectum denotabant. In posteriori facie habentur hæc nomina inculta IAΩ ΑΒΡΑΞΑΣ id est, Deus Abraxas. In figura verò quæ numero 4 signatur, iterum occurrit in prima facie eadem Abraxis figura; in posteriori verò facie nomina potentium Angelorum Michael, Gabriël, Vriel, Raphaël, Ananaël, Proserpina, Chabsaël continentur, ad superstitiones ysus traducta. In 5. verò, eadem figura cum scutis et nomen IAΩ inuersum inscriptum est; in posteriori verò parte hæc verba habentur Aegyptiaca, ΤΑΛΛΑ ΑΡΑΙΩ ΩΑΡΛΟ-
PONTOKONBAI, id est in lingua Aegyptiaca summo

Fig.
VI.

Marti omnia vincenti. In 6. eadem figura, cum inscriptione partis posterioris ΓΙΓΑΝΤΟΡΙΚΤΑ, id est fortitudinis Martis et Giganticae. In 7. eadem

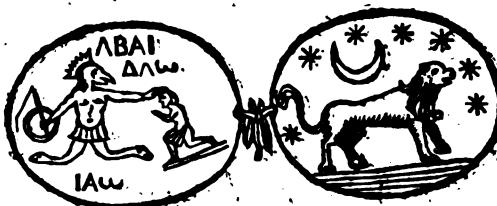
B b 2

figura habetur, cum hac inscptione ΙΟΥΙΟΥ ΟΙΟΥΝΤ
ΤΟΟΝΩ ΩΝΙΟΤ, id est Domini fortitudo eterna & sub
pedibus nomen Angeli ΙΑΩΛΗΛ Ιaoliel, id est angelus

fig. 7.

fig. 8.

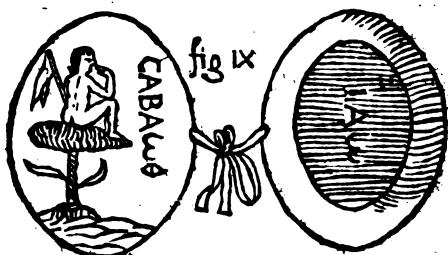

Domini.. In posteriori facie Ibis pingitur, habitu volantis, serpente diuaticatis pedibus implicata, cui astat Anubis cum sistro ; quæ nihil aliud denotant nisi vim Mercuriale nœciorum omnium abactiavam. Verum hoc symbolum alibi expositum consule. In figura 8. eadem figura quæ supra expressa videtur, sub tunica pedibus nomen ΙΑΩ matum imponens statuæ geniculatæ, quo influxus Martialis Numinis in gestantem hoc amuletum denotatur religiosè, verius superstitione portatum : in posteriori vero parte Leo septem stellæ circumdatus, vna cum figura Lunæ sextilis coaspicitur, quo Sole in Leone existente, ut effectum, septem invium

vnum conspirantibus planetis, sortiarur amuletum, confici debere indicatur. In septimo Schemate, eadem figura occurrit, cum hac inscriptione, ΩΦΕΩΝ; quo Abraxam hunc vnum ex Ophioneis Numidibus de quibus paulò ante, vti & in Obelisco Pamphilio, ex Eusebio amplè tractauimus, osse designant. Sed de Abraxū seu *Mythra*-amuletis iam hæc dicta sufficiant.

Procedamus ad Harpocratica amuleta quorum non minor varietas occurrit. Et primò quidem passim inuenitur Loto insidente, digito silentia, suadens, altera manu

flagello instructus cum nominibus ΣΑΒΑΩ, id est, *Sabaoth* ut in figura numero 9 signata patet, in cuius postica facie nomen ΙΑΩ inscriptum videtur; quæ omnia Solare numen ~~etiam per aeron~~, & magnæ efficaciaz desigunt. Figura verò quæ sequitur in antica facie eundem nobis Harpocratem demonstrat, symbolis priori similium, ΙΑΩ ΣΑΒΑΩ nominibus insignitum; in postica verò parte statua Τεικραλ~~α~~ καὶ Επαρχίων conspicitur binis gladijs, flagellis, facibusque instructa, quam nos *Hecatēm*, siue *Dianam* aut *Isis* tergeminam interpretabimur. Tricipitem autem fuisse, Virgil. 4o Georg. docet.

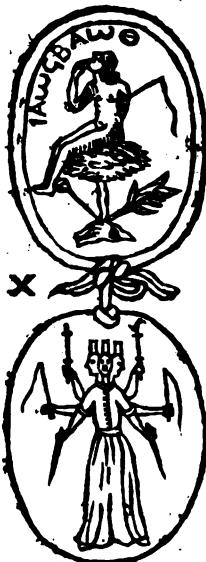

Sacerdos

*Tercenium tonat ore Deos, Erebumque, Chaosque,
Tergeminamque Hecaten, tria virginis ora Diane.*

Et Quid. lib. 7. Metamorph.

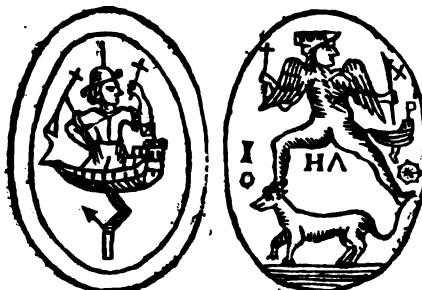
*Ora vides Hecates in tres vergentia formas,
Seruat ut internas compita facta vias.*

Orpheus eam vocat *triodiam*, *reunditum*,
seculas, *χθωνια*, *τριηγασια*, *τυφεναιον*
vialem, *truiam*, *cœlestem*, *terre-*
strem, *æquoream*, *sepulchralem*,
bacchantem cum manibus; tique tria
capita attribuit, dextrum Equi, sini-
strum Canis, medium Apri; Eusebius
lib. 3. præparat. cap. 3. *Hecate Luna*
est, propter *varias* corporis eius *formas*,
et formarum virtutes; ideo *virtus* eius
est *triformis*, *Nouilunia ferens*, *albam*
vestem *auro distinctam*, *et lampades*
ardentes; *Calathum autem superne*
fert, *quia cum est diuidua crescente lumine*, *fruges ma-*
turat; *plenilunij signum est ferrugineum sandalium*.

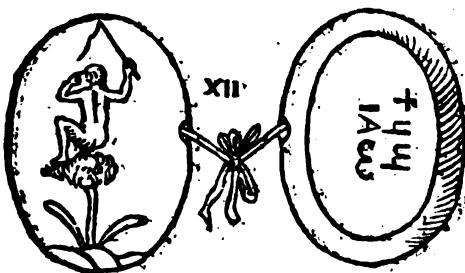
Sequitur Amuletum numero 10 signatum, in-
citus prima facie Harpocrates Loto insidens, flagellum.

Fig.XI.

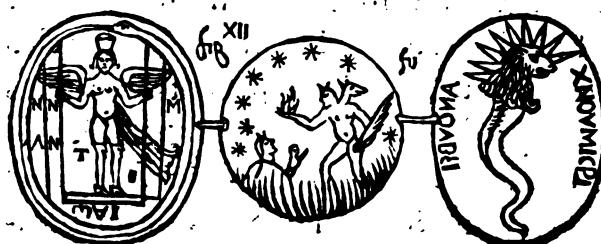
sini-

sinistra tenet, dextrâ silentium indicit, ad radicem Loti Leo conspicitur currens, cū hæc inscriptioñ ABPAΞAΣ ΣΙΞΙΠΙΜ, id est, Abraxas omnia ciens; quo Solis vis indigitatur. Per Leonem *Momphia* Nilotici incre-
menti Præsidem intelligunt, quod aptè per stellam Sio-
this. seu caniculæ capiti Leonis impositam notant; ad
ortum enim Caniculæ, Sole in Leonem intrante, fit
inundatio Nili, Solari Numine Harpocratico flagello
omnem Beboniam vim adustiuam repellente. Nota-
hic CICIRIM retrogrado ordine lectum MIRICIC, idem
est ac Matrem Hidem siue Lunam, quæ in hoc
amuleto tacitè indigitatur, & Genius Nili, & coopera-
trix Harpocratis Solaris numinis. In postica vero par-
te Amuletum hæc nomina inscripta tenet: APΞEOIAΩ
MEPMENNHN, principium ΙΑΩ omnis fecunditatis.

Porrò in Amuleto numero 11. signato, alia est figura
Harpocratis sine ullis literis, in postica tamen parte
habetur hæc inscriptio Ægyptiaca, ubi inuersa hæc
verba: Ταῦτα τὰ δύο quod idem est ac magnus αὐτός
Talia sunt quæ sequuntur ex culina Diaboli prolatæ Phylacterias iuxta numerorum serieru. Figura 12. duas facies
continet: in prima facie videtur figura nuda alata, medio
in.

in capite conspicua ; quatuor baculis fulcita, cum infra scripto nomine. IAΩ litteris inuersis, MNΗΞΙΗΛ, Mnixiel, genium ubertatis significat, uti symbola eius indicant : nuda est, ad simplicitatem eius ; alas habet, ad velocitatem ; modium in capite gerit ad abundantiam, quam confert, indicandam. Quatuor baculis fulcitur

Γεγακημόρο^θ
Αγαθοδαιμων
Οφενι^θ.
fig. 13.

ad dominium in quatuor Mundi Elementa innendum. Hoc igitur Numen memor esse postulant eorum, qui id inuocauerint. Altera facies continet figuram humanam, duobus capitibus caninis transformatam, palam in manu dextra tenebrem, stellis circumdatam, infra quam veluti homo è tumulo surgens conspicitur ; quo quidem nil aliud indigitatur, nisi Anubis seu Mercurius, teste Plutarcho, utriusque Horizontis inferi & superi custos, ac proinde duobus capitibus canini pingitur ; hic idem animal ex Inferis Reductor, à Diabolico defelbitur, ut alibi exposuimus ; hinc palmam Victoriae symbolum gestat, & flammarum, quae indicatur animas à poenis perfolitis apud Inferos, fugitivas sphæris & stellis mox inueniendas. Figura 13, numero signata, Serpens seu Aspis est αυτομόρος, cuius caput radioso nimbo circumcatum, intra hieroglyphica fre-
quens

quens monstrat Nomen Mercuriale, ut ex inversis literis
apparet, ubi legitur; **ANOTBES** Anubis. **XNOFPMICPI**
vero nomen est, quod **ΧΝΟΦΜΙΚΡΙ** resolutum in nu-
meros facit 1280, & totidem nomen **Χεισίς** facit. Vi-
des igitur quam peruersè, quam impiè barbaris huius-
modi nominibus diuinum Christi, nomen Hæretico-
Magi profamarint.

X	600	X	600
P	100	N	50
I	10	O	70
S	200	T	400
T	300	M	40
O	70	I	10
E	200	S	200
P		P	100
I		I	10
	1480		1480

Innumeræ supersunt huius fari-
næ mysteria exponenda quæ tamen
singula adducere, nihil aliud foret,
quam librum hunc impie mug-
mentis refercere. 14 Amuletum
est simile numero 1 signato: in
hoc Mercurius ~~xviii~~, biceps
cum duobus Genijs supra canales
binos yasis Niloticæ stantibus spo-
ctatus; cuius historiam vide in III.
Tomo, Syntagma de Canopis. 15 Amuletum est in

quo accipiter supra florem Loti sedet, binis cornibus
copiæ stipatus, & beneficium fertilitatis & abundantiaz,
quæ à Sole promanat, indicat. 16 Mars supra florem
stat, hasta scutoque munitus, flore radices suas in cym-
bae

Cc

bæ medio firmante; quo indicatur igneum vim mistam.
humido omnium generationem promouere. In prima
facie figuræ 17 est Heropocrates Martio habitu indutus.
supra Lotum sedet, ad instar cymbæ efformatum, flagello

Fig. 17.

& Cruce Tautica cassideque formidabilis. In secunda
facie ~~mercurialis~~ Dæmon, quaternis alis instructus, in-
cuius utraque manu baculus, sub pedibus canem habet
positum, ad cuius caudam stella, & indicat Mercuriale
Numen quad Aegyptij Σωτ appellant. nomen primi
ZAAHA, humidi genium alterum ~~mercurialis~~ supremi Dei
genium & alleclam notari.

Mercuriale
Numen,

Fig. 18.

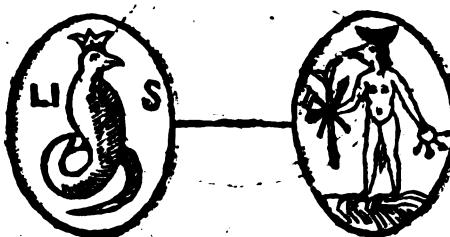

Figura numero 18 figurata est Apis ~~mercurialis~~, qua-
lis in tabula Bembina saepe occurrit, etique figuramentum
Romanum ad similitudinem Aegyptiorum efforma-
tum,

tum; ut literæ Latinæ LI, S docent & idem significant ac libertatem saluam, vel liberorum salutem.¹⁸ Est Osiris *īqās' pāpōs*, calathum in capite portans, massu dextrâ baculum Cucucomorphium cum lituo & gnomone, sinistra crux ansata in formam bifurcatam gestans, & notat Solare Numen, per Accipitritum caput significatum, ut iam saepius ex Eusebio docuimus, calathum in capite portat, abundantia, quam confert, symbolum; sceptrum Cucuphae capite insignitum notat rerum, quas producit, varietatem; lituus harmoniam; gnomon reuin symmetriam, quam in Mundo conficit; Crux ansata, quam sinistra gerit, Spiritus Solaris per omnia diffusionem.¹⁹ Serpens contortus, duobus cornibus inigris, idem quod 18 fig. notat. 20 Appuletum.

20

1	3	2	3	4	3	3	5	6
3	0	8	2	7	2	8	1	1
2	0	2	4	1	5	1	6	2
1	9	1	7	2	1	2	1	4
0	0	2	6	1	2	9	2	5
3	1	4	2	3	3	5	1	6

Numisma
Soli dicatu,

et Osiridis Nilotici, estque Numisma figurâ Leonis insignitum ab una parte, ab altera abaco numericō; monstratque cūsum esse Sole in Leonem intrante, ad solare Numen *HELOY* attrahendum, ut ipse Solis Leonisque character docet. Numericus abacus Soli dedicatus est, cuius intelligentiam *Raphaelēm* dicunt, &

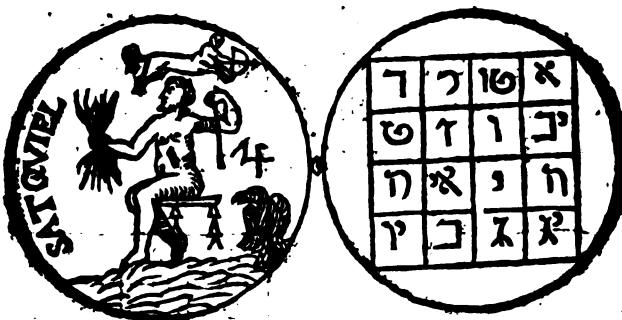
Cc 2 nihil

• sp

nihil aliud est, quam quadratum senarij numeri, ita artificiosè dispositi, ut singulæ numerorum series perpendiculares, transuersæ, diagonales simul iunctæ, eundem producant numerum. Verum cum hæc figura amplissimè exposita sit in Arithmetica nostra hieroglyphica, eo Lectorem remittimus. Y S C notæ trigonum ignacum. Nota Lector, hunc Numen non esse antiquum, sed à posterioribus Astrologis confitum. Sequitur alijs Numus 21, in cuius priori facie Jupiter

Fig.

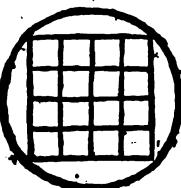
21.

fedens fulminea formidabilis, propè quem Aquila Potialis, & character eius 25, cuius nomen in cabala est *Zadkiel* זַדְקִיאֵל, Hebræi enim Iouem vocant ppx, id est, iustitiae arbitrum; hic pro *Zadkiel* corruptè ponitur *Satquiel*. Supra Iouem figura Sagittarij ponitur, quod indicat hunc Iouis fulminantis Numen, Sole in Sagittario constituto cusum esse; posterior pars Abacum exhibet è pronicis literis Hebraicis constitutum, & nihil aliud indicat, nisi 10 quadratum quaternarij eo artificio dispositum, ut singuli numeri, quos literæ indicant, qualibet serie iuncti simul, idem producant; quadratum autem qua-

quaternarij sacram fuisse Ioui, in 11 parte huius docu-
m̄tus, vbi fūse omnia exposita reperies. Literæ Hebraicæ
hos numeros exprimunt, vt à latere appetat. Idem

Fig. 22.

ד	ר	ט	א
כ	ז	נ	ב
ה	א	ח	ג
ו	כ	י	ד

4	14	15	1
9	7	6	12
5	11	10	8
3	2	3	13

prorsus est quod sequitur; eius prima-
facies septem planetarum figuræ continet,
& piscium figuræ medio; quod ostendit.
Numen eusum fuisse in magna pla-
netarum coniunctione facta in Piscibus,
abacum vero auerorūm consecratum,

Ioue & Luna in Leone constitutis, quod quaternarij
quadratum luculentē docet. Poterant hinc adduci alia
Amuleta Ægyptio-gnostica; quæ consulto tamen omisi-
mus. Figura sequens notat tres Gratias, quæ ante portam
Templi Ephesini positæ feruntur.

Alia nonnulla Amuletorum Schemata,
ex varijs Musais collecta, et
hoc loco exposita.

23 Numerō signata Iis est com-
Aspide Accipitiformi, Lituo & Baculo;
quæ

*Nota figura
busius locum
esse fol. 198.
num. XI.*

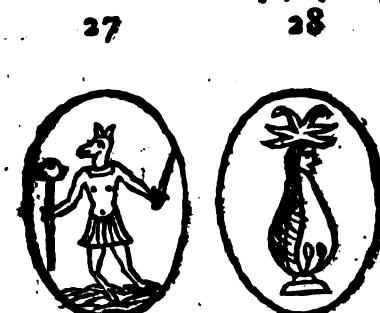
quæ omnia alibi fusè exposita sunt. Sequens Numen ~~est~~ Typhon is exhibet; hinc Crocodilo insistit, & piscem in capite portat; quorum utrumque Typhonias indicat operationes. 24 *Isis* turrita, seu *Cybeles* Aegyptia, duobus stiptata Accipitribus, Solariū Numinum symbolis, & ad pedes Seriphio, id est, planta Absymthij marii, quā *Isi* Sacrū fuisse Plutarchus docet, brachijs indecussim compositis, quo indicatur, nihil in natura rerum recōditum esse, quod ipsa non compleatatur. 25 Numus tres figuræ continent: prima est *Isis* cum

situla in manu dextra, & fistro in manu sinistra, & modio in capite; quæ omnia fusè exposita sunt in primo Tomo Syntag. III. c. I. de *Iside*: altera est Numen Niloscum sive Serapis, cum modio in capite, & radio mensorio in sinistra, altera imperioso gestu, nescio quid imperans. In medio puer alatus conspicitur, & notat utrumque & *Isin* & *Nilum* Genios totius Aegypti maximos. 26 Numus continet figuram dentis, Anubidis, cum figura fulminis triculpidis, & hominem

Amuletum
Isiacum.

nem sudum ante eum prostratum, cum Cancro; & est
 26 Talisma Astrologicum Sole in Can-
 cro constituto incitum, hora Iouis;
 quo facultatem, intellectus & ho-
 nores, gestantes illud se impetraturos a
 Mercurio & Ioue putabant. 27. Ta-
 lisma seu Camæa est Anubidis, dex-
 trâ baculum ~~magnum~~, sinistrâ infern portans, &

27

28

Mercurio dedicatum est; quo
 & fecunditatem, & malo-
 rem profligationem sibi sp̄o-
 debant. 28. Camæa sive Ta-
 lisma Canopicum est, tutulo
 insigne, de quo vide copiosè
 tractatum Tom. I. Syntagm.

Significatio-
nes Symboli-
orum,

Fig.
29.

H

Fig.
30.

III. Cap. de Canopis. 29. In Memphis continet,
 & qua litera H signatur sequens, Iudena Bari vectam;
 de qua vide qua in Mythagogia Aegyptia ex Plutar-
 cho varia adduximus, qua hanc eruditionem concer-
 nunt. 30. Amuletum Midis est contra morbos capitis ut
 sibi stulte imaginabaneur institutum. Ad medietatem nuda,
 inscribitur truncus, brachis decussatis, & velo spectabilis, in
 cuius.

Mysteria
huius figure

cuius pectori volueris virginæ facie, & loco alarum ramos utrinque distendens, manu dextra Atenens; eandem prorsus resert, quam Zoroastræ *Iyngem* vocant, Agathodæmonem superioris ordinis. Nuda est quia solâ mente comprehensibili est, uti Zoroaster docet; vnde & ob eandem causam inferius truncata spectatur, quia nulla ejus sensibilità in inferiori mundo vestigia sunt; velo variegato gaudet, quia varietas eius in superiori mundo solum elucescit; brachia decussata habet, quia decussim totius naturæ, cui præest, designat; A vnâ manu gerit, quod eam Agathodæmonem esse notat; pectori apponitur volucris humana facie, & ramos alas hinc inde extendens, indicatque supremam intelligentiam Ideis fœtam, quam inferioribus mundis communicat. Quæ omnia fusæ allegata vide in Spkinge *Mystagoga*.

Ex quibus iam dictis aperte elucescit, Gnosticos omnia hæc fanaticæ deliramenta ab Aegyptijs didicisse si Lector ea cum paulò ante positis Aegyptiorum Amuletis rectè contulerit; sed & nomina ex Aegyptiaca & Hebreæ lingua confusa & corrupta id sat manifestant: cum proprium huiusmodi nebulorum sit, ad aures addressed-

sistentium in sacris suis nefandis obtundendas, isthac
barbara, quæ stridorem frastitumque resonant, non
mina ad horrorem simul, & authoritatem sacris con-
ciliandum, usurpare; vii pulchre docet Irenæus lib. i.
de erroribus Gnosticorum & Nicetas ex Irenæo fusè
deducit. Quo maiorem, inquit Nicetas ex Irenæo,
ei qui baptizatur stuporem iniiciant, hæc Hebraica
nomina superaddunt, Besama, camosi, bne, andora;
mystadia, rhuda, custaba; phogor, calathi, quorum in-
terprætatio hæc est, O qui es supra omnem virtutem pa-
tris, te inuocamus, qui lumen & spiritus bonus, et vita
nominari, quoniam in corpore regnasti. Hæc Nicetas.
Difficillimum est, ut quod res est fatear, verborum ista-
rum fontes indicare; neque enim nullum sub ijs, nisi
admodum corrupti, ut in besama בְּסָמָה, camosi כָּמוֹשִׁי,
phogor פּוֹגֵר, vestigium Hebrei sermonis patefit, neque
Chaldaica, multò minus Arabica verba esse competio.
Existimo igitur ex pacto Dæmonis, ad stuporem qua-
dientibus incutiendum conficta esse. Magos enim
monstruosa, ipsoque stridore pronunciationis etiam hor-
renda vocabula & carmina ope Cacodaemonum inuenisse
& susurrasse, quibus ad præstigias suas mirabilem
energiam inesse asserabant, ex sacris profanisque scri-
ptoribus cunctis est in confessio. Huius nomine fuit quo-
que quæ l. 2..cap. 13. Irenæus de Gnosticorum impie-
tatis refert, vbi nomen absconditum Redemptoris
sic profantur. *Mefian fromagno in scenchabdin mof-
meda ecacha saronepseba Iesu Nazarene;* quorum in-
terpretationem hanc esse dicunt: *Christi non dixido*

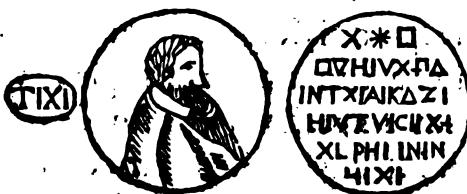
Spiritum, cor & supra celestem uitatem misericordem, fruas nomine tua Saluator veritatis: Confirmator autem & redemptus respondet: Ego redimo animam meam ab hoc aene. & omnium que ab eo sunt in nomine IAO, qui redemit animam meam: que tamen si nescio quid Hebraicum oleant, ita tamen corrupta sunt, ut pro barbaris & portentosis nominibus nihil significantibus, & ad circumstantes decipiendos confundis, usus esse certissimum sit. Huius quoque impie-tatis censenda sunt pleraque lapidibus, geminis, la-minisque metallicis insculpta sine numero nomina: ex quibus numerum eliciebant alicui ex Aeonibus, aut Priapis, aut Pompis, aut Paredris correspondenter: omnia enim numeris attribuebant Gnostici, & orania-fidei mysteria sola numerorum analogia se demonstrare posse. Superstitiosi credebant: Vnde Monadis illius & dyadis, triadis & tetradiis, pentadis & octopadiis prodigiosa & fanatica in Deasitis fingendis, fiscruris: que omnia amplissime deducta videois apud hancem citato loco, que quidem congrua sunt ijs, que de Ephelis. Veteris narrantur ab Authoribus.

Admonitio ad LeGortem.
De numismata Cesariensi Regnoque, que Gnosticonum litteratura inscripta et ruruntur...

Potam non ita paucum nomine numisma di-
ctiorum characterum litteratura inscriptum, quod ne-
ficio cuius Regis ex Iberia aut Cantabrigiensi perhibe-
bat.

bat. Cum itaque varia nomina ex Gnosti^ce doctrina supellec^tile deprompta in eis reperiuntur, ego in tua artis regulas resoluta, dixi ea ex eorum Gnosticorum numero, quae periarimata & amuleta vocantur, esse. Fuerant nonnulli inter alios, qui meam hanc interpretationem sinistram acceperant, nonne patrum apud imperitos rerum calumniati fuerint. Vnde ne dicam mihi falsae interpretationis impossibile videri possint, hoc loco ostendam non in lapidibus solum germinisque, huiusmodi magicara nominum literaturam fuisse incisam, sed & in numismatis aureis & argenteis, cupreis, plumbis, pro geniorum attrahendorum analogia astrologicè incisa impressaque spectari. Regis quoque illius, qui id gestabat, impressa vna cum nomine effigie. Vnde satis mirari non possum imperium eorum de rebus abstrusibus, quas non intelligent, iudicium, dum similia numismata præter nomen regis, nil aliud mysteriosum continere arbitrantur. Misum fuit superiori anno ad me Vienna numismata Regis eiusdem, in cuius prima facie Regis effigies, in posteriori hac literatura cernebatur incisa. MX * D. quæ nomina nihil aliud notant, quam Michael & Samuell, ex octo addi, ut Nella dicas, optionia deponitis, ut in præcedenti sigillo exposuitis, reliqua nomina sequuntur. Iuxta hanc operis dictio, quæ est in libro de rebus abstrusis, p. 11. INTRIXIAZIMI QZIVPANIHA VINTVX
IXZQN XVP JPVNIV MIXAHA ad finem tibi QZIQ
VPAHAIKA horrendus. Kraniel presta parvum Michael
INTRIXIAZIMI (verbum Aegyptiacum), &c. ad finem significat, ut ex nostro Dictionario Copto pareret. QZIQ

idem est quod Sanctus Vranich, qui genius cœli dicitur: VINTVX; pariter Aegyptiaca vox est, & horrendum significat. IXION Genius Aegyptius, de quo pluribus in locis Oedipo & Obelisco Pamphilio. XVP IPVNIV MIKAΗΑ. XVP. idem in lingua Copta notat quod *præsta*, IPININ *pacem* Michael. ex utroque latere duo hæc nomina habentur TIXI, & NIKI, id est Fortuna & Victoria. Hoc itaque numisma Rex Aegypti seu Chaliphus cui nomine Hali gestabat ad victoriam & fortunam in suis actionibus, gerendisque bellis obtinendam. Sequitur schema.

NIKI.

Fuitigitur veterum Regum Heroumque proprium, huiusmodi barbaris omnibus omnia facta sua, adornare, tum ad venerationem quandam maiestati regiae conciliandam, tum ad genios fictis huiusmodi omnibus attrahendos, potissimum inclinare. An non in computis multissimatis Alexandri Magtri, nonne Assurum Aegyptiorum deastri, eo quod ex Hammone se natum putare, arietino capite conspicuum, appositum videmus? An horum Romanorum Cæsarum multissimatis passim Bacchus, Veneris, Apollinis, Mercurij amoriutus, Dædrum, Nonnus apposita cernimus? notabilio fane fine, hisq; quod per huiusmodi apud plebem se ijs aut suppares demonstrant,

sent, aut nimia ~~ostentatio~~ ambitione in transuersum accep-
te pro ijsde venderent, ut de Heliogabalo alijsq; legimus,
certè votiva id anathemata, queis ad numina tum pla-
canda, tum propitianda, Cæsares numi matis suis im-
primere solebant, id satis declarat. Quid interest igitur
si Rex quispiam Iberus, aut *χαρκωνών*, seu Carthaginis
eodem nomine & se, & falsa numina mysteriosè expri-
mat? *χαρκωνός* vnà & Carthaginem, & Gnosticorum
~~numen~~ numen significare ex resolutione numero-
rum patet, vt ibidem ex *ιεροφάνται* numerorum docuimus.
Desinant itaque huiusmodi imperiti rerum estimatores
blaterare contra eos, qui mysteriosas Veterum inscriptio-
nes nesciunt, solummodo literarum vocabulorumque
sensu contenti. Complura huiusmodi hoc loco addu-
cere possem, sed vt temporis & sumptibus parciam, ea
omittenda duxi, eosque ad Gotzium, Quasterium, Au-
gustinum, Parituram; aliosque numismatum Scriptores
remitto, apud quos *īngens* similium sigillorum numis-
matumque farrago reperitur. desinant dico imperiti
iudices rerum cauillare id quod non intelligunt, & con-
tentii esse vulgari illa numismatum peritia, ne dum inxta-
Locmanis apologum de Apibus & araneis, hic enim dum:
Se apicem confidere præsumptuosius attentarent, apum-
aculeis percussi, temeritatis poenas iuant. Sed hæc ad:
mei defensionem non tam explicasse, quam indigitasse,
quantum sufficiant. Iam ad institutum reuertamur.

Ephesia literæ.

Erant Ephesia literæ *μαζαδύπα* seu incan-

ta-

tamenta, quibus, nonnullis prolatis barbaris & portentosis nominibus, vel expiabant loca infesta, vel morbos abigebant, vel Dæmones adiurabant. Dicunturque Ephesiæ, eò quod Ephesi primùm ab Ideis dastylis sint inuentæ, & Diana Ephesiæ simulachro insculptæ. ita Clemens lib. 1. Strom. & Plutarchus in Sympus. earum his verbis meminit: ἐγένετο δέ τοι οὐδέποτε μάγος οὐδέποτε θεός εἰσαγόμενος εἰς τὴν Εφέσου γέραμα τούτος αὐτὸς καὶ λέγει εἰς οὐρανόν. Super obsecros à Dæmonibus Magi Ephesiæ grammata recitare & nominare inebabant. Etymoni verò eorum assignat Eustathius his verbis: Εφέσια γέραματα εἴσοδαι, οἱ οὐρανοὶ σκηνοῖσιν καὶ περιβαλλοῦσι τίνες πόσιν τῆς Κρατῆς, οἱ οὐρανοὶ εἴσοδαι Τίνι Εφέσιοι. Αρτέμιδος μὲν γέραματα τούτοις θεοῖς αἷμα φέρειν λαλεῖντος λόγος) Εφέσια γέραματα. Ephesiæ literæ incantationes sunt, per quas aliqui ex magnis periculis servati sunt, & victorias reportarunt. Erant autem quadam voces in corona, zona & pedibus Dea Ephesiæ anigmatica, unde & ijs qui parum diserte loquuntur, dicuntur Ephesiæ literæ. Suidas ait, Ephesiæ literæ incantationes quasdam esse difficiles, quas Cræsum in pyram dixisse ferunt: & Iudis Olymphicis cum Ephesiūs & Milesius luctarentur, & Milesius luctari non posset, eo quod Ephesiūs literas Ephesiæ talo alligatas haberet, cum res innovisset, victorem a quo triginta vici succrant, detractis literis succubuisse. Cui stipulatus, Diogenianus: Εφέσια γέραματα, εἴσοδαι τίνες αἵματα οὐ φέρουσι τές εἰς ταῦτα. Ephesiæ literæ sunt incantationes quadam, quas recitantes victores in omnibus erant.

Qua-

Qualia autem nomina ex Ephesijs literis composita fuerint, Hesychius quidem tradit suis sequentia: quæ legi posunt apud alios multos. Authores: *etiam Kætori*
et ceteri, &c. Askæ quidem significat idem quod tenebras, Cataski idem quod lucem, hex idem quod ipsum, &c. cætera quæ sequuntur. Hisce vi refert Zonaras in Constantino Magno, Zambregæ Hebreum ait in aurem tauræ insuffratis, statim reddidisse mortuum; quem deinde Sylvester Papa in nomine Christi resuscitarit. Clemens Alexandrius prædicta verba paulo alter refert; sicutem lib. 5. Strom. loquitur: Androcides certè Pythagoricas literas quæ vocantur Ephesia locum dicit tenere symbolorum, significare autem aenar quidem tenebras, & quid non habeant umbram: radiorum autem lucem, quoniam illustrat umbram; & autem prisca appellatione est terra; Et refert, id est, quater nario: annus, propter horas; Diapente: autem est Sol, quia omnia domat; & quia vox vera. Significat autem Symbolum, rerum diuinorum cum esse ornatum, qui est tenebrarum si conferatur cum luce, & Sol cum anno, & terra cum omnibus generis naturæ generatione: ex hoc quoque penitus processerunt nomina barbaræ, quibus Branchus, Vates Milesios à fame capiisse dicuntur; illi enim multitudinem rami. Iauich aspergens, hymenum discendo: præmit, pronunciando verba quedam barbaræ quæ significationem inuenies apud Clem. Alxand. lib. 6. Stromatum, ubi Bedy dicit significare aquam, Zapus mare, Chion terram, Plectrum Solent, Sphynx aetherem Mundicompagnum, Cracibz lacteum nutri-

men-

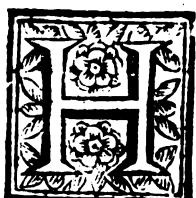
mentum, *Drops* denique verbum efficax significat. Ad Ephesias literas omnia illa portentosa nomina à Magis prolata reuocari possunt; quæ uti in tenebris nata, & in tenebris à tenebrionibus prolata sunt, ita tanquam luce indigna in tenebris æternum sepulta relinquamus.

P A R S V.

De Magicis Amuletis.

CAPVT I.

Explicatio nonnullorum Sigillorum.

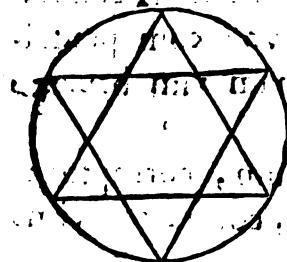
Ilce meritè adnumerari possunt Sigilla magica, quæ per impios satanicæ scholæ magistros, humani generis hostis in hunc usque diem introducere non cessat, quibus dici vix potest quantis vanitatibus scateant, quot impijs blasphemis & sacrilegijs, non mysterijs referta sint, & quamvis sacris nominibus ex divina scriptura depromptis, ad fucum tegendum insigniantur, latet tamen sub ipsis nescio quid barbarum, satanicum, nescio quod murmur magicum sub fictis, portentosis, & mil significantibus verbis absconditum; quorum ingens copia non ita pridem ad me transmissa fuit, ad ea recognoscenda. In quibus mil frequentius occurrit, quam Pentalpha & Hexalpha; est autem

abtem Pentalpha nō aliud, quam liberatis figura sit quinque. Ad dictumq[ue] quibus Gratius dicit, Ig[ne] resto salutemq[ue] fortitatem exprimitur; igno' Antiochurus vero' illo imposito, iussu Alexandriā solem aparentis, mox admirabilem ab Gratias victoriam reportasse Magi sanguine, ecce per tenquaque suorum tēcē felicitatis symbolo in suis rugamentis utihitur. Rursus voces horrendæ vnu mixtis sacris nominibus, nōodo quem Salomonis vocanet adnexo, omnia plenari ericibus varie transformatis infecta spectantur; quibus Magi ita confidunt, ut nūbil non eorum opere se obtinere posse, Diabolo turnen cooperante, arbitrantes tunc modi Sigillum non sicut pridem ad me transmissum fuit; in eius circumferentia circoli octo Sigilla ponuntur, eodem Angelorum nemisibus insignita. Et Sigillum quidem Michaeli sacram, lapidum figura, & pentalpam instructum videtur: quo siolidē sibi contra lapidaclem securitatem pollicentur.

Secundum Sigillum Anaeli sacram pentalpha & cultro instructum; quo cautelam contra cultros ipsit Dæmon promittit. Tertium Sigillum sacram Raphaeli, ensimma cum pentalpha insignitum, ipsis contra ensim penetratas securitatem spondet.

Ec

Quar-

etup Quartum Sigillum Gabrieli sacrum, securi insignium, contra sesquim secudos se fieri sicut credunt.

Quintum Sigillum Cassieli sacrum, quod utrum Angeli aut Cacodæmonis nomine sit, ignoro: hoc scio apud Cabalistas Chaziel, spiritum consumptionis denotari. hoc itaque signant sclopi figura una cum pentapha, & contra scloporum iactus magnam vim habere sovantur.

Sextum Sigillum Sacchielii sacrum, corruptum ex Cabala nomen, sagitta instructum, contra eas vim, obtinere puratur.

Septimum Sigillum Samuellii sacrum, bipinnali cultro instructum, contra cius iustum prodeesse existimat.

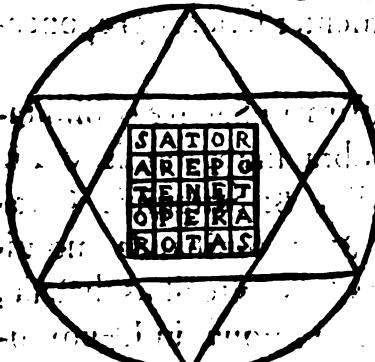
Octavum Sigillum Danieli sacrum, baculo seu fusce instructum, contra fustium verberationem, si fas est credere, insigne tutamen putari. Quibus apposita sunt virimque verbacionis gentilis, sacra, profana, portentosa, diabolica, iisque tantos si hebreos qui sapiant, ita tamem ceteri sunt, ut innipital significantibus ad auferri quidant. Estenim hoc proprium Magorum, sacris profanis ita misere, ne postero locum initum, quod sub barbaris nemoribus non plus inveniatur, nigra cauda sub lerido corpore testa patet. Sed vi huiusmodi Satanae fraudes luculentius patet, prius orationem, seu potius exorcismum, seu canitatem, quam in dies facilius huiusmodi sigillorum anchinecti, eorumque gestatione effectu per formidinem facere debent. *

In nomine sanctissime crucis Iudei.

vidu. Trinitate Paria. & Filii & Spiritus Sancti canoro
vōs, vel omnia genēa armōra, &c. aliquā verō quae se-
quuntur verba & nomina, vix plena super absconditid-
ne, ita hē ploruant aures vehementer ferient, proponen-
da non existimauit.

Videat hic Lector inequissimam Satanae callidite-
tēm, quonamodo priusq; sub umbrā invocationis chuii
Nominis, Sanctissima Triadis, & Sanguinis Chri-
sti; deinde praeius sacrilega & abominanda nomi-
na barbara, potentesq; à Satana suis cultoribus dictata,
proferre cogantur; per q̄z modo iniquā in Deum fi-
de, mōdo summa perfida, ad beneplacitūm Diaboli,
divina attributa per portentosa dominiq; deturpera,
contaminant; & in hocceitatis blasphemias convertant:
sunt enim omnia huiusmodi nomina tacita: Demoniq;
rūm invocationes s̄lōs à Magis, ex falso & Suppositiis
Sæmonis, &c. discipulis clausula deponit, q̄dā praes-
ter Diabololatrias, nihilud intra se recordantur ha-
bent, summō cum opib; & bep̄missimā Dei Servi-
torisque nostri contemptu & opprobrio, qui vniuers
Satanae in hac sacrilega arte fessus est. Quid aero! tri-
tutis obtineant tot figuræ, tot notatioꝝ menttruosay id
ad intentuꝝ effigiam consequendum numerū? cer-
tè nihil: cum vniū sit et se vnuū natura, nūp̄c pos-
sibileꝝ qualitat̄, nullam efficiētiā naturalem ha-
bent, ut lex philosophiū constat, profecto si monselloq;
in ijs conspiciat. Vrūis effectusq; p̄ alii de mistis alio
q̄siat à Satana magistro obtineat ueritatem. Quod
pari pacto Magi quadraro Hexaphēa inscrip̄t;

cum nominibus non nisi ex officina satanica depropria insignita, Sator, Arepo, Teneo, Opera, Rotas, ineffabilia arcana se peragere posse glorianter, mera diabolica illatio est : cum hæc

nomina instinctione Diaboli à Magis inuenta, nec ullam significationem habeant, neque ex retrogrado ordine, quo eadem per singula latera recurrunt, neque physicam, neque moralē vim præteream quam Satanas ex pacto initio ipsis inesse voluit, obtineant. Frustra illa, quis sacris nominibus admisceret, cum sacra Dei nomina pronunciata, tantam vice, quantam dispositio ea vera, in Deum fide prononciantis, nullo alio addito, obtinat, scilicet vero nomina, Sator, Arepo, Teneo, ideo credere sacrosancta, quod ex iuncta parte recto, retrogrado, & transuerso ordine legantur; id licet ijs qui Demoni siue explicitum siue impliciture pactum, inueniatur, ego fane tantam in ijs inesse putem, quanta triuus istius, distichis verbis inesse potest, si jo, ut agi non possido, etisus.

Signa te signa, tempore mortis tangit Orangium, si haec Roma tibi subito motibus ibit amorem tuum efficit.

Quod id est Magos, quod retrogrado ordine scandens, prorsus sensum reddat, in suorum inceptiarum album non assumptissime, quidem miror. Videamusque, Lector, quantum se nugis irretiant! maleficiatorum hominam ingenia; & quod oppidem miror, prædicta novissima capi-

tum

tum obtrinuisse aestimationis, vt ea non in Latinorum dumtaxat, sed in Arabum, imò Aethiopum orationes invocatorias irrepererint. Aethiopes quidem postquam sanis precibus Deum Christumque fatigauerunt, insanas has voces addunt; siquidem virtute horum nominum maius pondus roburque, ad id quod intendunt obtinendum, se fortituros amenter sibi persuadent. Porro eadem nomina: *Sator, Arepo, Tenet, Opera, Reversi*, orationibus Arabum leguntur, & nullibi apud Magos Cabalistas defant.

Videtur & infignis fucus in nonnullis hebraicis vocabulis: unum sit instar oranium celeberrimum apud Magos characterolatas nomen AGLA. que nihil aliud sunt, quam initiales literæ huius versus: *תְּהִלָּה רְכִבָּה יְהֹוָה יְהֹוָה* id est: *tu benedictus in eternum amen*. Hoc itaque AGLA unum ex potentissimis. Dei nominibus esse putant; cum tamen neesciant illas initiales litteras prorsus indeterminatas esse, & tam ad malum, quam ad bonum æque accommodari posse: utitur huiusmodi callidus diabolus, dum sub harum literarum indeterminatione non benedictiones, sed maledictiones imprecatur, vt ex sequenti exemplo patet, ubi per *AGLA* idem hebraicè intelligi potest: *Abripiant te Deonia, ex præcipitate;* vel sub latina phrasi innumere modis, v.g. *Abripiant te Gorges Leonis Auerii,* & similes maledictiones, vt proinde sat patet quoniam periculofus sic huiusmodi nominum indeterminatorum, unus, præsertim inventorum ab eo, qui nisi malum intendere non potest. Huiusmodi est sequens sigillum, quod

A

G

L

A

quod tametsi Nomine IESV , & diuinis attributis insignitum sit, tot tamen illa portentosis Demonū nominibus commixta sunt, vt Satanas data opera, sacrę & diuinę Scripturę nomina, diabolicis suis illusionibus offusceret & cōtaminet . In hoc Schemate quod omisimus, hexalphe cum sexies repetita voce *Alga* nomen IESV inscriptum videres: in circulo secundo ambiente quatuor Euangeliistarum Angelorumque nomina ; in tertio ex Cabala pariter extracta hebraica nomina amphibologicis sensibus referta ponuntur ; in tribus ultimis circulis merito Satanas solita sua malignitate , in ijs quæ primò sana aliquo modo posita erant, per formidanda & Caecodemonum monstruosa nomina eliminandis triumphare videatur. Nemini itaque fidem hisce deferre, neque securū gestare suadet ea , quæ non salutem animarum , sed semperiternam earum ruinam proximè minantur causantique. Imò accedit non nunquam , vt Magi sub specie laudis diuinæ, instigante diabolo , loco laudis blasphemias horrendas misceant , vt in Magici libri initio me vidisse memini sub hac nominum forma : *Est Deus bonus, non malus, fortis non infirmus, omnipotens, non impotens Deus est;* quæ verba in contraria prossimis sensu retrogrado ordine leguntur , ludit insatiabile Satane odium cum diuinis nominibus , illuditque affectis suis. Tale Aenigma & Aesopum Hero suo quandam exposuit se fertur . Is enim , quemadmodum in eius vita legitur , cum una cum hero suo Xantho veteres quorundam adificiorum ruinas perlustraret , foris incidente columnas quendam mari oream , cui septem grecæ literæ erant in-

insculptæ, indicantes thesaurum eo in loco non longe
à Columna defossum; quarum cum Xanthus intelligen-
tiam anxiè disquireret; Aesopus inuentis dictionibus
quæ ab ijsdem characteribus incipiebant, scripturam il-
lam tribus adhibitis expositionibus illustrauit: erant
autem literæ huiusmodi: A.B.Δ.O.T.Θ.X. quas Aesopus
manifestans, hero suo locum thesauri, quem literæ de-
signabant, sic primum exposuit. A. Αὐτοβας, id est
Ascendens, B. Βα'παλα, gradus Δ. Τίτανε, quærer,
Ο. σηκας, Φοιδιεν. E. ισχεις inuenies. Θ. θεσαυ-
ρου. X. Χειρα aureum, hoc est, Ascendens gradus qua-
ærer fodier inuenies: thesaurum aureum. Cum itaque
Xanthus thesaurum effodisset, neque partem ullam aurum
Aesopo decerneret, modestè eum admonuit Aesopus, ut
præcepto columnæ pareret, quod literæ illæ con-
nabant, hunc in modum. A. Αγιοπον, id est
Tollentes, B. Βαδικατο, ite, Δ. Σκέλεσθε, dividite, Ο. ση,
quem, Εργα, inuenisti, Θ. θεσαυρο, thesaurum, X. Χειρα
aureum: hoc est, Tollentes ite, dividite quem inuenisti the-
saurum aureum. Quodcum Xanthus facere contemne-
ret, solumque auro potiri veller, indignatus Aesopus,
communatus est, nisi parceret, scilicet alterum ciu-
demi scripture mandatum exequuntur, ita præcipienti-
bus literis. A. Αντιθ., id est Redde, B. Ραζινα, Regi,
Δ. Διονυσι, Dionysio, Ο. ει, quem, E. νεις, inuenisti,
Θ. θεσαυρο, thesaurum, X. Χειρα, auxiliu, hoc est, Redde
Regi Dionysio, quem inuenisti, thesaurum auxiliu. Ex
quibus parerat quartu multipli et sensu huiusmodi literarum
congeries exponi posset.

Cir-

Circumfertur & aliud Numisma, cui pentagonum inscriptum, in cuius medio facies seruatoris nostri sub suprascripto hebraico nomine יְהוָה Išu, quo minime Saluatorem, sed per contemptum ita vocant, ut ex acrostichide patet sequentis sententiae זֶבַח יְהוָה תְּמִימָה id est, *deleatur nomen eius & memoria eius*: nomen verò יְהוָה quo sacra Scriptura cum principem dicit per acrostichidem sequentis sententiae ita dicunt: בְּרוּךְ יְהוָה תְּמִימָה id est, *nomen impij putrefiat*. Infra verò fidicem Saluatoris hæc verba ponunt בְּרוּךְ יְהוָה תְּמִימָה propositionis quibus verbis realem Corporis Dominici in Eucharistia praesentiam negant, quasi sub Eucharistia præter apparentem panem nil aliud lateat. Innumera hoc loco similia apponere possem, nisi hæc omnia in II. Tomo Syntagmati XI. de Magia hieroglyphica quam fusissime, & inter eætra iam propositum numisma confutarem, ad quod Lectorem remitto.

Hos sequuntur in hanc diem omnes iij Magi, qui Amuleta, & Tælefata sub certo ascendente tuisa veritatem Cœlestem acquirere posse, impiè sibi persuadent. Quid enim rego virtutis infundi potest numeris aut figuris, queis sibi tantam spöndent felicitatem? numeris inquā, & figuris quæ possibiles qualitates sunt, queis omnis virtutis omnium sapientiam consensu int̄capaces sunt. Stultum est quære te quod nescis. Vnde enim quæso, horam præcisæ & momentum ad fanaticæ oppositionis apotelesma requiris & qui cum in hanc r̄ique diem verus & præcisis astrorum motus omnium Astronomorum consensu desideretur, aut quid influxus huius: aut illius

illius Planetæ in numeros & figuras potestatis habeat, capere nequoc : Cum subiecta sint qualitatum incapacia? quis tibi Mage, dixit, refluxum hunc emanare ab hac potius quam illa stella ; aut etiam à stella potius fixa, quam planetaria ? cur in hos numeros potius, quos actu describis, quam in alios, qui eadem hora ab Arithmeticis constituuntur ? Dices. forsani intentionem & imaginatricem facultatem ad operis complementū requiri. O quam beati illi sotent, qui sola intentione & imaginatione aureos sibi montes, & omnem felicitatem attrahere possent ; Huius verò figmenti si eos pudeat, dicant causam acquirendæ virtutis in lapidibus, esse abdiram quandam analogiam coelestium rerum ad terrestria comparatam, omnium per multum consensum effectricem : sed iterum quid analogia ad rem faciat, non nisi emotæ mentis homo capiat. quis rogo paci hominis figuram, vero homini virtutem imprimere, posse motus aut sensus, aut intellectus, concesserit ? aut quis adniserit physicas causas morales effectus, cuiusmodi sunt fauor & gratia Principum, cæteraque fortunæ ludibria imprimere posse : sed audio eos dicentes, hæc omnia potestate intelligentie fidei assistentis conferri . Ego autem dico, hauc intelligentiam aliam non esse, quam Cacodamonem, qui huiusmodi amenantiam hominum corda callidis suis inventionibus infesta, cum extrema animarum ruina, dementare solet. Sed hisce relictis ad Cabalam pythagoricam transcamus.

C A P V T I I.

De Cabala Pythagorica.

Ta comparatum est ultra limites naturae nitentibus curiosorum hominum ingenij, ut omnia quæ sensibus obiciuntur, diuinis mysterijs & sacramentis referta esse, imperite sibi persuadeant; suamque credulitatem verbis è sacra Scriptura depromptis solident, dum Deum aiunt omnia in numero, pondere, & mensura creare. Numerum itaque præ omnibus alijs rebus sacerdotium esse asserunt; numerum autem in singulis. Alphabeti literis insitum, esse mysterijs pariter plenum; ex literis deinde notaria formari, quorum numeri & significia, resoluti, omnes bonæ malævè fortunæ cœntus contineant; superstitionis opiantur. Hinc ars illa emersit notoria, quæ nomine & cognomine aliquipus in numeros resoluta, de sociis vice ratione se judicare posse existimat; & hanc artem Cabalam Pythagoricam nominant, cuius authorem Pythagoram faciunt, more huiusmodi notacione solito, ad nonnullam imposturæ suæ autoritatem, magis & famosius viri nomine conciliandam. Fatoq[ue] tamen in se omnia huius fatinae motuina, nibil unquam aut insulsus, aut ingens, ridiculum, putridiorique fundamento nimis me compescit: Ut proinde facis minationem possas, quoniam ratione fieri possit, ut multi, etiam qui in oculis hominum prudentes & sensati videri volunt, huic tamen

ma-

maleferiatæ arti , & prorsùs aſininx Philosophiæ aut fidem habeant , aut in mentem inducere poſſint , vt aliquid eius ope in futurorum eventuum coniecturiſ certum conſequi ſe poſſe putent . Verūm nè fanaticas has affanias fruſtrā cauillati videri poſſimus , exemplo vno atque altero , verminofashuius Satani dogmatis ſubſtruções à nobis deſtruendas , ob oculos ponamus curioſi Lectoris .

Supponuntur in primis Pythagorici iſti myſtæ , ſeu potius nebulones , Alphabetum literis Latinis exaratum pro latinis , pro Italī ſtyle , pro Græcis Græcum , pro Arabibus Arabicum . Sunt itaque Alpha- beta varia quibus abutuntur . Cattanus Magus in ſua ridicula Geomantia hec ponit .

A	B	C	D	E	F	G	H	I	K	L	M	N	O	P
1.	3..	22.	24.	22.	3.	7.	6.	20.	1.	10.	23.	12.	8.	13.
Q	R	S	T	V	X	Y	Z.							

27. 13. 9. 8. 2. 6. 3. 4

In hoc Alfabeto ſingularum literarum valorem habes numericum , quem ſine ratione vel homines , vel Dæmonem inueniſſe , certum eſt ; quorū enīm literæ K ſupponitur i vniuersitas , & eadem literæ A ? cur literæ O , 8 , literæ N 12 & ſic de coeteris ? Hanc iſianiam cum aduerteret Cornelius Agrippa , aliquid veriſimilius conſtituendum duxit , dum Alphabetum ſuum ono- matomanticum , verius onomanticum aliter diſpoſuit , eſtque quod ſequitur .

A	B	C	D	E	F	G	H	I	K	L	M	N	O	P
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	20.	30.	40.	50.	60.

Ff 2

Q

Q R S T V X Y Z

70. 80. 90. 100. 200. 300. 400. 500.

Atque hoc diuinum illud Pythagoricum inuentura asserit, laudatque Alexandrum Philosophum, quod docuerit rationem, qua ex literatum numeris Horoscopi stellæque diuinatrices inueniri possint; quisque inter maritum & vxore prior moriturus sit aut superuicturus: quæ omnia ut nullum prorsùs rationis fundamentum habent, dignaque sunt, quæ vel ab ipsis pueris rideantur; ita merito tanquam insulsa, inepta, Sacrilega, Satanica opera, ab omni verè Christiano homine vitanda sunt. Verum operationem stultitia & infania plenam apponamus.

Si scire desideras, inquunt, nati alicuius dominatricem stellam, computa nomen eius, & utriusque Parentis per singulas literas iuxta numerum prescriptum, collectamque totius summam, diuide per nouenarium, subtrahendo illum quoties potueris; & si remanserit unitas aut quaternarius, vterque Solem indicat, si vero binarius, aut septenarius, vterque Lunam designat; sicuti ternarius Iovem; quinanarius Mercurium. Senarius Venerem; octonarius Saturnum; nouenarius Martem. Quibus perficitæ frontis homines, nati alicuius horoscopum hoc modo reperiri posse credunt. Computetur nomen tam Patris quam Matris, natique, atque summa collecta per 12 dividatur: nam reliqua unitas Ζ; 2, Η; 3, Κ; 4, Τ; 5, Ω; 6, Χ; 7, Υ; 8, Α; 9, Ε; 10, Ι; 11, Ρ; 12, Μ; non tant. Atque haec sunt occultæ & non pandenda omnis nequitiae architectorum.

arca-

arcana. Quis autem, rogo, has inceptias credat? Quis
dænijs huiusmodi fidem habeat sanè pudendissimis?
Hinc enim sequeretur, omnes Petros, Iacobos, Paulos, &c.
vti resoluti in numeros, eundem numerum exhibent,
ita omnes vni & eidem constellationi subiectos esse, &
consequenter eandem fortunam experturos. Respon-
dent hi non rationibus, sed phantasticis & dæmoniacis
Iudibrijs mente emoti, 1. Soli competere, quod Sol-
vus & solus est; 2. Lunæ, quam vitroque sexu prædi-
cam, & animam mundi amittit, cui & 4 ob quatuor.
Mundi cardines, & quatuor anni tempora, quæ discer-
nit, tribunt; 5 cum ex primo pari & impari com-
ponatur, Mercurio competere, sicuti ex foemina &
masculo; 6. Veneri, quia ex 2, & 3 constituitur, vo-
lupt. Quis non hic tam insulsa commenta rideat?
O beatos parentes, quorum ex arbitrio penderet, ut
filius solius nominis impositione per planetæ nominis
dominantis fauorem, omni mox fortunæ felicitate com-
pleretur.

Huic Alphabeto aliud supponimus passim usita-
tam, quo tenebriones huiusmodi sibi persuadens, de
vita & virtute natorum, de omnibus bonis aut malis for-
tunæ forribus perfectum se iudicium dare posse, inepie-
gloriantur. Alphabetum sequitur.

A. B. C. D. E. F. G. H. I. K. L. M. N. O. P.
3. 3. 22. 24. 22. 3. 8. 6. 29. 10. 12. 23. 12. 8. 13.
Q. R. S. T. V. X. Y. Z.
23. 13. 9. 8. 2. 6. 13. 4. .

Hic primùm quoram cur ternarium adscribant A., aut
eun-

cundem ternarium B, & F, & Y? Cur 22. C. & E?
 cur quoque P, & R, 13? M denique & Q 23. assignent?
 mirè se hoc loco torquent mendacissimi coniectores,
 neque alind nobis assignare possunt rationis fundamen-
 tum, quam vel Dæmonis, quocum pacto inito id con-
 cluserunt, concussum; vel stolidissimi cerebri à Dæ-
 monc dementati phantasma. Quod ut apertius ostendam,
 exemplis id aperiām. Imprimis ex summa nume-
 rica toties in nominibus assumptis 9 auferunt; quoties
 fieri potest; atque residuum apud se retinent; deinde
 contemplantur illa residua; quibus simul collatis, re-
 spondent, hunc vel illum super futurum, huic vel illum
 prius moritum, aut diutius victorum; & si quae sunt
 familia. At non illud ita sequuntur, ut si residuum
 aliquod altero maius fuerit, statim victoriam suggerat;
 sed saep ex minori, sicuti si his ex maiori, palmam &
 diuturniorem vitam pollicentur. Exempli gratia 4, &
 2. significant illum hominem victorem futurum, qui in
 suo nomine residuum habuerit binarium, aliud vero
 quicunque habberit, occasum iri. pariter in 1, & 3, 1 significat
 eum superaturum, qui residuum habuerit 1, quando
 aduersarius ternarium habuerit residuum; & sic de
 ceteris. Quæzamen ita stolidè congesta sunt, ut cui-
 cumque alphabeto applies, toto cœlo discepent.
 Exempli gratia, cum superest quaternarius, & ternarius
 in duobus nominibus, quaternarius vincere debet, quod
 falsum est in nominibus Cain & Abel, quorum ille pro
 residuo ternarium habet, hic quaternarium; & namen-
 si veræ sunt regulæ onomatomanarum, Abel Qain
 fu-

superare debebat, cuius tamen contrarium sacra Scriptura esserit. Idem apparet in Absalon & Ioab., quorum, hic septenarium residuum habet, ille quinarium, ac proinde ille Ioabum vincere debuisse, cuīis tamen contrarium nobis referunt sacræ literæ. Sequeretur pariter ex fanaticis huiusmodi Onomatomantique regulis, quod is qui

S	9	
T	8	
E	22	
P	13	
H	6 M	23
A	3 A	3
N	12 R	13
V	2 I	19
S	9 A	3
	84	71
3. resid:	8	resid:

latinè superatur, Gallicè vinceret; quod quam absurdum sit, quis non videt? Nam si consulat (uti acutè demonstrat Mersennus in opere suo in Genesim) Onomatomantem Latinæ linguae gnarum, statim affirmabit MARIAM superariato esse STEPHANVM, eoque diuinæ victoria, eò quod MARIAE post subductos nominis numeros per 9, restat 8, Stephanus vero remansus, volumen enim hi

E	22	
S	9	
T	8	
I	20 M	23
E	22 A	3
N	12 R	22
N	12 I	29
E	22 E	22
	136	90
i	resid: 9	resid:

igitur superatur. Sed exemplum potius. Scribamus dictam minima, ut videatur patet, quorum singulis lichenis numeris. Appabat corre sponsio sicut apparet; numeris verò in aliis summae collectis, videbis in STEPHANO sommam 84, in MARIA 71, ex quibus subduc quoniam poteris 9, in MARIAE nomine 8, in STEPHANI nomine

ter-

ternarius remaneat, hinc deducunt, MARIAM esse victorię, atq; diuinius viuerē debere, quām STEPHANVM. Verū m̄ hoc falsissimum esse ex Gallicis nominibus apparet, ex quibus totū contrarium resultat, vt videre est in Gallicis Nominibus MARIE & ESTIENNE; quæ si in numeros resolueris, summā huius habebis 136; alterius 90, à quibus nouenarius quoties fieri poterit reiectus, in priori relinquit 1, in posteriori 9, atque adeq; contra regulas arithmomanticas; MARIE quæ sub Latino nomine victorię steterat, sub Gallico nomine superabitur. Sed in more positum est huiusmodi impostoribus, vt vbi vident, rem non bene cessisse, miras excusationes prætendant, aut non legitime processum esse, aut omissum aliquid necessariò requiri; quod tamen illi quid sit, demonstrare non possunt. Nonnulli quoque cùm eos erroris commissi pudeat, nomina miris modis vitiant: Ita in nomine ESTIENNE, teste Mersenne, ne MARIA & STEPHANO superata dici posse; ex dicto nomine S. ANTONIUS, atque sic ex musilao nomine ETIENE MARIAE desideratam proximorum actionem. Sed aperte cum hisce male feriatur hominum scelictis machinationibus, quæ uti indicata sunt, quæcām memoretur, ita eadēm pateris etiā acrobatis sapientia, nē characta tam absurda, et dubia, rebus nāculare videantur omitti.

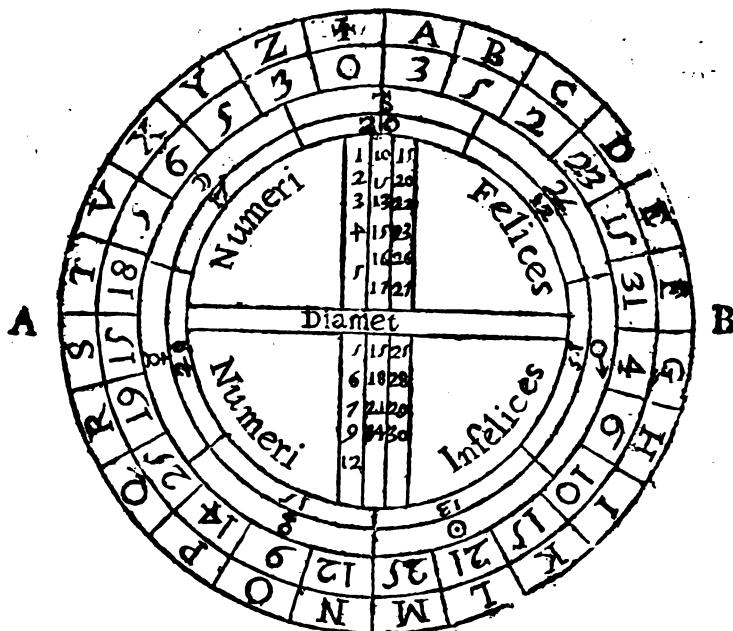
Et quod ensim Qui plura considerat, i.e. se ad ipsa agat: Mersennus in HAYMAGNI, q. 2. Genesim solo enim de MAHETIS niggosimur.

CAPVT III.

De Rota Vite, & Mortis.

EX Satanico hoc Magisterio nata videtur celebris illa Rota, quam quidam rotam vite & mortis, nonnulli Sphæram Biantis appellant, perperam illi imposito nomine. Verum ut mortalium in tam ridiculis rebus fingendis stultitia luculentius patefiat, rotam, eiusque structuram hoc loco apponere, & examinare visum fuit.

Sphæra Biantis.

Intra duos extremos circulos Alphabetum uno-
G g ma-

Descriptio.
Rotæ.

matomanticum cum numeris, singulis literis correspondentibus spectatur; infra quos duo alia circularia spacia delineata vides, inter quæ characteres septem planetarum, & sub singulis numeri appropriati ponuntur; sequuntur deinde intra concavitatem centralem tres columnæ diametro A. B. interstantæ, numeris referat quorum ij, qui supra diametrum A B continentur, flices, & numeri viiæ vocantur; qui infra diametrum A B continentur, infelices, & numeri mortis nuncupantur, hinc illi Rubro, hi Nigro colore ut plurimum pinguntur. Atque hæc est Rotæ illius infelicissimæ systasis, quam equidem etiam inter opera Venerabilis Bedæ, necio quo fuco, irrepsisse miror. Sed usum exponamus.

Stulta Rotæ
vita & mor-
tis disposi-
tio.

Primò itaque Archimystæ Satanici de re vera, vel falsa consulturi, accipiunt numerum literarum utriusque, inter quos negotium versatur, numerum quoque horæ & diei, quo colloquium instituitur; Mensis quoque & signi Zodiaci numerum; omnes in unam summam colligunt, summamque dividunt per 30, & reliquum, quærunt in rota: & siquid residuum fuerit, res falsitatis convincitur. Aliud exemplum apponamus. Consulturi virum quis in remota regione viuus sit, an mortuus, ita procedunt: Accipiunt numerum nominis absentis, quem ex Alphabeto numerico in extremis duobus circulis eruunt; deinde numerum mensis, unum cum numero dierum mensis, quo discessit, & simul in unam summam colligunt, quibus addunt numerum currentis anni, quam totam numerorum summam dividunt per 30, & residuum, si quidem supra diametrum

trum A B, inueniatur, certe cum viuum esse pronunciant; si infra diametrum A B idem reperiatur, mortuum eum esse asseuerant.

Quod si scire velint, vtrum quispiam è carceribus exiturus sit, vtrum non; accipiunt numerum nominis captiui, & anni, mensis, dici, quo captiuus factus est; quibus collectis adiungunt nomen ciuitatis & patriæ; & suminam totalem dividunt per 30: quod si residuum reperiatur inter rubros numeros supra diametrum A B, liberabitur; si inter nigros, mortem, ut purant, sufficiat.

Hoc loco sanè multum Hellebori ad insana floridissimorum huiusmodi Philosophastrorum cerebra purganda, quo rationabilius philosophari discerent, opus foret: quid enim in hoc ridiculo machinamenro aut virtutis, aut subtilitatis lateat, disperdere nulla ratione possum; nisi forte dicant, Alphabetum Onomanticum, quod superius rectâ scriptum erat, iam incircularem formam adaptatum, peculiarem vim habere; quod quām insulsum sit, quis non videt? Sed & quid mysterij septem Charakteres planetarij cum suis subscriptis numeris, plūs virtutis in circulum quām in rectum scripti possideant, penetrare multò minus possum; quid denique rubri supra diametrum numeri normaliter iam, non circulariter scripti, plūs virtutis ad vitæ, quām inferiores nigri ad mortem obtineant non capio. Ego sūtem, siue sursum, siue deorsum versum, sanè idem semper robur ad eleuandum possidere noui; quo optandum eslet tam insana malè augu-

Praxis Rotæ
vitæ & mor-
tis.

Confutatio
Rotæ,

ratorum capita , verberibus quam verbis tractabiliora , probè tunderentur , vt ad mentem tandem excolerentur . Sed quid confusa illa horæ , diei , mensis , nominum , signi , planetæ , numerorum collectorum farago ad rem faciat , discutiat cui plus otij est & temporis ; ego sanè in tam male fana doctrina aut perscrutanda vltierius , aut refutanda acrius , bonas horas non impendam , nugæ sunt , affanæ , & nazare amiles , & digni qui talia tractant , tenebris carcerum , & Vvlcano .

Hisce Cabalistis meritò adnumerari possunt Geomantæ , in futuris ex Geomantica fatuitate pronunciantes inquisitio in dis insanentes : in qua quid non extra præscriptum Geomantæ , rationis , quid non superstitionissimum , sit , hinc patet . Perforant enim identidem vel terram , vel abacum , vel quid simile solidum pungorum capax , nulla vel temporis , vel numeri inter pungendum scribendum que habita ratione , sed ductum impetuque phantasæ sequentes , quam regi cœlitus autumant , quæ vbi quieterit , puncta colligentes , figuræ ex eis tradunt 16 , dominibusque inde , Astrologorum more , extructis , nullo fundamento , nullo rectæ rationis vestigio , nomenclaturas imponunt maioris minorisque fortunæ , amificationis , acquisitionis , albi , rubri , pueri , puellæ , lætitiae , tristitiae , viæ , coniunctionis , populi , carceris , capitis & caudæ , illudque potissimum contendunt , vt cœlestibus gubernentur , & iusta proportione cœlo planetisque respondeant , eorumque vim omnem , in questionibus interrogationibusque constituant . O cœcitatatem mentium ! quis enim hominum , ne dicam

no-

Vanitas Geomantie.

noctuarum talparumque, ex punctis à se temerè & casu projectis, futurorum vaticinium trahi posse sibi persuadet? Astrologi non incongruè causas inferiorum rerum cœlestia & esse, & haberi debere, sunt enim omnium causæ, sed non eo modo, quo ipsi contendunt potuerit existimare signa esse siue per se, siue cum causis, nullo autem pacto potuit ulli accidere nisi lese mentis, ut crederet puncta ipsa à se ipso infixa tabulæ, aut arenulis inspersa, futurorum causas esse, aut signa. Quid igitur ad futurorum diuinationem motus manus temerè aut scribentis in charta, aut arenis, motus prorsùs indifferens ad omnia proficit, scire cupiam? siquidem in motum futura non referuntur, sed in configurationes & aspectus siderum, in varias eorum vites & proprietates. Quod verò Geomantæ figuræ illas in abaco de punctis temerè infixis, compactis & coalitis, ad similitudinem XII signorum Zodiaci instituunt, sibi ipsis contradicunt, cum ad nugas suas defendendas potius 16, quam 12 eligunt. Sed aiunt 16 se elegisse præ 12, quod in numeris 16 punctorum, oporteat esse quatuor matres, totidemque filios, ex quibus nepotes pendeant 4, & totidem testes, qui postmodum iudicem constituunt. Nugæ nugarum. Rursus interrogo quid par aut impar punctorum numerus, domum figurarumque radices faciant ad futilem illam futurorum diuinationem, ut si vel unum punctum aut excedat aut decedat, tota operatio in irritum cadat? aiunt sequi hoc ex natura & proprietate figuræ, quæ scilicet tali signo cœlesti, vel tali planetæ subdatur. Sed quis nescit

Deliramen-
ta Geoman-
tarum.

vel

vel ipso Philosopho teste , in figuris talem vim potestatemque esse non posse , neque in sideribus esse vires , quæ figuris temerè iactatis communicari queant . Quod verò figuram rubram , quam puerum dicunt , Marti consecrant , adeò stolidum est , vt sensatis risum cum indignatione moueat : quam enim ridiculum sit , Martem robore corporis immanem puero comparare imbelli , & omni robore virili destituto , quis non videt ? vndè alia emanat insania , rubrum colorem Marti dicere , cò quod flammæ coloris videatur . Innumera hoc loco inconcinna , vesana , ridicula , & emotæ mentis propria adducere de-

Geomantiarum deliramentis

possem , sed cum ca-

in Magia Hie-

rogly-

phica ex ipsis fundamentis con-

futauerim , cò Le-

ctorem remit-

to .

ARIT-

ARITHMOLOGIAE

P A R S V I.

**Mystagogia Numerorum siue de My-
stica numerorum significa-
tione.**

PRAEFATIO.

INIER omnia, quæ ad diuinarum humanarumque re-
rum contemplationem spectant; non minimum sane lo-
cum obtinere. videtur mystica numerorum ratio, quæ ple-
rosque SS. PP. ita oblectatos fuisse nouimus, ut ubicum-
que occasio sese obtulerit, veluti præpingua pascua a-
depti, in ijs quam scitissime interpretandis ingenium suum
maxime exercuisse visi sint; neque mirum id cuiquam
videri debet; cum enim numerorum visus natura
nulli non argumento se immisceat; nullum dubium esse de-
bet, quin sub ijs lateat nescio quid diuina naturæ proxi-
mum, & intellectuali ita à natura insitum, ut si nume-
rum ab ea sustuleris, naturam destruxisse videaris. Nu-
meros omnia creatæ spirant; Cælum, Terræ, Elementa;
Et quidquid tandem in Angelico, Humano, Sidereo. Et
Elementari Mundo concinnatum & harmonicum est, id to-
rum numerorum rationibus, sub multiplici sensuum analo-
gia, subiicitur, & ex SS. Scriptura luculentissime pa-
ret,

Numeris
omnia con-
sisteant.

ter, quām non immeritò contextum quendam sub perpetua numerorum allegoria continuatum dixeris: *Quis nescit, Christum Redemptorem nostrum plerasque suas parabolas sub mysticis numerorum allegorijs adornasse; ut sensatū essent lumen veritatis, insensatis verò cætitati caligo.* Ne itaque hoc opusculo quidpiam deesse videretur, præmisso in precedentibus numerorum abusu, modo usum eorundem verum & legitimum, necnon à SS. PP. ceterisque sacra Pagina interpretibus tantopere approbatum, opportunè subiungendum censui; ut quam aptè diuinis humanisque rebus numerorum mysticæ rationes congruerent, ex sequenti discursu patetieret. In quo tamen quempiam existimare nolim, me numeros hosce mysticos diuinis applicare per materiales quosdam Arithmeticos conceptus: sed per abstractissimas altissimasque numerorum rationes; qua quidem aliud non exhibent, quam simplicem quandam analogiam, quā per umbratiles similitudines ob intellectus nostri imbecillitatē diuinæ naturæ incomprehensam essentiam, quadantenus exprimere conamur; prout & Authorès paulò post allegandi, ex quibus nostra desumpsimus, præsterunt. Unde si quandoque occasio detur excurrendi ad sensum realem, Metaphysicum, aut Theologicum, prudenter Lectoris erit, ex toto analogo rerum contextu, mensrem intentionemque Authoris, eo quo dixi modo, interpretari.

CAPVT I.

De Monade siue Vnitate Mystica.

Expliatur Numerorum mystagogiam, ab ea
vnitate seu Monade ordinar, quæ vti est omnium
numerorum principium, ita quoque ex ea omnis nu-
merorum multitudo profluit; tantoque ab Vnitatis es-
sentialis Abysso, qui est DEVS Opt: Max: interuallo,
quantum infinitum à finito, Intellectuale à Materiali,
Omnia à Nihilo, dissidet. Quemadmodum enim om-
nes numeri ab vnitate emanant componunturque; ita
ab vnitate illa seu Monade suprainundana, cunctæ eo-
rum, quæ aut intellectu concipiuntur, aut oculis perlu-
strantur, conditarum rerum ordines, genera, species,
fœcundissimæ Mentis æternæ conceptu prodierunt;
Quam Monadem miro quodam & nescio quo instinctu
agitatus, hisce verbis descripsit Trismegistus: *Vnitas*, Trismegi-
stus in Pimā
dro.
inquit, *omnium principium, radix, atque origo; absque*
principio verò nihil; initium autem non est principij, sed
alterius: Monas ergo principium omnium numerorum
continet, à nullo contenta, omnemque gignit numerum,
nullo numero genita. Cui subscriptit Boëtius: *Omnia*, Boëtius in
sua Arith-
metica.
inquit, *quacunque à prima rerum Monade constructa*
fuerunt, numerorum ratione formata videntur; hoc enim
principale fuit in animo Conditoris exemplar, hinc quatuor
*Elementorum congeries mutuata fuit, hinc temporum vi-
ces, hinc motus astrorum, Cælique conuersio.* Quibus qui-

H h

dem

*Quid sit vni-
tas in Deo.*

dem verbis nil aliud, quām infinitam illam Diuinæ Naturæ essentiam superimmensam, indiuisam, vnam, simplicissimam, omnium idearum ideam, formarum formam, rationem rationum, numerorum omnium, id est, omnium conditarum rerum fontanam monadem intellexit; tametsi humanum intellectum longè supereret, quodò ex unitate illa superna ex se & sua natura simplissima, tantæ multitudinis foetus, tanta productarum rerum varietas cum tanta sœcunditatis uberrate, sine ullo unitatis suæ impertibilis damno, emanare potuerit. Totum tamen hoc mysterium non alia meliori ratione, quām sub umbratili quadam similitudine, per materialis unitatis proprietates exponi potest; quemadmodum enim omnia à mente dinina, ita quodam modo omnia à mente nostra; quod Deus in creatione, hoc mens nostra in numerorum productione; diuina mens discernit omnia; discernit & omnia mens nostra. Sed Dei discretio rerum productio est in propria subsistentia, nostra verò solum numerorum, quæ sunt diuinæ discretiōnis similitudines. Sublata enim unitate, numerorum nullum restabit vestigium; sublati verò numeris semper intacta restabit unitas, quæ vii numerorum omnium origo est, ita quoque omnes in se numeros virtute continent, adeoque numerus tam par, quām impar, tam maximus, quam minimus in unitate mira quadam eminētia in sœcunda illa unitate complicatur. Ita prorsus in superimmensa illa monade, quæ est supramundani illius opificis sœcundissimus conceptus & Archerypon, in quo par & impar, maximum & minimum, teste Boëtio &

*Quomodo
Deus nume-
rare censem-
tur quomo-
do noster in
collectus.*

& Cusano, ita coincidunt, vt sine vlla sui ipsius aut mutatione, aut diuisione, vnum semper in se, ineffabili modo subsistat; quod vt luculentius pateat, id meliori faciliorque, quo datur modo, exponamus.

Maximum absolutè hoc loco nihil aliud esse dicit Cusanus Cardinalis lib. de docta ignor. quām maximum, quo maius dari non potest, estque veritas infinita, nullo humano, nec Angelico intellectu comprehensibilis. Nam cum hoc maximum de eorum naturā, quæ excedens & excessum admittunt, minimè sit; erit id necessariò super omne id, quod conceptu mentis nostræ exprimi potest; omnia enim, quæcunque ratione aut intellectu apprehenduntur à nobis, ita inter se, & à se inuicem differunt, vt nulla prorsùs præcisa æqualitas inter illa assignari possit. Maxima autem æqualitas illa est, quæ vti à nullo est alia, aut diuersa, neque ullum quoque vel excessum, vel defectum importat, ita super omnem quoque intellectum collocata, omnem meritò mentis conceptum excedit, atque adeò cum maximo absolutè idem est. Porrò cùm hoc Maximum absolutè omne id, quod esse potest, sit; minimum autem absolutè id sit, quo minus concipi non possit; perspicuum est, maximum absolutè, minimo absolutè, coincidere. Oppositiones igitur, quas in rebus imbecillis mentis nostræ fundat apprehensio, locuni tantum habent ijs, quæ excedens & excessum admittunt; Maximum verò & minimum absolutè, vti supra cūmnen op-positionem est, ita nullum quoque excessum vel defectum, vti dictum est, suo in conceptu con-

Quid sit Ma-ximum ab-solutum.

Quid sit Mi-nimum ab-solutum.

Maximum & Minimū absolute co-incidunt abs que vlla cō-tradictione.

cludere potest, ut docte probat Cusanus.

Cum itaque Maximum absolute omnia sit abso-
 lute actu, quæ esse possunt, illud absque vita oppositio-
 ne, ut cum minimo coincidat, necesse est; atque adeò,
 quod super omnem affirmationem & negationem, &
 super omne id, quod concipi potest, existit, id quoque non
 magis esse, quam non esse concipitur; & omne id, quod
 concipitur non esse, non magis non est, quam est; verum
 ita est hoc, ut sit omnia, & ita omnia, ut nullum; & ita
 maximum, ut sit minimum; ita lux, ut tenebrae; *ut enim tenebra eius, ita & lux eius;* Cùm aliás Deus om-
 nia possitilia actu esse non posset, si non esset infinitus
 & terminus omnium. Hoc autem omnem intellectum
 transcendit, qui nequit contradictionia in suo principio
 combinare via rationis, quoniam per ea, quæ nobis ab
 ipsa natura nota sunt, ambulamus, quæ longè ab hac in-
 finita virtute cadens, ipsa contradictionia per infinitum
 distantia connectere simul nequit. Supra omnem itaque
 viam rationis incomprehensibiliter maximum illud ab-
 solutum seu infinitum, cui nihil opponitur, videmus
 cum minimo coincidere. Sunt itaque Maximum &
 Minimum hoc loco transcendentes absolute signifi-
 cationis termini, quæ in sua simplicitate absolute supra
 omnem contractionem ad quantitatem molis aut virtu-
 tis, omnia complectuntur. Atque hoc Maximum &
 Minimum nihil aliud esse, quam unum, scitè sane ostendit
 sapientissimus Cardinalis Cusanus, libro de docta
 ignorantia hisce verbis.

Boëtij Epi-
 phonema
 probatur.

*Cum excedens & excessum propriæ numericae sit
 con-*

considerationis, atque adeò anima numeris assueta, sine ijs quicquam finitum & terminatum concipere non possit; sublatro numero, ipsa quoque rerum discretio, ordo, proporcio, harmonia, atque ipsa entium multitudo, qua sine numeris concipi non potest, ut cesset neceſſe eſt. At si numerus iste eſbet infinitus, quoniam tunc iuxta diſta maximum actu cum minimo incideret, omnia pariter predicta cessa-rent, cum idem sit numerum infinitum eſſe, & minime eſſe. Infinito igitur numero adeò magnus quidem assignari non potest, ut eo maior eſſe non possit in potentia; maximum tamen actu numerum, quo maior dari non pos-ſit, assignari, eſt assignari eum, qui nec principium, nec finem sua magnitudinis habet; numerus siquidem infini-tus eſſet, & consequenter talis numerus, neque discretionem rerum, neque ordinem, neque pluralitatem, neque excedens neque excessum admitteret, immo numerus non eſſet. Quapropter necessarium eſt in numero ad minimum pertingere, quo minus eſſe nequit; atqua hac eſt unitas: & quoniam unitate minus eſſe nequit, enīt hac unitas minimum sim-pliciter, atque adeò cum maximo simpliciter coincidet. Non potest autem hac unitas numerus eſſe, ut potest omni excessu carens, sed eſt principium numeri; quin minimum quod hac unitas refert, finis eſt omnis numeri, quia ma-ximum eſt, cum quo minimum coincidit. Et igitur unitas abſoluta, cui nihil opponitur, ipsum Maximum simpi-citer, qui eſt Deus benedictus, qua Unitas vti maxima eſt, ita multiplicabilis & participabili, quoniam emne id eſt, quod eſſe potest. Non potest igitur ipsa unitas nume-rus fieri.. Atque hanc Hebræi, ut in Cabala exposui-mus.

Vnitas Ma-xima & quipa-rata Unitati-Minimi.

Zohar de
vuitate.

mus ἦτορ πν. Ensuph vocant, Diuinæ essentiæ infinitum, Marc illud magnum & interminum; hæc Vnitas apud Zohar vocatur: *Vnitas simplex & absoluta unitate simplici, & absolutissima omnibus modis & rationibus, & ex omnibus examinibus, quibus examinaueris hoc, nihil percipies, nisi unitatem simplicem & summe absolutam.* Atque hanc vnitatem ita necessariam esse, ut illa non existente, nihil conditarum rerum existere possit, supracitatus Author hisce verbis ostendit.

Card. Cusa-
nus de do-
cta Ignor.

Cum omne non Maximum sit finitum & principium, necessariò id erit ab aliquo; Si enim à seipso esset, fuisset, quando non fuisset; ne igitur processus concedatur in infinitum, Maximum simpliciter necessarium, sine quo nihil esse potest, concedendum est. Cum præterea nullum esse intelligi possit sine esse, Maximum autem esse oppositionem non admittat; necesse est, minimum esse, cum maximo esse coincidere, eritque absolutum esse nihil aliud, quam Maximum esse; quemadmodum Veritas maxima, est Maximum absolute; maxime itaque verum est, ipsum Maximum simpliciter esse, vel non esse; vel esse & non esse; vel nec esse, nec non esse; in infinito enim Diuinæ essentie hæc omnia sineulla oppositione considerari possunt.

Deus cur-
dictus sit Ens
& non Ens
à S. Diony-
sio.

Patet hinc, quare S. Dionysius Deum subinde Ens & non Ens dixerit, & Zohar subtilissimis verbis explicat: *Iam dixi tibi, quod producenti Ens de non Ente nihil dedit, & quod Ens est in non Ente quoad rem non Enti, & non Ens est in Ente quoad rem Enti, ut discas, quod non Ens sit Ens, & Ens non sit Ens.* Patet igitur ex dictis, Maxim um simpliciter necessariò esse, imò es- ip-

ipsam absolutam necessitatem, & hanc Vnitatem esse
absolutam. Vnitas ergò hæc erit Maximum simplici-
ter, quod supra innuimus, & S. Dionysius doctè demon-
strat lib. de diuin. nomin. Cum omnibus ut sint, causa
sit Deus, ipse non est, vt potè omni effentia superior,
qui enim excedi omnem substantiam, scientia omni-
item est superior. Et inde modus de Deo philosophan-
di emanat negatiuus; vti enim nihil inexistit in Deo
quod non sit Deus; ita omnia quodammodo Deus, &
Deus omnia; vt proindè hinc emanet de Deo affirma-
tiuus differendi modus, qui teste S. Dionysio, à posterio-
ribus incipiens, ad infima & abiectionissima sensim progre-
ditur, vt potè negatiuo oppositus, vt quæ ab infimis sen-
sim ad suprema progrediatur. Verum cum affirma-
tio pariter & negatio à finita mente, finita sint, neque at-
tingere possint id, quod excellit omne finitū; ideo manet
in infinitatis tenebris, omni luce inaccessibilis; quare
supra omnem est affirmationem & negationem, atque
hinc emergit excellentium negationum Theologia, quæ
acc. aliquid asserit, neque aliquid de Deo negat.

Theologia
negativa
quæ.

C A P V T II.

Quomodo Vnitas, seu Monas trina dici possit?

POst Vnitatem ordine numerorum sequitur Dyas,
id est, binarius, qui vti est Monadis quedam
iteratio & reassumpcio, ita quoque non immixto Monas
secunda dici potest; primus, isque simplicissimus nu-
me-

Dyadis my-
steria.

merus , externum , primum & sensibile vnitatis germe
monadisque duplicatio , initium omnis multitudinis ,
quæ humano ingenio concipi potest ; qua scitè sanè
creaturarum omnium , quarum non est numerus , à
simplicissima illa Deitatis monade sœcundissimus efflu-
xus notatur , omnis multitudinis primordium ; quæ uti
malo & imperfectioni obnoxia est , ita quoque ab Hie-
ronymystis pro symbolo retum confusarum , malorum-
que initio sumitur ; hoc enim pacto pars Naturæ Ange-
licæ ab vnitate superna recisa separataque ; omnium
malorum iliadem in orbem intulit ; de quo vide Dio-
nys. de Diuin: nomin: fusiùs explicantem . Vnde &
Philosophi Materia primam per Dyadem expresse-
runt : quemadmodum enim Deus per primam vnitati-
tem in se ipso immutabili & indivisiibili essentia subsistit ;
ita vnitas secunda seu iteratio Monadis ; & antiquitatē
& vnitate Deo proxima dicitur , eò quod cunctarum
sensibilius corporearumque rerum tantum una sit ma-
teria , totius oppositionis ectypon ; cum prima relatio
& oppositio non nisi in dyade contingat , de quibus in-
sequentibus . Est itaque Dyas secunda à prima monade
decisa vnitas , multitudinis initium , & primus parium
numerus , malitiæ tamen nonnullius eam insimulant
philosophi , eo quod primam ab vnitate recessum expro-
priat , quam multitudinis & imperfectionis notam di-
cunt ; cumque diuersitatis , inæqualitatis , dissimili-
tudinis principium & vnitatis distinctio casusque primus ,
ab uno sit , non imberito à veteribus tum Græcis tum
Ægyptijs , Hebreisque diuisionis in omni disciplina
cen-

Dyas est pri-
mus recessus à Deo

censetur numerus, quo ab Aegyptijs oppositarum rerum dissidium lis & discordia, pugnantiumque in natura qualitatum vicissitudines non immerito à Persarum Magis sub Arimanij & Orimazis allegoria, de qua suprà, & ab Aegyptijs sub Osiridis & Typhonis mythologia repræsentatæ indicantur, de quibus Tomum II. Oedipi, Clas. VII. consule. Sed ut ad propositum nobis scopum reuertamur, meritò queri posset, quomodo Archetypa illa vnitas, cum vnum quid simplicissimum, indivisibile & immutabile sit, post dyadem trina tamen dicatur?

Trias triniter prima, teste Boëtio, Dux est & Princeps imparium, numerus perfectus, primus, integer, consumatus, vniuersus, totus: nam sicuti Monas est simplex sine exterritate, & Dyas extremitas diuidua & patula est sine medij vnitate; sic trias miro complexu vtramque se priorem apprehendit; inuenit enim circumuallatque Monadem Dyadis subsidio, & Dyadis extrema vnitate iungit nequitque; & sicuti diuiduae potentiae inditus actus suapte natura impers, totius conflat impletque substantiam; ita & in Dyadem progressa Monas, illiusque excepta finibus, triadis complet, perficitque numerum; Vnde non immerito numerus dicitur Princeps, Diuinæ emanationis simulachrum, totius contemplationis & sapientiae fundus: & si primaria rerum subsistentia contingit in Monade, seu puncto, subsistentium verò cognitio & apparitio in Dyade seu linea; erit supremus cognitarum & supremarum substantiarum amor & festiuæ prosecutio

triadis. Mirum igitur non est, veteres Philosophos tanto studio Triadis incubuisse mysterijs.

Ternarij nou
meri genesis.

Sicuti igitur ex Monade nascitur Dyas. additione vnitatis, sic additione Monadis ad Dyadem nascitur Trias, numerus triunus ex uno. in unum reductus : quia sicuti vnitatis principium numerorum, sic trigonus prima omnium figurarum rectilinearum, nasciturque ex binario & vnitate, & in hieroglyphicis pyramidibus per Δ. signatur ; quod initium dicit a puncto seu Monade pyramidis, & per duo quælibet latera in basim extenditur, qua Δ. constituitur, sacra illa & tot Antiquorum scriptis celebrata Trias, verum Platonicum triplicis Mundi exemplar & idea, vera illa trutina iustitiae Pythagoricæ ad medium duorum vitiorum vtrinque reducta, numerorum omnium principium, Diuinæ trigonum Naturæ, totius imperfectionis, ac Naturæ mancæ complementum, formarum appetitus in Protheo vigentis vnicum centrum, pyramidis mysticæ fundamentum, fons & origo corporum, quæ ad mysticas significationes, & reconditas rerum explicationes nihil vberius. Sicut enim par primus, nec pè dualitas, est diuisio, primaque diuersitas. ac casus, ut diximus, primus ab uno ; sic ternarius primus numerus impar est quasi redditus ad unum. atque principium ; & perfectior est pari, cùm illius comprehendar, non ab eo comprehendatur. Unde apuissimus numerus est iustitia; siquidem in paribus iustitia quasi dissoluta est sine medio, ut recte admonet Plato lib. I. de legibus, nec vltum, quo ianitatur, cardinem habet, sed in ipso impari, su-

Ternarij nu
meri laus.

Plato I.

super ipsum vnum, est medium quasi cēntrum atque Numen, quo æqua distributio, & ad quod quasi finem regitur. Impar etiam propter medium sui ipsius vinculum, vt rectè Plotinus dicit, suipius vinculum intra se possidet, & propter centrum circulare existit, & propter comparationem extremorum ad medium, vniuersi ordinis principium est: In ternario enim principium, medium, & finis est; Vnde & Gia $\tau\alpha\mu\tau\alpha$, & prisci quoque Theologi, vt principium, medium, & finem in Deum referenda designarent, tria in sacrificijs offerebant. Quibus quidem exhibitis, iam ad Vnitatis trinæ explicationem progrediamur.

Nulla vñquam Natio fuit, quæ Deum non coleret, & eum Maximum simpliciter non crederet. Sissenij vnitatē maximē adorabant. Pythagoras Trinitatem vñā asserebat. Quod vt intelligatur, verba Cusani adducam, queis rem scitè sanè exponit. lib. supra citato: *Sciendum est, inquit, id quod omnē alteritatē p̄cedit, aeternū ēſe: alteritas enim idem est, quod mutabilitas; sed omne quod mutabilitatē naturaliter p̄cedit, immutabile est, & consequenter aeternū.* *Vnitas ergo natura prior est alteritate, & quoniam eam naturaliter p̄cedit, est aeterna.* Porro omnis inaequalitas ^{Vnitas natu} _{rā prior est} alteritate. est ex aequali & excedente, vnde inaequalitas emergit, aequalitate naturā posterior; quod ita ostendo. Omnis in aequalitas in aequalitatem refoluitur, nam aequale inter maius & minus est; si itaque dempseris, quod maius est, habebis aequale; sic si minus dempseris à maiori, iterum habebis aequale. Inaequalitas itaque per subtractionem ad aequalitatem reducitur; ergo aequalitas naturaliter p̄cedit inaequalitatem.

Plotinus:

Ternarius
numerus fer
fectissimus.
quod conti
net princi
pium, mediū
& finem.

quale; Alteritas ergo & inegalitas natura simul sunt: ubi enim alteritas, ibi & inegalitas; et est conuerso; inter duo namque ad minus erit alteritas, illa vero ad unum illorum duplicitatem facient, quare erit inegalitas per excessum unius. Alteritas ergo & inegalitas simul sunt natura, sed ex primis aequalitas natura procedit inegalitatem, quare & alteritatem; aequalitas ergo erit eterna.

Iterum si due fuerint causa, quarum una prior sit altera, erit effectus prior natura effectu posterioris. Sed unitas vel est connexio, vel est causa connexionis, est enim Unitas omnium: binarius vero, vel diuisio est, vel causa divisionis, ergo sicut unitas natura prior est binario, ita & connexionis natura prior est divisione; sed sicut alteritas & diuisio natura simul sunt ita unitas & connexionis. Cum itaque probatum sit, id quod alteritatem, divisionem, seu mutabilitatem procedit, esse aeternum, est enim id simpliciter maximum; nihil vero procedens alteritatem aliud sit, quam unitas, unitas autem idem sit, quod aequalitas & connexionis; erit necessarij, unitas, aequalitas, & connexionis aeterna; non tria aeterna, sed unum aeternum, si enim plura essent aeterna, alteritas siue multitudo prius esset unitate, iterum alterum alteri dœfert, atque adeo nullum illorum esset aeternum; aeternum itaque essent. & non aeternum, quia omnia absurdum sunt & impossibilia. Manet ergo Unitatem, aequalitatem & connexionem, uti unus sunt, ita & aeternum esse. Ita Cufanus.

Atque haec est illa trina unitas, quam Pythagoras adoranda statuit; quamque Aegyptij Hemphita dicebant, & sub figura ιφ-κυλα-τηρογόνω, id est, per globū fer-

Alteritas &
inegalitas
simil sunt
natura.

Unitas, & equa-
litas, & con-
nexio sicuti
habent unū
esse, ita ha-
bent aeternū
esse.

serpentem, alam in vnum hierogramma congesta, occul-
tè exprimebant; de quo vide Obeliscum Pamphilium.

Ab unitate itaque gignitur unitatis æqualitas ne-
gatiæ, id est carentia inæqualitatis, atque ab his proce-
dit connexio; Deus enim unicus, vir ipsa rerum entitas
est, seu forma essendi, æqualitas verè entium æquitas, in
qua neque plus, neque minus sit, nihil supra, neque
infra; ita generatio unitatis nihil aliud est, quam uni-
tatis repetitio; si enim bis vel ter, aut deinceps Unitat-
em multiplicaueris, iam Unitas ex se aliud procreabit,
ut binarium, ternarium, vel alium quemvis numerum,
qui creatis conuenit. Unitas ergo in Diuinis semel tan-
tum repetita gignit Unitatis æqualitatem, sive quod
idem est, Unitas gignit Unitatem, quæ est generatio
æterna Patris & Filij. Hinc patet, quomodo illud Tris-
megisti intelligendum sit: *Monas genuit Monadem, &*
in seipsum suum reflexit ardorem. Sicut igitur gene-
ratio Unitatis ab Unitate, est una Unitatis repetitio, ita
processio ab utroque est repetitio Unitatis entitatiæ,
& æquitatiæ, sive quod idem est, Unitatis & æqualitatis
connexio & unitio. Rectè itaque ab unitate & æquali-
tate unitatis, id est, ab utroque connexio procedit, neque
enim connexio unius tantum est, sed ab unitate in æqua-
litatem unitas procedit, & ab unitatis æqualitate in
unionem. Neque dicitur, connexionem ab unitate,
vel ab unitatis æqualitate gigni, quoniam neque ab uni-
tate per repetitionem sit, neque per multiplicationem;
& quamvis ab unitate gignatur unitatis æquitas, & con-
nexio procedens ab utroque, veluti si de eodem dicatur,
hoc,

Trismegisti
essatum ex-
plicatur.

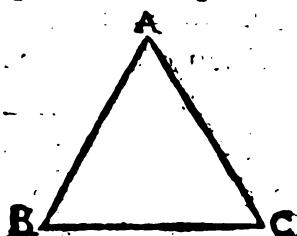
hoc, id, Idem; hoc ipsum quidem quod dicitur id, ad primum refertur; quod vero dicitur idem, relatum connectit & coniungit ad primum. Atque ex tali quantumvis diffusa similitudine Pater dictus est Unitas, Filius Aequalitas, Connexio vero Amor, seu Spiritus Sanctus. Atque haec sunt, quae de Trismegisti & Pythagorae trinitatis in Unitate scrutinio Lectori curioso exhibere volui.

Dyঃ quo.
modo alteri-
tate induat.

Vides itaque, quomodo ex unitate Dyas profluens alteritatem quandam inducat, verum mundanæ productionis Symbolum, bonorum malorumque nec non vicissitudinis rerum in Mundi constitutione index. Vides quomodo unum additum vni quomodo libet positum, semper minimum causet spatiū, interstitium, seu intercapacinem, quam positio duarum unitarum exprimit, idemque in discreta quantitate exhibit, quod linea in quantitate continua; sicut enim ex fluxu puncti concipitur productio lineæ, ita punctum a punto secretum, spatium omnium minimum causat, quam Dyas unitas secunda refert. Rursus cum linea ad alteram lineam inclinata, sectione sua angulum efficit, quid aliud quam in determinatum quoddam spaciū omnis superficie expers efficit? cui tamen si tertiam lineam addideris, tum ecce unitas geometrica triuna exurgit, videlicet triangulum, adeoque ex unitate in unitatem fit redditus; Est enī hæc unitas trigona prima unitas omnium superficierum, omniumque figurarum rectilinearum fons & origo; sicuti enim unitas numerica Diuinæ Naturæ, ita prima unitas hæc geo.

Comparatio
nes Dyadis
& Triadis.

geometrica, Dei triunius. vmbra tiliis quædam imago, typus & exemplar est, & in sequenti triangulo æquilatero

A B C. luculenter apparet, in quo unitas trianguli Diuinæ essentiae unitatem notat, laterum vero angulorumque ab unitate distinctorum æqualitas, triplex Diuinorum hypostasis. in na-

tura & essentia æqualium unitatem haud incongruè de-
notat. Sicut ergo adūtus est, ut aut latere, aut angu-
le ab isopleuro sublato essentia trianguli maneat, ita in
Ditinis una hypostasis sine altera esse non potest, quin totum destruatur; neque enim Pater sine Filio, neque
Filius sine Patre, nec uterque sine Spiritu Sancto esse
aut concipi potest. Si enim ex trigono sive angulum,
sive latus sustuleris, iam non triangulum uniuersum.
nec tri-unum erit, sed in dyadem totius imperfectionis
indeterminatum Chaos degenerabit. Iterum, si per im-
possibile una hypostasis tolleretur ab altera, maxima
in tri-uno. Diuinitatis triangulo force confusio. Pater
etque, quod supra docuimus, tri-unum triangulum sive
isopleuron vmbra tiliis esse SS. Triadis Symbolum, in
quo Deus Pater unitatem, Filius æqualitatem, Spiritus
Sanctus virtusque per amorem connexionem notat,
quod nec Trismegistus latet, dum nescio quo affectu
agitatus dixit: *Monas Monadem genit, et in seipsum
suum reflexit ardorem.* Vbi per Monadem aperte Patrem,
per genitam Monadem Filium, & per reflexionem ar-
doris Spiritum Sanctum, qui amor & ignis dicitur,

SS. Trinitas
com Δ equi
latero com-
paratur.

in-

inquit. Sit Monas prima latus A B, altera Monas B C, erit latus A C connexio Monas ex C in A. reflexa, quo trigonum Diuinitatis tri-unum Numen aptè exprimitur, ut in anteposita figura patet. Quemadmodum verò unitas extra se in multitudinem diffusa, rerum omnium productionisque Mundanæ ab unitate superna profluentis diuersissimarum rerum differentiam, ita

Vitas geo-
metrica
quid notet.

Monas geometrica triangularis, rerum in Mūndo creatarum innumerabilem multitudinem & varietatem denotat; Est enim via unitas principium omnium numerorum, id est, multitudinis; ita & triangulum prima superficies omnium figurarum rectilinearum, quæ mente humana concipi possunt, radix & origo, & sicuti in unitatem omnes numeri, ita in triangulum omnes figuræ rectilineæ, id est, omnis rerum creatarum multitudo, in trigonum illud Archetypum resoluta. Vnde Plato sciente sancte ad hoc allusione videtur, dum *Mundum hunc sensibilem ex Trigono Archetypo profluxisse afferuit*, quo & cunctæ res veluti Diuinitatis quodam signaculo impressæ videntur; atque adeò vel ipsa natura per manifestissima rebus omnibus impressa signacula, tanti nos mysterij participes esse valuerit: Nam si uniuersam Naturam perfectam credimus, certè & eandem vel ex luctuenterissimis indicijs trinam esse, fateri cogemus: Cum enim omnis Creatura sit tri-unius Conditoris opus Diuino fulgore coruscum; Certè ut in se Diuinæ perfectionis & Sacrae Triadis in se impressa vestigia demonstraret, necesse est; sunt enim cunctæ res, quæ sensibus obijciuntur, veluti specula quedam, quæ Diuinitatis tri-unæ imagines

ad

ad nos reverberant voces quædam reflexæ, quæ ad instar Echo Conditoris tri-unius gloriam occulto quædam præfigio nobis concinunt. Verum nè in re passim nota hæreamus, hic Abacum Trinitatis rerum omnium apponemus.

SS. Trias omniibus rebus impressa.

Trinitas in Deo Arche-Pater. uipa.	Filius :	Spiritus San ctus.
In Anima .	Intellectus .	Memoria .
In gradibus animaꝝ.	Vegetativa .	Sensitiva .
In Intellecti- bus .	Divinus .	Angelicus .
In Sapientia .	Divina .	Angelica .
In Intelle- ctualibus .	Mens .	Intellectus .
In Ratioci- nio.	Maior extre- mitas .	Minor .
	Maior pro- fitio .	
In Eruditio- ne .	Conceptus .	Vox .
In Mondo .	Intellectualis.	Cœlestis.
		Scriptura .
		Elementaris.

Kk

In

In Sole.	Lux.	Radius.	Calor.
In Luna.	Coniunctio.	Medium.	Opposito.
In Circulo.	Centrum.	Diameter.	Circumferentia.
In Magnitudine.	Longitudo. Linea.	Latitudo. Superficies.	Profunditas. Corpus.
In numeris.	Linearis.	Planus.	Solidus.
In hominum positione.	Iacere.	Stare & ambulare.	Sedere.
In plantis.	Arbor.	Frutex.	Herba.
In nube.	Pluuija.	Nix.	Grando.
In arbore.	Foliis. radix.	Hlos. truncus.	Fructus. Rami.

Arque haec sunt, quæ de Triade rebus impressa paucis dicenda duxi; adeò vulgato proverbio verum sit, numero Deus impar gaudet, & omne trinum perfectum. Cum itaque omnia tam visibilia, quam inuisibilia arcanæ illius & supra excelsæ unitatis vestigia & signa sint triade notata, certè omnem creatam triadem ab æterna & increata Trinitate, tanquam ideatum ab idea profluxisse, credere congruum est, quamvis creatam inter & increatam Triadem infinita quædam differentia in-

ter-

tercedat; ut enim creata inæqualitatem, diuisionem, prioritatem posterioritatemque connexam habent, ita in Diuinis summam æqualitatem, summam connexionem, identitatem & æternitatem exhibent, ita ut in Diuinis nil temporaneum, inæquale, disiunctum & separatum, nil prius aut posterius, sed omnia æqualia, infinita & æterna esse censeri debeant; ita ut Monas cum Monade trigona, trigonus cum circulo, circulus cum circumferentia & centro, maximum cum minimo prorsus coincident, ut supra quoque innuimus, & in Arte nostra Analogica fusè docebimus. Hæc itaque de vnitate triadica dicta sufficient, quare iam ad tetradi siue quaternarij mysterium exponendum nos accingamus.

Differentia
Trinitatis
creatae & in
creatae.

CAPVT III.

De Mysterijs Tetradi, seu Quaternarij.

Sicuti in præcedentibus punctum Monade descripsimus, lineæ verò interuallum diuidua Dyade distendimus, superficie autem latitudini Triadem indidimus; ita nunc supereft, vt in corporea plenitudine, & solidi profunditate quaternarius requiescat, distendaturque & emetiatur potissimum corporis interuallum. Nam ut supra dictum est, quaternarius primus est corporeus solidusque numerus, productique vel pyramidem trilateram, vel cubum. Vtraque figura diuersis modis producitur. Prior sic: Puncta quatuor, siue

Numerus
quaterna-
rius vel con-
ficit pyramidem
trilateram, vel Cu-
bum.

Kk 2 qua-

quatuor unitates in praecedentibus indicatae, angularium ipsius capita finiunt; Lineæ sex dirimunt ac dispersiuntur; quatuor superficies eandem operiunt & contengunt; deinde sub ipsis terminis abditum, oculisque imperium corpus existit ex quaternario. Quod si quaternarium sub hisce terminis 1. 2. 3. 4. expansum collegenis, habebis 10, secundam Monadem, & Angelici Mundi radium; denarium si quadres, mox occurret 100, tertia Monas, animastici Chori exordium; si denique secundam Monadem in tertiam, id est, 10. in 100. duxeris, exurget cubus siue solidum corpus, omnium, quæ visui patent, sensibilium rerum reconditorum. Hinc quatuor elementorum simplicia corpora, quæ quadruplex generum ordo, Substantia, quantitas, qualitas, locus comitantur: Substantiae competit generatio & corruptio: quantitati augmentatio & diminutio; qualitati motus alterationum contrarijs insitentium; loco denique latio congruit. Quique quadruplex rerum ordo, subsistentium inanimatorum, viuentium, sensibilium & rationalium fulcitur & conseruat. Atque hæc est Pythagorica illa tetractys, conuersos rerum ordines continens, de qua cum fuse in Musurgia nostra vniuersali egerimus, illuc Lectorem remitemus.

Tetractys igitur reperitur in omnibus rebus. Chaos est diuisum in quatuor Elementa: Cœlum in quatuor partes seu angulos; Aer in quatuor ventos; Zodiacus in quatuor triplicitates; sub Cœlo quatuor temporum qualitates; sub qualitatibus quatuor Elementa.

Tetractys
reperitur in
omnibus re-
bus.

menta; sub Elementis substantia, quantitas, qualitas, motus; sub substantia corporea, Entitatum, Vegetabile, Sensituum & Intellectuum; quantitas in punctum, longitudinem, latitudinem & profunditatem; qualitas in quatuor, siccum, frigidum, humidum, calidum; Motus in ascendentem, descendenter, rectum, circularem; Terra in quatuor spacia dividitur. Præterea non male Tetractys dicitur continere res omnes, cum quaternarius, vii alibi ostendimus, ut potest in potentia denarius, numerorum omnium perfectissimus & absolutissimus, sit rerum omnium idea, ultra quem nullus aliis numerus reperiuntur, ut in Obelisco Pamphilio ostensum est lib. 2. cap. 10. Hunc quoque Cabalisticum ad decem Sephiroth, quæ sunt diuina attributa & mensurae, queis Deum, Divinam prouidentiam, & immensitatem rerum describere solebant. Quæ ut omnia clarius patet.

Quadruplicem unitatem hoc loco exponendam duximus; prima est simplicissima seu Monadica, Monadica; altera duodecim, Decadica seu denaria; tertia, hexadica, hecatontadica seu centenaria; quarta, chiliatica seu millesimaria. Prima intuitus simplicissimam & indivisitam unitatem, scilicet; secunda denariam unitatem, quæ & sequentium radix dicitur, & id sunt, sexta centenaria unitatem contemplatus, & est præcedentis unitatis denarie quadratura, videlicet 100; quarta 1000, id est, millesimam respicit unitatem, & est præcedentis denarie unitatis cubus. Quæ quatuor Monades via fluxum puncti in lineam,

Cabalista ad
io. omnia
renovant.

Quadruples
unitas ex-
plificatur;

Declaratur
natura singu-
larum unitat-
um.

lineæ in superficiem, superficie in corpus pulchrè explicans sic prima centralis monas, secunda superficialis, tertia quadrata, quarta solida rectè denominari potest. Atque hac ratione statutis duobus extremis, unitate, & millesimario, ceteros omnes numeros per accessum & recessum ab illis definiebant Pythagoræ, estque varia illa & mysteriosa Téqualv; Pythagoræ. Verum inter duo hæc, duo statuebant media, nempe 10. & 100 & denariorum quidem radicem, centenarium quadratum, millenarium verò cubum appellabant. Unitas sine divisione est, & ut punctum, denarius millenarij radix eunita simplici divisione; est enim pariter impar, & ut linea: centenarius cum duplice divisione, & ut superficies dividitur enim in 50 & 50, deinde 50 in 25 & 25: millenarius verò cum trina divisione, & ut corpus, dividitur enim 1000 primo in 500 & 500; deinde 500 in 250 & 250. Rursus 250 in 125 & 125, inibique cessat divisione. Sicut igitur monas omnis divisionis experta, sic 10 unam divisionem tantum admittens, aptè Intelligentijs applicatur, 100 binā divisione animam; 1000 verò trinā divisione aptè corporeum Mundum ostendit. Sed explicemus singula.

Monadica
vnitas Diui-
nam essentiam
notat.

In Monadica unitate contemplatur simplicissimam Mentei omnium productricem Divinam essentiam; in secunda radicali unitate Angelicam Intelligentiam; in quadrata animam: in cubica denique corpus intuemur; ita ut hisce quaternis unitatibus distinctis, distinctas in singulis proprietatum rationes comperiamus. Nam in Deo omnia Deus, in Intelligentia omnia intel-

lectus, in anima omnia anima, in corpore omnia corp
pus est; quod aliud non est, quam Mētem omnia com
plecti vel diuinē, vel intellectualiter, vel animaliter, vel
corporaliter; Diuinē quidem, prout res est veritas; in
telligentialiter, hoc est, vt res non est veritas, sed vere;
animaliter, hoc est, vt res est verisimiliter; corporaliter
denique, hoc est, vt verisimilitudinem exit, & confusio
nem subintragat. Prima vnitas veluti exemplar omnium,
omnem præcedens multitudinem, & consequenter om
nem alteritatem, oppositionem, inæqualitatem, diuisio
nem; & tametsi huiusmodi vnitas nec binarius, nec ter
narius, nec quaternarius sit, omnia tamen ea est, quae
sunt binarius, ternarius, quaternarius, &c. Si species re
rum vt numeri distinguantur, ipsa absolute vnitas null
ius quidem speciei est, nullius nominis, nullius figuræ
est, sed omnia in omnibus est; est enim hæc vnitas om
nis multitudinis generum, specierum, substantiarum,
accidentium, vniuersarumque vtranuarum, mensura
vna omnium mensurarum, æqualitas vna omnium
æqualium & inæqualium, conexio omnium unitorum
& segregatorum, quemadmodum vnitas omnia tam
parem, quam imparem numerum simplicitate sua. com
plicat, explicat, atque connectas, vnitas infinita potentia.
vnitas ineffabilis, à qua si cuncta separaueris, si aliud
unquam esse sifile, aut esse, aut fieri posse intelligas,
si multitudinem omnem abicias, & ipsam simplicissi
mam vnitatem tantum subintraueris, ita vt eam non
potius simplicem quam non simplicem, non potius
vniam quam non vnam comprehenderis, arcana omnia

Principis Vni
tatis præcep
tatiua.

my-

mysteria te penetrasse horis. Videbis enim vitam eius minimè corruptibilem in sua vnitate absoluta , in qua est omnia, huius autem absolutæ vnitatis præcississima est certitudo, ita ut mens omnia in ipsa & per ipsam agat ; neque quæstio esse potest , quæ eam non præsupponat ; est enim caritas omnium entium , quidditas omnium quidditatum, causarum omnium causa , finis omnium . Vidimus Omnipotentis Vnitatis miracula, iam ad cæteras vnitates progrediamur .

Secundæ
Vnitatis de-
nariæ vis &
natura .

Secunda vnitas decadica respicit Intelligentiam Angelicam , quæ cum ab infinita illa vnitate primò recedat , necessariò intellectualis compositionis miscellam intrare cogitur . Est autem compositio ab uno & altero , id est , ex oppositis , quæ non præueniunt eam , sed simul cum ipsa oriuntur , copulanturque in eius simplicitate radicali opposita ipsa indivisi & irresolubiliter ; denaria enim vnitas sine radice est ; nam eam præter primam multa præcedit vnitas , cuius multiplicatione exurgat , cum ea sola primò ortum capiat . Et tametsi à prima vnitate quoad essentiam infinitis distet interuallis , simplicissima . tamen Diuini operis , ratio est , exemplarium Divinorum primus promus condus . Creatrix enim vnitas in actum se excrens , primò produxit dyadem , quæ est monas decadica , sive Mundus intellectualis , absoluta Dei imago , & immediatum exemplar , denarij numeri , quem refert , ultimum complementum .

Tertiæ Vni-
tatis cente-
nariæ vis &
natura .

Tertia vnitas centenaria animistica numerus Intelligentiarum est , quam quadratè explicat , Intelligentia num

numerus est unitatis absolutæ, sive primæ monadis; Unitas enim Intelligentiæ numeratur in anima, dum multipliciter contrahitur. Deus lumen est Intelligentiæ, quia eius unitas; Intelligentia vero animæ lumen, quia eius unitas, & corporalis forma unitatis, animæ numerus existit. Animæ unitatem non in se, sed in eius corporea investigatione sensibiliter intuemur; pari pacto intelligentiarum non in se, sed in anima, nec primam, simplicissimam absolutissimamque unitatem, ut in numero & signaculo. Ratio itaque non ut cubici corporis radix, sed ut medium, per quod intellectualis radix in corpus descendit, consideranda est; est enim instrumentum intellectus, atque ita principium seu radix instrumentalis rerum corporearum. Centenaria monas ^{Centenaria} animam figurat, millenaria corpus; exurgit autem ^{monas &} millenaria . mille ex ductu denarij in centenarium, hoc est, ex multiplicatione intelligentiæ per animam. Omnis enim numerus denario perficitur, simplicissimæ unitatis numerus simplicissimo numero in denarium pergit, Quæ igitur in prima unitate sunt ipsa unitas simplicissima, in eius explicatione numerali reperiuntur diuisa, atque differenter alia. Ita quidem intelligentiæ, quæ sunt numerus simplicissimæ & absolutæ visionis; intellectualiter quidem numeri naturam in ordine ad primum participant, id est intellectualis differentia, oppositio, & alteritas, similiaque, quæ numero conueniunt, sunt ipsa unitas absoluta. Quadrata vero alteritas & oppositio, sunt in ratione ipsa unitas intellectua-

Etualis. Cubicæ demum oppositiones & alteritatis sensibiles & corporeæ unitas sunt in ratione.

Quartz Vni- Quarta deinde unitas millenaria, ultima & sensibiliæ unionem est explicatio. Sicuti autem millenaria vis & sius ex multis coopersus, ita & hæc unitas. Prima,

unitas itaque se habet per modum puncti; secunda per modum lineæ; tertia per modum superficiæ; quarta per modum corporis seu cubi. Unitas puncti simplicissimi, est omne id, quod in linearis, superficiali, & corporeâ unitate; & superficialis unitas omne id, quod est in corporeâ unitate, explicat. Et tres quidem priores unitates non sensibiles & discretiæ, nisi per mentem ipsam, quæ sola punctum, lineam & superficiem scorsim considerat; sensus vero corporeum tantum attingit. Si quis igitur per sensibilia, mentalia niteretur mensurare, idem faceret, quod is, qui solido corpore aut punctum, aut lineam, aut superficiem mensurare attentaret, atque imprudenter, ne dicam stolidè ageret. Omnes igitur sensibile ad rationem eleuandum est, aut ad intelligentiam suam, siue ad absolutam unitatem. quod si hoc pacto ab omnibus sensibili, rationali aut intellectuali unitudine unitatem absolutam, ad simplicitatem infinitam redegerimus, non est amplius quicquam de eo affirmabile; namque enim nunc potius est lapis, quam non lapis, sed est omnia, unitas videlicet simplicissima, Deus benedictus in saccula. Unde sicut absolute unitas lapidis illius sensibilis & rationalis est Deus. exemplariter, sic eius intellectuialis unitas est intelligentia. Vides etiam ex his unitatibus, quomodo sensus reddit in rationem, ratio in-

intelligentiam; intelligentia in Deum, ubi cestinum
& consumatio in perfecta circulatione.

CAP V T IV.

De Quinario, Senario, Septenario, &c. usque ad Denarium inclusus.

PRIMÒ. Quinarius ex vniuersitate addita quaterniori resultat, estque omnis materialis sublunarisque substantiae ex quinque plerumque partibus constitutæ symbolum; nam ex quadripartita materiæ elementaris compositione, & vñloœ actu substantiali, omnis sensibilis substantia & natura consurgit. Tota itea vniuersitas corporum moleis, siue id totum quod sensibile est quinque corpora continet, quatuor elementa & Coelum, siue quintam, uti Peripatetici volunt, essentiam. Secundò. Quinarius numerus uti orbicularium numerorum primus est, ita eorundem relationes vnicæ maturat; quicquid enim in orbe conuertitur, quinto denudato loco ac punto in seipsum redit, eique, quo digressus est, copulatur initio; hoc pacto Sol ab Orientate digressus, quinto Ideo in Orientis patrem redit, & consequenter sensibilitatem (vniusmodi sunt, materialis, actus effendi, actus viralis, actus sensitivus, actus rationalis) symbolum est.

Rufus Aegyptios primo per quinarij numerum quinque viuentium genera habigitasse; Author est Plutarctus, qui triformi Numeri primi agi locum esse.

Plato,

dit, secundum Genij, tertium Heraibus, quartum hominibus, quintus brutorum. Plato in Epinoide ait, quinariū propriū esse Symbolū quinque locorum animalium capaciū; Summus est empyreus, secundus æthereus, tertius aëreus, quartus aqueus, quintus terreus. In primo dicit, contineri ignea animalia, in secundo ætherea, in tertio aërea, in quarto aqua, in quinto terrestria; quibus totidem habitatores Mundi respondent, homines, quadrupedia, reptilia, natantia & volatilia: quæ omnia hieroglyphicè exhibebant per polymorphum Numen sedi quadratae insidens, cui in limbo quinque, anasatas crucis insertæ spectabantur. Præterea per quinariū quinque tum animæ cognitio-nes, cum ciuidem obiecta exprimebant: quibus totidem exteriores sensus annexuntur, visus, auditus, gustus, olfactus, tactus; hisque totidem corporis membra seu organa respondent.

Aratum quod in quinario numerio.

Mirum igitur non est, Pythagoracis tantum viri-
tutis tribuisse Quinario, ut eius ope compositionem, animæ deprehenderet: sicut enim quinarius est dimidium dēnarij, ita anima omnium recensitarum classium mediare ost.

Quinarius est numerus circularis.

Ex quibus aperte patet, quomodo anima partim ex natura individua & immutabili, partim ex diuidua & mutabili corporeo participans, medium quadrangulus locum teneat. Præterea Quinarius ex obserua-
tione Pythagoracorum, circularis seu sphæricus: numerus dicitur, pars autem designat, quæ scilicet sui multiplicatio ne semper in se residit, ita & quinarius: si qui-
dem

dem cœteri numeri in se se multiplicati incremento facti in alios & alios desinunt, solum quinarius & senarius in se dueti, ut in prima parte Tomi secundi in Cabala Hebræorum ostensum fuit, se ipsos semper ostendunt, respiciunt, obseruant. Auge enim quinarium se ipso, siue duc in se ipsum, & habebis 25, quadratum, cuius latus 5. Ducatur rursus 5 in suum quadratum 25, & conficies cubum 125. eius latus pariter 5. Porro ducatur denuò 5 in cubum 125, & prodibit 625, & sic de ceteris; quod & de senario intelligendum est, ut patet:

Quinarius
& Senarius
numerus.
semper seip-
sos respiciunt

Circularis Quinarij.

Circularis Senarij.

5	6
25	36
125	216
625	1296
3125	7776
15625	46656
78125	279936.

Vides igitur multiplicationem quinarij & senarij etiam in infinitum peractam, semper radices, à quibus producti sunt, reddituram; unde meritò in tota numerorum œconomia principatum tenet; resolutionis prouide animæ absolutum symbolum, quo illa per vniuersos centrum ordines agitata, tandem singulis expensis, per actum reflexum sibi restituitur; in hoc proorsus circulo æquatis, cuius omnis finis est principium, & omne ultimum est primum, hoc est, semper idem.

Quinarij
prærogativa.

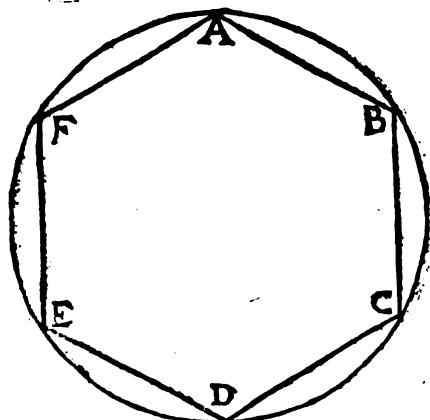
2. Se-

2. Senarius ex duplicata dyade resultat, estque in sacra Genesi hexameron symbolum.

Senarius perfectorum numerorum Coryphæus

Sicuti Quinarius extimam sensuum cognitionem discernit atque numerat, ita & senarius omnem materialē cognitionem disperiendam numerandamque assumit, perfectorum numerorum Coryphæus, ex dyade in triadem ducta, constitutus. Et quemadmodum quinarius designat revolutionem animæ, ut Plato dicit, Mundi per quinque sensibilium rerum ordines sibi tandem in puncto, à quo profluxit, restitutæ; sic senarius norat revolutionem quatuor unitatum in unitatem absolutam; progressio enim in se ipsam circulariter rediens, senario numeratur. Unitas igitur absoluta cum absoluta coincidit infinitate, intellectualis cum intellectuali, rationalis cum rationali, & unitas sensibilis cum sensibili finitate. Omnis unitas imperticipabilis, indubibilis atque incorruptibilis est, vnde consequenter unitas non est aboluta, nisi in intellectuali alteritate participabilis; nec intellectualis, nisi in rationali alteritate; neque rationalis, nisi cum ipsa sensibili. Non attingitur itaque Deus, qui est aboluta unitas, nisi intellectualiter; neque intelligentia attingitur nisi rationaliter; nec ratio, nisi sensibiliter. Descendit itaque unitas absoluta in intellectualē infinitatem, intellectualis in rationalem, ac rationalis in sensibilem; unitas verò sensibilis retroacta ascendit in rationalem, rationalis in intellectualē, intellectualis denique in supramundanam infinitamque unitatem: quæ per senarium aptè indicantur; principium enim fluentis unitatis,

tis, & finis res fluentis, coincidunt in absoluta unitate, coincidunt quoque finis fluentis, & principium refluxus unitatis in sensibili, duplicanturque media, ita ut quatuor termini fluxus & refluxus cum binis medijs exinde senarium constituant. Sed rem in figura demonstremus.

Sit A unitas absoluta, intellectualis B, rationalis C, sensibilis D, in qua definit fluxus unitatis, & incipit refluxus unitatis sensibilis, ascendendo ex D sensibili in E rationalem, & ex E in F, intellectualem, & tandem in unitatem absolutam, fitque ut sicuti sex

diametrales chordae circumferentia subtensae, circuli ambitum perfecte mensurant & compleant, haud secus senario in ascensu descensuque unitati circumvolutae principium nequit finis. Ex quo patet, non esse aliud lucem descendere, quam tenebras ascendere; neque enim aliud est, Deum in Mundo esse, quam Mundum in Deo; nec aliud, actum in potentiam progredi, quam potentiam ad actum; neque aliud est tenebras in lucem se erigere, quam lucem in tenebras descendere; neque denique aliud est, potentiam materiam ad actum formae progredi, quam formam actualem in potentiam descendere materiam.

Deus omnia in omnibus est suo modo.

Vides igitur quomodo mensura perpetuitatis senario.

*Egyptij se-
nario nume-
ro solium
Dei decora-
bant.*

rio adscripta existat, & quomodo vniuersalissimum in specialissimum, & specialissimum in vniuersalissimum redeat. Vnde mirum non est Aegyptios hunc numerum tantà veneratione habuisse, vt eo solium supremi Numinis polymorphi, quemadmodum in Tabulæ Bembinæ explicatione patet, insignierint: quæ omnia ad dictarum rerum theorias respiciunt.

Septenarius est monadis dimiurgæ per hexameron in unitatem quietis seu Sabbathi revolutio: primò enim Deus post Cœli ac Terræ productionem fecit lumen die primo; secundo fecit firmamentum in medio aquarum; Tertio produxit vegetabilem naturam; quartò Luminaria, Solem, Lunam & stellas; quinto sensituum naturam; sexto hominem creauit; septimo, ab omni opere quod patrarat, requieuit, quod Septenario numero scite exprimitur.

*Septenarius
numerus ar-
cana conti-
net mysteria*

Vnde Septenarius sacratissimus in Oraculis numerus, & mysteriorum plenissimus, tam sacrum augumentumque decus obtinet, vt inter eos numeros, qui in denario includuntur, singularem eximiamque præ cæteris rationem habeat. Nam eorum alij procreant, non procreantur; alij procreantur, non procreant; alij utrumque faciunt; solus Septenarius nec procreat ullum eorum, nec à quoquam procreatur. Vnitas enim vi principium omnis numeri, ita gignit omnes sequentes, ipsa à nullo genita,

*Septenarius
intra dena-
rium neque
gignit, neque
gignitur.*

Sic 2.3.4. gignunt 4.6.9.10. non tamen gignuntur; 4. ve- rò, 6. 8. 9. 10. non gignunt sed gignuntur, Septenarius verò non gignit, nec gignitur, cùm non habeat infra se numerum, à quo gignatur, neque intra denarium

rium nullus sit, quem gignat. Hinc appositè à veteribus Pythagoræis Symbolum fuit Dux & Rectoris omnium, ut qui cum immobilis sit, nec gigni, nec gignere prohibetur; quæ Plutarchus his verbis describit: *Est Dux & Princeps rerum omnium Deus, semper unus, Stabiles, motu carens, ipse sui similis, aliorum dissimilis, septuplo entium choro stipatus.* Eam ob causam Pythagorici hunc numerum Mineruæ ex Iouis capite genitæ, semper Virgini, sine matre natæ, Symbolum posuerunt. Hunc Aegyptij præ cæteris in summa semper veneratione habuerunt, rerum omnium sigillum, statuentes: hic enim in vniuerso septem entium genera denotat, in superiori Mundo septenos Principes Spiritus; in Zodiaco firmamenti septem configurationes seu aspectus Signorum ad inuicem, in planetario Cœlo septem Errones, in Elementari totidem metallorum genera, in Microcosmo totidem principalia membra, in Luna septenas phases, & quatuor septenorum, id est, 28 dierum periodum; in incremento hominis septem ætates; in foetus perfectione septem tempora; atque innumera alia quæ mensuræ septenariæ substant.

Cum itaque Aegyptij totum rerum vniuersum hoc septenario numero signatum viderent, fieri non posse existimarunt, quin aliquod insigne & reconditum sub eo mysterium latitaret. Hinc varijs modis eum hieroglyphicè exhibebant, Septenarium Cœlestem sic, III ; & Septenarium sublunarem sic, III . Cœlestem per tres lineas & circulum quadripartitum; sublunarem per tres lineas & Crucem III ; quæ occulte

M m

de-

Septenarius
in honore
apud Agy-
ptios.

Vniuersum
septenario
numero fi-
guatum est.

denotabant septenariam seu vniuersalem supremi Numeri virtutem cum ex exercitu, cum ex triade in tetrade, & primo in coelestem, deinde in sublunarem mouetur, & revolutione facta sibi restituitur. Quod mysterium pulchre nobis per hieroglyphicos characteres in limbo solij Osiridis supramundani incisos exhibetur, ubi septem circuli quadripartiti, & totidem Cruces ordine ~~ægyptij quo~~ ponuntur, quos circulos, & Cruces singulas præcedunt modo Septenarius ex tres, lineolæ, septem Mundorum septemplici classiū ordinantur. Circulum quadrifidum, quæ qua tuor partes Mundi adiunctis tribus lineis præfixis, faciunt septem hebdaes rerum istius Mundi; & sic ordine sequenti singulis Mundis quadrifidis tres lineas addidere, ut rerum classes, quibus dicti Mundi constabant, arcane indicarentur. Idem expresserunt per Crucem cum adiuncto ternario linearum, videlicet diffusionem per Mundum elementarem. Sed mysterium aperiamus. Mundum primum Archetypum vocabant *Hemphita*, sive *Osiris* supramundanum, primam rerum unitatem triformem. Secundus Mundus est Angelicus, septem classibus iuxta Aegyptiorum dogma distinctus, in quem se se supramundani Osiridis vis exerit. Tertius Mundus est materialis, ex septem orbitis planetarijs constitutus. Quartus Mundus est inanimatorum corporum, septem metallorum speciebus distinctus. Quintus Mundus vegetabilis, in septem paniter classes viuentium distributus. Sextus Mundus est Sensuum naturæ, in septem similiiter classes dispositus.

tus . Septimus Mundus est Microcosmus homo, in septem status diuisus: post quem iam se ipsum reddit supremū Numerus . Atque hi sunt septem septemplici graduum seu classium genere distributi, quos hieroglyphicū Schema indicat .

Vides igitur, quomodo ex Monade illa ^{suprema}
 & Archetypa, veluti ex centro evoluta, primò intellectu-
 Etualis Mundus septem principia ^{Genitorum} regi-
 mine munitus prodierit; quomodo illa deinde evoluta &
 veluti in circulum acta, materialem Mundum, Cælestem,
 septem Planetarum choro decoratum produixerit; po-
 stea Mundum inanimatorum, Terram inquam, septem-
 plici metallorum gehere foetam produixerit; & in eodē
 indē vegetabilis naturae Mundum septem plantarum.
 Classibus distinctum fundauerit; posteā ad sensitivæ na-
 turæ septem animalium ordinibus distributum proces-
 serit; tandem hominem Microcosmum omnium com-
 plementū condiderit, & sic in Monadis & infiniti centri
 abyssum se recipiens, ab utero opere, quod patrārat,
 quieuerit. Vides Aegyptios tam aptè hos septem Mun-
 dos expressisse, vt ad hexameron opus à Mose descrip-
 tum respexisse videantur. Verum cum haec omnia fu-
 siūs in Tabulæ Bembinae expositione tradiderimus, hic
 ea tantum indicasse sufficiat.

Octonarius ex duplicato quaternario exurgit, sen-
 sibiliumque cuborum primatum gerit, primus post
 Monadēn cubus; siquidem monas cum sit intellectua-
 lis numerorum abysmus, omnisque multitudinis princi-
 piū, omnem sibi inter regulares numeros dominatum.

M m 2 ven-

^{Procedens}
 Monadis
 suprema .

^{Octonarij}
 mysteria .

vendicat. Est enim monas primus trigonus, quadratus primus, primus pentagonus, prima pyramis, cubus denique primus, & ut nullo se visibili contextit amictu, ita quoque primus cubus est sine angulis, sine lateribus, quia monas tota est angulus, tota latus, tota cubus; adeo ut quæ in imperti monade sine specie, sine villa partium varietate complicata existant, in reliquo numerorum à monade effluxu, sensibiliter expressa cernantur. Octonarius igitur primus à Monade sensibilis cubus, è dyadis primi sensibilis numeri fonte scaturit; bis enim 2, generant 4, primum sensibile quadratum, & bis 4, generant 8, primum cubum, congruum sene hylæi minorisque Mundi symbolum; sicuti enim Mundus hylæus quatuor constat elementis, ita minor Mundus Homo, præterquam quod ex quaterna elementorum combinatione constitutus, præcipue quoque quatuor constare videtur; ipsa videlicet anima, substantia intelligentia, voce & scriptura; vix enim, teste Platone, anima Megacestai ad mundi rationis, ita anima microcosmi ad corporis sui domicilium se trahet, unde Octonarius cubus primus per diorum quadratorum compositionem emergens symbolum est.

Rursus, quemadmodum Septenarius septemcentium Symbolum est, ita Octonarius Aegyptijs octo Coniorum sine Numine principalium, quibus sempiternus Mundus gubernatur, Symbolum erat; atque haud sine ratione, Martiano teste, ex Pallade & Amore, id est, ex nocte, & spiritu diuinâ quadam ratione, consurgit. Hinc Orpheus quoiescumque Diuinam-

Paradoxon
monadis.

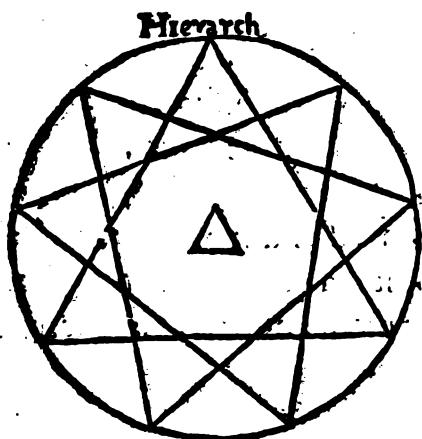
Octonario
numero
o&h Numi-
na desigua-
bant Aegyp-
tij.

vo.

volebat monstrare Iustitiam , per Octonarium iurare
consueuerat , per quem & rerum summæ imperare di-
cebat Euander : scilicet Ignem , Aquam , Terram , Cœ-
Jum , Solem , Lunam , Mythram & noctem indigitando .
Hinc Aegipij cum exprimebant vel per stellam , vel
per circulum octo radijs insignem . In columna quoque
hieroglyphica , teste Diodoro , octo Numina poneban-
tur , Saturnus , Rheo , Osiris , Spiritus , Cœlum , Lu-
na , Nox , Dies .

Nouenarius ex triade in se ducta resultat , tanto
arcanior est , quanto triadem tripler inuoluens , dum
eius efficit quadratum , maiora in se continet mysteria .
Sicut enim trias summi illius . Boni primique principij
numerus est , summum autem Bonum primumque prin-
cipium à eundis fidelibus in eiusdem substantiæ vni-
tate , sub diuinorum hypostasiū triade adoratur , pulchrè
fanè elucefcit , quomodo indivisa hæc tri-unitas . rerum
omnium creatrix triplicata nouenarium generet . Ange-
licæ substantiæ à Deo immediate productæ primæ crea-
turarum propaginis , ac
nouenæ in ordines cæle-
stes distinctionis Symbo-
lum sunt conuenientissi-
mum ; & appositè in adiū-
cta figura patet , vbi Diui-
na & superimmensa Tri-
nitas simplicissima & in-
divisibilis vnitas ad extra-
mota se triplicans , tres hic-

Nouenarij
mysteria .

tar .

rarchicas intellectualium mentium Monarchias internos Choros distributas produxit, quæ SS. Triadis signaculo notatæ, eiusdem primam, proximam & immediatam imaginem in se exprimunt, quam & homo quatuor internis, & quinque externis potentijs refert, vti hic.

Quæ adeò scitè per hanc Enneadem referuntur, vt vel ipsi Gentiles, nescio quo instinctu, respexit videantur, dum nouem Musas orbium cælestium præsides Intelligentias, ad Mundi harmoniam indicandam, disponuerint; quin & Hebræorum Mecubalim huic respexit videntur, dum per nouenarium hunc triplicatum, triplicem Mundum, Angelicum, Sidereum & Hylæum.

Seraphin.	Mens.	Vrania.
Cherubin.	Intellectus.	Polyhymnia.
Throni.	Ratio.	Euterpe.
Dominationes.	Imaginatio.	Erato.
Potestates.	Auditus.	Melpomene.
Virtutes.	Visus.	Terpsichore.
Principatus.	Olfactus.	Calliope.
Archangeli.	Gustus.	Clio.
Angeli.	Tactus.	Thalia.

indigitarint; iuxta Alphabeti mystici dispositionem, vti sequitur, quæ hic referre libuit ad curiositatem, non quod analogiæ huiusmodi quicquam reale in Naturæ fundent.

*Enneas Angelica iuxta Hebraorum Alphabetum
disposita.*

ט נ י ג ה ד ג ב נ

Ang. Arch. Princ. Potest. Virt. Dom. Thr. Cher. Ser.

ו א י ס ג ב ל כ י

Luna. Merc. Ven. Sol. Mars. Iupp. Satur. Firmam. I. Mob.

כ י ת ס ת נ ו ד ב

Intell. Ratio. Sens. Veget. Inanim. Terra. Aqua. Aér. Ignis.

Vbi vides primò per primum nouenarium Alphabeti, Mundum Angelicum indicari, in quo nullo terrenæ missionis inuolucro vestitæ mentes, per primam literarū enneadēm, quam Hebrei מְלָאכִים מְלֹאכָה יְהוָה. Mundum Angelorum vocant, indicantur: cui succedit proximus huic Mundus, quem Mundum Sphærarum vocant, מְלָאכָה מְלֹאכָה, per secundam literarum enneadēm signatam, & continet primum Mobile, Firmamentum, cum cœteris sequentibus septem planetarum orbibus. Tertium Mundum vocant מְלָאכָה מְלֹאכָה Mundum fundamentorum, per tertiam literarum enneadēm significatum, & est Mundus elementorum; quorum quidem Munderum mira inter se, & à se inuicem est dependentia, ita ut sidereus Mundus in fluxibus subsit Mundū Angelicū, elementaris verò seu hydraulis virtusque & siderei & Angelici. Quia tamen nihil hec omnia profunt, nisi supremæ & Archetypæ Monadis influxus accedat; hinc unitate addita suprema, fiet totius naturæ creatæ Denarius; hic enim influens in Angelicum, & hic in sidereum, & hic in Elementarem, omnia conficiunt, animant, incitant, confortant, perficiunt: Hanc autem.

Mo-

Monadem enneadi Mundorum additam Hebrei vocant סְאִיר אֵין, *Infinitum*; sed iam Catenas rerum naturalium, quæ hinc resultant, exponamus.

CAP V T V.

De Catenis rerum naturalium per numeros expressis.

REperitur & aliud in natura rerum arcanum, quod nisi numeris explicari non potest. Et est quædam ex Archetypo deprompta ratio, qua opifex rerum sapientia, singulos entium ordines ita numeris allegavit, ut exinde in multas classes diffusæ, ad quam quod'ibet reuocetur, ex numerica constitutione cognosci possit: Atque tum in omnibus, tum potissimum in vegetabilis naturæ Oeconomia spectantur. Membra vegetabilium sunt septem, radix, scapus, cortex, folia, flores, fructus, semina. Sunt plantæ quæ vna tantum radice gaudent, ut in plerisque cæpis, rapis cæterisque plantis cernitur. Sunt quæ in duas radices satiscunt, ut orchides, mandragora, gentiana; aliæ triplicem sortiuntur radicem, ut helonium, similesque.

Radix.

Sunt in nonnullis scapi, quorum internodia arithmeticæ quadam longitudinis proportione crescunt, & decrescunt, vti Phu, quam Valerianam vocant, Erythrodanum, hippuris siue equisetum, Sambucus: nonnullorum caules sunt teretes, triquatreæ, quadræ, vti mentastrum aquaticum, Ulmus scabiosus, & alia hisce similia. Si foliorum numerosam facturam contemplemur, in-

Folia.

ijs

ijs ingentem numerosæ constitutionis differentiam reperiemus ; habent aliquæ vnum solummodo folium , vnde & nomen adeptum, vnisfolium ; alia tria, vti trifoliorum innumeræ species, alia quaterna , quæ ad caulis intermedia se ut plurimum exerunt; vti tetraphylla: sunt iterum pentaphylla , heptaphylla, &c. iuxta naturalem numerorum series constituta in herbis foliorum multiplicatas .

Mirum est quod in equiseto obseruatum fuit .
Habet hac herba caulem in varia internodia distin-
ctum, ex quibus singulis 24 folia sub continua angulo-
rum & qualitate emituntur tanta naturæ industria, vt si
caulis ad altitudinem æquinoctialis detorqueatur, & ad
situm austro-boreum, haud incongrue horologium,
quod æquinoctiale vocant, constituat ; cuius caulis per
centrum transiens in folijs vmbra sua horas, quas folia
exprimunt, demonstrat : mirum naturæ ludibrium .

Sed progredi amur ad florum numerosam fo-
bolem , quorum proprium est sub determinato nu-
mero, iuxta diuersas species, suam propriam exhibere . In
Ficu folium, flos, fructus, idem est . Omnes serè flores,
determinato foliorum numero gaudent, quibus ex
centro ad circumferentiam veluti in radios quosdam dif-
fusis , mira florum pulchritudo exprimitur : sunt flores
duorum , trium , quatuor , quinque foliorum usque in
infinitum , quorum singuli suam à foliorum numero
fortiuntur nomenclaturam , quæ & fructibus seminibus
que accidere perito phytoptæ patebit : neque quispiam
mysterio carere censeat , quod opifex sapientia in na-
me-

Horologiū
ex Equiseto.

Flores.

N n

mero, pondere, & mensura tam aptè dispositi: sicutdem ab arcuorūs ~~naturæ~~ exploratoribus Phytoptis obseruatum fuit, diversas plantarum species, quæ eodem radicum, florū, foliorūq; numero constat, quod inquam, carum naturales vires inter se adeo concordare reperiantur, ut indè in natura vegetabili certæ quædam numericæ constituantur catenæ, quibus in medicis compositiones assumptis, vires mirum in modum intendi dicunt; & patet in pentaphyllorum diversis speciebus in vacua assumptis. Certè quinque digitorum radicem, quam & palmam Christi vocant, insignem in manus affectæ cura effectum praestare; cui si plantaginem quinqueneriam ininxeris, manum, pedumque curam intendes; mentastruin aquaticum caule quadrato quartanæ, vti & triquetra tertianæ mederi dicunt; adeò ut numerus in plantarum membris, nil nisi signa quædam sint, & arcuorū characterisni siue signaturæ, ex quarum inspectione, in interioris indolis talis & talis plantæ notitiam prouehamur. De quibus vide fusæ agentem Io: Baptistam Portam in sua phytognomia, & nos in Oedipi Aegyptiaci Tom. II. Sintagm. V. de medicina Aegyptiorum hieroglyphica, & lib. 3. de Arte Magnet. quam amplissimè huius rei argumentum exposuimus, ad quæ curiosum Lectorem remittimus.

Ludit & natura numeralis simili prorsùs modo in cristallo, topazio, amethysto, conterisque preciosis lapidibus, queritur nonnulla Natura in triquetram, quædam in terracotram, alia in hexacotram, dodecaedram, icosaedramque figuram conspergit, id est, ternis,

qua-

quaternis , senis , duodenis , vigenis lateribus constan-
tem , de quorum genesi & viribus , cum in 8. lib. Mundi
subterranei vberitatem ratiocinati sumus , hic ijs immorari
nolumus .

Ludit & in animalium Regno numerica coloris
diuersitas : siquidem in animalibus , volucribus potissi-
mum , quædam cernimus uno , aliqua binis , alia ternis ,
quaternis coloribus . nonnulla quoque innumeris im-
buta spectamus . Quæ ad certas classes sub identitate
numerorum reducta , vna iunctis in triplicis naturæ Re-
gno ordinibus , catenas subministrare poterunt , ma-
gnarum in natura rerum indices .

CAPVT VL

De mysticis numerorum catenis .

DIuinæ & opificis mentis effluxum supra diximus
contigisse ex vnitate illa supramundana & ar-
chetypa , primò per triadem tri-unam ad intra , ab æter-
no ; in ineffabili verò illo æternitatis puncto ad extra ,
per quaternarium in totius corporeæ naturæ ambi-
tum , singulosque productarum rerum ordines , per in-
telligentias totidem præfides . Et primò quidem in mas-
sam hylæam sive elementarem : quicquid enim corpo-
rum materiale & sensibus obvium , è quatuor illis re-
rum omnium principijs elementis compositum esse in-
Itinerario Extatico exposuimus . Per quaternarium
itaque archetypum in Intelligentijs Angelicis triplica-
Ternarij
catena.

N n 2   cum

rum in quadripartitam Mundi peripheriam sese exeruit sapientia ~~υποτριχίας~~, dum suprema, media, infima mundi entia consonantissimo numero in quatuor mundi plagas, Austrum, Boream, Eurum & Zephyrum, per quaternas triplicitates, ignem, aërem, aquam, terram distribuit. Vnde mox diuina mens Solis præsidio, per mentes Angelicas annuum cursum in quatuor distribuit tempora, Ver, Aestatem, Autumnum, Hyemem: quibus per analogiam quandam ætates hominum, pueritia, adolescentia, virilitas & senectus responderent, ut quod virtus sue in vere coepit exordium, id in æstate maturaret & decoqueret, in autumno virtus transactæ fructus proderet, & tandem hyeme subsequente in interium abiret, sub veris initium ad renascentiam suam redditurum; fit autem huiusmodi effluxus in quadruplicem naturæ Inanimatæ, Vegetabilis, Sensibilis, & Rationalis gradum, quorum conseruatio à quatuor primis qualitatibus elementaribus, calido, humido, frigido, secco, ex quibus eomposita sunt, dependet. Sed iam ad Septenarium progrediamur.

*Septenarij:
catena,* Gaudet natura numero septenario. Archetypes quippe mundus in septem spiritus, qui in conspectu Dei stantes, perpetuo diuinæ contemplantur Ideas, quorum præsidio septem planetarum sidera ad universum bonum reguntur, gubernanturque. In firmaamento quoque septem Virtus stellas in navigantium commodum moderantur. Lunæ pariter quartarum septendrialium periodum 28. dierum spacio conficiunt, quarum opera à sidereo mundo septem metallorum speciem argumentum,

dum, aurum, ferrum, strannum, plumbum, mercurius in minerali natura; in vegetabilis natura membris septem, quæ sunt plantarum radix, caulis, cortex, ramus, folium, flos, fructus, alimentum suum hauriunt. In microcosmo exteriori septem membra principalia, caput, cervice, pectus, manus, venter, inguen, pedes: in interiori vero septem vasa vita, quæ sunt cerebrum, cor, stomachus, lien, iecur, pulmo, renes, augmentur & conservantur. Deus per septem dona Spiritus Sancti, propter septem misericordiarum opera influit in animalia, queis corroboratae, in consortium filiorum Dei admissae, eà unde profluxuerunt, reguntur. Denarium iam prosequamur.

Denarius harmonicus est, & inter omnes perfectissimus; omnes enim numerorum parium impatiuumque differentias, omnes proportiones harmonicas complectitur, vii ex quaternario expanso patet, qui potentia denarius est: siquidem 1, 2, 3, 4, iuncta simul constituunt denarium; & ut sic consideratus, omnes insue 5. harmoniarum proportiones continet; in proportione enim 2 ad 1, dupla repetitur, quæ à Musicis diuersaria vocatur: in 2 ad 3, sesquiteria proportio resultat, quæ est diuersaria: in 3 ad 4, proportio sesquiteria, & diuersaria vocatur: in 3 ad 1, tripla, diuersaria. diuinitate in 4. denique ad 1, quadrupla proportio eminat, dicta diuersaria. Quibus vniuersa non sola pars artificialis, sed & mundi maioris musica, vna cum Angelica, & omnium supremo ahoragè Deo Opt. Max. contingetur. Antequam enim eorum opifex unitatem.

Denarij catena.

rebus inferioribus communicaret, ex unitate sua archetypa in ternarium & quaternarium, & tandem in denarium; tanquam in decem Ideas & mensuras omnium numerorum serumque faciendarum exemplaria se diffudit; ultra enim denarium, aliis numerus, nisi replicatus, dari non potest, redeunte unitate ad suum principium, suprema mens iuncta nouenario, rerum creatarum denarium conficit; quem & veteres Mythologi per nouem Musas & Apollinem haud inscitè exprimebant. Hoc pacto noueni Angelorum chori in tres hierarchias dispartiti, cum Deo omnium complemento denarium conficiunt; In scientijs totius ιγκλα-
παιδίας denarium complent, nouem Categoriae cum substantia; In moralibus Legis decem præcepta utriusque Legis complementum præstant. Quaz omnia hucusque dicta Hebræorum sapientes per decem numerationes, quas Sephiroth, seu numerationes vocant, exprimebant, ut in sequenti schemate patet, circa quam merito tota Hebræorum machina versatur. Sunt itaque decem ספירות seu numerationes, quas & emanationes, & vestimenta Dei, quibus ad extra in creatione Mundi processit, vocant; quarum tres superiores, altissimas, spirituales, & intellectuales, plerique מרכז opus quadrigæ, quo innuunt mysticum Diuinæ Maiestatis currū ab Ezechiele descriptum: Septem vero inferiores, vocantur מעתה בראשית opus mundanæ fabricæ vocant; atque sunt decem diuina nomina, quorum tria prima emanationes vocant, reliqua vero septem, attributa appellant, ijsque humani corporis membra applicant, non quod nos in-

ter

Denarij
catena.

ter & Deum quæpiam figuræ aut substantiæ existat similitudo , ut recte S. Dionysius , sed membrorum foliummodo veluti quædam intentio . Hanc candeat ob causam Deo cor , oculi , aures , manus , pedesque in sacris literis affinguntur , non quod ad nostri membra corporis Deus ullam proportionem & habitudinem præfereat , sed quod sit in ipso altissimo & incomprehensibili Quomodo
Deus huma
na membra
habere in
telligendam
scit. entium ente , aliquid intrinsecum , ineffabile , & prorsus ~~similiter~~ , à quo vniuersa profluant , quodque altissimarum , absconditarum , meaque incomprehensi-
bium rerum rationem denotat , quorum humani corporis membra Deo impropriè attributa , nonnisi signa sunt & typi . Numerationum itaque intentio nullum terminum , mensuram nullam , nullum numerus molemque , eceteraque qualitates ; sed tenuem quandam umbratatem que diuinarum virtutum (in quantum eas homo corporarum imaginum affuetus , iuxta species numerosas concipere potest) similitudinem & analogiam exhibent : per decem enim hasce numerationes , veluti per canales quosdam , Deus per Angelos in Mundum sidereum , & hinc in clementarem , adeoque totius naturæ inferioris ambientum influit . Primo siquidem ponunt globum lucido-tenuebrosum , quo Diuina essentiam norant , & *Enseph* vocantur , id est , infinitum , omnis termini & finis expers , à quo omnis influxus derivatur . Quod seceriores Hebreorum Theologi decem diuinis nominibus exprimunt , iuxta decem summas , qua in ipso eluent , perfectiones , quibus secundam oceulata quandam analogiam , ioudem Angelicæ naturæ ordines attribunt :

&

Tubula influxus 10 Sephiroth.

1 Kether. Corona.	2 Cochma. Sapientia.	3 Binah. Intelligentia.	4 Gedula. Magnitudo.	5 Geburath. Fortitudo.	6 Tiphereth. Pulchritudo.	7 Nizah. Victoria.	8 Hod. Honor.	9 Iesod. Fundamentum.	10 Malcuth. Regnum.
1 Kether. Corona.	2 Cochma. Sapientia.	3 Binah. Intelligentia.	4 Gedula. Magnitudo.	5 Geburath. Fortitudo.	6 Tiphereth. Pulchritudo.	7 Nizah. Victoria.	8 Hod. Honor.	9 Iesod. Fundamentum.	10 Malcuth. Regnum.
1 Kether. Corona.	2 Cochma. Sapientia.	3 Binah. Intelligentia.	4 Gedula. Magnitudo.	5 Geburath. Fortitudo.	6 Tiphereth. Pulchritudo.	7 Nizah. Victoria.	8 Hod. Honor.	9 Iesod. Fundamentum.	10 Malcuth. Regnum.
1 Kether. Corona.	2 Cochma. Sapientia.	3 Binah. Intelligentia.	4 Gedula. Magnitudo.	5 Geburath. Fortitudo.	6 Tiphereth. Pulchritudo.	7 Nizah. Victoria.	8 Hod. Honor.	9 Iesod. Fundamentum.	10 Malcuth. Regnum.
1 Kether. Corona.	2 Cochma. Sapientia.	3 Binah. Intelligentia.	4 Gedula. Magnitudo.	5 Geburath. Fortitudo.	6 Tiphereth. Pulchritudo.	7 Nizah. Victoria.	8 Hod. Honor.	9 Iesod. Fundamentum.	10 Malcuth. Regnum.
1 Kether. Corona.	2 Cochma. Sapientia.	3 Binah. Intelligentia.	4 Gedula. Magnitudo.	5 Geburath. Fortitudo.	6 Tiphereth. Pulchritudo.	7 Nizah. Victoria.	8 Hod. Honor.	9 Iesod. Fundamentum.	10 Malcuth. Regnum.
1 Kether. Corona.	2 Cochma. Sapientia.	3 Binah. Intelligentia.	4 Gedula. Magnitudo.	5 Geburath. Fortitudo.	6 Tiphereth. Pulchritudo.	7 Nizah. Victoria.	8 Hod. Honor.	9 Iesod. Fundamentum.	10 Malcuth. Regnum.
1 Kether. Corona.	2 Cochma. Sapientia.	3 Binah. Intelligentia.	4 Gedula. Magnitudo.	5 Geburath. Fortitudo.	6 Tiphereth. Pulchritudo.	7 Nizah. Victoria.	8 Hod. Honor.	9 Iesod. Fundamentum.	10 Malcuth. Regnum.
1 Kether. Corona.	2 Cochma. Sapientia.	3 Binah. Intelligentia.	4 Gedula. Magnitudo.	5 Geburath. Fortitudo.	6 Tiphereth. Pulchritudo.	7 Nizah. Victoria.	8 Hod. Honor.	9 Iesod. Fundamentum.	10 Malcuth. Regnum.
1 Kether. Corona.	2 Cochma. Sapientia.	3 Binah. Intelligentia.	4 Gedula. Magnitudo.	5 Geburath. Fortitudo.	6 Tiphereth. Pulchritudo.	7 Nizah. Victoria.	8 Hod. Honor.	9 Iesod. Fundamentum.	10 Malcuth. Regnum.

& in

& in Mundo sensibili totidem mobilium corporum cœlestium systemata : in microcosmo totidem membrorum principalium constitutiones. Deus itaque per decem nomina, quæ sunt vestimenta eius, in mundum Angelicum, per eadē deinde in mundum sidereum & elementarem, & per eadē denique in microcosmum, quæ tamen analogia, ut supra diximus, nihil influit effectuè. Atque hæ sunt decem numerationes, à quibus Hebræi mundum creatum conseruari tradunt. Et primæ quidem tres propriè considerantur ut intersecæ Deo, coæternæ, infinitæ &c. de quo R. Isaac Comm. in Ietsirah. tres numerationes sunt Kether, Cœchma, Binah, altissima sedes & thronus unus, in quo sedet Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Deus Sabaoth. Atque quid aliud Hebræi veteres hac numerationum triade velint, non video, nisi Sanctissimæ Trinitatis mysterium : tametsi Iuniores talpis cæciores, neque eam agnosceret, velint, & per eam non nisi tres proprietates innuant : de quibus quam amplissimè actum vide in Cabala Hebræorum, quam in II. parte Oedipi Aegyp. tradidimus. Atquæ hæc est descriptio decem numerationum seu Se-phiroth, vñà cum 22 canalibus, per quos vñus in alterum influit, & tot sunt, quot in Alphabeto Hebraico literæ, videlicet 22. estque systema in tres partes diuisum, quarum prior indicat mundum archetypum vñà cum Angelico, secunda mundum sydereum; tertia mundum elementarem; hoc pacto, aiunt, Deus per Angelos suos influit in mundum sidereum, & hic in elementarem, nihilque afferunt esse in archetypo & an-

Canales Se.
phiroth, et ca-
nalibus al-
phabetti He
braici signa
ti.

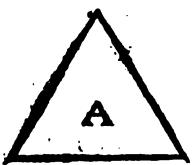
gelico mundo, quod non sub certa quadam analogia sit in sidereo, elementari, & microcosmo. Totius huius philosophandi rationem videat Lector in nostra Cabala, vbi quidquid desiderare poterit circa hanc materiam, amplè tractatum reperiet. Nobis, ne numerorum mysteriorum limites excederemus, ea hoc loco non tam explicare, quam insinuare tantum visum fuit. Sed iam ad institutam materiam, in qua duodenarij vis explicanda restat, progrediamur.

Duodenarius exurgit è ductu triadis in tetadrem,
cetera, ex diuina scilicet monade triuna, in naturæ creatæ quaternarium, quam & in sacris literis ad uniuersitatent rerum significandam assumpsisse videtur. Hinc Ciuitatem supernæ Ierusalem i 2. portiſ, totidemque fundamentis instruētam descripsit S. Ioannes; quo sub mysterio seu anagogico sensu. uniuersitatem saluandorum innuit, & appositiſ sanè per i 2. Tribus Israël in lege naturæ, & in gratiæ lege per i 2. Apostolos, qui Euangelium per ter quaternas mundi partes disseminarunt ad salutem mortalium reparandam, indicatim fuit, ut ergo ter quater faciunt i 2.; ita quadrifidus Mundus nisi in fide Trinitatis saluari non potest, ut potest per lacrum regenerationis, quod per lutherem Salomonis i 2. bobus sustentatam apte indicatur. Quia vero homo sine rerum necessiarum subsidio viuere non potest, hinc in sidereo mundo, Solem ex austro in boream, & contraria, per duodecim signa Zodiaci totidemque mensis vagari voluit, ut ea quæ ad usum hominum constituta fuerint, per duodecim mensium annum spacium ad.

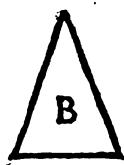
ad eiusdem conservationem undequaque conspirarent, & tandem ad ultimum suum finem, expleta mortalitatis vita pertingerent: adeoque nil non in sacris literis per duodenarium exponatur, quod non ad dicta respiciat. Verum numeri duodenarij mysteria vide in sequenti figura. Sed iam quomodo, per hucusque dictos numeros mundi universitatem exposuerint Plato & Pythagorici, exponendum restat.

Plato in
Alcimo.

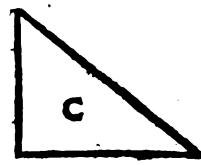
Sciendum est Aegyptios, ad Dei signandas virtutes, Geometricis ut plurimum figuris (quod Platonem, & Pythagoram eos secutos fecisse Laertius, & Malchus in vitis eorum ostendunt) usos esse. Inter coeteras autem triangulum maxime obseruarunt, & in ipso tres iterum affectiones. Vel enim triangulus constat tribus aequalibus lateribus, & dicitur Isopleurus; vel duobus tantum, & dicitur Isosceles; vel tribus lateribus inaequalibus, & dicitur Scalenus. Per Isopleu-

Aequilat.

Isoscel.

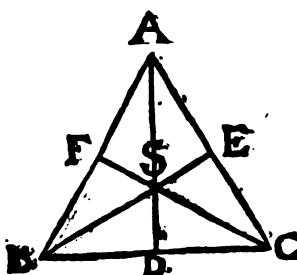
Scal.

ron diuinitatis triformis in mundum corporeum processum (unde, teste Platone, corporei Mundi praesidiis Diis dicabatur) per Isoscelem, processum eiusdem in sidereum; per Scalenum trium angulorum inaequalium, quorum prior rectus, alter tertij duplus est, Mundum alterationis, hoc est elementarem: per circu-

Oo 2 lum

lum verò solitariam Dei tri-unam naturam, ut postea dicitur, aperte denotabant. Quomodo verò hunc ordinem & seriem generationis rerum omnium ostenderent, Alcinoüs Platonicus fasce, & pulchre deducit, ut sequitur.

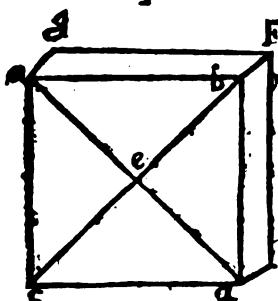
Quomodo verò Plato ex mente Aegyptiorum quatuor regulares figuras composuerit ex scalenis, cuius unus angulus rectus, alter duas tertias unius recti, reliquus verò eiusdem tertiam partem habeat, id est, eius unus angulus 90. alter 60, tertius 30 graduum fix; cum hucusque Commentatores eius latuerit, no-

strarum partium esse rati sumus, id geometrico-ratiocinio hoc loco demonstrare. Primo itaque describebam triangulum equilaterum A B C, ex cuius angulis A B C totidem perpendiculares A D, C F, & B E, duebant, dividaturque triangulus equilaterus in sex triangulos scalenos, omnes aequales, & similes, uti numeri ostendunt, quorum singuli unum angulum rectum, & reliquos duos, parim 60, partim 30 graduum constituunt: & iij quidem qui puncto medio s insunt, 60; qui terminant in punctis A B C triangulum, 30; qui denique medijs lateribus in punctis F D E consistunt, 90 graduum sunt, lateraque sortiuntur sub ea proportione, quam numeri 3, 4, 5, habent, quorum mysterium postea explicabitur. Huiusmodi itaque triangulosa dicebant nunc geneticas, modo aequalis figuram, quod principium esset generationis rerum omnium sublunariarum, hoc pacto. Per basin R. A. notabant principium rerum passuum, humidum.

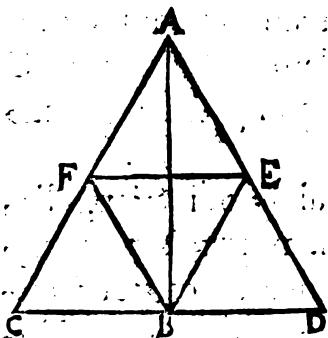
videlicet, siue ipsum; per normalem C B ipsi A B insistentem, innuebant principium rerum actuum, calidum videlicet, siue Osirin, masculam vim; per A C vero hypothenuam, ex utroque compositum, siue Horum.

Iam videamus, quomodo huiusmodi triangulis, Isoscele scilicet, & scalene tanquam primis principijs quatuor figure regulares, & consequenter quatuor elementa, quorum ea Symbola sunt, producantur. Ter-

F. e Symbolum cubum ita conficiebat. Isoscelem A B C quadruplicabant, & proueniebant quadratum A B E D, hoc ductum in 6, cubum constituebat A B E D C F G. ita ut Isosceles, Proculo teste, esset terrae primum principium, quadratum vero proximum.

Porrò ignis Sym bolum, pyramidem seu Tetraedron ita conficiebant. Cum Tetraedron quatuor consistat triangulis æquilateris, quorum unusquisque iterum, ut paulo ante ostensus fuit, ex sex Scalenis constituitur, 4 ducta in 6, producebant 24 Scenos geneticos (ita enim imposterum appellabimus huiusmodi triangulum) pyramidis itaque tetrapleuris hoc pacto non ignem tantum, sed & totum Vniuersum in quod ignea vis se occulte diffundebat, notabat; hoc autem pacto in corpus id deducebant. Triangulum Isopleurum A. C. D; subdiaidentes bifarium, duos efficiebant Scenos, B A C, B A D. quo quidem notabant processum Numerinis ex Mondo archetypo in Mundum alterationibus.

Isopleuri
mysteria.

Octaedron
genesis.

bus mutationibusque exposi-
tum : hos Scalenos bifariam
iterum secantes producebant
Isoscelia B F A, B E A, pro-
cessus Numinis per influxum
sydereus indices : hos Isosce-
les iterum bifariam secabant per
lineam F E, & producebant
quatuor triangulos Isopleuros
A F E, F E B, E B D, F C B: quibus complicatis effor-
mabant primum omnium solidorum corporum Terrae-
dron triade abeunte in tetrade, id est trianguli oriebatur
figura quatuor planorum, siue pyramis trilatera, & ex tri-
bus angulis nascebatur anguli duodecim, adeo ut in unica
hac figura haberent omnem totius Mundi tam siderei
quam elementaris sciem. Trigonus enim triade sua
rerum exprimebat generationem, ut postea ostenderetur,
quaternarius laterum, elementa tria, & quatuor con-
iuncta dabant septenarium siderei Mundi, septem pla-
netarum circulis conspicui ; duodecim anguli, Aplanes,
siue Zodiaci duodecim denotabant dimensiones ; figura
erat acuta & pyramidalis, qua innuebant ignem, siue
calorem, generationis rerum principium actuum,
quod Elementa, planetas, Aplanem, verbo omnia per-
mearet. Iterum cum Octaedron ex octo Isopleuris,
siue æqualium laterum triangulis constitueretur, quo-
rum unusquisque iterum ex sex Scalenis geneticis con-
ficitur ; 8 ducta in 6, dabant 48 Scalenos, quibus
constituitur Octaedron aëris Simbolum. Denique cum
Ico-

Icosaedron 20-triangulis æquilateris constet, vniusquisque autem eorum sex Scalenos; hi ducti in 20, dabunt 120 Scalenos, ex quibus tanquam principijs Icosaedron constituitur, ac proinde in æqua Symbolum sicut affirmatum.

Habemus itaque in Tetraedra pyramide 24, in Octaedro 48; in Icosaedro denique 120 Scalenos geneticos, ex quorum comparatione Plato ab Aegyptijs, & Pythagoræis doctus, in notitiam venit proportionis Elementorum, quam vnumquodque ad alterum obuiuet. Nam quia ignis, aëris, & aqua pro primo principio Scalenum habent, terra vero Isoscelem; colligit Scaleni nō
Hæc omnia in se inuicem nequaquam dissolui, atque permutari posse, terram, inquam, cum reliquis tribus, tria verò aërem, aquam, & ignem, ob commune singulis principiis geneticum, in se inuicem acti dissolui, & permutari. Significavit quoque, quæ in numeris triangulorum, ex quibus tanquam ex primis principijs tria elementa constant, proportio existit inter 24, 48, & 120, cædem esse in densitate, & raritate substantie inter ignem, aërem, & aquam, proportionem, ut scilicet ignis aëris sit duplo rarius, aqua verò quadruplo, & se habent sicut Scaleni Tetraedri 24, ad Octaedri Scalenos 48, & Icosaedri Scalenos 120. Cubus verò terræ Symbolum, ut ex heterogeneo, videlicet Isosceli triangulo compositus, ita quoque cum reliquis tribus Elementis ex hoc ipso permutari non posse iudicavit; subesse tamen cubo terræ Symbolo harmoniam quandam, rotius harmoniarum Mundanarum moderatricem.

ex:

ex partibus eius cognouit, videlicet ex sex planis, duodecim lineis, octo angulis solidis, viginti quatuor planis, ex quibus cubus constat, id est proportiones harmonicas 6 ad 12, duplam, diapason; 6 ad 9, sesqui-alteram, diapente; 12 ad 8, sesquitertiam, diatesaron; 8 ad 24 triplam diapason diapente; 6 ad 24 de-nique quadruplam disdiapason.

Harmonia
Mundi nu-
meris ex-
pressa.

Dodecaedri
significatio.

Sed præter has quatuor solidas figuras regulares, quintam etiam constitui posse videbant ex pentagonis, quorum tria in unum compacta, solidum angulum con-ficerent, atque ita figuram completerent duodecima basium, siue duodecaedram, ut corpora, quæ natura constant, omnino responderent Mathematicis; quæ Pythagorici Aegyptios secuti, naturalium ideo rerum prima dicebant principia. Atque hoc dodecaedron Vniuerso adscribe-bant, non, ut nonnulli putant, quintæ essentiaz superlu-nari, sed quinto magno corpori Vniuersi, ex quatuor primis corporibus simplicibus composito. Hoc pacto igitur, cum duodecim pentagonos Isopleuros, quorum unusquisque in quinque Isoscelia diuidebatur, ita in unum coaptari posse viderent, ut nihil vacui remanceret inter commissuras laterum, ac prætereà hos in centro circuli coniunctos duodecim pyramides pentagonas constituere; mysterium Vniuersi subolfacientes, per duodecim latera dodecaedri primo duodecim sedes Zodiaci, quem ipsi totius Vniuersi terminum dicebant, re-ferebant; hæ enim sedes quasi stellarum radiosо influku- in centro terræ coniunctæ, totidem pyramides constiue- bant pentaedras, duodecim penctrarium, per quæ Numi- na

aa in inferiorem Mundum influerent, symbolum, de quorum mystica ratione cum in Obelisco Pamphilio iam egerimus, cum Lector consulere poterit. Quemadmodum itaque hæ duodecim pyramides pentaedræ verticibus suis in centro terræ connexæ, ita aptè conjuguntur, vt nullum vacuum intermedium relinquant; sit Mundi vita per Numinis, quæ dodecaedris Zodiaci præsident, ita per omnia diffunditur, vt nihil sit, quod eam non participet. Iterum quemadmodum cubus terræ symbolum ex Isoscelibus componitur, ita ex pentagonis dodecaedron; quo quidem mysterio, necio quem occultum consensum notabant, Zodiaci masculi cum Terra fœmina, è quorum coitu omnia nasci dicebantur. Nam sicuti ex bisectione Isoscelis, & pentagonorum in dodecaedro nascuntur Scaleni, ita ex terra, seu principio passivo, atque ex motu planetarum sub 12 Firmamentis (que sunt veluti principium quoddam actuum) signis influxuque eorum in terram facto, nascuntur Scaleni genetici, hoc est, omnia in mundo sensibili entium diuersa genera.

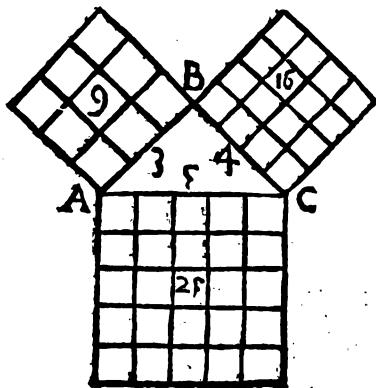
Vides igitur, quomodo ex primis & simplicissimis lineis & figuris, ad corporum genesis, totiusque corporeæ naturæ arcanum procedebant. Sicuti autem per circulum centro, radio, circumferentia trinum, suo modo tri-unam diuinitatem; ita per triangulum æquilaterum tri-unam diuinitatem in operibus creationis se se exhibentem, vti dictum est, notabant. Et circulus quidem nihil ex se gignit, ut potè complementum, & polygonorum omnium maximum, infinitis lateribus

constans, abditè solitariam unitatem trinam signat; trigonus. vero principium totius generationis, omnium reliquorum, sive figurarum polygonarum, sive corporum, ut paulò ante ostensum fuit, genitor est. Hunc proxime sequitur Isosceles, terræ & firmamenti symbolum; quod sequitur Scalenum rectangulum ad summam geneticæ naturæ mysteria indicanda. Constat rectangulum Scalenum, ut supradictum est, tribus lateribus inæqualibus, totidemque angulis, recto uno, & duobus acutis: per rectum constantem, & immutabilem naturæ in operando, legem; per duos reliquos, unum maiorem subduplicem, motum augmentationis, per tertium subsequaliterum diminutionis divisionisque rationem indicabant. Per lineam præterea inferiorem BC, quæ basim trianguli constituit, significabant, teste Plutarcho, principium passuum rerum, maximè terræ, sive Isidem, per normalem ei rectâ inservientem BA principium rerum actuum formam, Osirim, sive Solem; per hypotenusam denique, sive subtensem AC vitramque lineam coniungentem, compositum. Horum filium ex utroque natum acutè indicabant, ut paulò ante ciam diximus.

Sed videamus modò arcanum Totius, sub citari

Scaleni figura reconditum. Latera huius se habent ad invicem , sicuti 3 4 & 5. vt in figura patet, vbi vides sub triangulo Isopleuro ternarium numerum , quaternarium sub Isoscele, quinarium verò sub Scaleno contineri.

Porrò 3, 4, & 5. simul iuncta faciunt duodecim , dodecaedron naturæ . Vnde sicuti numeri in numeris, lineæ in lineis , figuræ in figuris implicitè continentur , ita omnia in omnibus esse occultè hisce præfigurabant . Præterea latus A B 3 in se ductum conficit 9. latus B C 4. in se du-

Hecatomba
Pythagori,
et.

ctum constituit 16; quæ si nul iuncta constituunt tantum , quantum latus A C 5 in se ductum , videlicet 25. arcanum ingens in Mathematicis , & inuentionum infinitarum ferax , ab Aegyptijs primùm inuentum , à Pythagora verò sub suo nomine propalatum , quo mundanorum corporum , adeoque totius vniuersi genesin per geneticos triangulos , subtili sane ratiocino , occultè indicabant .

Porrò reliquæ omnes numerorum ultra denarium formæ , in decade monadica semper implicitum sensum habent , numerorumque in prima decade contentorum mysteria respiciunt ; hoc pacto quartæ 10 faciunt 40 , & laboriosi huius temporis Sacramentum innuit , quo sub lege Christi aduersus Satanam notatur concertatio , & ex 40 dierum ieunio

40 mysteria :

Reliquorum
temporum
numero
rum myste-
ria.

Christi, Mosis, & aliorum luculenter patet.

so myst.

Iterum quinque in i oducta, dant so, remissionis & indulgentiae Symbolum, & nota Pentecostes est, quo die so. post Resurrectionem Christi, Spiritus Sanctus supra Apostolos apparuit, estque Iubilæi magni, & Sabbati Sabbathorum in fine mundi Sacramentum, quo electi in confortio filiorum Dei, atque æternæ felicitatis statu perpetuò quiescentes, laboribus & tribulationibus finem imponent.

so myst.

Hæc dum scriberem, occurrit eodem tempore Euangeliū de pīscatione Petri post Christi Resurrectionem, vbi & de 153 pīscibus magnis in terram sine retis ruptura extractis mentio sit. Quæstum itaque quid sibi velint, quoad mysticam significationem 153 pīsces, numero non multum vītato expressi? Dīxi hunc numerum esse electorum in suprema patria congregandorum Symbolum, qui ex periculis mundanorum tentationum integri, & meritis grandes, sine re tis euangelici ruptura, in æternæ felicitatis littus extracti, finem suum ultimum consecuti sunt. Sed videamus vbi mysterium lateat. Componitur hic numerus ex 10. & 7, quorum ille numerus perfectionis, omnia in se complicat, hic verò, id est, 7, Septem plures Spiritus Sancti gratias & charismata notat, que per triadem multiplicata, conficiunt si. Dīximus autem supra, so remissionis, Indulgentiae & quietis, Iubilæi magni, & Sabbathi Sabbathorum Sacramentum denotare; quies verò perfecta nisi in uno, indiuiso, immutabili, qui est Deus Opt. Max. obnuerit.

non

non potest , neque septem Spiritus sancti dona coelitus nobis concessa vim habere possunt , nisi praeijs Sacramentis , & 7 operibus misericordiae per Sacrosanctæ Triadis fidem in militante Ecclesia formentur . Hinc per Sacram Triadern multiplicata dane 153. Quia ergo omnis operatio in militante Ecclesia in fide S. Trinitatis peracta , ad requiem tendit ; hinc 17 ter multiplicamus , ut ad 51 pertingere valeamus ; quoniam vero nostra requies tunc est , cum ipsam Trinitatis claritatem , in vnione diuinitatis esse confitemur ; per hanc itaque , qua videlicet 3 in 51 ducta dant 153. electorum in suprema patria collocadorum summam intelligimus , qui uti per 153 pisces in Euangilio signantur , ita quoque textum luculenter expositum proferunt . Faxit diuina bonitas & misericordia , ut inter illos 153. pisces numerum nempe saluandorum , peracta huins corruptibilis vita mortalitate aeternum felices connumerari mereamur .

Monas tri-una apud Aegyptios οὐρανο-πλεύματος .

*Omnia ad maiorem Dei Gloriam
Virginisque Materiam .*

IN.

INDEX

Rerum quæ in hoc Libro continentur.

A

- A** Braxas quis. fol. 174 Alteritas & inegalitas sunt
Tot numeros continet, simul natura. 252
quot in anno dies. 175 Amuletum Iſiacum. 206
Superstitiones sub hoc no- Anubis quid. 184
mine. 192 Arabes numerorum notas à
Eiusdem Sigillum. 190 Brachmanibus didice-
Quid serpentini pedes ibid. runt. 41
Quid scutica. ibid. 192 Eorundem note numerales
Eius in capite quid statua ab Indis proceſſerūt. 43
Martis. 195 In literis numeralibus se-
Abracadabra quid. 192 quuntur ordinem litera-
Aeones cur ophionei sint dicti. rum hebraicarum. 44
fol. 177 Eorum Tabula Astronomi-
Aegyptij Senario numero fo- ca in Africa. 49
lium Dei decorabant. fol.
Aegyptiorum nominum inter- 272 Authores apud eos celebres
pretatio. 196. & seq. euocantur in Hispa-
Agla nomen Cabalisticum. 221 niām. ibid.
Alphonsus Rex Astronomiam Arcanum numericum nati-
instaurat. 49 Astrologia omnes magicas ope-
Sumptus eiusdem in Astro- rationes ingreditur. 175
nomia instauratione ex- Authoris defensio contra eos,
pensi. 50 qui

INDEX RERUM.

*qui mysteria numerica Cur H, 100 notaret. . . . 8
numismatis incisa fuisse
negant. 211*

D

C

Cabalala Pythagorica. 236.
C 226..
In ea nihil sanum est. 230.
Cabalistica Alphabetica. 227
Modus operandi per alpha-
beta. . . . . ibid.
Cabalistarum in operando er-
rores ostenduntur. 230.
Omnia ad decem renunciant.
fol. 261
Numerandi ratio. 5
Cay Duillyi contra Carthe-
ginenses Victoria. 21
Spolia. . . . . 35.
Charchidona nomen est urbis.
et Genij tutelaris. 213.
Ciceronia testimoniis. . . . . 32.
Clauorum fixia per numeros
Roma olim usitata. 20.
Combinatio irregularia qua.
fol. . . . . 80.
Quot combinationes fieri
possunt in quadrata dis-
positione numerorum. 81.

Decas nota, Et cur. 8
Decary carna. . . . . 285.
Deus omnia in omnibus est suo
modo. . . . . 271.
Quomodo numerare censem
tur, et quomodo nosser
intellectus. . . . . 242.
Cur dictus sit Ens. et non.
Ens a S. Dionysio. 246
Quomodo humana membra
habere intelligendum
sit. . . . . 287.
Quid in Deo unitas. 242.
Decorum Dearumque omnia
nomina, unum solare
nomen exprimunt apud
mythologos. . . . . 186.
Dispositio numerorum. Libij
Giraldi. . . . . 27.
Dodecaedri significatio. 296.
Duodenary carna. . . . . 290.
Dyas est primus recessus a Deo.
fol. . . . . 248.
Ens mysteria. . . . . ibid.
Quomodo alteritatem in-
ducit. . . . . 254.
Dya-

INDEX RERUM.

Dyadis & Triadis compa-
xationes. ibid.

E

E Nneadum dispositio. 23
Ephesia litera. 214
Quales fuerint. ibid.
Quid significauerint. ibid.
Nomina qua ijs scribun-
tur. 215
Branchus Ephesijs literis
famem Milesiorum dis-
sipasse fertur. ibid.
Exoticorum nomenum exposi-
tio. 172

G

G Eomantia vanitas.
fol. 225.236
Geomantarum deliramenta.
fol. 237
Invectiva contra illos. 225
Gnostici quinam & quales.
fol. 170
Eorum turpia dogmata.
fol. 171
Superstitiones. 177
Stalida eorum figura in

octonario. 173

Deriuatio nominum pere-
grinorum illis exilito-
rum. 176
Gnosticorum librorum ii-
cili. 188
Omnia numeris tribuebant,
fd. 219

H

H Armonia Mundi-nume-
ris expressa. 296
Harpocrates Loto insidens. 198
Hebdomas sacra quid. 185
Hecatomba Pythagorica. 299
Hecate triceps. 197
Hexalpha quid. 217
Horologium ex Equiseto. 281
Horus quomodo pingetur.
fol. 189
Quid significaret. 190

I

I Ao quis. 174
Quid significa. 193
Icosaedri genesis. 295
Isoplecturi mysteria. 294
Isi.

INDEX RERVM:

*I*sidis mysteria. 208

L

Latinorum veterum in numeris varia dispositio. 21

Origo numerorum. 19
7. literis omnis eorum numerus exponitur. *ibid.*

*Leo cum Luna & Stellis quid.
fol.* 196

Libri Homeri qualibus literis signarentur. 7

Literarum pro numeris introductio. 4

M

Magorum proprium est miscere sacra profanis. 218

Maximus Planudes Author de Numeris. 46

Annus quo vixit. 47

Maximum absolutum quid sit. 243

Maximum absolutum omnia est. 244

Maximum & Minimum

absolute coincidunt absqueulla contradictione.
fol. 243

Maximi unitas equiparata unitati Minimi. 245

Membra hominis ex literis constituta. 173

Mercurius siue Anubis biceps.
fol. 200

Mercuriale numen. 202

Minimum absolute quid sit.
fol. 243

Michaël cur ophionius. 185

Milesij interitus. 214

Millenarij nota sunt noue. 30

Millenarie nota X origo.
ibid.

Mniziel quis Genius. 200

Modus computandi Rustico-
rum. 4

Modus veterum Gracorum in dispositione numero-
rum. 8

Monas centenaria et mille-
naria. 265

Monadis paradoxon. 275

Monadis supremæ processus.
fol. 275

Mydras est Genius solaris.
fol. 174

Qq Neo.

INDEX RERVM.

N

- N** Eoriel quid. 185
N Omnia barbara co-
 rumq; significatio. 209
N Il nisi pacto cum Satana
 inito valent. 209
N otarum numerorum fabrica.
 apud veteres. 24
N ota 10000. 32
N ota 50000. ibid.
N ota varie numeri millena-
 ry. 28
N ota octonarij numeri. 36
N ouenarij mysteria. 277
N umerus ratio explicata. I
N umerorum inuentio. &
 positio. 2a 166
 eorum admiranda proprie-
 tas. 123
N umeri ex Iod hebraico ve-
 luti unitate compone-
 bantur. 3
N umerus Psalmorum per li-
 teras indicatur. 5
N umerorum descriptio iuxta
 alphabetum. 6
N umerorum Gracorum apud
 Herodianum dispositio.
 fol. 10

- N** umerus populi ab Augusto
 recogniti. 12
N umerus Iudeorum in Cap-
 tiuitate Babylonis. ibid.
N umerorum isoënpia quid.
 ibid.
N umerorum difficultates sol-
 uuntur ex Tab. Rost. in
 Capitolio superflite. 33
N umeri quales Dj dicati. 59
N umerorum quadratorum e-
 stimatio. 60
 Eorum proprietas. 61
N umeri septem Planetis dica-
 ti quales. 62
N umeris Deum omnia admi-
 nistrare, exemplo doce-
 tur. 63
M agna sub ijs mysteria.
 fol. 73
 Eorum dispositio in cella-
 lis. 75
 in Quadrato Mar-
 ris. 89
 in Quadrato Solis.
 fol. 91
 in Quadrato Vene-
 ris. 97
 in Quadrato Mer-
 curij. 99
N is.

INDEX RERVM.

Numerorum in Quadratorum
Gnomonibus dispositio-
fol. 112

Numeris omnia constant. 239

Numerorum compositorū my-
steria. 299

Numisma Soli dicatum, 203

Numerus quadratus 4 , cur
imperfectus dicatur. 74

○

Octaedri genesis. 294
Octonario numero octo
nomina designabant Ae-
gyptij. 276

Octonarij mysteria. 275

Origo numeri V. 24

Origo nota L. 20

Origo ♂ fabrica C. ibid.

Origo ☐ numeri centenarij. 25

Origo ▷ numeri 500. 26

Origo ☠ millenaria nota. 29

Origo numeralis nota V,X,D,
M ibid.

P

Pentalpha quid. 217
Pythagorai veritatem

in magna Veneratione
habebant. 59

Q

Qadrati 16. dispositio
difficilis. 83

Quaternarij carena. 284

Quaternarius numerus est in
potentia denarius. 260

Eius fætus multiplex. ibid.

Idem vel conficit pyrami-
dem trilateram, vel cu-
bum. 259

Quid Quadratum cubicum.
fol. 106

Quid Quadratum Martis in
numeris. 67

Quid Sigillum Solis in num-
eris. 68

Quid Sigillum Veneris in nu-
meris. 70

Quid Sigillum Mercurij in
numeris. 71

Quid Sigillum Luna in nu-
meris. 72

Quinarij nota & cur. 8

Quinarij numeri mysteria.
fol. 267

Arcanum quid in eo. 268

Q q 2 Est

INDEX RERVM.

- E**t circularis. *ibid.*
- Q**uinarius & Senarius numerus semper seipso respiciunt. 269
- Q**uinarij numeri prærogativa. *ibid.*
- L**Quinquagenarij nota ex duabus lineis oblique dicitur. 25
- Q**uomodo Veteres numeros ultra centum millia disponerent. 39
- R**
- R**atio proprietatis numerorum in dispositione. fol. 76
- R**ambam doctor perplexorum. fol. 3
- R**ote Vita & Mortis descrip-
tio. 234
- S**tructa eiusdem dispositio. *ibid.*
- E**iudicem praxis & confu-
tatio. 235
- S.**
- S**Abaoth quid. 193. 194.
195. 197.
- S**atana fraus in nominibus per acrostichides. 222
- S**caleni mysterium. 298
- S**caleni vota. 299
- S**enarius numerus perfectorum numerorum Coryphaus. 270
- R**epresentat. revolutionem quatuor unitatum in unitatem absolutam. *ibid.*
- S**eptenarius numeras arcana continet mysteria. 272
- I**ntra denarium neque gignit, neque gignitur. *ibid.*
- E**rat in honore apud Aegyptios. 273
- S**eptenario numero Uniuersum signatum est. *ibid.*
- S**eptenarium quomoda exprimerent Aegyptij. 274
- S**eptenarij catena. 284
- S**ignificationes Symbolorum. fol. 207
- S**igillum Anael. 217
- S**igilla reliqua. 218
- S**igillum ab Arch. Leopoldo Guilielmo transmissum. fol. 187.
- S**i-

INDEX RERVM.

<i>Sigillum magicum.</i>	220	<i>declaratur.</i>	261
<i>Sistrum quid.</i>	184	<i>Vnitas monadica diuinam ef-</i> <i>sentiam notat.</i>	262
T		<i>Unitatis prima prerogativa -</i> <i>fol.</i>	263
T <i>Etractys pythagorica .</i>		<i>Secundæ denaria vis</i> $\frac{1}{2}$	
<i>fol.</i>	262	<i>natura.</i>	264
<i>Quidnam sit.</i>	172	<i>Tertia centenarie vis</i> $\frac{1}{3}$	
<i>Reperitur in omnibus re-</i> <i>bus.</i>	260	<i>natura.</i>	ibid.
<i>Ternary numeri genesis.</i>	250	<i>Quarta millenarie vis</i> $\frac{1}{4}$	
<i>Eiusdem laus.</i>	ibid.	<i>natura.</i>	266
<i>Et perfectissimus , quad</i> <i>contineat principium ,</i> <i>medium. & finem.</i>	251	<i>Vnitas natura prior est alteri-</i> <i>rate.</i>	251
<i>Theologia negativa qua.</i>	247	<i>Vnitas, equalitas, & connexio-</i> <i>sicuti habent unum esse;</i> <i>ita habent aeternum esse.</i>	
<i>SS.Trias cum triangulo aqui-</i> <i>latero comparatur.</i>	255	<i>fol.</i>	252
<i>Triadis excellentia.</i>	249	<i>Unitas rationem quadrati &</i> <i>cubi obtinet.</i>	62
<i>Trinitatis creatæ & increatae</i> <i>differentia.</i>	259	Z	
<i>Trismegisti effatum explica-</i> <i>tur.</i>	253	Z <i>Ambres Iudeus Magus.</i>	
V		<i>fol.</i>	215
V <i>Vnitas geometrica quid</i> <i>notet.</i>	256	<i>Zyphrarum origo à Brachma-</i> <i>nibus.</i>	40
<i>Vnitas quadruplex explica-</i> <i>tur.</i>	261	<i>Earum commendatio.</i>	54
<i>Vnitarum singularium natura</i>		<i>Tempus quo zyphra nume-</i> <i>rales introductæ sunt.</i>	50

Errata sic corrigē.

fol.

- 60. varietatis.
- 64. arcas.
- 65. abditos.
- 68. fin.
- 74. obeat.
- 77. diagonos.
- 149. Criptologia.
- 170. in Arithmologiz &c.
- 183. numeri.
- 184. χιροκίφαλον
- 219. contaminant.
- 222. fortis.
- 223. αγελαμεγος
δκ
- χρυσις
- χρυσον
- 224. veritatem
וְבָרֵךְ
- טַבֵּס
- 189. eiusdem quaz
- 209. quaz
- 211. possint.
- 213. apicem.
- 245. multum.
- 254. Maxima
- Dyras.

- varietati.
- areas.
- additos.
- in.
- oleat.
- diagonaliter.
- Criptologia.
- in I. Arithmologiz &c.
- numen.

χιροκίφαλον
contaminent.

fortis.

αγελαμεγος

δη

χρύσιον

χρυσον

virtutem.

וְבָרֵךְ

טַבֵּס

eiusdemque.

quod

possim.

picem.

mutuum.

Maximi.

Dyas.

Nota figuram fol. 299 contentam sub
improportionato triangulo rectangulo à
Sculptore expressam

Bayerische
Staatsbibliothek
München

XXXXX

VII, 87

